הארץ

75 אג' יום ג' י' בסיון תשמ"ו, 17 ביוני 1986 VOL. 68/20406 JUNE 17 1986

גורמים המקורבים לחקירת פרשת ראש השב"כ:

נסיונות התנכלות לאנשי השב"כ שחשפו החשדות נגד אברהם שלום

מאת גדעון אלון, כתב "הארץ"

גורמים המקורבים לחקירת פרשת ראש השב"כ האשימו אתמול את מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, כי לא דיבר אמת כשטען בתוכנית הטלוויזיה "מוקד" בשבוע שעבר, כי התנגד, בעת שכיהן כראש ממשלה, להקמת ועדת זורע וועדת בראשות פרקליט המדינה יונה בלטמן. לדברי אותם גורמים, ועדות החקירה הוקמו בתאום עם שמיר ובעצה אחת עמו. מלשכת מ"מ ראש הממשלה נמסר אמש בתגובה כי שמיר דבק בגירסתו, לפיה התנגד להקמת ועדות החקירה. מקורבי שמיר הוקיעו את הגורמים האנונימיים המפיצים פרסומים בניסיון להפריע ליועץ המשפטי החדש, יוסף חריש, לבדוק את הנושא ללא לחצים וללא התערבות.

בן גילו הגורמים, כי שלושת אנשי השב"כ אשר התלוננו בפני ראש הממשלה, שמעון פרס, על החשדות המיוחסים לראש השב"כ, אברהם שלום, בפרשת קו 300, ולאחר מכן הודחו מהשב"כ, חיים בפחד. ישנם גורמים המנסים להתנכל להם, מאז הגישו תלונתם ליועץ המשפטי, פרופ' יצחק זמיר.

אותם גורמים גילו אתמול, כי היו גורמים בדרג המדיני שניסו למנוע מזמיר להיפגש עם שלושת אנשי השב"כ, ראובן חזק, פלג רדאי ורפי מלכה, כדי למסור לו את החומר בדבר מעשי מירמה וזיוף, השמדת חומר סודי ביותר ושידולם של עדים להעיד עדות שקר. בן הרגישו אותם גורמים, כי שלושת אנשי השב"כ לא נפגשו עם זמיר ביוזמתם, אלא הוא פנה אליהם, אחרי שהמידע נגד ראש השב"כ הגיע למשרד המשפטים.

בן גילו אותם גורמים, כי היועץ המשפטי לשעבר פרופ' זמיר התנגד בזמנו בתוקף רב להרכב ועדת זורע, משום שכללה שני אנשים בלבד — אלוף (מיל.) מאיר זורע ונציג השב"כ — ובן יועץ מטעם הפרקליטות הצבאית (עו"ד אילן שיף). זמיר מיחה על כך בפני שמיר וארנס, אולם אלה דחו הסתייגותו.

לוי הורה להרוג

גורמים שלמדו את חומר החקירה והעדויות עליהם התבסס זמיר בעת שהורה למפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס לפתוח בחקירה נגד ראש השב"כ, ציינו, כי מהחומר עולה כי הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, הורה להרוג את המחבלים תוך פעולת ההשתלטות על האוטובוס. זו פעולה חוקית, אולם המשימה לא מולאה. כשהורדו שני המחבלים חיים מן האוטובוס, הם הובלו למקום סמוך לחקירה. על חקירתם היו ממונים אנשי השב"כ. במהלך חקירתם הם הוכו באכזריות רבה בכלי נשק, במכות יד ובבעיטות. מותם נגרם ממכות שהונחתו על ראשיהם, עפ"י החשדות ע"י אנשי השב"כ, בהוראה מפורשת שקיבלו מהממונים עליהם.

בחומר החקירה והעדויות המונח על שולחנו של היועץ המשפטי יוסף חריש אין ראיות, לגבי מעורבות הדרג המדיני במתן ההוראה לחסל את שני המחבלים. חומר החקירה דן רק במעורבותם של אנשי השב"כ וצה"ל בהשתלטות על האוטובוס.

חריש הודיע כי עד סוף השבוע יגבש את דעתו לגבי צורת החקירה עליה ימליץ בפני הממשלה.

אולמרט מאשים: זמיר מדליף סודות בטחוניים

"כינס כתבים המצטטים אותו כ'מקור בטחוני המקורב לפרשת ראש השב"כ'"

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

ח"כ אהוד אולמרט (ליכוד) האשים אתמול את היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר בהדלפת סודות בטחוניים שנודעו לו תוך כדי מילוי תפקידו.

בפניה לראש הממשלה ציין אולמרט, כי זמיר כינס אתמול כתבים מעתונים שונים, שהבטיחו לו כי יצטטוהו כ"מקור משפטי המקורב לפרשת ראש השב"כ". לדברי אולמרט, מסר להם זמיר "פרטים שטרם פורסמו, בחלקם רגישים ביותר. בין היתר מסר להם פרטים על השתלשלות הדיונים בפרשה זו בשיחות סודיות בינו לבין שני ראשי הממשלה, שמיר ופרס, פרטים מדיונים בקבינט הבטחוני אשר חשיפתם אסורה על פי החוק ופרטים הנוגעים לפעילות השב"כ ועובדים בכירים בו".

אולמרט אמר, כי "הפרטים נודעו לזמיר בתוקף תפקידו ומסירתם למי שאינו מוסמך לקבלם היא עבירה פלילית חמורה במיוחד". הוא הוסיף, כי "מר זמיר, אשר בשם רוממות החוק יצא למאבק נגד הממשלה כולה...נותן לעצמו עתה סמכות שאין לו תוך הפרת החוק אשר על קדושתו הוא מתיימר להגן, ומנהל מאבק נגד הממשלה בדרך של הדלפות מוסתות".

אולמרט ביקש מראש הממשלה לזמן בהקדם את זמיר כדי להבהיר לו כי התנהגות זו היא בלתי נסבלת. הוא אומר, כי נמסר לו "כי בפגישה עימו השתתפה מנהלת לשכתו לשעבר, העובדת עדיין במשרד המשפטים הגברת יהודית צור. אין צורך להרחיב מה המשמעות החמורה הנודעת לעובדה זו".

פרס הבטיח לבדוק בנושא בהקדם.

הפרופסור זמיר סירב אמש להגיב בנושא.

גוף בטחוני חזה התנכלות חילונים לישיבות לפני ההצתה הראשונה בת"א

המידע הועבר לפרס באמצעות יועצו, אברהם בורג

מאת נדב שרגאי, כתב "הארץ" בירושלים

24 שעות לפני שהוצת בית הכנסת הראשון באיזור ת"א, בערב חג השבועות, הונח על שולחנו של ראש הממשלה שמעון פרס מסמך, אשר חזה פעולות התנכלות של חילונים לישיבות ובתי כנסת, כתגובה על אלימות חרדית. בין השאר התבססו הדברים על חומר שהעביר גוף בטחוני מסויים למחבר המסמך, אברהם בורג, אחד מיועציו של מר פרס.

בורג עצמו אישר כי "המסמך קיים", אך סירב להתייחס מעבר לתגובה. הוא השיב ב"אין תגובה".

על שאלה בעניין האינפורמציה שנכללה במסמך ואשר הגיעה מגוף בטחוני מסויים, אינפורמציה התריעה על פעולת גמול של חילונים נוסח זו שהתרחשה, ורק אמר: "היו לנו לפחות שמועות".

בירורים מתפרעים

במסמך שהוגש לראש הממשלה נפרשו הצעות לטיפול בהחרפת היחסים בין חילונים לדתיים. בין השאר מוצע לגרש בעלי אזרחות לא ישראלית שנתפסו בהתפרעויות החרדים וכן לבדוק האם לומדים המתפרעים בישיבות הנתמכות על ידי המדינה. אם כן, ממליץ המסמך לשקול להפסיק או לקצץ בהקצבות.

אלפים צפויים היום בהלוויית ספרי הקודש המחוללים בת"א

שולמית אלוני מאשימה: גאולה כהן אחראית להסתת מציתי סניף ר"צ בירושלים

מאת נדב שרגאי ונורית אמיתי ונורית כהנא כתבי "הארץ"

"עצרת תפילה ומחאה" תתקיים אחר הצהרים בהיכל ישיבת חידושי הרי"ם ברמת החייל. אחר כך, תצא הלוויית ספרי הקודש המחוללים מהיכל הישיבה לבית העלמין בקריית שאול. כביש הרצליה ייחסם לתנועה. מארגני ההלוויה מצפים להשתתפות עשרות אלפים.

מועצת הרבנות הראשית החליטה אתמול על הפסקת עבודה כללית בשעות הלוויית ספרי הקודש. מועצת הרבנות אומרת כי מקור ההדרדרות ביחסים בין דתיים וחילונים הוא בפריצת הסטטוס קוו. עוד החליטה מועצת הרבנות הראשית על יום צום ביום שישי בשבוע הבא.

הנשיא חיים הרצוג אומר, כי מעשי האלימות על רקע המתיחות בין דתיים וחילונים הם חרפה לישראל ויש בהם מעין אנטישמיות תוצרת בית, שיש לבער אותה באמצעים התקיפים ביותר. הרצוג דיבר אתמול בכינוס ראשי ערים בירושלים. הוא אמר כי בביקורים שעשה ברחבי הארץ — התרשם כי יש סובלנות דתית. הנשיא הביע תקווה, שהסובלנות הזאת תגיע גם למוקדי המתיחות הנוכחיים.

שר הפנים הרב יצחק פרץ הגדיר אתמול את התקופה הנוכחית כיותר...

(סוף בעמוד 2 טור 7)

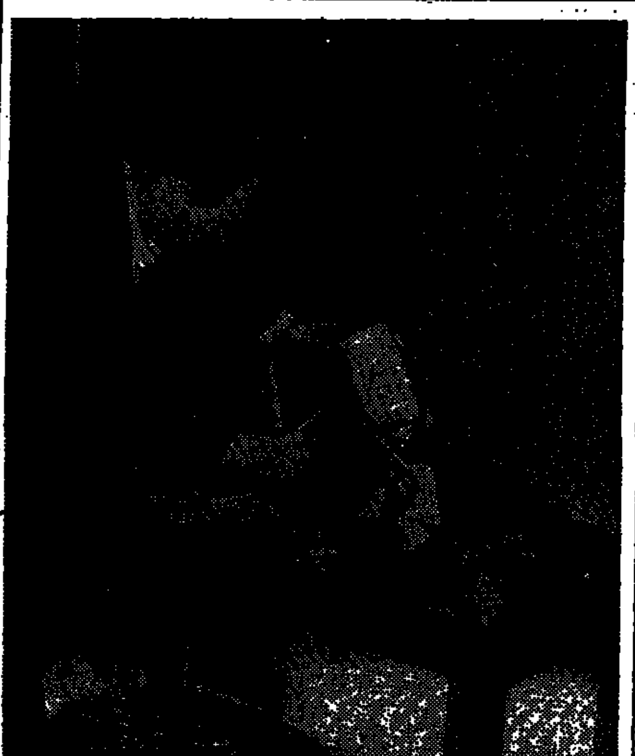

עו"ד אברהם גל בתוך שרידים שרופים במשרדי ר"צ בירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

מסמך אגף התקציבים מבקר ביצוע תוכנית ההבראה

חובות מפעל מנועי בית שמש — 115 מיליון ד'

ועדת השרים לכלכלה דחתה הדיון בעתיד המפעל עד סיכום דיוני גביש עם פראט אנד וויטני על עתיד שותפותה במפעל

מאת ראובן פדהצור

חובותיו המצטברים של מפעל מנועי בית שמש מגיעים למעלה מ-115 מיליון דולר. כך עולה מחישובים, שנעשו באגף התקציבים באוצר. בשנת הכספים 1985/6 גדלו ההפסדים במעלה מ-30 מיליון דולר.

ועדת השרים לכלכלה היתה אמורה לדון שלשום בעתיד המפעל, אך דחתה את הדיון, עד בירור תוצאות הפגישה אתמול בארה"ב, בין מנכ"ל כור, ישעיהו גביש, לבין הנהלת יצרנית המנועים האמריקאית פראט אנד וויטני. גביש מנסה לקבל מנציגי פראט אנד וויטני הבטחה שלא לפרוש משותפותם במנועי בית שמש, אם תרכוש כור את חלקה של הממשלה במפעל. נראה כי בשלב זה נוטים הסיכויים למכירת 58 האחוזים שבידי הממשלה לכור.

בניגוד לאופטימיות שהביעה הנהלת המפעל, קובע מסמך אגף התקציבים, כי לא הוגשמה תוכנית ההבראה ומדי חודש נצבר הפסד תפעולי של כ-500 אלף עד מיליון דולר. עוד קובעים באגף התקציבים כי התמורה במיוחד העובדה שתוצאות העסקיות האלו מתגלות לאחר הזרמת ממשלה של 21 מיליון דולר במענקים ובהלוואות, החל מפברואר 1985. ביקורת נוקבת מפנה אגף התקציבים גם להסדר הפיצויים עם העובדים שפרשו. עלות הפיצויים עלתה מ-3.4 מיליון דולר עד ל-10 — 12 מיליון דולר, תוך ביצוע חריגות על ידי המפעל.

מסמך אגף התקציבים מאשים למעשה את הנהלת המפעל בכך שהערכת בסיס הנתונים שהוצגו על ידה, גרמה בעקיפין לקבלת החלטות על סמך נתונים מוטעים.

בכל מקרה, מעריכים באוצר, המשך הפעלת מב"ש תעלה למדינת ישראל בין 55 ל-65 מיליון דולר. עם זאת, הוצאת סכום זה על ידי הממשלה אינה מבטיחה כלל את הבראת המפעל.

הפוסט האנגלית הארץ חדשות
מתפרסם היום בעמודים
8, 9, 15, 16, 17, 18, 19

שוק ההון / אריה לביא

עודפי ביקוש גדולים להנפקת בנק ישראל

בנק ישראל גייס אתמול בשתי הנפקות קרוב ל-33 מיליון דולר. להנפקת אג"ח מסוג שגיא, בסכום של 16.6 מיליון דולר נרשם ביקוש של 56.6 מיליון דולר, פי שלושה מהסכום שהוצע. הבנק הצליח למכור את האגרות בשער של 92 אחוז. בהנפקת אגרות גליל הוצעו 16.6 מיליון דולר והביקוש הגיע ל-19.3 מיליון. הבנק מכר את האגרות בשער 86.5 אחוז.

בשוק המניות נפסקה אתמול מגמת העליות השוחקת בשערים, בעיקר בזכות פעילותן של קרנות הנאמנות שנהנו מעודף ביקוש של מיליון דולר. לעומת זאת, נרשמו העצים בצמודים, עקב האכזבה מעליית מדד מאי ב-1.6 אחוז בלבד.

הבורסה הפסיקה את המסחר במניות 15 חברות, עקב אי הגשת דוחות כספים לסוף דצמבר 1985. החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים, גלי זוהר, הראל מוסכי ערובה, חברה ישראל לספנות והספקה, חברה לקירור והספקה, מוסכי ערובה, חוף אלמוג, מרכז תעשיות, פולק, גיבור סברינה, תהאה, פרוטארום, אינקובה, החברה לישראל ועוד.

ארה"ב תעודד יזמים פרטיים להשקיע בגדה

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הממשל האמריקאי יעודד יזמים פרטיים להשקיע בגדה וברצועה. מקורות בממשל מסרו, כי הממשל יהיה מוכן אף לשקול אפשרות לערוב לחלק מן ההשקעות, כך ששבושים פוליטיים באיזור לא ישפיעו על השקעות אלה.

לדברי מקורות בממשל, גילו משקיעים אחרים התעניינות בהקמת מפעלים שלמים או קווי יצור בגדה, אך עדיין לא נמסר על תכניות מפורטות להשקעה. עיקר החשש הוא, כי ישראל תהיה זאת שתתנגד להשקעות אלה ותפעל למניעתן. "ראש הממשלה ושר הבטחון אומרים לנו אמנם כי הם תומכים בפתוח המגזר העסקי בגדה אך נראה שהאנשים הפועלים בשטח מפרשים את כוונות הממשלה" אמרו מקורות אלה ל"הארץ".

על השקעות פרטיות בגדה דובר גם עם המלך חוסין אשר הבטיח את כל הסיוע ביצוא סחורה שתיוצר בגדה. גורמים ירדנים מסרו זאת שירדן תשאף לנתב את ההשקעות דרכה כך שתוכל גם לשלוט על מקבלי ההלוואות ועל השותפויות העסקיות שיקומו בגדה.

לבקשת קיסר ישקול האוצר עדכון מדרגות המס ב-5%

מאת צבי זרחיה כתב "הארץ"

משרד האוצר יבדוק את האפשרות לעדכן החודש את מדרגות המס ב-5%. זאת, על פי בקשת מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, בפגישה אתמול עם שר האוצר, משה נסים. בקשת ההסתדרות באה כדי למנוע שחיקה בתוספת היוקר בסך 5.8%, שתשולם במשכורות יוני. נציגי ההסתדרות אמרו, כי בתקופה האחרונה עודכנו מדרגות המס בכל פעם ששולמה במשק תוספת יוקר למעט התשלום האחרון של תוספת היוקר.

קרבות עזים סביב מחנה הפליטים שתילה

ביירות (ע"צ ורע"ר). אתמול אחה"צ התנהלו קרבות עזים במשך שעתיים בין הפלשתינים במחנה הפליטים שתילה, בכניסה הדרומית לביירות, לבין אנשי המיליציה השיעית, אמל, שזכו לסיוע החטיבה ה-6 של צבא לבנון.

על פי דובר השיעים, ניסו הפלשתינים להשתלט על הבניין המערבי של המחנה. [illegible]

העתונים מסרו, כי סמיר ג'עג'ע, מפקד הכוחות הלבנוניים, הודיע בגישתו הנוקשה כלפי ההסכם עם סוריה, ביקש להציג בעצמו את מועמדותו, אולם נסוג והציע את סעדה כ"מועמד פשרה".

מכונית ממולכדת ליד בסיס אנשי חזבאללה

מכונית ממולכדת טעונה 200 ק"ג חומר נפץ, אליה היו קשורים 4 מכלי גז, התפוצצה בבקעה. [illegible] בסיס של המיליציה "הכוחות הלבנוניים" בפיקוד אלי חבייקה, באהדן. ג'מאייל: נשתדל לשחרר את דרום לבנון.

"נשתדל לשחרר את דרום לבנון בתנאים האפשריים, כדי שלא יהפוך לבירה מערבית חדשה או לרמת גולן חדשה", הכריז אתמול הנשיא אמין ג'מאייל באוזני חברי המושבה הלבנונית באבו דאבי. "אנו נשוב לעין עיבל, נבטיה, בקעת לבנון, צפון לבנון ואזור ההר", הוסיף הנשיא. ג'מאייל העלה על נס את ראש המדינה של איחוד האמירויות הערביות, השייך זאיד בן סולטאן.

ג'ורג' סעדה — נשיא הפלנגות

מפלגת הפלנגות, בחרה אתמול בג'ורג' סעדה כנשיא. הבחירה נחשבת ניצחון לנציגים הצעירים המבקשים להגדיל את השפעתם, כדי לשים קץ למלחמת האזרחים בלבנון. העתונים מסרו, כי סמיר ג'עג'ע עלה לאחר הסכם להפסקת אש עם סוריה, בהתאם להחלטות שנתקבלו בבירת סוריה.

הערכות במשרד החוץ: המשטר הלבן בדרא"פ יתמוטט תוך שנתיים עד חמש

חשש כי רוב היהודים שיהגרו מדרא"פ לא יגיעו לישראל

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, קיבל דיווחים המבוססים על ההנחה, כי המשטר הלבן בדרום אפריקה יתמוטט בתוך שנתיים עד חמש שנים.

הערכות אלה גורמות למחלוקת בקרב שרים, חכ"ים ומומחים באשר לעתיד היחסים עם ממשלת פרטוריה הלבנה. גורמים אחרים מציעים להסתייג מן הממשלה הנוכחית, האחרים סבורים, כי הערכות אלה מוגזמות והמשטר הלבן ייכון בארץ זו עוד זמן רב.

ישראל עוקבת בעניין רב אחרי מעמדה של היהדות הדרום-אפריקאית. לפי הערכת מומחים לעליה ולקליטה, שוקלים יהודים רבים להגר למדינה אחרת. לפי התחזיות עלולים רוב המהגרים היהודיים — שמספרם יגדל ככל שיחריף המצב — להגר למדינות דוברות אנגלית. רק מיעוט ימצא את דרכו לישראל.

דיווח רשמי: 31 הרוגים מאז הוכרז מצב החירום בדרא"פ

הצלחה בולטת לשביתה הכללית ★ ארה"ב בריטניה ומערב גרמניה מחרימות ועידה של האו"ם לצעדים נגד האפרטהייד

מאת דן מגיד
סופר "הארץ" בדרום אפריקה

יוהנסבורג (מיוחד ל"הארץ"). ליאון מלאן, מנהל משרד האינפורמציה של דרא"פ, הודיע אתמול במסיבת עיתונאים, כי מספר ההרוגים מאז הכרזת מצב חירום בדרום אפריקה הגיע ל-31 בני אדם. רובם — 21 — הדגיש המנהל נהרגו בהתנגשויות בין שחורים לשחורים. שלושה לבנים נהרגו בפיגוע בדרבן והשבעה האחרים נהרגו בידי כוחות הביטחון.

משרד האינפורמציה הממשלתי הוא המקור היחיד לידיעות הרשמיות על המתרחש בערים השחורות. על כתבים נאסר להיכנס לאזורים אלו ואף דוברי המשטרה מנועים מלמסור נתונים. הכל מתועל לפרטוריה, שם מקיים משרד האינפורמציה מסיבת עיתונאים מקומית. על פי מקור זה אירעו מעט מאוד מהומות והתנגשויות בין מפגינים שחורים לכוחות הביטחון הלבנים ביממה האחרונה, אך גם הוא נאלץ להודות כי שיעור ההיעדרות מהעבודה של עובדים שחורים היה גבוה ביותר.

אירוע אחר עליו דווח ישירות באמצעות כתבים הוא תפילה לשלום בדרום אפריקה אותה ניהלו מנהיגי דת שונים. הם ארגנו משלוחי

(סוף בעמוד 2 טור 6)

3 חיילים נהרגו, 23 נפצעו בכביש מעלה אפרים

חוקרי התאונה בבקעה: הנהג לא שילב הילוך נמוך ושחק בלמיו

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

שלושה חיילי צה"ל נהרגו אתמול ועשרים ושלושה נפצעו, בהתהפך טיולית בה נסעו בכביש מעלה אפרים בבקעת הירדן.

ההרוגים הם גיל בן־עטר בן 19 מכפר הנשיא, ישעהו אופיר בן 20 ממושב קדרון, וסט רביב בן 20, מקיבוץ יגור. הלוויותיהם יתקיימו היום אחר הצהריים. הפצועים, ארבעה במצב קשה השאר במצב בינוני עד קל, מאושפזים בבית החולים תל־השומר ובבית החולים הדסה בירושלים.

החיילים, אנשי פלוגת צנחנים, סיימו תרגיל לילי והוסעו בטיולית אזרחית של חברת "מטיילי השרון" לצפון הארץ. בשעה 7.30 בבוקר, בעיקול המדרון של כביש מעלה אפרים—פצאל, אירעה התאונה. המשאית מסוג "וולבו" נסעה בכביש המתפתל במדרון ההר, ככל הנראה במהירות מופרזת.

הנהג לא שילב הילוך נמוך כמתחייב

חוקרי ענף התנועה במשטרה סבורים, כי הנהג לא שילב הילוך נמוך כמתחייב, ולכן נאלץ לעשות שימוש יתר בבלמים. בלמי הטיולית נשחקו והנהג לא הצליח להאט. הוא ניסה לבלום את המשאית באמצעות התחככות במעקה הביטחון בצד ימין של הכביש, אך נהדף לצידה השני של הדרך. המשאית נבכנה באותה עת לעקומה חדה לקראת סוף הירידה התלולה, פרצה את מעקה הביטחון שבשמאל הכביש והתהפכה לתוך תהום עמוקה. תא הנוסעים, שהיה עמוס בעשרים וחמישה חיילים, נתכם בצד המדרון וחלקו נמעך.

הטיולית התגלגלה כמה פעמים במדרון ונחתה בתחתית התהום, בעומק של כ-12 מטר. רבים מהחיילים הושלכו מכיבה.

נהג משאית ממעלה אפרים שעבר במקום מיהר להזעיק עזרה מישובים סמוכים, באמצעות מכשיר קשר המותקן במשאיתו. בתוך כ-15 דקות הגיעו למקום צוותי עזרה ראשונה ממעלה אפרים ומישובים סמוכים, ואחריהם מסוקי צה"ל וכוחות רפואה צבאיים. הפצועים הוחשו לבית החולים תל השומר, שם מאושפזים אחד עשר פצועים, שלושה מהם במצב קשה, ולבית החולים הדסה עין כרם, שם מאושפזים שנים עשר פצועים, אחד במצב קשה היתר במצב בינוני עד קל.

הוחל בסלילת כביש חלופי מקביל

תושבי האיזור התריעו בשנים האחרונות כמה פעמים על הסכנה בכביש, ובאחרונה החל משרד הבינוי והשיכון לפרוץ כביש חלופי מקביל. את סלילת הכביש החדש אמור לממן משרד הבינוי והשיכון.

העיקול, שבו התהפכה הטיולית, כבר גבה בעבר מחיר דמים. לפני כשנתיים נהרגו במקום ארבעה תלמידי בית־ספר בהתהפך טיולית. לפני כשלושה שבועות נהרגו שני מתנדבים ממושב נעמה, לאחר שטרקטור שבו נסעו התהפך במדרון הכביש.

צה"ל משתתף במימון הכביש העוקף

דובר צה"ל מסר, כי צה"ל מודע לבעיית הבטיחות בכביש מעלה אפרים. במקום נבנה כביש חליפי. צה"ל מממן מתקציבו 50 אחוזים מהוצאות בניית הכביש העוקף. בשנה השוטפת משקיע צה"ל כמיליון שקלים בכביש העוקף, בעוד שבשנה החולפת השקיע כחצי מיליון שקלים. כבר אמש נערך תחקיר אצל ראש אכ"א בפרשי התאונה.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ישראל גלעד, ראש המועצה המקומית מעלה אפרים
על: הכביש המועד לתאונות קטלניות (עמ' 2)

*

הדברים החריפים של החילוניים לא הפרו האווירה השקטה שהיתה בכנסת (עמ' 3)

*

הקבינט אישר הצעת רבין לדחות את הצעת האמריקאים לבדוק מחדש כדאיות הלביא (עמ' 3)

*

פורק מאחז של גוש אמונים במדרון הר גריזים (עמ' 3)

*

ואלדהיים: אני שוקל אפשרות לבקר בישראל (עמ' 4)

*

מורי הדרך הפגינו בירושלים במחאה על אוזלת היד של משרד התיירות (עמ' 8)

*

"אחרי היעלמות מלה הציעה חוה עזרה ואמרה שיש לה חבר במשטרה" (עמ' 12)

*

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן חלקית עד בהיר. ירושלים 15—26, הגולן 15—28, צפת 17—26, חיפה 20—27, טבריה 20—23, נצרת 18—28, עפולה 19—30, השומרון 17—28, תל-אביב 22—27, לוד 20—28, יריחו 22—35, עזה 21—26, באר שבע 19—31, אילת 23—40.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4945	*0.0048
נטפים	1.7763	*0.0057
שחור	1.6000	— — —

בגליון זה 20 עמודים

ערך את העמוד: אורי גורדון

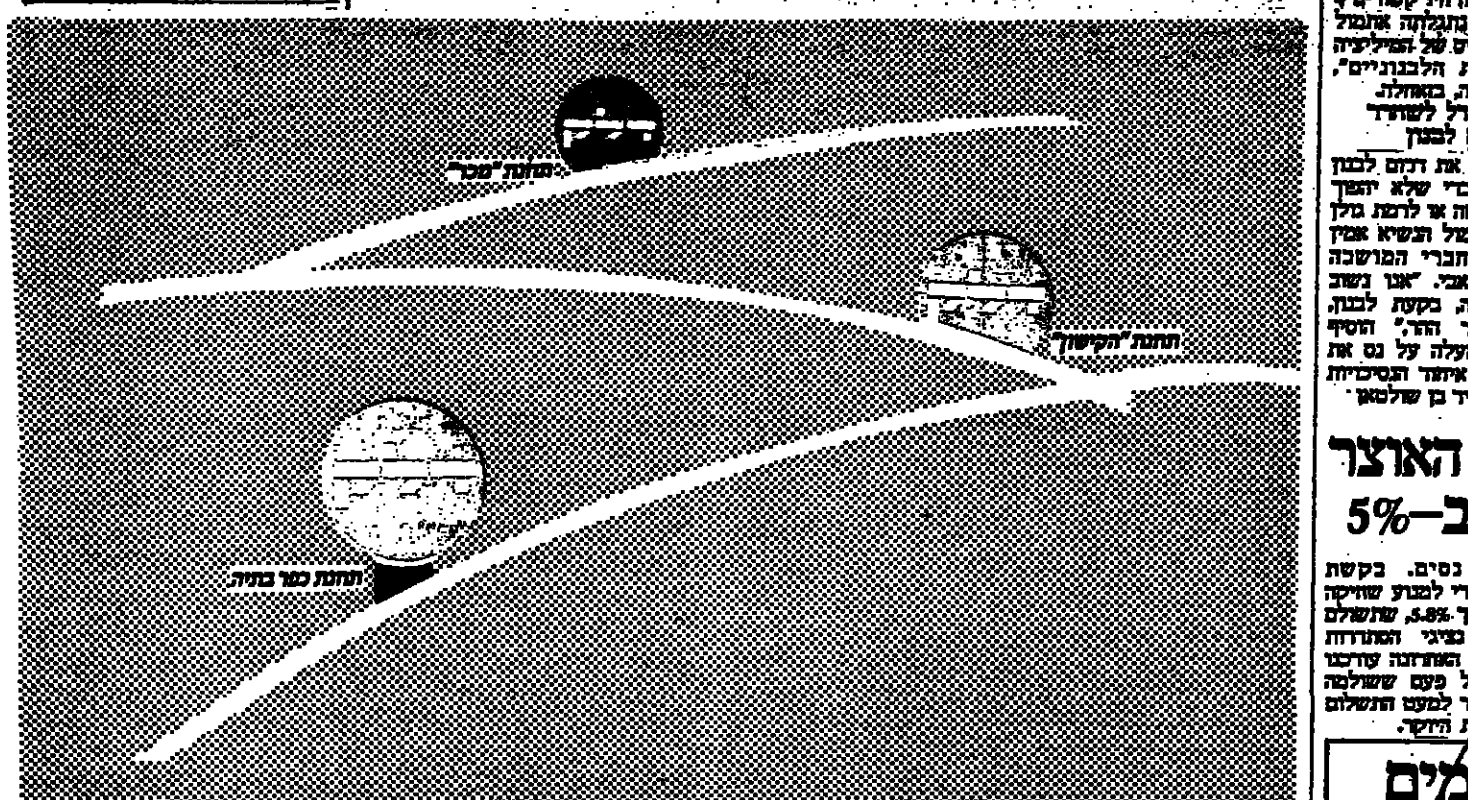

והרי החדשות של "דלק"...

נפתחו 3 תחנות "דלק" חדשות ברחבי הארץ

רואים אותן בכל פינה, בכל דרך... התחנות האדומות ירוקות. ועכשיו לשרותך עוד 3 חדשות המעלות את מספר תחנות "דלק" ברחבי הארץ ל-155!

★ תחנת כפר בתיה - ברעננה, צומת כפר בתיה.
★ תחנת "הקישון" - במפרץ חיפה, שדרות ההסתדרות, בכביש "צ'ק פוסט"-בתי הזיקוק.
★ תחנת "מכר" - בכפר מכר, על כביש עכו-צפת.

בוא ותפנק את הרכב שלך. קח אויר, מלא דלק במשאבות המשוכללות או שים שמן...

תודה להתראות ו... דלק צלחה!

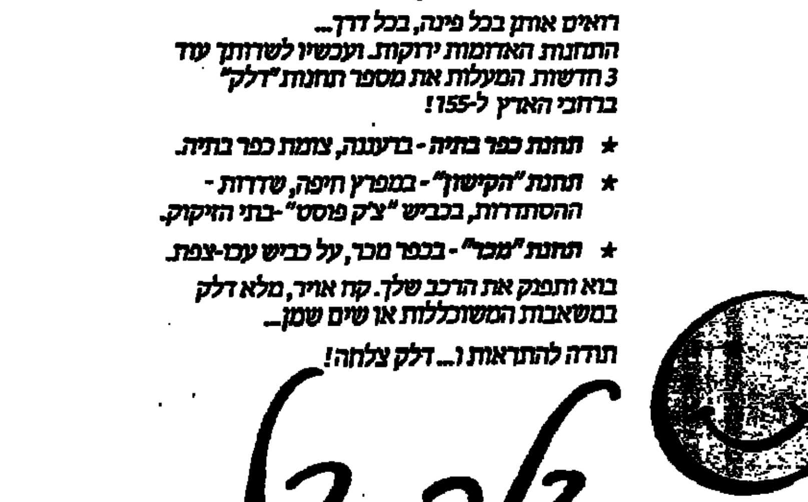

ראיתי שמעתי

היהודי שעזר להיטלר

לפני חודשים אחדים הוצגה בוינה תערוכה מעוררת מחלוקת של ציורי אדולף היטלר. רבים ראו בעצם עריכת התערוכה שערוריה רבתי, אחרים התייחסו אליה כאל קוריוז אמנותי, כך או כך, משכה התערוכה קהל רב וההדים שעוררה הביאו להתחקות אחר ציורי היטלר ברחבי העולם, כמו גם לאיתורה בלונדון של גברת דולה הלר־בינדר. אשה זו, בת 87 כיום, היא בתו של סוחר האמנות העתיקות היהודי יעקב אלטנברג, האיש שבמשך שנתיים עזר להיטלר הצעיר ומחוסר־הכל — צייר ממעלה נחותה — בוינה שלפני מלחמת העולם הראשונה.

אלטנברג היה סוחר האמנות היהודי שתמך באדולף היטלר באותן שנים על־ידי קנייה חודשית של כמות נכבדה של אקוורלים פרי מכחולו. ציורים אלה, מרביתם מראות נוף ואתרי תיירות מבוקשים, לא היו אלא העתקים גרועים שנעשו על־פי גלויות.

בתו של אלטנברג מספרת, שהיא עצמה הצליחה למכור באותן שנים מספר גדול של ציורי היטלר לתיירים שראו בהם מזכרות זולות מבוהד. היא גם זוכרת כיצד במארס 1938 הגיעו אנשי הגסטאפו לגלריה הראשית של אביה, ודרשו לקבל לרשותם את תמונות היטלר המצויות בה. שני אקוורלים גדולים שלא הצליחו להיסכר במשך 25 שנים, נמסרו להם.

זמן קצר לאחר מכן הוחרם כל רכושה של המשפחה. אשתו הקתולית של אלטנברג כתבה להיטלר, ובתגובה הוחזרה להם גלריה אחת מארבע שהיו ברשותם. אלטנברג הצליח להינצל בזכות קשריה של אשתו. הוא מת מוות טבעי ב־1944.

ניצה מליניאק

הדבור טדי והעיתונות

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, לא אוכזב את מי שציפה ממנו לאקס מיוחד לסיום פסטיבל ישראל. אם בסוף ה־פסטיבאל שעבר צעק "לעזאזל העיתונות", הפעם שיבח אותה על שפירגנה לפסטיבאל ואפילו סבר, שהפירגון נבע מכך שהעיתונות נבהלה ממנו אז. עם זאת, לא הוציא מכלל חשבון שהפסטיבאל היה טוב וראוי לעיתונות הטובה שלה זכה.

קולק עלה על הבימה בתום הופעת הבאלט "סולדס ולס", ולשקל תשואות הקהל עשה גם כמה תנועות שהוכיחו באלט. במסיבה פנימית לעובדי ה־פסטיבאל אף חזר על תנועות אלה. מנכ"ל הפסטיבאל, ישעי עמרמי, אמר שריקוד כזה היה טוב מריקודה של הבלרינה. אבל דומה שאלה היו דברי הלצה באווירה המבודחת בסופו של פסטיבאל מוצלח.

ב.ש.

איש קטן־גדול

בימים אלה עושה כאורח שר

הנשיא של ליבריה, ד"ר ברנרד בלאמוי, שנפגש עם שר החוץ, יצחק שמיר, ושוחח עמו על הדרכים לשיפור היחסים בין

"את בוגר" יצחק שמיר

המדינות. במהלך השיחה ביקש השר הליברי לכנות את שמיר "את בוגר". שמיר שהופתע מן הבקשה, השיב לאורח שהוא באה להתכבות בכינוי כזה.

ג. ארם

ניקוס מעצב לגברים

המנכסיה הרשה של פאריס הוא מעצב יווני בשם ניקוס. ניקוס הציג לפני חודשים אחדים אוסף יקר מבדי משי ולייקרה כותנה של תחתוני גברים ב־גזרות סכסיות, בגדיים לגברים חלוקי־בית מפוארים ורקומים, פיג'מות ערב לדיסקוטק ולחדר השינה וכן חליפות ערב מ־הודרות — הכל למין החזק. הדגמים הוצגו על הדוגמנים היפים בעולם, ובסיומה של התצוגה ריקדו הכל סירטקי — כיאה למקור היווני.

תחתוני משי צמודים נמכרים במחיר של עד 500 דולר לפריט. בגרייהים במחירים סבירים יו לחולקי המאר יש הצלחה גדולה בחנויות היוקרה של לוס אנג'לס וסאן פרנסיסקו, שם עטים עליהם כל העשירים החדשים.

שלומית קופרי

גרמניה־המזרחית תשפץ את בית־הכנסת הגדול בברלין

גרמניה המזרחית החליטה להשלים עד ליום השנה ה־50 ל"ליל הבדולח" (נובמבר 1988) את שיפוצו של בית־הכנסת הגדול ברחוב אוראניבורג. בית־הכנסת, שנבנה בשנת 1866 ונ־חשב לאחד המפוארים באירופה, נשרף חלקית בליל הבדולח, ונהרס כליל בהפצצת ברלין בשנת 1943. בית־הכנסת נבנה בסגנון מאורי והיו בו 3,000 מושבים.

אמן גרמני, אשר הבין דגם לדלת הראשית של בית־הכנסת, לא ידע על האיסור ההלכתי לצייר דמויות אדם, והתבקש לשנות את הצעתו כאשר אנשי הקהילה היהודית (שמספרם ב־מזרח ברלין הוא פחות מ־300) גילו את טעותו.

קופנהגן אליהו זהבי

בעריכת עירית רוזנבלום

חשש התייבשות למעיינות דרום בקעת הירדן

מאת מיכאל גרטי, סופר "הארץ"

המעיינות הנובעים בדרום בקעת הירדן ובמורדות המזרחיים של מדבר יהודה מצויים בסכנת הת־ייבשות עקב השנים השחונות האחרונות ושאיבת יתר במעלה המאגר התת קרקעי המזין אותם.

מומחים הביעו דאגה לגורל מעיינות אלה, לאחר שבשבוע שעבר הופסקה זרימת המים ליישוב מצפה שלם, המקבל את המים הדרושים לו ממעיין קנה הסמוך לחוף ים המלח. מעיין קנה הוא מקור המים היחיד של הקיבוץ, ואם יפסיק את שפיעתו יוותרו חברי מצפה שלם ללא מי־שתיה.

בדיקות של שפיעת המעיין העלו כי ירדה למחצית השפיעה הממוצעת. אחד המומחים אמר בתשובה לשאלת "הארץ", כי ירידה כזו כבר בתחילת יוני עלולה לציין מגמה שתביא להתייבשות מוחלטת של המעיין עד סוף הקיץ.

ירידה לדולר לעומת המארק

פרנקפורט, (ע"ת). הדולר ירד אתמול אל מתחת לשער של 2.20 מארק בשוקי הכספים של אירופה. המטבע הגרמני התחזק עקב הי־דיעות שהמפלגה הנוצרית־דמוקרטית של הקנצלר הלמוט קוהל השיגה נצחון דחוק בבחירות במ־דינת סקסוניה התחתית.

סוחרים־בבורסה סבורים כי הירידה בדולר נובעת גם מההנחה שנתונים כלכליים העומדים להתפרסם השבוע בארה"ב עתידים להצביע על רפיון נמשך הולך בכלכלת ארה"ב.

פרס ושמיר ביקשו משר החוץ הליברי להעביר שגרירות ארצו לירושלים

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, ומ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, ביקשו אתמול בפגישותיהם עם שר החוץ של ליבריה, ד"ר בר־נרד בלאמוי, המבקר בארץ, כי ליבריה תעביר את שגרירותה מתל־אביב לירושלים. שר החוץ האורח הבטיח להעביר את הבקשה לנשיא, סמואל דו.

פרס הדגיש באוזני שר החוץ הליברי את התגבורת הגוברת של ישראל למדיניות האפרטהייד. לדבריו, העם היהודי היה קורבן לאפליה הגזעית יותר מכל עם אחר. שמיר נועד בארבע עיניים עם ד"ר בלאמוי ולאחר מכן קיימו ישיבת עבודה שנמשכה כשעה וחצי. שמיר הדגיש את נכונותה של ישראל לשפר את יחסיה עם מדינות אפריקה. הוא ציין, כי ישראל מוכנה להגדיל את הסיוע לליבריה, ע"י שיגור מומחים חקלאיים ורופאים. כיום שוהים בליבריה חמישה עשר מומחים ישראלים ורופאים לירקים משתל־מים באיזור.

שר החוץ הליברי הגדיר את היחסים בין שתי המדינות כמצוינים. הוא הוסיף, כי ליבריה היתה בין המדינות שהכירו בישראל ב־1948. לדעתו, אין כיום סיבה שמדינות נוספות באפריקה השחורה לא יחדשו את יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל. הוא הדגיש כי ליבריה מעוניינת מאד בשיתוף פעולה עם ישראל בתחומי החקלאות והרפואה.

שמיר ובלאמוי דנו גם בשיתוף פעולה בתחום המלחמה בטרור בין שתי המדינות. שניהם היו תמימי דעים כי מאז התקפה האמריקאית על לוב חל צמצום בהיקף פעולות הטרור שיוזמת לוב.

פורר התפטר מניהול משרד התעשיה והמסחר; מנמק ההתפטרות בתנאי שכרו

נסים ברוך מוכר בליכוד כמועמד להחליפו בתפקיד

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המנכ"ל הפורש של המשרד לפי־תוח לאומי, נסים ברוך, מוכר בלי־כוד כאחד המועמדים למשרת מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר. המנכ"ל הנוכחי, יהושע פורר, הודיע אתמול על פרישתו.

פורר אמר, כי אחת הסיבות העיקריות לפרישתו נובעת משכרו. לדבריו, שכר מנכ"ל נע בין 1,150 ש"ח ל־1,250 ש"ח לחודש. הוא ביקש עוד לפני מספר חודשים להשתחרר מהתפקיד ושאף לזכות

במשרת ציר כלכלי בארה"ב. משלא עלה הדבר עד כה החליט לפרוש מתפקידו ולפנות לסקטור העסקי. פורר הגדיר את תקופת שירותו כמנכ"ל תחת אריאל שרון כמרתקת.

גם בדרג השני בהנהלת משרד התעשיה והמסחר מתבצעים באחרונה חילופי גברי. מאיר יציל, מנהל מינהל הסחר הממשלתי האחראי על כל פעילות יבוא המזון הבסיסי לישראל, התפטר ובמקומו מונה ידי־דיה כהן, כלכלן ראשי בחטיבת הכי־מיה והתעשיות הקלות. פורש אחר הוא גד מאון, מנהל חטיבת המזון.

לפני שבועות אחדים הועברה האח־ריות על פרוס הפרס הישראלי מידי מאן למנכ"ל יהושע פורר. מאון עוסק בימים אלה בהשלמת תקופת ההתמחות שלו כשריה, במחלקה המשפטית של משרד התעשיה.

ועד עובדי משרד התעשיה והמס־חר טען אתמול כי שר התעשיה אינו מקיים הסכמים שהושגו אתו בסכ־סוך העבודה הקודם בעניין אי כינוס מינויים פוליטיים. הוועד יתכנס בעוד שבועיים, כדי להחליט על צעדיו.

עיתון שוודי: קשר שוודי־ישראלי למכירת נשק לאיראן

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). בשטוקהולם פרסם אתמול העיתון "דאגנס ניהטר" כתבה בלעדית, הנוגעת לקיום קשר שוודי־ישראלי למכירת פגזי תותחים וחומרי נפץ לאיראן.

בשוודיה עמד בראש הקשר איש העסקים, קרל אריק שמיץ, בעל חברת "סקנדינאוויאן קומודיטי". פרשת הברחת הנשק נתגלתה בנובמבר 1985, כאשר המכס עצר לבדיקה קרונות רכבת, שהיו בדרכם ליוגוסלאוויה.

בבדיקת המסמכים התגלה, כי מדובר במטען של 200 טונות חומר נפץ מתוצרת המפעל השוודי "בופורס־נובל". עם התעצמות החקירה התגלה, כי ישראל שימשה יעד למשלוחי פגזים וחומרי נפץ מ־שוודיה. איראן היתה זקוקה לכמות בלתי מוגבלת של פגזי 105־155 מ"מ לתותחים. עד להדחת השאה, סיפקה ארה"ב את פגזי התותחים לאיראן. עם תחילת מלחמת עיראק־איראן חיפשה איראן מקורות חלופיים לפגזים. איש העסקים השוודי יצר את הקשר המשולש: מפעלי בופורס, התעשיה הצבאית בישראל ואיראן.

בהתאם למתפרסם בעיתון, שלחה ישראל את משלוחי הפגזים לארגנטינה, משם הוחזרו לאיראן. מאז תחילת מלחמת עיראק־איראן מכרה ישראל לאיראן נשק בשווי 500 מליון דולר. איש העסקים השוודי הכחיש כל קשר לעסקות נשק.

רבין מקווה: הסורים יפנו את אזור משערה

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

"כל לחימה נגד חיזבאללה מקובלת עלי". כך אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בהתייחסו לכניסת כוח צבאי סורי לאזור הכפר משערה בדרום לבנון. להערכתו, בשלה הכוח, שהוא בסדר גודל של פלוגת קומנדו. אל האזור לאחר שר כוחות הפדרסטורים שלהם שם

נגד החיזבאללה לא הצליחו במשימתם ונדרשה עזרת הצבא הסורי. רבים דיבר עם כתבים צבאיים לאחר הופעתו בלשכת המסחר ישראל־אמריקה.

שר הביטחון אמר כי הוא מקווה שכאשר ישיג הכוח הסורי המפסקת אש באזור משערה, הוא יפנה את השטח. "הייתי רוצה להאמין כי ישמר באזור המצב כפי שהיה לפני שאנשי חיזבאללה הגיעו לשם".

להערכת משטרת מרחב לכיש: סכסוך עם הבעל הסתיים ברצח ברוריה קקון בת 22 בשדרות

מאת איתן רבין

משטרת מרחב לכיש מעריכה, כי הרקע לרצח ברוריה קקון, תושבת שדרות, בת 22, היה סכסוך בינה לבין בעלה.

בשעה 17.30 נמצאה בעיירה שדרות ברוריה קקון, מוטלת בחדר מדרגות שותתת דם, וסכין מטבח ליזה. האשה הועברה לבית החולים ושם. נגב מד"א, שהיה במקום סיפר, כי מצא את האשה, שנפצעה בחזה הוא מתה בדרכה לבית החולים. גם את בעלה של האשה, שנפצע באורח קשה, הובר מרחב לכיש מסר, כי המשטרה מעריכה, שבני הזוג הסתכסכו ודקרו אחד את השני.

"אתמול בלילה היה הבעל עדיין מאושפז בבית החולים ברזילי באשקלון ומצבו תואר כקשה. נסיבות המקרה.

דובר מרחב לכיש מסר, כי אתמול

צפוי מחסור בסיגריות פופולאריות

הנהלת "דובק" לא תפעל נגד העובדים הנוקטים עיצומים

מאת יהונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת "דובק" החליטה לא לנקוט צעדים נגד העובדים הנו־קטים בעיצומים והיא תנסה להחזירם לשולחן הדיונים.

עובדי "דובק" נוקטים בעיצומים זה מספר ימים, בגלל שורה של תביעות שכר. כתוצאה מעיצומים אלו קטנה תפוקת המפעל בכ־40 אחוזים.

זרח גהל, מנכ"ל "דובק" מסר אתמול, כי הפרסומים על הירידה בכמויות הסיגריות המיוצרות הביאו לגידול ניכר ברכישות של סיגריות פופולאריות. לפיכך, צפוי מחסור בסוגים מסויימים של סיגריות ביי־מים הקרובים.

לדברי גהל, הבעיה מתמקדת כיום בחוסר נכונות של העובדים לנהל משא ומתן עם הנהלת המפעל יחד עם נציגי מועצת פועלי בני־ברק.

גהל ציין, כי העובדים מבקשים לנהל את המשא ומתן על הסכם השכר החדש ללא מעורבות של נציגי מועצת הפועלים.

ערך את העמוד: אגד גרנדר

דיווח רשמי

(סוף מעמוד 1)

פרוזים לסוטה, לאות סולידריות עם תושביה.

במבצע זה השתתף רב ישראלי רשומר צעיר, ארי עובר, רב צעיר לא מכבר לכאן ומולט בפעילותו ובהתבטאויותיו נגד האפרטהייד וב־גנות שתיקתה של הקהילה היהודית לנוכח המתרחש.

הצלחה לשביתה

מבחינת היקף השביתה הכללית מלול המארגנים השחורים הצלחה בולטת. ברומה לאותו במאי האחרון, המשק המקומי שותק במידה רבה. מלבד מיליוני עובדים שחורים, נעדרו מעבודתם גם עובדים לבנים רבים, אם משום שחששו לצאת מהבית ואם משום שרצו להזדהות עם השחורים.

השג אחר של השחורים הוא הפרופיל הגבוה של האירועים בתק־שורת העולמית. ביומיים האחרונים עמדו האירועים בראש סדר היום בעולם, דבר שגרם, בין השאר, כתוצאה מהאמצעים הדרי־פים שנקטה הממשלה נגד גורמי אופוזיציה וההשתקה הקיצונית וחסות התקפים של התקשורת המקומית הזרה.

אחת התוצאות הישירות של האירועים הן מגמות ולחצים להפעלת סנקציות כלכליות על פרטוריה מצד מדינות אירופה המערבית וארה"ב, שותפות המסחר העיקריות של דרום אפריקה.

ועידה מטעם האו"ם לדיון בסנקציות

ועידה בינלאומית מטעם האו"ם, לדיון בהטלת סנקציות על דרום אפריקה בגלל מדיניות האפרטהייד, נפתחה אתמול בפאריס.

הוועידה נערכת מטעם האו"ם, בשיתוף עם המדינות הבלתי־מזדהות והארגון לאחדות אפריקה. הוועידה מוחרמת ע"י ארה"ב, בריטניה ומערב גרמניה — שותפותיה העיקריות של דרום אפריקה בתחום הסחר. בנאומו בפתיחת הוועידה אמר מזכ"ל האו"ם, חוויאר פרז דה קוייאר, כי הזמן לנביאת הסדר בדרום אפריקה בדרך של משא ומתן "אוזל".

"כפי שאנו טוענים זה שנים, הפתרון לבעיה טמון לא באמצעי דיכוי אלא בכיבוד החירויות הסי־דיות אשר מלכו וכאים להן", אמר דה קוייאר. גורל ג'ווף גארבה, יו"ר הוועדה המיוחדת של האו"ם נגד האפרטהייד, אמר — כי כשלון מאמציה של משלחת מיוחדת מטעם חבר העמים הבריטי, שניסתה לפעול למציאת פיתרון הבלשה — מסיר את התירוצים האחרונים להתנגד להפעלת סנקציות.

שרי הקהיליה לא הגיעו להחלטה

שרי החוץ של הקהיליה האירו־פית התכנסו אתמול בלוקסמבורג, כדי לדון בהפעלת סנקציות כלכליות נגד דרום אפריקה, אך לא הצליחו להגיע לכלל החלטה כלשהי — על כך מסר בתום הפגישה שר החוץ של המערב הגרמני, האנס דיטריך גנשר.

"אנחנו תמימי דעים, כי יש צורך בתגובה משותפת, אבל כל החלטה טרם נתקבלה", אמר גנשר בצאתו מן הפגישה. הוא הוסיף, כי הוטל על מנהלי משרדי החוץ של 12 מדינות הקהיליה האירופית להמשיך את בדיקת הנושא.

פקיד הקונגרס הלאומי מאיים בשימוש בכוח

ממשלת דרום אפריקה מהווה איום לכל אחת ממדינות היבשת האפריקנית ואפשר לסלק אותה רק על ידי שימוש בכוח — אמר אתמול רוזן דן טלוס, סגן מנכ"ל הקונגרס הלאומי האפריקאי.

הוא דיבר בעצרת שנערכה לזכר להתקוממות סווטו.

אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה, מוסר: נציג הקונגרס הלאומי האפריקאי בסקנד־דינאוויה קיים אתמול מסיבת עתונאים בקופנהאגן לרגל יום השנה ה־10 לטבח בסווטו. הנציג, אחרון מביסי, אמר, כי "ידו של הקונגרס מושטת לקראת ישראל".

שיחת היום / גדעון אלון

עם: ישראל גלעד, ראש המועצה המקומית מעלה־אפרים

על: הכביש המועד לתאונות קטלניות

הכביש אינו עומד בסטנדרטים

תאונת הדרכים המזעזעת שאירעה אתמול בבוקר בכביש מעלה אפרים־בקעת הירדן אינה מחייבת אותם להגיע לאלתר הכשרתו של כביש חלופי?

התרענו על הסכנות האורבות לנוסעים בכביש הזה עוד לפני שנים ותבענו לסלול כביש חדש בתוואי חלופי. לפני כשנה הולך משרד הביטחון בשיתוף מע"ץ בפריצת התוואי החלופי בהשקעה כספית כבדה. אני רוצה לציין שגורמי המקצועיים התקציביים משרד הביטחון נחלץ לביצוע הכביש והפריצה מתבצעת בקצב מהיר.

יש לך הערכה מתי תושלם סלילתו של הכביש החלופי?

בעוד חודשים ספורים מע"ץ תשלים את פריצת הכביש בקטע שבין מעלה אפרים ובקעת הירדן. הבעייה היא שע־דיין לא נמצא תקציב להשלמת הכביש ותוספת המצעים והאספלט, כדי שהכביש החדש יהיה שמיש.

מדוע הכביש הזה מועד לתאונות רבות כל־כך?

זהו כביש שנבנה לפני שנים

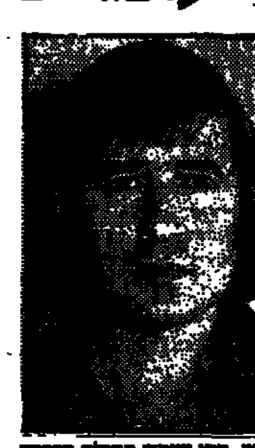

רבות. הוא שימש תחילה ככביש גישה להאחזות הנח"ל של מעלה אפרים. הוא נסלל בסטנדרטים של כביש ביטחוני וכביש גישה להאחזות. כיום הוא לא עונה על הצרכים של מעלה אפרים כישוב עירוני והמוראי שלא על הצרכים הנוספים שהתפתחו בעקבות פתיחת כביש "אלון ושמרין" משום שהקטע הזה הפך לכביש ארצי שמקשר את התנועה בין בקעת הירדן ושפלת החוף.

הבעייה העיקרית של הכביש הוא השיפוע החד שבו?

הכביש בקטע זה בנוי בשיפוע חזק מאד. זהו שיפוע שאיננו עומד בסטנדרטים המחייבים, משום שמדובר בשיפוע של 14 אחוז, ואילו השיפוע המותר הוא 7 אחוז בלבד.

כמה תאונות קטלניות היו בכביש זה. לדעתך התאונות שהתרחשו בו נובעות רק מאופיו הירוד של הכביש או שגם מנהיגה בלתי זהירה?

אנחנו מודעים לסכנות המיוחדות של הכביש ולכן אנו הדרים מספיק כדי לעשות כל מאמץ למנוע תאונות. אבל כשמגיעים לכאן נהגים שאינם מכירים את הכביש ואינם מודעים לסכנות שבכביש המשופע, הם עלולים להיות מעורבים בתאונות. לפני כשנתיים התהפכה באותו מקום טיולית וחמישה תלמידי בי"ס נהרגו ולפני שבועיים שני מתנדבים מחו"ל נשרפו בנושב יפית, נהרגו כשהתהפכו עם הטרקטור עליו נסעו.

אלפים צפויים היום בהלוויית

(סוף מעמוד 1)

חילונים דתיים בתקופה של ליקוי מאורות.

אלונה: גאולה כהן

הידיעה מציתי מכיף רצ המשטרה ומכבי האש בירושלים קבעו, כי מקור הדליקה שפרצה אתמול לפנות בוקר בסניף תנועת רצ בבירה הוא בהצתה. כדליקה נגרם נזק רב. חומר הסכרה וכרוזים עלו באש. על קירות הסניף נרשמו כתובות נאצה וססמאות בגנות "זהסתה של תנועת רצ". על הססמאות היתה החתומה תנועת כך.

האש במקום כבתה מעצמה ובחדר הזרך נמצאו גפרורים ובקבוק של משקה. גם ליד סניף מפ"ם בירושלים, ברחוב המלך ג'ורג', צויירו ססמאות בגנות רצ ומפ"ם וגם שם היו החתומים עליהם אנשי תנועת כך. בשני המקרים פתחה המשטרה בחקירה.

תנועת רצ האשימה את ח"כ גאולה כהן, כי היא שהסיתה את המציתים. "הנה של גאולה כהן הד־ריים של כהנא", מאשימה רצ, "ההסתה הפרועה של גאולה כהן כי־מים האחרונים, היא ששילהה את האש בסניף רצ. אתמול בבוקר התקשרו אלמונים למשרדי תנועת רצ ואיימו על חברי הכנסת של התנועה. האלמונים הבהירו, כי יציתו עוד סניפים של התנועה ברחבי הארץ".

בתגובה על האשמות רצ אומרת ח"כ גאולה כהן, כי התרגלה להיות אחת מההאשמות של רצ. לדבריה, "יש לשרוף את ידי השורפים את סניף תנועת רצ בירושלים. אבל מגנה את הוואנדליסטים ששרפו את הסניף", אמרה.

"המודיע": הוצת בית כנסת בחולון

המודיע, ביטאון אגודת ישראל, פרסם אתמול ידיעה האומרת, כי לפני חודשיים הוצת בית הכנסת המרכזי של אחד מבסיסי חיל האוויר במרכז הארץ. לדברי העיתון כנס נגבע או אמנם המשטרה הצבאית שהודעה למקום קבעה, כי מדובר בהצתה. "המודיע" כותב, כי נמנע מלפרסם זאת עד היום, "לבקשת גורמים צבאיים, תוך הבטחה שהמשטרה הצבאית נוקטת עיכובות להקירה". העיתון מספר עוד, כי אחד מחיילי הבסיס, שנעצר לחקירה, שוחרר מאוחר יותר.

הרשעות שלום

מוסר דתי החושה

שלט המכון לכתבי הרמב"ם ברחוב מזרקה, בחיפה, הושחת בגוף השדה בעט שעבר בצבע שחור. הגנשה הולגה למשטרה. המכון הוקם בלב שכונת מגורים באיזור אחוזה, תושבים המתגוררים בשכונות אינם מעוניינים במוסד תורני, שישנה את אופי המקום.

הרב הראשי של חיפה, שאר ישוב הכהן, אמר כי מדובר בסכסוך שכנים שהתפשט כתגם על ההקצנה ביחסי דתיים — חילוניים".

להרצוג: שר מגנה האלימות ח"כ לשעבר שלמה לורנץ אומר,

כי הרב שך פרסם הודעה המגנה מעשי אלימות. לורנץ, אחד ממקור־בין של שך אומר, כי שך קרא לחו־לונים ולדתיים להפסיק את האלי־מות ולמצוא שפה משותפת. לורנץ אומר, כי הרב שך מוחה אמנם נגד תמונות שהגדיר תועבה, אך מעולם לא הסכים שמישהו ינקוט פעולה אלימה.

ביום שישי לפני שבועיים פרסם שך, יחד עם הרבנים אלישיב ואויר־בעך, מודעה בה נאמר בין השאר הדברים הבאים: "יהודים יראי שמים שאינם יכולים לעמוד ולכבוש את כעסם ומתאתם מחרפה איומה זו באו וכיסו בצבע תמונות התועבה הללו — מובלים כעבריינים ומחמירים עליהם בקנסות ומאסרים...אנו פונים בזה לכל יראי השם בארץ ובכל־ פרצות...אל תעמדו מנגד בשעה קשה זו לעם ישראל. עוזו והד־עורו. לא עת לחשות. התבונו ועוצו עצה להפר עצת אוייבי ה' מעל שארית עמו וארצו, כי בנפש היהדות היא, אל תנוחו ואל תשקטו עד אשר תשקוט הארץ מפירצות ורדיפות דת".

לפני שבוע הציגו מקורבי הרב שך מודעה זו כתמיכה בכיסוי התחנות בצבע. כך גם פרסם הרבר ב"הארץ" ובעיתונים אחרים. כעת, על רקע המאורעות האחרונים פרסם לורנץ, המקורב לרב שך הודעה שנה.

שחרור בערבות למשתתפי תהלוכה

ארבעה תלמידי ישיבה, שניים מהם קטינים, שוחררו אתמול בער־בות של חמשה אלפים שקלים חדשים, לאחר שהואשמו בגרימת נזק לתחנות אוטובוס באזור פתח תקוה. הארבעה אליהו נחרי ובנימין שטרנפול ושני קטינים נעצרו לפני למעלה משבוע ימים בפקודת שופט בית משפט השלום בפתח תקוה, שלי טימן עד תום ביצוע ההליכים נגדם. אתמול שוחררו על ידי שופטת בית המשפט השלום בפתח תקווה, שרה פריש, התובעת המשט־רתית הסכימה לשחרור, במאמץ להרגיע את הרוחות.

התובעת לוי ביקשה מהנאשמים להתחייב שלא יגרמו נזק כל שהוא לרכוש ציבורי בכל רחבי הארץ אפילו יפגע ברגשותיהם.

חברות ישירו תמונות פרוצות

חברות גוטקס וריזה, המפרסמות תמונות פרוצות בכל רחבי הארץ, פנו לחברות הפרסום "אפי", עימה הם קשורים בחוזה, וביקשו ממנה להסיר בהדרגה כמאה תמונות פרוצות. את בקשתן נימקו בצורך למנוע הסלמה נוספת ביחסים בין דתיים לחילונים.

רבני חיפה מבקשים להסיר כרזות

שני הרבנים הראשיים של חיפה פנו אתמול למפקד משטרת העיר וביקשו לפעול להסרת כל כרזות הפרסום בחיפה, הפוגעות לדבריהם ברגשות הציבור הדתי. מפקד המר־חב אמר לרבנים הראשיים, כי אין באפשרות המשטרה לכפות את הסרת הכרזות, אך המליץ בפניהם לפעול להרגעת הרוחות בקרב הציבור הדתי, ולהביא את עניינם לבית המשפט, כדי שזה יפסוק, אם יש ממש בטענותיהם.

הכרזות המעוצבות להגנה משפטית על עריכי היהדות

המועצה להגנה משפטית על ערכי היהדות, בה חברים גם השר־פטים העליונים בדימוס קיסטר ושרשבסקי, פרסמה אתמול הודעה לציבור, כיצד יש להגיש את התלונה במשטרה נגד מפרסמי תמונות הפוגעות ברגשותיהם "והשי־חיות פרוסמו בעיתונות הדתית". מופצות במקום שתי...

התרומות שהוצגתו בבירה

חברי תנועת גשר והנשים ביר־ושלים הקימו שתי סוכות במקום שתי תחנות שהוצתו בתחנה המרכ־זית בירושלים. לדברי יוזמי התנועה, הם משמיעים בכך את קולו של הרוב המתון והדומם. חברי התנועות גם התחימו את העוברים ושבים על עצומה, הקוראת לדו־קיום בין דתיים לחילונים.

מנהיג חזית הסירוב ברצועת עזה הורשה לצאת לביקור בחו"ל

מאת איתן רבין

המימשל האזרחי ברצועת עזה אישר לד"ר חיידר עבד־אלשאפי, מנ־היג חזית הסירוב בעזה ומנהיג ארגוני השמאל, לצאת לחו"ל לבי־קור משפחתי כהגדרתו — כך מסר מקור בכיר במינהל האזרחי.

עוד מסר המקור, כי ד"ר חיידר הביע נכונות לבקר את משפחתו בפאריס ואף לבקר במזרח גרמניה, תוך כדי התחייבות לא לעסוק בפ־עילות פוליטית.

קצין הקישור בטאבה סיים רשמית את תפקידו

מאת איתן רבין

קצין הקישור הישראלי בטאבה, רב־סרן דב שרון, שהודח מתפקידו בתוצאה מתקרית שאירעה בטאבה בינו לבין קצין בדרגת תת־אלוף ב־סימה הודח מתפקידו, סיים שלשום באופן רשמי את תפקידו במפקד ה־חזית. את מקומו ממלאים עתה קצין מילואים וקצין נוסף בדרגת סג"מ.

המעלות של אל על

	מכסי' מינימום	מכסי' מכסי'		המקסימום/חמות אתמול	
אמסטרדם	19	28	מ"ח	28	16
אתונה	24	32	נאה	32	18
בוקרשט	19	30	סופות	18	30
בריסל	19	29	סופות	30	13
וינה	16	28	מ"ח	26	13
ז'נבה	17	27	סופות	25	14
לונדון	17	24	סופות	28	17
ליסבון	14	19	מעונן	28	18
מדריד	20	30	סופות	32	15
ניו־יורק	19	26	ממטרים	30	21
פאריס	19	27	סופות	27	17
פרנקפורט	20	30	סופות	30	19
ציריך	18	26	סופות	26	17
קהיר	23	36	בהיר	35	17
קופנהאגן	18	25	בהיר	22	12
רומא	18	25	מ"ח	23	14
שטוקהולם	13	22	בהיר	26	17

ELAL אל על

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי מעלה החרמון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ו־לבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מעלה החרמון שבמסעדה, רמת הגולן.

מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 5479 שינוי לתכנית מתאר מס' 344 — שטח יעוד השטח לתעשיה מגדל שמס.

בהתאם עם תשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: כמסומן בקו כחול בתשריט.

עיקרי מטרות שינוי התכנית שנוי יעוד השטח לתעשיה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי ה־תכנית במשרדי הועדה המקומית ה־אמורה.

עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

תאריך: ב' בסיון תשמ"ו 10.6.1986

אנו שרויים באבל כבד על מות בננו החייל

ניל בן־עטר

שנקטף בדמי ימיו

הלוויה תתקיים היום 17.6.86 בשעה 14.00 בכפר־הנשיא

פרל ובלינדה ובית־כפר הנשיא

בכאב עמוק אנו מתאבלים על פטירתו של היקר באדם

צבי וידרא

הלוויה תצא היום יום שלישי י' בסיון 17.6.86 בשעה 4.00 אחה"צ, מבית הנפטר בבאר־שבע, שיכון ותיקים, רח' שיבת־ציון 25

אשתו: דלילה
הבן: מיכה
הכלה: שושנה
הנכדים: ניר וגיא

נא להימנע מביקורי תנחומים בשעות הערב המאוחרות

לחברנו יוסי לנגוצקי

אנו כצעד בהילקח אביך

משה (מוסיה) לנגוצקי ז"ל

יעל ואהרון כהן
יהודית ואבי נחליאלי

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

הורסט מאיר קלימובסקי

על מועד ההלויה נא להתקשר טלפונית 03—458370, 03—472472, התהודה תועמד לרשות המלווים

המתאבלים: אמו אננה קלימובסקי
אשתו: פליציטס חיה
בנו וכלתו: שמואל ורחל
אחיו וגיסתו: הנס יצחק וגרטרוד וב"ב
הנכדים: אמיר, גילי ורוני

השבעה ברח' ליפסקי 15 תל־אביב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

אינג' שמואל רייסקי

הלוויה תתקיים היום יום שלישי י' בסיון תשמ"ו 17.6.86 בשעה 2.00 אחה"צ בבית עלמין הדרום גבול חולון בתים
אוטובוס יצא מבית המנוח רח' בלוך 40 ת"א בשעה 1.00 אחה"צ

אשתו: עליזה
בתו וחתנה: גבי ויעקב ברגר
בתו וחתנה: חוה (איריס) ודוד ויסקי
הנכדים וכל בני המשפחה

ארבע שנים לנפילת

ד"ר סטפן אלכס לנדס ז"ל

במבצע שלום הגליל

נפקוד את קברו ביום ראשון, ט"ז בסיון תשמ"ו, 22.6.86 בשעה 16.00
התכנסות: בשער בית העלמין הצבאי בקרית שאול

המשפחה

צו השעה: **אחדות ואהבת ישראל!**

מחשבת הפירוד אש זרה היא, ובטוחים אנו שלא תתקיים...
כולנו חייבים לראות ולחשוב טוב איש על רעהו
כך נגביר את ההבנה, האהבה והאחדות בתוכנו
נלך כולנו בדרכו של אהרון הכהן — אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה

דב ביגון, רבני ותלמידי "מכון מאיר"

קבינט אישר הצעת רבין לדחות את הצעות אמריקאים לבדוק מחדש את כדאיות הלביא

מאת אבנר צבר (?)
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

...ראל הוציאה כבר במסגרת ...ם הלביא בין 1.2 מיליארד ל-...ליארד דולר וכיום כבר מועס-...קו יותר מ-6,000 עובדים, מהם ...ביים מהנדסים. אם היינו ...קים אותו עכשיו או אם לא ...בתחילים בו מלכתחילה, היינו ...ם אנושות בתעשיה ובפיתוח ...לוני של ישראל" — דברים ...אמר שר הביטחון, יצחק רבין, בהרצאה שנשא אמש במלון הילטון בתל אביב בפני אנשי עסקים, חברי לשכת המסחר ישראל-אמריקה.

שר הביטחון גילה, כי הוא המליץ חד משמעית בפני הקבינט המצומצם, לדחות את הצעת האמריקאים להערכה מחדש של כדאיות הפרויקט, אלא אם יוצעו על ידי האמריקאים אלטרנטיבות מעשיות, שיבטיחו גם אספקת מטוסים בכמות מספקת לחיל האוויר וגם המשך הפיתוח הטכנולוגי, שהוא תוצר לוואי של הפרויקט. הקבינט אישר את המלצת של רבין ברוב של שמונה קולות נגד שניים.

"מצב הביטחון — טוב יחסית"

בהמשך דבריו עמד שר הביטחון גם על הבעיות שתתעוררנה עם הקיצוץ התקציבי שבוצע בתקציב הביטחון. לדבריו "הודות למצב באיזור הודות לשיפור המערכות הקשור על העולם הערבי, מצבה הבטחוני של ישראל הוא טוב יחסית, וכך התאפשרה קבלת ההחלטה על הקיצוץ בתקציב. החלטה שיש בה קבלת סיכון מחושב לטווח קצר".

על פי הנתונים של המשרד לתכנון כלכלי, שצוטטו על ידי שר הביטחון, השנה היא הפעם הראשונה שההוצאות על הרווחה גדולות בישראל מההוצאות על הביטחון. ההוצאות לביטחון אינן עולות כיום על 12.7 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי. "מאז שנת 1968, לאחר מלחמת ששת הימים, לא היו הוצאות הביטחון נמוכות כל כך", אמר השר.

פורק מאחז של גוש אמונים במדרון הר גריזים, חודשיים לאחר שהוקם

המתנחלים: אם לגור בארץ ישראל זו עבירה, אנו גאים להיות עבריינים

מאת אודי ניר,
סופר "הארץ"

...ר דרישת צה"ל פינו אתמול ...חלים את המאחז של "גרעין ..." השייך לגוש אמונים, במדרון ...ריזים.

...עות בוקר מוקדמות בא למקום ... של צה"ל, שבראשו מפקד ... האוגדה ומושל שכם. החיי-...סגרו את השטח, מנעו במאמץ ...ה מתנחלים, וביקשו מהם ...בנות. אלה היתנו את התפנותם ...וזה שכל חברי הגרעין ייעצרו ... למשפט. התפתח דין ודברים ...מו ניאותו המתנחלים לפנות את אוהליהם ולהסתלק.

סופר "הארץ" שביקר במקום מציין כי המתנחלים הקימו אוהל צבאי גדול ועוד שני אוהלי סיירים, סמוך לתחנה לשאיבת מים השייכת לעיריית שכם. התחנה שוכנת למרגלות הר גריזים, במרחק לא רב מהעיר שכם. חברי הגרעין, עשרים במספר, הביאו למקום מיטות וציוד לשהייה ממושכת. לדבריהם שהו במקום במשך החודשיים האחרונים מבלי שנתגלו. במוצאי שבת החליטו לחשוף את המאחז לעיתונאים, מפאת עגמת הנפש שנגרמה להם, לטענתם, מסירובו של שר הביטחון להתיר להם לעשות את ליל שבועות בקבר יוסף שבשכם.

בהודעה שפירסם ראש "גרעין שכם", רונם אלחרר (?), נאמר כי בשעה שנחשפו חמשת המתנחלים, עסקו חבריהם בהקמת צריף באותו מקום. לדברי חברי הגרעין, בכוונתם לחדש את נסיונותיהם להתנחל בשכם בעתיד הקרוב. המתנחלים הטעימו בהודעתם כי "אם זכות ישראלית לגור בארץ-ישראל היא עבירה, הרי שאנו עבריינים, ואנו גאים בכך".

מה אומרת לכם הסידרה "דאלאס"? שאלה חוקרת בני קבוצות שונות

יוצאי ארה"ב ויוצאי קיבוץ התרשמו מהפסיכולוגיה, יוצאי בריה"מ — מהאידיאולוגיה

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

הבדלים מהותיים בתפיסת סידרת הטלוויזיה "דאלאס" ובהבנתה נתגלו בין קבוצות אתניות שונות בישראל — כך עולה ממחקר שערכה תמר ליבס במסגרת עבודת דוקטורט במכון לקומוניקציה באוניברסיטה העברית.

במהלך המחקר קיימה ליבס 54 שיחות עם קבוצות שונות של נבדקים, שצפו בבתיהם בפרק מן הסדרה והתבקשו לשחזר את מה שראו, כפי שהיו מספרים זאת לחבר שהחמיץ את הפרק. מן הממצאים עולה, כי ערבים ויוצאי מרוקו דיווחו על הפרק בצורת סיפור כרונולוגי; יוצאי ארה"ב ויוצאי קיבוץ התמקדו בהיבט הפסיכולוגי המניע את הדמויות ואילו יוצאי בריה"מ חיפשו מניעים אידיאולוגים ומניפולאטיביים אצל יוצרי הסדרה. רוב העולים מבריה"מ טענו, כי המסר שמבקשים להעביר עושי הסדרה הוא "גם העשירים אומללים", בעוד הם עצמם דוחים את המסר הזה כמניפולציה בעלת מניעים כלכליים.

הממצא מפתיע נוסף מלמד, כי בעוד ערבים ויוצאי מרוקו מגדירים את גיבורי הסדרה על פי מעמדם ותפקידם בתוך המשפחה ("האח הבכור", "האח הקטן"), יוצאי ארה"ב והקיבוצים נוקבים בשמותיהם, זוכרים יוצאי בריה"מ דווקא את שמות יוצרי הסדרה, הגיבורים האמיתיים, המפעילים מניפולציה של "ביזנס" גדול.

המחקר הוצג בכנס על "זהויות תרבותיות ותקשורת גלובאלית" המשותף למכון לקומוניקציה והתוכנית ללימודים קנדיים. בכנס השתתפו חוקרים מאוניברסיטאות בקנדה, ונכח שם גם שגריר קנדה בישראל.

[ח]"כ ליבאי ביקש הבהרות מבל"ל [ע]ל תשלום 2 מיליון דולר ליפת

מאת עדנה אירידור (?)
סופרת "הארץ"

...ר הוועדה לביקורת המדינה ...דוד ליבאי, פנה אתמול ...לת בנק-לאומי בבקשה לקבל ...ת להחלטת ההנהלה לשלם ... הדירקטוריון הקודם, ארנסט ... מענק בשיעור 2 מיליון דולר. ...יל פנה אתמול ח"כ ליבאי ...ות על הבנקים, כי תדרוש ...לאומי ואחרים הומר על תנאי ...שה של המנהלים ותטפל ...א בתוקף תפקידה, כדי לא ...ע ביציבות המערכת.

...עדה לביקורת המדינה תסיים ...רביעי את הדיון בהצעת חוק, ...ה יועברו סמכויות לנגיד ...יא לפעול המסקנות ...דות, לגבי יו"ר דירקטוריון וב-... בבנק גם על פי המלצות של ...חקירה.

...ונה להביא הצעת החוק ...ת הכנסת כבר בתחילת שבוע ...בקרב חברי הוועדה לביקורת ...ה מתגבשת החלטה להגיש ...צעת החוק הצעת חוק פרטית ולא להגישה לממשלה. יש חשש אצל חברי הוועדה, כי הממשלה לא [illegible] ... הצעת חוק פרטית.

עם סיום החקירה בנושא המלצות האישיות ביום רביעי, תמשיך הוועדה בגיבוש הצעת חוק לפעילות וסמכויות יו"ר הדירקטוריון והנהלות הבנקים, רואי חשבון ומבקרים פנימיים.

אירידור פורש מהצבעות

ועדת הכספים תחיל השבוע בקביעת סדר יום לדיונים בהמלצות העקרוניות של דו"ח בייסקי. לקראת הדיונים הופעל לחץ כבד על יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, לערוך רוויזיה בצוות שנבחר לקבוע את סדר הדיונים, במטרה למנוע מחבר הכנסת אירידור, שנמנה עם חברי הצוות, מלקחת חלק פעיל בדיונים. בתגובה ללחצים המופעלים עליו אמר ח"כ שפירא, כי ועדת בייסקי לא המליצה, שח"כ אירידור יעזוב את ועדת הכספים והוא משאיר לשיקול [illegible] ... אירידור להודיע לקבוע סדר יום לדיונים. הוא הודיע אתמול, כי הוא פורש מהצוות.

בכנסת

הדברים החריפים של החילוניים לא הפרו האווירה השקטה שהיתה בכנסת

באולם המליאה

/ עמוס בדרור

ראש הממשלה, שמעון פרס, עשה אתמול מאמץ כביר לספר את האווירה בין חילוניים לבין דתיים, אך כמה מנציגי הסיעות החילוניות העמידו מולו את מה שהם רואים כעובדות הכנסת.

"המערכה היא על נפש המדינה, על נפש האומה," אמר ראש הממשלה בנאום הפתיחה שלו לדיון. "הרוב המכריע של העם, רוב בנינו, יעמוד על עיקר העיקרים, שהוא קיום מדינה שהיא יהודית ברוחה ודמוקרטית במהותה. גם נבחרי הציבור מכל שדרות העם, חייבים להתייצב בצורה חד-משמעית נגד אלימות, נגד שבירה, קריעה, פרי בין אחים".

העקרונות המוסכמים

יש הסכמה בין המחנות על שלושה עקרונות יסוד: לא תהיה כפיה דתית, לא תהיה כפיה אנטי-דתית, יכובד הסטטוס קוו. הקושי הוא בהגדרת הסטטוס קוו, כי החיים אינם סטטיים. הבעיה היא בתחום המקומי, בין חירותו של האזרח לבין אחריות המדינה, בעיקר בתחום השלטון המקומי. הוא ימשיך להיאבק נגד מה שנראה לו כהפרת הסטטוס קוו בדרכים ובאמצעים העומדים לרשותו, שאינם דרכי כפיה, הבטיח פרס.

כבוד להשקפה החילונית

אליעזר גרנות (מפ"ם), שולמית אלוני (רצ) ומרדכי וירשובסקי (שינוי) דרשו להתייחס בכבוד להשקפה החילונית, שלדבריהם אינה באה לפגוע בדת, אך אין גם לפגוע בה. עם זאת, הכל גינו את שריפת בית הכנסת והשחתת ספרי הקודש.

הידברות צריכה להיות עם מי שמחפש פשרה, ולא עם מי שבא, כשגפרור ודלק בידיו, כדי לשרוף, אמר גרנות. האלימות לא החלה בשריפת תחנות אוטובוס, אלא בכך שחרדים גירשו משכונות בירושלים את מי שאינם חרדים, ופלשו לדירותיהם. האחרונים אינו ושתוי דירות של לא-חרדים בשכונות, שעליהן הם רצו להשתלט. הם הציגו גזירות מהקבר ואינם משתתפים בהגנה על הארץ. הויכוח העיקרי הוא עם קבוצה, שאינה מכירה במדינה, בדגלה, בהימנון שלה ובנשיאה. קבוצה המחזיקה מבחינה פוליטית את המפלגות הגדולות, תוך שאיפה להחזיר את ישראל לימי הביניים. רוב העם משלים עם כך בשתיקה.

עצם קיומנו מפגע

אלוני ציינה, כי "עצם קיומנו פוגע ברגשותיהם של החרדים". היא ציטטה מעלונים, בהם נאמר על אנשי רצ ש"כל ההורג אחד מהם עשה מצווה גדולה". השם שלה מתנוסס בכרוזים אלה כל שבוע, הוסיפה. יש אנשים שאי-אפשר לדבר איתם, מפני שהם סבורים שבאמת כולה שלהם. הצרה, שאין הם מכירים בחוק ולא בבתי המשפט; הם מכירים רק בשריפה, כפי שהם שורפים ומכים גם בינם לבין עצמם, כמו את מכוניתו של הרב שך. מה שעושה פרס בפיוס שלו הוא עשיית שוויון מדומה בין זורקי האבנים לבין מי שהאבנים נוחתות על ראשו.

גם גרנות וגם אלוני באו בטענות לפרס, שלא הזמין אותם לשיחות הפיוס, וגם לא את גאולה כהן, המבאת "מחוץ לקונסנזוס של מחר-מבר".

מרדכי וירשובסקי (שינוי) אמר, כי פגיעה במקום קודש כלשהו פוגעת בו, בעמקי נשמתו. לחרדים אין בעלות על רגשות אלה.

פרוש: הרזקמן גינו

מנחם פרוש (אגודת ישראל) וכמוהו חיים דרוקמן (מורשה) ושמעון בן-שלמה (ש"ס) גינו גם את שריפת תחנות האוטובוס ועגלות האשפה באמצע, כי כל המנהיגים המוכרים של המחנה החרדי גינו זאת. הוא רמז שיש לו ידע, כי שריפת התחנות האחרונה בירושלים נעשתה על ידי פרובוקטורים לא-חרדים. פרוש סיפר, כי שנתיים ניהל משא ומתן עם העירייה ועם חברת פרסום, שלא יפרסמו "תמונות תועבה" במקומות ציבוריים, כמו תחנות אוטובוס, שגם הפרט החרדי חייב להימצא בו. זה פוגע בהם ובילדיהם. עם זאת ציין, כי בארץ הוא חורש (?) יותר מאשר במקום כלשהו בעולם.

אווירה שקטה יחסית

למרות הדברים החריפים, במיוחד מצד החילוניים, היתה האווירה בכנסת שקטה, וקריאות הביניים הספורות באו כמעט כולן מספסלי הממשלה: ראש הממשלה, שמעון פרס, ושר הפנים, יצחק פרץ, התווכחו עם גרנות ושר המשטרה, חיים ברלב, עם פרוש. זו היתה תוצאה של ישיבה עם נציגי סיעות שקיים פרס קודם לכן ויו"ר הכנסת, שלמה הלל, בה הסכימו, שהדיון יתקיים בלי הפרעות ובלי קריאות ביניים.

בדברי תשובתו למתדיינים אמר פרס בין השאר, כי פגישת הפיוס הקואליציונית בין חילוניים לדתיים היתה פגישה מקדימה בלבד, ובעקבותיה תבוא פגישה שאליה יוזמנו כל סיעות הכנסת — אולי פרט לאחת או שתיים שאין להן עניין בכך. בסיכומו של הדיון אישרה הכנסת את הודעת ראש הממשלה.

לישכת הנשיא

סיפור ה'פוסט' על הרצוג — חסר שחר

מאת סופר "הארץ"

לישכת נשיא המדינה הגיבה אמש בחריפות רבה על הפרסום בעיתון "וואשינגטון פוסט", שלפיו נשיא המדינה, חיים הרצוג, נאלץ כביכול ב-1954, בעת שכיהן כנספח צבאי בארה"ב, לקצר את שליחותו, אחרי שעובד משרד החוץ האמריקאי סיפר לו שהאף-בי-אי יודע על כך, שהוא גייס קצין צבא יהודי.

לישכת הנשיא הודיעה, שהאשמה זו היא חסרת שחר, מסולפת, מרושעת ומגמתית. לדברי גורמים בלשכת הנשיא, סיים הרצוג את שירותו כנספח צבאי בארה"ב ב-1954 כמתוכנן, אחרי שהאריך לפרק זמן מוגבל. כן ציינו, שבתום תפקידו זכה הרצוג לכל טקסי הפרידה, שנוהגים לערוך לנספחים צבאיים המסיימים את שירותם.

הממשלה אישרה תכנית מיתאר לרכבת ישראל

מאת ישעת גבר,
סופרת "הארץ"

תכנית המיתאר למסילות ברזל אושרה שלשום על ידי הממשלה. התכנית נערכה על ידי צבי צפריר, מנכ"לה לשעבר של רכבת ישראל, בתיאום עם המועצה הארצית לתכנון ולבניה.

התכנית מכפילה את אורך רשת המסילות ותגדיל, יחד עם השלוחות, מכ-900 ק"מ היום לכ-1,800 בהגשמתה. זו תכנית יסוד למסילת ברזל לכל אורך המדינה, מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום. כן כלול בה תוואי מסילה חדש לירושלים, וחידוש אפשרי של מסילת הברזל המזרחית, שהיתה בעבר לאורך הגבול עם ירדן, ושתימתה מנהרה עד ראש העין.

פרס הציע בממשלה להחליט לתמוך בחוק שיאפשר לנשים גמישות לגבי גיל הפרישה

[illegible]

ראש הממשלה, שמעון פרס, הגיש לממשלה הצעת החלטה, שעוצרה לתמוך בחקיקה לגיל פרישה גמיש לנשים, שיאפשר להן לפרוש בין הגילים 60-65, לאחר הודעה מוקדמת סבירה, כהצעת ההחלטה.

יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפירא ליבאי, שוללת ניסיון לדחות חוק כזה בנימוק של אבטלה וגורסת, כי קשיים במציאות תעסוקה אינם צריכים להפריע בקבלת החוק. נציגי ההסתדרות הביעו תמיכה בעניין.

500 אחיות השתתפו בכינוס חירום בביה"ח שערי צדק

(ע) כ-500 אחיות אחראיות מבתי חולים ברחבי הארץ נטשו אתמול בבוקר את מחלקותיהן ויצאו לכינוס חירום, שנערך בביה"ח שערי צדק בירושלים.

האחיות החליטו להחריף את צעדי המאבק שלהן, על רקע דרישתן להסדרת תנאי העבודה של אחיות בתי החולים.

לאחר הכינוס הצטרפו האחיות למשמרת המחאה של האחיות השובתות מול ביתו של ראש הממשלה בירושלים.

תושבים בשכם פוזרו בגז מדמיע כשמחו על הרס בתי מחבלים

מאת סופר "הארץ" בשטחים

כוחות הביטחון הטילו אתמול עוצר על שכונת רפידיה במערב שכם, שעה שהרסו שני בתים של תושבי המקום. השניים, שבתיהם נהרסו, הורשעו ברצח תושב שכם, שחשד בשיתוף פעולה עם השלטונות.

כוח של צה"ל בא למקום בשעות הצהריים והתכונן להתחיל בהריסת הבתים. תושבים נזעמים התקהלו במקום, בניסיון למנוע את הפעולה. החיילים פיזרו את התושבים בגז מדמיע, והטילו עוצר על השכונה. אחר כך הרסו את הבתים. העוצר הוסר כעבור שעתיים.

מתכננים מיצעד הזדהות של תיירים יהודים בספטמבר בירושלים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

מיצעד הזדהות עם ישראל לעידוד תנועת התיירות אליה עומד להיערך בספטמבר בירושלים, בהשתתפות אלפי תיירים יהודיים מחו"ל.

בשלב זה התעורר ספק לגבי מידת היקף המשתתפים בו, לאחר שראש הממשלה, שמעון פרס, ביטל את יציאתו לאמריקה הלטינית. נודע, כי על-פי התכנון המקורי, אמור היה להיעשות ניסיון להפגיש היום את פרס עם נציגי המנהיגות היהודית בארה"ב כדי שישפיע עליהם לעודד את יהודי ארה"ב לבוא למיצעד הסולידריות בירושלים.

בספטמבר אמורה לבקר בארץ משלחת גדולה של המגבית היהודית המאוחדת, שתימנה כאלף איש. המחשבה היא להרחיב גרעין זה של משתתפים, כדי שיגיע לכחמשת אלפים. אחד הרעיונות הוא, כי במצעד ההזדהות יקיפו המשתתפים במעגל חי את חומות העיר העתיקה בירושלים.

ערך את העמוד: אוריאל רייזנלר (?)

נכים קטועי רגליים מטורטרים על ידי ועדות רפואיות בבקשם אישורים לרכב

בוועדות ובסיעות

/ דן מרגלית

נכים קטועי רגליים מטורטרים לבדיקות רפואיות חוזרות, לעתים שלוש פעמים בשנה. יו"ר ועדת העבודה והרווחה, ח"כ אורה נמיר, שמסרה על כך אמרה, כי "משהו מוזר קורה בוועדות הרפואיות. לא יתכן שנכים יהיו ראשונים, שאצלם יעשו סדר, כאשר אין נוגעים בתנאי הרכב של הפקידות הבכירה." תמכה בה גם ח"כ חייקה גרוסמן ממפ"ם, שהתנתה על "הנוהג החדש של הגשת עררים סיטונאיים היורד לחיי אדם."

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופסור דן מיכאלי השיב, כי "יש מקום לביקורת איכות, לפישוט הליכים." מנכ"ל הביטוח הלאומי, נסים ברוך ציין, כי "כל מי שזכאי לגימלת ניידות מקבל אותה כחוק, ללא מיגבלה תקציבית."

קריאה ליהודי דרא"פ

ועדת שרות החוץ של ועדת החוץ והביטחון, בראשות ח"כ שמחה דיניץ, הביעה אתמול דאגה חוזרת נוכח המתחולל בדרום אפריקה. היא קראה ליהודי דרום אפריקה להגדיל את מימדי העליה לישראל.

קיצוץ בשעות בחינוך היסודי

יו"ר המזכירות הפדגוגית של החינוך היסודי, יוסף בן רחמים מסר אתמול לוועדת החינוך של הכנסת, בראשות ח"כ נחמן רז, כי בתשמ"ג נקבע תקן שעות, שאין לרדת ממנו והוא בבחינת קו אדום. עקב הקיצוצים, יש השנה ובשנה הבאה ירידה מתחת לקו האדום. בתשמ"ז יקוצצו 17 שעות שבועיות מכיתה א' עד כיתה ח'. הצפיפות בכיתה עלתה ב-4 ילדים לכיתה.

ועדת החינוך תיזום דיון בנושא עם שר החינוך והתרבות יצחק נבון.

גינוי לפרוש

נשיאות הכנסת, ביוזמת הסגן דב בן מאיר, גינתה אתמול את התנהגותו של ח"כ מנחם פרוש מאגודת ישראל בשבוע שעבר, כאשר פגע ביו"ר הכנסת, שלמה הלל. תוגש תלונה לוועדת הכנסת.

המשבר בהנהלת הקואליציה

סיעת המערך לא השתתפה אתמול בישיבת הנהלת הקואליציה, שזימן ח"כ חיים קופמן מהליכוד. קופמן נזף במערך "על כי בימים של משבר ביחסים בין דתיים לבין חילוניים, כשהכל פועלים לאחות את הקרע, מצא לנכון להחרים את ישיבת הנהלת הקואליציה בטענה של היעדר תקנון." קופמן פנה לראש הממשלה, שמעון פרס, להתערב במשבר. יו"ר המערך דפי (?) אדרי אמר אתמול, כי "מסתר ופרס התגררה עבודת הקואליציה, אנו ממשיכים להחרים את הנהלת הקואליציה."

חקיקה להגבלת כורים גרעיניים

בהצעת חוק פרטית של ויקטור שם-טוב ממפ"ם הוצע, כי "לא יירכש כור גרעיני אלא לאחר שהרכישה אושרה במליאת הממשלה והובאה לידיעת ועדת החוץ והביטחון וועדת הכלכלה של הכנסת."

"הארץ" ממליץ — "גני מוריה" מאשר!
מלון גני מוריה
ים-המלח

פינוק לכל המשפחה במלון מהודר
טלוויזיה צבעונית ווידאו במעגל סגור בכל חדר
בריכת שחיה עטורת ירק
מטעמים ממטבחו של שוקי השף
...ובשעות הקטנות — מועדון דיסקוטקל
לאישור ההמלצה:
הזמינו מקומות במח' הזמנות טל. 03-219166, 03-217088
מלון גני מוריה מח' הזמנות: 057-84351, 057-84411
מלונות מוריה

סידרת מסחריות חזקה לכל מטרה!

Fiat Ducato

עכשיו בתנאי אשראי מיוחדים!

1 באיכות
1 באשראי
1 בחיסכון
1 בנוחות
1 באספקה

"פיאט דוקאטו" נוחות ללא פשרות!

בחר לך את היידוקאטו המתאימה לעסקיך ותהנה מנהיגה כמו במכונית פרטית: ביצועים וכושר תימרון גבוהים, תאוצה מרשימה, 5 הילוכים, מיכשור בקרה מודרני, רמת בטיחות גבוהה, שדה ראייה פנורמי, תא נהג מרווח ומרופד במושבים אורטופדיים נוחים שניתן להתקין בו מזגן אוויר, והעיקר — נוחות מירבית בטעינה ובפריקה והוצאות תיפעול ואחזקה נמוכות.
"פיאט דוקאטו" מורשה לבעלי רשיון נהיגה מסוג ב' כמו למכונית פרטית.

הפעם אל תתפשר על פחות מ"פיאט דוקאטו"!

פאר הטכנולוגיה האיטלקית בסידרת המסחריות החזקה במנועי בנזין או דיזל:
- משקל כללי מורשה עד 3100 ק"ג
- עומס מורשה במנועי בנזין עד 1685 ק"ג
- עומס מורשה במנועי דיזל עד 1585 ק"ג
- מנועי הדיזל בנפח 2500 סמ"ק, 75 כ"ס דין
- מנועי הבנזין בנפח 1971 סמ"ק, 75 כ"ס דין
- מערכת הצתה אלקטרונית — בנזין 91 אוקטן.

50% אשראי לטווח ארוך
30% אשראי ספקים ל-5 שנים בריבית מועדפת!
20% אשראי נוסף עד 16 חודשים!
"פיאט דוקאטו" נחשבת להוצאה מוכרת לצרכי מס.

FIAT
פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

הפעם, מטיילים בחו"ל [ע]ם החברה להגנת הטבע

...בר נסעת לחו"ל עם החברה להגנת הטבע בוודאי תרד ישר לתחתית המודעה (שם רשום ...ון שלנו). אם לא, אנו מציעים לך הפעם לטייל בחו"ל בסגנון שונה: טיול עם מדריכים ...ים, ניצול זמן מירבי ומסלולים מעניינים ומגוונים. הדרכה בנושאי טבע, היסטוריה, ...לור ואמנות.
... אל תהסס. במחירים האלה אתה יכול להרשות לעצמך את הטיול המיוחד ביותר בחו"ל.
...וקבל חוברת מידע לביתך 03-375063. מחלקת טיולי חו"ל, השפלה 3 ת"א.
...פתיחה - א',ב',ד', 8.00-16.00, ג',ה': 8.00-17.30, ו': 8.00-12.00

חברה להגנת הטבע

ואלדהיים: אני שוקל אפשרות לביקור בישראל, אך אמתין ש'העניינים ירגעו'

פאריס (ע"צ). נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, הודיע אתמול על כוונתו לבקר באתר מחנה הריכוז מאוטהאוזן, מצפון־מזרח לוינה, "כדי לשכנע את האנשים המהססים להכיר ברצוני הטוב".

מזכיר האו"ם לשעבר גם אמר בשידור ברדיו "אירופה 1" של צרפת, כי אינו מתנגד להצעתו של שמעון ויזנטאל, מנהל מרכז התיעוד היהודי בוינה, להקים ועדה של מומחים צבאיים שתחקור את עברו הצבאי.

אולם הוא אמר, כי "הרכבה של ועדה זו חייב להיות קורקטי ואובייקטיבי ולכלול אנשים המבינים את הבעיות של הצבא הגרמני, ההדרכה, הסמכויות, סמכויות הקצינים. אני אתמוך בכל דבר העשוי להבהיר את מעמדי בצבא הגרמני".

הוא גם אמר, כי הוא שוקל אפשרות של ביקור במדינת ישראל, אולם תוכנית זו טעונה "הכנה מדוקדקת" ויהיה עליו "להמתין עד שהעניינים יירגעו".

ורניצקי הושבע כקנצלר אוסטריה ע"י קירכשלגר

מינויו הוגדר "משימת התאבדות" לאור התחזקות מפלגת העם

וינה (ע"ר). פרנץ ורניצקי, הושבע אתמול לתפקידו כקנצלר על ידי הנשיא היוצא, רודולף קירכשלגר, בטקס שנערך בארמון הפבורג.

פרשנים פוליטיים סבורים, כי לקנצלר החדש יש סיכויים קלושים בלבד להחזיר למפלגה הסוציאליסטית השלטת את הפופולריות שלה בציבור, לפני הבחירות הכלליות העומדות להיערך באפריל הבא. פטר מיכאל ליגנגס, עורך שבועון החדשות "פרופיל", מתאר את עליית ורניצקי לשלטון בשלב זה כ"משימת התאבדות". ממשלת ורניצקי כוללת רק שלושה שרים חדשים.

ד"ר ואלדהיים, אשר נבחר לפני שמונה ימים לנשיא החדש תוך סערת ביקורת בעולם בגלל עברו הנאצי, עומד לאשר את הממשלה כאשר ייכנס לתפקידו ב־8 ביולי.

נצחונו של ואלדהיים נבע מהתעוררות הרגשות הלאומניים בתגובה על ההצעות שהושמעו בחוץ לארץ, ומהתנועה הגוברת והולכת לכיוון מפלגת העם השמרנית התומכת בואלדהיים, מציינים כאן משקיפים. נוכח הפופולריות הדועכת והולכת של המפלגה הסוציאליסטית לאחר שורה של שערוריות כלכליות האחרות, יש סיכויים טובים למפלגת העם לחזור לשלטון בבחירות הקרובות, לאחר 17 שנה באופוזיציה.

תאצ'ר וחוסיין ידונו היום על אפשרות למו"מ עם ישראל

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, תארח היום אחר־הצהריים בלשכתה את המלך חוסיין, תדווח לו על ביקורה בישראל ותבדוק עמו את הדרך לערב את בריטניה בתהליך המדיני במזה"ת.

הפגישה, המתוארת בידי חוגים מדיניים בלונדון כ"חשובה ביותר", תוקדש בעיקר לאפשרות, שנציגים פלסטינים המקובלים על ירדן ועל ישראל ישתתפו במו"מ ישראלי־ערבי צפוי, לצורך השגתו של פתרון הפדראציה בגדה המערבית.

תאצ'ר תיבחן עם אורחה גם את שאלת ישומו של רעיון "עזה תחילה" השניים ישוחחו ארוכות על הצורך למצוא מוצא למבוי הסתום, אליו נקלע התהליך המדיני, עוד בטרם ישוב הליכוד לשלטון בישראל.

בעוד שבועיים תעמוד בריטניה בראש הנשיאות של השוק האירופי המשותף וככזו היא תנסה להפעיל את השפעתה של היבשת על הצדדים השותפים לסכסוך באזור.

בריה"מ כבר סיפקה לסוריה שתי צוללות מדגם רומיאו

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ברית־המועצות כבר סיפקה לסוריה את שתי צוללות ה"רומיאו" המונעות במנועי דיזל והיא אמורה למכור לה גם ארבע קורבטות מדגם "נאנוצ'קה", המצוידות בטילי ים־ים בעלי טווח של 43 מייל.

מקורות ישראליים, המצוטטים בגליונו החדש של השבועון "ג'יינס" גורסים, כי הצוללות בנות ה־25 ישמשו את הסורים לצרכי אימון, אולם בעקבותיהן תקבל דמשק מהסובייטים צוללות מתוחכמות יותר מסוג "קילו".

הרכש הצבאי משקף את המהפכה אותה עבר הצי הסורי מאז מלחמת יום כיפור, שמנה 28 כלי שיט. היום מגיע מספרם ל־40. תוכנית חימושו של הצי כוללת סוללות טילי חוף מדגם "ספאל" בעלי טווח ארוך ביותר, שהוצבו כבר ליד נמל לטאקיה והפכו למבצעיים.

מאז הפלישה הישראלית ללבנון, קיבלו הסורים ממוסקווה ציוד צבאי בשווי 4 מיליארד דולר.

דודניצ'אב השלים רומן חדש על המדען הסובייטי ליסנקו

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). הסופר הסובייטי דודניצ'אב, שזכה למוניטין עולמי בשנת 1956 עם פרסום ספרו "לא על הלחם לבדו", השלים, לאחר שתיקה של 30 שנה, ספר חדש בשם "בגדים לבנים".

תקופת גורבאצ'וב, שיצא למאבק נגד הביורוקרטיה, עודדה אותו להשלים את הרומן החדש העוסק במדען התורשה הסובייטי טרופים ליסנקו, שזכה ל"הסכמתו" של סטאלין.

13 נספו בשלוש תאונות אוויריות הקשורות זו בזו

מאת גלעד דותן

קאלגרי (מיוחד ל"הארץ"). שמונה אנשים נהרגו בשבת בהתרסקות מטוס במערב מחוז אלברטה, קנדה. בכך הגיע ל־13 מספר הנספים בשלוש תאונות אוויריות הקשורות זו בזו.

בראשונה נעלמו ביאלוג וטייס של הרשות לשמירת הטבע בתוך בקיע של הר, העשוי כולו סלע שחום אדיר. מטוס ובו שלושה אנשים שיצאו לחפשם, התרסק ונוסעיו נהרגו. בשבת נשלח מטוס צבאי ובו 8 אנשים כדי להמשיך בחיפושים, וגם הוא נפגע באזור ההררי והתרסק.

ראלי יבקר במוסקווה

קהיר (ע"ר). סגן שר החוץ המצרי, בוטרוס ראלי, יבקר בשבוע הבא בבריה"מ. דיפלומטים רואים בכך סימן לשיפור הדרגתי ביחסים בין שתי המדינות.

ביקורו, לרגל ועידה על ענייני אפריקה שתיפתח במוסקווה ב־24 ביוני, מתוסף לרשימה גדלה והולכת של מגעים רמי דרג, שנערכו השנה בין בריה"מ למצרים.

הנשיא מובארק קיבל שלשום מסר בעל פה מהמנהיג הסובייטי גורבאצ'וב והחזיר מסר דומה לגורבאצ'וב, באמצעות השגריר הסובייטי היוצא, אלכסנדר בלוגונוב.

עורך את העמוד: אוריאל רייכנולד

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום שלישי 17.6.86. בגלל שעון הקיץ יש להוסיף שעה אחת ללוח הזמנים.

המראות

ב01003 אל־על (001) לניו־יורק. ב06453 פאן אמריקן (115) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב07203 לופטהאנזה (609) למינכן ופרנקפורט. ב07253 טי. וו. א. (803) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב07253 טי. וו. א. (825) לפריס בוסטון ושיקגו. ב07453 אל־על (541) לאתונה. ב07503 סוויס אייר (333) לציריך. ב08053 אייר פרנס (139) לפריס. ב08303 אל־על (323) לפריס. ב09003 אל־על (385) לרומא. ב09103 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם. ב09203 נתיבי אייר סקנדינביים (774) לקופנהגן. ב09303 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק. ב09503 אולימפיק (302) לאתונה. ב10003 אל־על (345) לג'נבה. ב10303 אל־על (347) לציריך. ב11003 אל־על (357) לפרנקפורט. ב11103 ארקיע (91 ג) ללונדון. ב11303 אל־על (315) ללונדון. בס־142 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה. ב15003 אל־על (377) לקהיר. ב16103 אייר הולנד (10) ללרנקה ואמסטרדאם. ב16203 דן־אייר (4964) לברלין ומינכן. ב16303 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. בס־165 שטרלינג (696) לקופנהגן. ב17203 דן־אייר (4965) ללונדון. ב17303 סבנה (204) לבריסל. ב17453 סאות אפריקן אייר וייס (265) לרומא ליסבון ויוהנסבורג. ב18153 אליטליה (747) לרומא. ב19553 אל־על (443) לקהיר. ב21453 סיפרוס אייר וייס (429) ללרנקה.

נחיתות

ב12503 אל־על (542) מאתונה. ב13153 אל־על (5350) מפרנקפורט. ב13303 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב14353 אל־על (010) ממונטריאול וטורונטו. ב14353 אל־על (204) מבוסטון ומונטריאול. ב14353 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול. ב15003 אייר הולנד (09) מאמסטרדאם. ב15153 דן־אייר (5686) ממינכן וברלין. ב15203 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב15403 שטרלינג (695) מקופנהגן. ב15453 סאות אפריקן אייר וייס (264) מיוהנסבורג ליסבון ורומא. ב16003 טי. וו. א. (808) מניו־יורק ופריס. ב16003 טי. וו. א. (860) מפריס. ב16153 סבנה (203) מבריסל. ב16203 דן־אייר (4964) מלונדון. ב16253 אל־על (016) מניו־יורק ולונדון. ב1705 אליטליה (746) מרומא. ב17103 פאן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב17303 אל־על (386) מרומא. ב18153 נתיבי אייר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב18253 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם. ב19053 סוויס אייר (332) מציריך. ב19253 אל־על (324) מפריס. ב19403 אל־על (346) מג'נבה. ב20103 אל־על (348) מציריך. ב20553 סיפרוס אייר וייס (428) מלרנקה. ב21003 אל־על (358) מפרנקפורט. ב12103 אולימפיק (301) מאתונה. ב22203 ארקיע (912) מלונדון. ב22503 אל־על (316) מלונדון. ב23203 אל־על (444) מקהיר. ב23303 טארום (245) מבוקרשט.

כל ההמראות והנחיתות הנ"ל אינן סופיות. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 381111—03.

לטווי שנדון בבריה"מ למוות כפושע מלחמה יגורש מארה"ב

וואשינגטון (ע"ר). בית המשפט העליון של ארה"ב סלל אתמול את הדרך לגירוש בולסלבס מייקובסקיס, הנאשם בהשתתפות ברצח יהודים ובשריפת כפר בלטוויה.

בית המשפט דחה ערעור של מייקובסקיס, שהיה מפקד משטרה בלטוויה ושיתף פעולה עם הנאצים. הוא כבר צפוי לעונש מוות שנגזר לו בבית משפט סובייטי שלא בפניו, על מעשי זוועה שביצע בימי המלחמה.

מייקובסקיס, תושב לונג־איילנד שבמדינת ניו יורק אמר, כי פעל על פי פקודות של הגרמנים, שהיו ממונים עליו, ולא היתה לו ברירה, כאשר העלה באש את הכפר האורדיני.

הוא הודה, כי הורה לעצור את כל התושבים ולשרוף את האורדיני, לאחר שקציני משטרה לטביים נהרגו בידי אנשי מחתרת.

החלטת בית המשפט העליון באה בעקבות מאבק משפטי של 10 שנים מצד הלשכה לחקירות מיוחדות של משרד המשפטים האמריקאי, שדרשה לגרש את מייקובסקיס מארה"ב. משרד המשפטים ציין, כי "כמפקד משטרה, הוא השתתף ברצח אזרחים יהודיים ולטוויים אחרים". הוא גם הורה לעצור את הנדונים במחנה המשטרתי שלו, בריזקה בלטוויה.

ב־1965 דן בית משפט סובייטי את מייקובסקיס למוות שלא בפניו, על ששיתף פעולה עם הנאצים ברצח 20,000 יהודים בלטביה.

מייקובסקיס ביקש להיות מגורש לשוויץ, אולם ממשלת שוויץ הודיעה, כי לא תסכים לכך.

בצער רב ובייגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של אהובנו וראש משפחתנו

ולטר הנגבי (ז"ל)

בגיל 61 לחייו

ההלויה תצא היום, יום ג', י' בסיון תשמ"ו, 17.6.86, בשעה 15.00 מבית המנוח, רחוב מדינת היהודים 21 הרצליה פתוח, לבית העלמין בהרצליה.

מתאבלים מרה: אשתו: זיוה הנגבי
בנו וכלתו: רן ודונית הנגבי
בנו וכלתו: נעם ודורית הנגבי
אחותו: פרידה גידלוביץ וב"ב
רבקה גרינברג
נכדיו: אורי, דן, עדי ומיכל

למשפחת הנגבי
משתתפים באבלכם הכבד במות היקר באדם
ולטר הנגבי ז"ל
כל עובדי
מנופים ומשאות בע"מ
שמיר בע"מ

לרן הנגבי
כולנו אתך באבלך הכבד
על מות אביך
ולטר ז"ל
"מנופים ומשאות" בע"מ
[illegible]
"שמיר" בע"מ
חברה להובלה

לזיוה והילדים
בוכים ועצובים על
ולטר הנגבי ז"ל
כי איננו
כל־כך אהבנו אותו
תמרה ואמנון אורמן
ובני ביתם

ביום השנה למות יקירנו
דניאל אורון ז"ל
נתייחד עם זכרו ונפקוד את קברו בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים
העליה לקבר ביום ה' י"ב סיון תשמ"ו, 19.6.86, בשעה 9.30 בבוקר ליד השער החדש
אזכרה תתקיים מחר, יום ד', 18.6.86 בשעה 19.00 בבית המנוח ברמת אפעל
משפחת אורון

למשפחת לנגוצקי
משתתפים בצערכם במות יקירכם
משה לנגוצקי ז"ל
קבוצת הברום
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו סבתנו
רבקה מטרסו
אלמנת משה מטרסו
ההלויה תצא היום יום ג' י' בסיון תשמ"ו 17.6.86
בשעה 13.30 מבית ההלויות העירוני רח' רפנה 5 תל־אביב
לבית העלמין בקרית שאול
נא להמנע מביקורי תנחומים
המשפחה

במלאת שבע שנים לפטירתה של יקירתנו
אוגניה (גניה) זלצר ז"ל
לודז' – פלין – תל־אביב
תתקיים אזכרה ביום חמישי י"ב סיון תשמ"ו
19.6.86 בשעה 5.00 אחר־הצהרים
בבית העלמין בנחלת־יצחק
נפגשים ליד שער בית העלמין
המשפחה

ככר הרצל בע"מ
אבלה על פטירתו של מנהלה הכללי
ולטר הנגבי ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

לרן הנגבי
ומשפחתו
איתכם באבלכם על פטירת האב
ולטר הנגבי ז"ל
לוכסמבורג כימיקלים

למשפחת הנגבי
אנו משתתפים בצערכם וביגונכם
על פטירתו של יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
כל־בו שלום בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת הנגבי
לבית מגדל שלום
אתכם באבלכם הכבד בהלקח
ולטר הנגבי ז"ל
אפרים קריאל
אמינים סוכנות בטוח בע"מ

מפעלי מאיר בע"מ
משתתפת באבלה של משפחת הנגבי
במות עליה ראש המשפחה
ולטר הנגבי ז"ל

למשפחת הנגבי,
אתכם באבלכם על פטירתו של ראש משפחתכם
ולטר הנגבי ז"ל
יוניברסט חברה לניירות ערך ולהשקעות בע"מ

לרן הנגבי
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
חברה ישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ

למשפחת הנגבי,
משתתפים בצערכם ובאבלכם
על מות חבר הדירקטוריון שלנו
ולטר הנגבי ז"ל
בית הרכב בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

למשפחת הנגבי,
משתתפים באבלכם על מות יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
סי.אף.סי. חברה למימון מקיף בע"מ

למשפחת הנגבי,
אתכם באבלכם הכבד על מות יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
תומר ירושלים בע"מ

למשפחת הנגבי,
השתתפותנו הכנה באבלכם ובצערכם
על מותו של ראש משפחתכם
ולטר הנגבי ז"ל
מאיר חברה להשקעות בע"מ

למשפחת הנגבי
אנו מביעים את תנחומינו
בהילקח מכם יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
יצוא חברה להשקעות בע"מ

למשפחת הנגבי,
אנו משתתפים בצערכם הכבד
במות עליכם ראש משפחתכם
היקר באדם
ולטר הנגבי ז"ל
בתים חברה לבנין ופתוח בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

חברת מגדל שלום מאיר בע"מ
יו"ר מועצת המנהלים, מועצת המנהלים
וחברי העובדים
אבלים וכואבים על פטירתו של מנכ"ל החברה
ולטר הנגבי ז"ל
ומביעים את תנחומיהם למשפחה

לזיוה, רן ונועם
אתכם באבלכם על מות
ידידנו היקר
ולטר הנגבי
ליאורה ואבי מאיר
י. פרלשטין ושות'

למשפחת הנגבי
משתתפים באבלכם הכבד
על פטירת יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
וולפסון קלור מאיר בע"מ

למשפחת הנגבי
אתכם באבלכם הכבד
על מות יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
בנק ירושלים לפתוח ומשכנתאות בע"מ

למשפחת הנגבי,
השתתפותנו הכנה באבלכם על מות יקירכם
ולטר הנגבי ז"ל
אלומאיר – אלוטרום בע"מ

חברת המאירים בע"מ
אבלה על מותו של
ולטר הנגבי ז"ל
ומביעה את תנחומיה למשפחה

هكذا من الأصل

בעיטה עולמית

סמבה נוסח הקרנוואל ברחבה של פולין ההמומה

בראזיל, זיל, זיל, זיל!

סוקראטס, ז'וזימאר, אדיניו וקארקה כבשו את השערים ★ האשפים מבראזיל עדיין לא ספגו שער

מאת יחיאל אריר
שליח "הארץ" למכסיקו

גוואדלחארה. (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בראזיל שיגרה אתמול אזהרה גלויה, ברורה ומוחצת, לכל מי שנטה לזלזל בכוחה במונדיאל של 1986 במכסיקו. היא השתעשעה בגוואדלחארה בפולנים המסכנים, כאילו היתה זו במת בידור של הקרנבאל בריו ולא מיגרש כדורגל, לפני שמחצה אותם 0–4 בהצגה מבריקה, שיטתית ויעילה מאוד. היה זה ניצחון רביעי ברציפות לבראזיל, שהעלה אותה כצפוי לרבע הגמר במאזן שערים נפלא של 9–0. הדי חידה במונדיאל עדיין בלי שער חובה לאחר 360 דקות. פירושו של דבר כי בשבת הבאה, שוב באיצטדיון חאליסקו — שהוא כמעט כמו מיגרשה הביתי בריו דה ז'אניירו — תתמודד בראזיל עם אלופת העולם (איטליה) או עם אלופת אירופה (צרפת). מי ירצה להחמיץ אירוע גדול כזה?

בראזיל גילתה אתמול, לצד שפע שחקניה המפורסמים, כוכב חדש שכישרונו שוב אינו מוטל בספק: אליוויירה סיליו אנטוניו בן ה־26 מסאן פאולו, המכונה קארקה, שהיה גיבור הניצחון. וגם אם עדיין מוקדם להשוות את בראזיל 86 עם נבחרות מצליחות אחרות שלה, באליפויות עולם קודמות, אין ספק שכדי לזכות כאן בבכורה יהיה קודם כל צורך להדיחה מהזירה.

לפולין היו כמה הזדמנויות בשלב הראשון כדי לנסות לערער על עבירות אלה, אבל כאשר החלו הבראזילים להפגין בהדרגה את כישרונם האמיתי — שוב לא היה ספק מה יקרה. פולין יכלה להגיב רק בנשק יחיד, כוח גופני ונוקשות, שגררו שליפת שני כרטיסים צהובים על ידי השופט הגרמני רוח, אבל לא יכלה לאזן את יחסי הכוחות מפני שלכדורגלנים המזרח אירופים לא היתה תשובה יעילה להנעת הכדור של בראזיל ולסגנון המשחק שלה, כאשר הדרום־אמריקאים מגיחים מאחור עם 5–6 שחקנים ומביכים את היריב בכל פעם בתכסיס שונה. הפולנים היו מעורבים בכמה פגיעות מכוערות ובלתי ספורטיביות שרק חזרו והשפילו את תולשתם ואת תהליך ההתמודדות העובר על הנבחרת הלאומית של ארץ זו ועל כוכבים כמו בונייק, סמולארק ואחרים.

המאמן הבראזילאי טלה סאנטאנה, שוב הרשה לעצמו לוותר במשך 70 דקות על בחיר שחקני בראזיל, זיקו, המחלים מפגיעה בבירכו. סאנטאנה לא כלל אפילו בין המחליפים את פאלקאו, הנמצא בכושר ירוד. אבל [illegible] את המיפגש הראשון בדקה ה־29, כאשר פרץ הוכשל בתוך הרחבה. בעיטת ה־11 האמעותית של ד"ר סוקראטס היתה לגבי הפולנים כמו זריקת הרדמה ונתנה את האות למיתקפה הגדולה שהגיעה לשיאה במחצית השנייה. המגן הימני שחום העור ז'וזימאר, הכניס בדקה ה־55 את שערו הנפלא (אמנם משווח הוזק יותר) נגד צפנזאירולגר בניצחון 0–3 בשלב המוקדם. המגן שחום העור חדר לרחבה אחרי שחלף בקלילות על פני שני מגינים ובעט לרשת מזווית כמעט בלתי אפשרית.

בראזיל — פולין
0–4 (0–1)

השערים: סוקראטס (29, בבעיטת 11 מ'), ז'וזימאר (55), אדיניו (78), קארקה (82, בבעיטת 11 מ').

● בראזיל: קארלוס; ז'וזימאר, ז'וליו סזאר, אדיניו, ברנקו; אלמאו, ז'ונזיו, אלזו, סוקראטס (זיקו); מילר (סילאס), קארקה.

● פולין: מליטארצ'יק; פריביש, ווייציצקי, אוסטרוכובסקי, מאייווסקי; אורבאן (זמודה), קאראש, טאראסייביץ', בונייק; דז'יקנובסקי, סמולארק.

● שופט: פולקר רוח (מערב גרמניה).

כדי להכניע את השוער מליטארצ'יק בפעם השנייה.

ביתרון 2–0, כאשר פולין חסרת אונים, החלה בראזיל לשחק בביטחון גובר, הבליטה את יתרונה הטכני, את כושר ניידותה ואת ביצועיה האמנותיים. רק בונייק הגיב פעם אחת כאשר הוטיא בדקה ה־67 ב"מיבצע בראזילי". אבל הסיום היה כולו של בראזיל. קארקה שיחרר את הכדור לאחור בעקבו לבלם אדיניו, שפינה לעצמו דרך כדי להבקיע שער שלישי בדקה ה־78, אחרי תרגיל הטעייה מעורר השתאות. אחרי כן הגיע גם תורו של זיקו המהולל לעשות מעשה, לאחר שהחליף את סוקראטס והיה בדרכו לכיבוש שער רביעי בטרם הוכשל גם הוא בתוך רחבת ה־16. קארקה בעט מהנקודה הלבנה (שערו הרביעי במונדיאל). הכדור פגע בקורה וניתז לרשת פגיעה כדי לאפשר למיליוני בראזילים להתחיל לחגוג במשך ימים רבים, עד להופעתה הבאה של נבחרתם הלאומית ברבע הגמר בשבת.

הכוח החדש של נבחרת בראזיל, המגן ז'וזימאר, שהבקיע אתמול את שערו השני במונדיאל, נראה כאן מכדרר על פניו של המגן הפולני אוסטרוכובסקי (צילום רויטר אריפ)

ראש ממשלת בלגיה הבריק לנבחרתו:

ניתן להזיז הרים

בריסל (אי־פי). הניצחון המוהיר של בלגיה על ברית המועצות, וקבל כאן בהתלהבות לאור היכולת המצוינת שהציגה נבחרת בלגיה רם לכן. אבל עכשיו מתחיל המוכי אל לעורר התעניינות עצמה גם הראשון לברך את הכדורגלנים היה ראש הממשלה וילפריד מארטנס, ששלח מברק לכדורגלנים במכסיקו בזו הלשון: "ברכותי לניצחון הנהדר והראוי הזה. זו ההוכחה שניתן להזיז הרים עם שילוב של התלהבות נעורים, כוח רצון ואמונה, גם כאשר בתחילה התוצאות אינן תמיד טובות".

אתמול במכסיקו

● בליאון: בלגיה — ברית המועצות 3–4 (2–2, 0–1).
● בגוואדלחארה: בראזיל — פולין 0–4 (0–1).

היום במכסיקו

● במכסיקו סיטי: צרפת — איטליה (21.00).
● במונטריי: מערב גרמניה — מארוקו (01.00 אחר חצות).

הערב בטלוויזיה

● שידורים ישירים: צרפת — איטליה (21.00) ומערב גרמניה — מארוקו (01.00).

מחיר הסימום: 13,900 דולאר

מכסיקו סיטי (אי־פי). ספרד נקנסה ב־13,900 דולרים, על ידי התאחדות הכדורגל הבין לאומית, בגלל סימום של שחקן נבחרת הכדורגל שלה, ראמון קאלדרה, ללא ידיעתו. השחקן עצמו לא נענש.

קאלדרה בלע תרופה שרשם וסיפק לו רופא הקבוצה הספרדית, חורחה גולן, תרופה שהובאה במיוחד מספרד ואינה מותרת לשימוש. השחקן לא ידע מה מהות התרופה, אך הרופא נושא באחריות והוטל בשל כך.

● הקופצת לרוחק שיגל נגן דורגה במקום השישי מ־14 קופצות בתחרות בינלאומית שהיתה בפירנ[illegible] בה אלופות, גרמניה, יוגוסלוויה ושווייץ. התוצאות היתה כמה אחיה קשה ונגן עברה מרחק של 6.18 מטר, הישג שכאמור העלה אותה לגמר, שם סיימה שישית.

בשביל המשחק הזה המציאו את הכדורגל

המאמן הבלגי: עוד לא מיצינו את הפוטנציאל שלנו
המאמן הרוסי: שחקני הפסיקו לשחק בגלל השער מנבדל

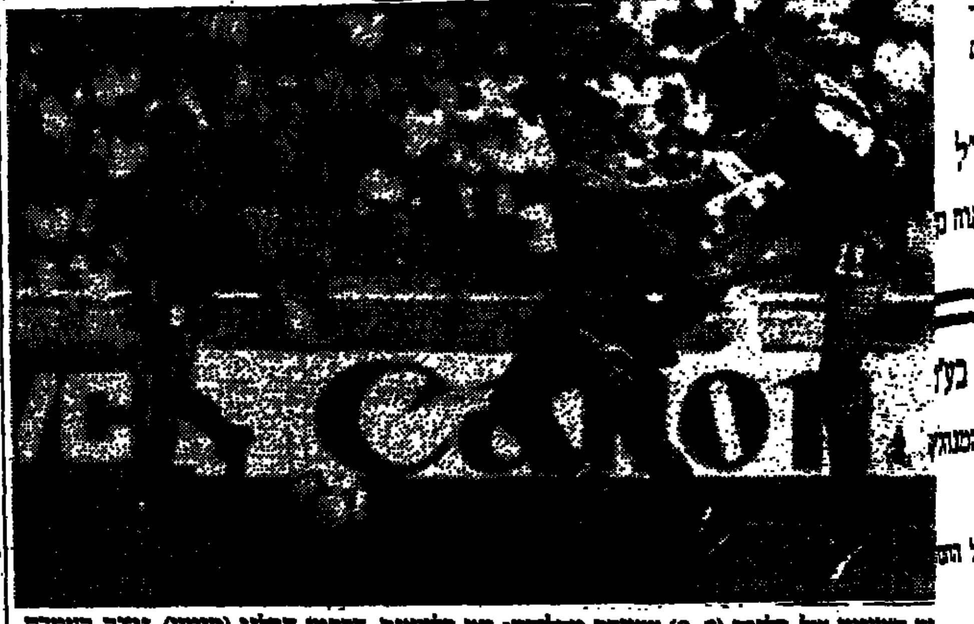

[illegible] השוויון של בלגיה (2–2) שערי מתוכו: ז'אן קלמאנס, הקפטן הבלגי (מימין), ניצב בעמדת [illegible], כאשר הבלגים את [illegible] הבלגים ניצחו בהארכה 3–4

השוער הדנמארי [illegible] בשניות האחרונות הדף [illegible] מה אדירה של הארים ייבטושנקו מקרוב ומנע הכרעת המישחק בבעיטות 11 מ'.

ליאון (שרות "ספורט הארץ"). [...] פעם לא הטלתי ספק ביכולת [...]נו ואני מאמין בלב שלם שאנו [...]לים להמשיך במונדיאל זה". כך [...] גי תייס, מאמנה הוותיק של [...]רת בלגיה, אחרי הניצחון המוהיר [...] בגבורתו על ברית המועצות 3–4 [...]חר הארכה. בתום 90 דקות היתה [...]וצאה 2–2.

"עוד לא מיצינו את כל הפו[...]ציאל שלנו. אנו יכולים להמשיך [...] נשחק באותה אמונה בכוחנו ועם [...]ה מוטיבציה. אבל עלינו להיות [...] אותיים ובעיקר להאמין אחד [...]" תייס רמז בכך ליחסים [...]עודים שהיו בנבחרת אחרי השל[...] המישחקים בסיבוב הראשון.

המאמן הארמני הסביר גם את [...]אקטיקה בה נקטה נבחרתו. "מי [...]דע ששיחקנו כדורגל הגנתי, [...]ה שלא ראה מה היה במיגרש. [...] שהיו לנו חמישה אנשים בקו [...]בתי אבל ההוראות היו ששחקני [...]גנה יצאו גם הם להתקפות. וזה [...]וק מה קרה. לא במיקרה הבקענו [...]עה שערים והיינו צריכים להב[...] יותר".

[...]אכן שחקני העורף הבלגים היו [...]בולטים במישחק, בעיקר שני [...]צירים סטפאן דהמול בן ה־20, [...]עצו השלישית בנבחרת הבוגרת ו[...] ורוורט בן ה־21 בהופעתו [...]

[...]הואוס בחיר השיער המוסמך, [...]כה לפרוץ באגף השמאלי ולהכין [...] להבריח ובמיקרה אחר היה [...] להבקעה בבעיטה נפלאה [...] הכדור חלף מעל למשקוף [...], שגבה את השער השלישי [...]ה ה־11 של ההארכה, אמר: "זה [...] השער היפה ביותר בקאריירה [...]ה שלי. שיחקנו פתוח אבל [...]ה מחושבת. במהלך המישחק [...]היה לי כל ספק שננצח. דיבור [...] על הכושר הגופני של הסובייי[...] נראה לי שלנו טוב יותר".

[...]ה היה מישחק גדול במלוא מובן [...]לה. היה בו כל מה שמחפשים [...]שחק כדורגל והוא התנהל בקצב [...]ר במשך 120 דקות. למרות [...] הגובה. הסובייטים שיחקו [...]כנם האופייני. המתבסס על [...]רות מסודרות, החלפת מקומות [...]יסות לשער כמעט מעל מצב. [...]ייהיו מתוחכמים יותר ויצאו [...]קפות מתפרצות בצורה יוצאת [...] הכלל בניצחונם של אבנע שיש

בלגיה — ברית המועצות
3–4 (2–2, 0–1)

השערים לבלגיה: שיפו (56), קלמאנס (77), דהאמל (101), קלאסן (108). לברית המועצות: בלאנוב (27, 70, 110, בבעיטת 11 מ').

● בלגיה: פפאף; גרטס (ל. ואנדרלאסט), דנקיה, דהאמל, רנקבר; שיפו, ברכה (קליסטרס), קלמאנס, ורקאוטרן; וייס, קלאסן.

● ברית המועצות: דאסאייב; באל, קוזנצוב, כמטוב, דמיאננקו; יארמצ'וק, יאקובנקו (ייבטושנקו), אלייניקוב, ראץ; בלאנוב, זאוואורוב (רודיונוב).

● שופט: אריק פרדריקסון (שוודיה).

הצעיר והקפטן בן ה־29 יאן קלמאנס.

אינור בלאנוב, החלוץ המרכזי של דינאמו קייב, היה גיבור הנבחרת הסובייטית כשהבקיע את שלושת השערים. הראשון, בדקה ה־27 היה מלאכת מחשבת, כאשר תוך לפרוץ וירה כדור אדיר לזווית השער העליונה. יתרון זה נשמר עד לדקה ה־56 כאשר שיפו קיבל מסירה מדויקת ומקרוב הבקיע את ריכאט דאסאייב. בלאנוב הגיב בתוך 14 דקות בבעיטה שטוחה אבל בדקה ה־77 השוותה קלמאנס שוב. "הקוון נופף בדגלו לנבדל ושחקני נעצרו", התלונן לאחר מכן המאמן הסובייטי ואלרי לובאנובסקי. "אבל השופט השוודי אישר את השער. המוראל של שחקני נפגע וכך הם הפסיקו את המישחק", הודה המאמן המאוכזב. "שחקני עשו יותר מדי שגיאות במהלך המישחק, כאלה שלא עשו קודם לכן", אמר לובאנובסקי.

שתי דקות לפני תום המועד החוקי הסתיימה התקפה בלגית נהדרת בנגיחה של שיפו מזווית קשה. דאסאייב הדף ושלח את הנבחרות להארכה. דהאמל העלה את בלגיה ליתרון ראשון ובדקה ה־108 הבקיע ניקו קלאסן שער מצוין בבעיטת יעף. כעבור שתי דקות פיצה השופט את הסובייטים בבעיטת 11 מ' מפוקפקת ובלאנוב, שגם כעם למשקוף בהזדמנות קודמת, השלים את השלושער שלו.

הסובייטים תקפו בחמת זעם אבל ההגנה הבלגית, בראשותו של

לשוב מן הכפור — ולחזור אליו

כאן מכסיקו

מאת יחיאל אריר

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לו היה הכל פשוט, גלוי וידוע מראש — לא היה כלל צורך לקיים את הטורניר העולמי ואפשר היה להכתיר את האלוף ליד שולחנות ערוכים בסעודה מפוארת באחד ממלונות היוקרה של מכסיקו סיטי — במקום להמשיך ולהתרוצץ אחרי הכדור רב התהפוכות. גדולתו וייחודו של מישחק הכדורגל, נעוצים בעובדה ששום דבר אינו מובטח בו, עד לרגע האחרון, וכבר היו דברים מעולם. אם תרצו, הרי זו תמצית הסוד כולו. שם המישחק: סבלנות ואורך רוח מנצחים בשעות מיוחדות.

כאשר התייצבו אתמול לאצטדיון נבחרות ברית המועצות ובלגיה בליאון, למישחקן בשלב שמינית הגמר שלא עורר תשומת לב מיוחדת, ודאי לא בשעה שכבר החלו חגיגות הניצחון של מכסיקו על בולגריה — היה זה אך טבעי שלא צפה כי יהיה זה, לפחות עד כתיבת הפרק הזמני של היומן הקטן שלנו, האירוע המרגש ביותר מאז תחילת הטורניר ב־31 במאי.

בלגיה דמתה מבחינה מסוימת לנבחרת שחזרה מהכפור, ו־26 מעלות החום אשר נמדדו בעת המישחק, לא תרמו לפישוטש עובדה זו. עם כבוד מפוקפק של מקום שלישי בבית מספר 2, שהספיק בקושי רב לעליה לשמינית הגמר. לא היה לבלגים במה להתפאר אחרי הפסד 1–2 למכסיקו, ניצחון 2–1 על עיראק ותיקו 2–2 עם פאראגוואי. כבר היו לבלגיה נבחרות ושחקנים גדולים יותר בעבר, ואם כי כוכבה הרגעל, פול ואן־הימסט בן ה־42, שלבש 81 פעמים את מדי נבחרת ארצה, והוזה רועו כי "בלגיה שוב ניצבת איתן על רגליה והניעה היטב את הכדור נגד פאראגוואי", היו רק מעטים שהתרשמו מן ההמחאה. מול העוצמה הרוסית, כפי שבאה לכלל ביטוי לפחות בניצחון 0–6 על הונגריה, לא היה לבלגיה כל סיכוי סביר.

הרוסים הובילו ביתרון של שער בהפסקה, ועל סמך מה שהתרחש ב־45 הדקות הראשונות מותר היה לחנות, כי המאמן האלדי לובאנובסקי חש כבוד. רגוע ואופטימי, אחרי שהתלונן על מיתושים בחדרו ואושפז ליום אחד לצורך בדיקות. הוא לא ידע, כמובן, מה מצפה לו, וגם איש מאתנו — מול מסכי הטלוויזיה במרכז העיתונות במכסיקו סיטי — לא העלה על דעתו, כי תוך זמן קצר בלבד נהיה עדים למהפך ולניצחון בלגי מרהים של 3–4, לאחר שוויון הארכה דראמטית בת 30 דקות.

זמן קצר לפני יציאת הנבחרת למכסיקו, בעקבות סידרת כישלונות במישחקי מבחן, החליפה ברית המועצות את מאמנה הלאומי אדוארד מאלופייב. היה זה בהחלט צעד לא מקובל בעולם הכדורגל, וגם הנימוק למינויו של לובאנובסקי לא שיכנע את הכל: קבוצתו, דינאמו קייב, אמנם זכתה הקיץ באליפות אירופה למחזיקות בגביע, וגם סיפקה 11 מבין 22 שחקני הסגל הלאומי — אבל "עריפת ראשים" חפוזה כזו אינה מתאימה למדינה בעלת תרבות ספורטיבית גבוהה כמו ברית המועצות.

מנקודת מבט מקצועית טהורה — כך אמרו המבינים — הצדיק הוזלקה את עצמו. ברית המועצות הפגינה סיגנון מודרני ותוקפני, כבשה בסיבוב הראשון 9 שערים והיתה בדרך הנכונה לפיסגה העולמית. מי היה מאמין, כי סופה המר קרוב אפילו לא מאמנה הוזרח מאלד קייב. הנדרשה עתה לעצמו לחייך בתבאה נסתרת. גם אם בכושר הבלגים שער או שניים ממה שנראה כמצב נבדל — לא זה מה שייכנס לספרי ההיסטוריה של הגביע העולמי. הפרטים הקטנים סופם להישכח. יזכרו רק את העובדה, כי הרוסים לא עלו לרבע הגמר במונדיאל של 1986 במכסיקו.

אם נבין למה שבלגיה זכרה הזדמנות חוזרת לפתע מהכפור, מותר שבעתיים להניח כי הרוסים שבים אל הכפור — והארצם יש לכך משמעות מיוחדת ובהחלט לא נעימה. מה סמלי הדבר שה־11 שחקני דינאמו קייב, מוצגת הסגל הלאומי, חוזרים עתה הביתה — אל כור ההיתוך של צ'רנוביל, המזכיר להם בצורה מוחשית ביותר את ה"אסון האטומי" שניחת עליהם במכסיקו.

נדחה עירעור אורוגוואי

מכסיקו סיטי (אי־פי). פיפ"א, התאחדות הכדורגל הבין לאומית, דחתה אתמול את עירעורה של אורוגוואי על העונשים שנפסקו לנבחרתה, בעקבות אירועי המשחק מול סקוטלנד. האורוגוואים האשמו בהתנהגות פרועה על כר הדשא ומחוצה לו. מאמנם, עומאר בוראס, הורחק לאחר שכינה את השופט "רוצח". פיפ"א החליטה שהקנס, בסך 13,900 דולרים, האיום בהרחקת הקבוצה כולה והשעייתו של בוראס מפעילות למשחק אחד, לא ישונו.

מלך השערים

קארקה (בראזיל)	4
בלאנוב (בריה"מ)	4
אלטובלי (איטליה)	4
אלקיאר (דנמארק)	4
לינקר (אנגליה)	3
ואלדאנו (ארגנטינה)	3
ז'וזימאר (בראזיל)	2
סוקראטס (בראזיל)	2
שיפו (בלגיה)	2
קלאסן (בלגיה)	2
חאדרי (מארוקו)	2
קאלדירה (ספרד)	2
קבאנאס (פאראגוואי)	2
קירארטה (מכסיקו)	2
אלופס (גרמניה)	2
רומרו (פאראגוואי)	2
יארמצ'וק (בריה"מ)	2
י. אולסן (דנמארק)	2

הערב במכסיקו (21.00) ★ הערב במכסיקו (21.00) ★ הערב במכסיקו (21.00)

זה היה צריך להיות הגמר של 1982 אבל זה גם לא יהיה הגמר של 1986

החלוץ הצעיר של נבחרת צרפת ז'אן־פייר פאפן, לא ישחק הערב נגד איטליה. כוראה פניו, אחרי שנפצע באימון, מסביר מדוע יעדר מן ההרכב (צילום רויטר אריפ)

צרפת — איטליה
שידור ישיר
בטלוויזיה הישראלית

מאת יחיאל אריר
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). זה היה צריך להיות הגמר האמיתי של מונדיאל 1982 בספרד. עכשיו כבר ברור שזה לא יהיה הגמר של 1986 — מהטעם הפשוט, שאיטליה או צרפת תגשר בתום העימות הגדול ביניהן (21.00 שעון ישראל) באיצטדיון האולימפי של מכסיקו. רבים מצטערים על העובדה שאלופת העולם, או אלופת אירופה, תיאלץ לסיים, כבר בשלב כה מוקדם של הטורניר, את חלקה בהתמודדות הזו, אשר דומה כי זה עתה הולה. יד נעלמה דאגה לכך, שאחת משתי המעצמות הכבירות לשלבים המאוחרים, תסולק מהדרך בצורה אכזרית. התחושה מעיקה זו מעיבה במידה מסוימת על המאבק, המנקד עתה את תשומת לב העולם כולו.

לאיטליה יש כמובן הרבה יותר מה להפסיד, כי טורניר בשיטת נוק אאוט, תמיד צפון בתוכו הרבה מאוד אפשרויות לא צפויות, וגרוע לא פעם גם התפתחויות דרמאטיות. זוכרים את בלגיה נגד ברית המועצות? איטליה נגד צרפת זה מסובך עוד יותר, ולא רק משום שכוכבה [illegible] — משחק במקרה באיטליה: ישיחוד מדי מן המשותף לשתי הנבחרות, מכדי שאפשר יהיה להסתיר משהו. התוצאה הסופית תלויה, איפוא, לא רק בהוראות טאקטיות או במערך סדרי, אלא לא פחות מזה, בהסתגלות לנסיבות המיוחדות שיווצרו במהלך המישחק. מאמנה של איטליה, אנזו בארזוט, אומר כי הוכיח מבלים מכל הבחינות למיבחן זה. באימון של שעה, שהיה בפאבלה, תירגלו אפילו בעיטות 11 מטרים, למקרה שלא תיפול הכרעה בתום 120 דקות. נקבעו אפילו החמישה שיבעטו, בהם סנדרו אלטובלי, ברונו קונטי ופרנצ'סקו דה נאפולי, עמודי התווך של "הנבחרת הכחולה". למרות חוסר היציבות שלו יישאר בכל הנראה ג'ובאני גאלי בשער, אבל ג'וזפה באג'י, שעוד לא שיחק כאן, עשוי להחליף את דיי־נאפולי — כדי לשמור טוב יותר על פלאטיני. להרכב יוחזר המגן ג'וזפה ברגומי, שישב בחוץ בגלל עונש והוזקה במישחק נגד דרום־קוריאה. פולוויו קולוואטי יורד לספסל.

השוער הצרפתי ז'ואל באטס מצוע בבירכו, אבל אין להניח, כי יחמיץ מישחק ראשון מאז ספטמבר 1983. מוליפו, אלבר רוסט, עומד בכל מקרה בכוננות. פלאטיני — שעדיין מחכים כאן להצגה הגדולה שלו — מאוכזב מן העובדה שמיפגש זה לא נערך בסוף התחרות. צרפת תתבסס גם על ז'ן טיגאנה, אלן ז'ירס, לואי פרננדז ועוד יציב. ז'ן פייר פאפן המקצע יחמיץ את המישחק החשוב הזה ובחור, לצידו של יאניק סטופירה, ישחק שוב הוד תיק דומיניק רושטו.

איש אינו מסוגל לנחש כיצד זה יסתיים, אבל למרות שרוב הפרשנים כאן מנבאים ניצחון איטלקי, אין להוציא אפשרות של סיום אחר. אישית אני מאמין ביכולתה של איטליה להפיק את מיטבה ברגע הדרוש. קשה מאד גם לשחק נגדה כשהכוחות שקולים ועימות גופני עשוי להטות את הכף.

ההרכבים הצפויים:

● איטליה: גאלי; ברגומי, וירשוד, שיראה, קאבריני; קונטי, באג'י, דה־נאפולי, באגני (דיי־נאפו); אלטובלי, גאלדריסי.

● צרפת: באטס (רוסט); איאוס, בוסיס, באטיסטון, אמורוס; טיגאנה, ז'ירס, פלאטיני, פרננדז; סטופירה, רושטו.

● ישפוט: קארלוס אספוזיטו (ארגנטינה).

50 אלף דולאר לדנים על זכיה

קופנהאגן (ע"צ). התאחדות הכדורגל הדנית תעניק 50 אלף דולאר לכל אחד מכדורגלני הנבחרת, אם יזכו בגביע העולמי. למאמן ספ פיונטק כבר הוענק סכום של 25 אלף דולר, כהוקרה על העפלת הנבחרת לשמינית הגמר.

● ריינר מאריקור, מאמנה של קבוצת קומו, נתמנה כמאמנה של האלופה האיטלקית יובנטוס, במקומו של ג'ובאני טראפאטוני שעבר לאינטר מילאנו.

הלילה במונטריי (01.00) ★ הלילה במונטריי (01.00) ★ הלילה

מאמן מארוקו: ננסה להתיש הגרמנים בחום ולנצח בהארכה

גרמניה — מארוקו
שידור ישיר
בטלוויזיה הישראלית

מאת יחיאל אריר
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מה שנראה עד לפני שבוע מיפגש בלתי אפשרי, או חד־צדדי, מעורר לפתע עניין רב ויוצא דופן: מערב־גרמניה נגד מארוקו, הלילה (01.00 אחר חצות שעון ישראל) באיצטדיון אוניברסיטרי במונטריי.

הגרמנים כבר הופתעו על ידי נבחרות אפריקאיות לפני ארבע שנים בספרד (1–2 נגד אלג'יריה). יש האומרים גם, כי יקשה עליהם למצוא תשובה לסיגנון של היריב, המבוסס על מסירות שטוחות וקצרות בהנהגת הקשר המצוין מוחאמד טימומי, כשלצידו כמה שחקנים טובים המייצגים מועדונים בצרפת ובשוויץ. "לא הייתי מזלזל גם בשוער זאקי, אבל אסור להפריז יותר מדי, גם אם מארוקו היתה לנבחרת האפריקאית הראשונה בתולדות הגביע העולמי, שעלתה לשמינית גמר".

מאמנה הבראזילאי ז'וזה פאריה אומר, כי עם כל הכבוד שהוא רוחש לגרמנים, הם משחקים באותו סיגנון כמו האנגלים והפולנים עימם סיימה מארוקו בתיקו־אפס בשלב המוקדם. הוא סבור גם שהעובדה שנבחרתו שהתה במונטריי החמה והמהבילה כבר תקופה ארוכה, בעוד שהגרמנים הגיעו לשם רק 24 שעות לפני המישחק, תהיה בעלת חשיבות מכרעת. "אנו ננסה להתיש אותם בחום כאן ולנצח בהארכה", אמר פאריה. במחנה המארוקאי מאמינים שמשרי הבלמים מוסטאפה ביאז ונודרין בואזיו הוכלים מבצעים עבודה מבחן כשירות וישחקו.

אבל לא בזה תלויה ההכרעה. הפסקתה מצוי לדעתי בידי הנבחרת המנוסה יותר, וגם אם אין זה סוד, כי למאמן פראנץ בקנבאואר לא חסרות בעיות, אתפלא מאד אם יהיה זה סוף פסוק להופעת גרמניה במכסיקו — בעיקר מפני שנבחרת זו משתפרת תמיד בהדרגה ולעולם אינה מרימה ידיים בטרם זמן. עם שובם של מאגאת ובריגל הפצועים לחוליית הקישור מתייצב ההרכב. העוצמה המסורתית של הכדורגל הגרמני חייבת בהחלט להספיק — לפחות לשם הופעה ברבע הגמר.

לראשונה במונדיאל 1986, עשוי קארל־היינץ רומניגה להופיע בהרכב בפתיחה על חשבונו של פייר ליטבארסקי. במקרה כזה ישחק רומניגה כקשר במערך של 4–4–2 עם אפשרות של מעבר ל־4–3–3.

ההרכבים הצפויים:

● מערב־גרמניה: שומאכר; ברתהולד, פרסטר, יאקובס, אדה; מאתאוס, רומניגה, מאגאת, בריגל; פלר, אלופס.

● מארוקו: זאקי; לאמרי, ביאז, ביאזויאאוי, למריס; דולמי, חאראזי, בודרבאלה, טימומי; קריבאו, חאדרי.

● ישפוט: זוראן פטרוביץ' (יוגוסלביה).

נבחרת הכדורסל נוצחה בקנדה 91–81

טורונטו, קנדה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל נוצחה כאן 89–81 (41–35) במישחק הראשון (מתוך ארבעה מישחקים מתוכננים), שקיימה עם נבחרת קנדה. הנבחרת הישראלית מקיימת מחנה אימונים ומשחקים בקנדה ושוהקה לפנות טוקר, בשבוע השנייה, עם הנבחרת המארחת.

מאמן הנבחרת הישראלית, צבי שרף, הביע שביעות רצון מן הרמה שהפגינו שחקניו, בהתחשב בעובדה שהחלו להתאמן יומיים בלבד לפני היציאה לקנדה. הנבחרת הישראלית מתכוננת לאליפות העולם, שתהיה בחודש הבא בספרד. "הייתי מרוצה לפני. אנחנו מתאמנים פעמיים ביום ושיחקנו בלי לאחר מרסר, שאמור להגיע לכאן מחר. דורון ג'מצ'י ומיקי ברקוביץ' הציגו יכולת מעודדת, לאחר שלא התאמנו תקופה ארוכה. הקצרים חזקים מאד פיזית ואגרסיביים, אבל זו הכנה טובה לאליפות", אמר שרף.

● קלעי ישראל: ג'מצ'י 19, לאופר 16, דניאל 11, ברקוביץ' 9, שפע 8, ליפין 5, גורדון 5, יעקבי 4, ריכלים 2, שטיינהאואר 2.

אצל הקנדים בלטו טריאנו, שקלע 19 נקודות, ווילטייר שהוסיף 13.

אוהדי הפועל לא יאהבו קטע זה:

בחולון מאשימים את ת"א: תרמית, התחזות

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

אנשי קבוצת הכדורסל של הפועל חולון מאשימים פעילים של קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב בניסיון התחזות ורמאות. אנשי חולון קיבלו מכתב ובו הצעה של 80,000 דולרים לחיים ולוטיקמן, תמורת שרותיו בעונה הקרובה, מרכז קתן, יו"ר "עמותת ידידי הפועל תל אביב". אנשי תל אביב הגישו את ההצעה, כדי שחולון תוכל להשוות אותה, או לדחות אותה, וכך תיפתר השאלה היכן ישחק ולוטיקמן בשנה הקרובה. בדיקה שערך עו"ד ישראל צור, המייצג את חולון בעניין, במשרד הסניף, העלתה שלא קיים גוף הנקרא "עמותת ידידי הפועל תל אביב", והמכתב ששלח לנציג תל אביב הוא כותב "ופירוש הדבר שיש לפנינו מעשה תרמית, או התחזות מצד אדם, או גוף שלישי".

יצויין, שכשבוע האחרון שלח רכז הכדורסל בהפועל, איתן זמר, מכתב אוהדה לקבוצות הבכירות של המרכז, בו הן מתחרות מתחתנת שחקנים על חוזים בסכומים הנבדים מן המותר בתקנון השחקנים. הוא כתב שלא יאשר הרשמת שחקנים, בעלי חוזים החורגים מן התקנות.

בובי רובסון על גובה 2500 מטרים:

הכדור מתרומם כאן כמו מטוס ממריא

מונקולפאן (אי־פי). ארבעים ושמונה שעות לפני המישחק נגד פאראגוואי באיצטדיון אצטקה, לא הכל שפיר במחנה האנגלי. לרשימת הפצועים הצטרף גם השוער פיטר שילטון, בעוד שהבעיה המטרידה ביותר את בובי רובסון היא האם יספיקו שחקניו להסתגל לתנאי הגובה.

יש לזכור שהאנגלים הגיעו לכאן מהעיר הנמוכה ביותר בה נערכים מישחקים — מונטריי (530 מ' מעל לפני הים). העליה לגובה של כ־2500 מ' היא משמעותית ביותר. האנגלים חשו בכך באימון הראשון שערכו כאן במיגרש של הקאנטרי קלאב המפואר בו הם מתגוררים. "הכדור מתרומם כאן כמו מטוס ממריא", מסביר רובסון. "מספיק שאתה נוגע קצת לאחור ונביזו את הרגל מתחת לכדור והוא מתרומם. הבעיטה הקלה ביותר הכדור טס 40 מטרים".

שילטון נפגע בבירכו במישחק אימון פנימי ביום א' והוצא מיד מהמיגרש. הוא מקבל טיפולים ורובסון משלב אצבעות שיוכל לשחק. לא ברור עדיין אם טרי בוצ'ר יהיה כשיר. מה שכן ברור הוא שהבלם השני, טרי פניק, שצבר שני כרטיסים צהובים, לא ישחק ויוחלף ע"י אלווין מרטין.

ההולנדים עוד לא החליטו היכן יארחו את הישראלים

גביע דייוויס

איגוד הטניס הישראלי יקבל בימים הקרובים הודעה רשמית מהאיגוד ההולנדי היכן תהיה התחרות בין הולנד לישראל בחצי גמר גביע דייוויס בעוד חודש. אתמול ניהל מנכ"ל האיגוד הישראלי שיחה עם עמיתו ההולנדי, והשניים החליפו ברכות על הניצחונות של הולנד וישראל. לא מן הנמנע שהתחרות בין טניסאי ישראל להולנד תהיה ליד איינדהובן.

טניסאי נבחרת ישראל מצויים עתה בחו"ל. שלושה מהשחקנים אמורים ליטול חלק בתחרויות הווימבלדון, ואילו גלעד בלום ישתתף בסידרת תחרויות בנורווגיה. לאחר מכן ישתתפו הישראלים בתחרויות בשוויץ, בעוד שבלום ונאור ישתתפו בתחרות גביע גאליאה בספרד. כל זאת, עד כשבוע לפני המיפגש עם הולנד, כאשר בלום יגיעו להולנד למחנה אימון עד למועד התחרות. איגוד הטניס בודק אפשרות לארגן נסיעה מישראל של קבוצת אוהדים למישחק זה.

מדור הגביע העולמי
ערוך על ידי
יהושע שגיא ומיכאל קרונן

כלכלה ועסקים

יאיר רבינוביץ — יש לך עוד הרבה עבודה

מחטומי הדרכים שנציבות מס הכנסה פרסה לפני כמה חודשים ברחבי הארץ, יצרו את הרושם כי אכבם משהו יסודי עומד להשתנות. כאילו הזמים הטובים של מעלימי המס יהיו מעכשיו פחות טובים.

אולם, במציאות היומיומית, ממשיכים מעלימי המס לחגוג; ואם תופסים אחד או שניים, הם מקבלים קנסות כה פעוטים, שכל השומע יצחק.

רבינוביץ — קנסות פעוטים

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

ידיד, שהודקק באחרונה לרופא פרטי, סיפר לי בפליאה, איך קיבל אותו הרופא בביתו; לא פתח כרטיס, לא רשם שום מלה, וכמובן, לא נתן גם קבלה. שאלתי אותו, מדוע לא ביקש? ענה לי: ראשית, לא נעים; ושנית אין בזה כל תועלת, כי את הקבלות אפשר להגיש רק בסיום שנת המס. וגם אז מכירים רק בשליש מהסכום כבהוצאה מוכרת.

מקרה שני, הוא מוסיף ומספר, היה עם צבעי־רכב. הצבעי, למרות שלא הכיר אותו קודם לכן — לא הראה שום סימני חשש, ואמר בפירוש: "תחזור בסוף היום עם שמונה גולדות". הוא אפילו לא העלה על דעתו לתת קבלה.

המקרה השלישי קרה באילת. לנהגי המוניות בעיר זו יש שיטה: הם אינם טורחים להפעיל את המונה, אלא גובים מחיר אחיד — 2 ש"ח לנסיעה בעיר. כששאל ידידי את נהג המונית בתמימות אם המונה מקולקל, ענה לו הנהג: "אתה ממס הכנסה?" הוא שתק, והנהג המשיך בנסיעה בלי להפעיל את המונה.

שלושה מקרים בתוך שבוע ימים שאירעו לאדם אחד אינם מהווים, כמובן, מידגם סטטיסטי, אך בכל זאת נראה שעולם כמנהגו נוהג, והעלמות המס נמשכות במלוא הקצב — לתשומת לבו של יאיר רבינוביץ, נציב מס הכנסה.

"טית בית" צימצמה מספר העובדים ב"ויטה" במסגרת תוכנית הייעול

העמידה את מספר העובדים בחברה על 130 בהשוואה לכ־300 ערב רכישת המפעל

מאת יונתן שרמן

"טית בית" השלימה את תוכנית הייעול הראשונית במפעל "ויטה" בנושא כוח האדם והעמידה את מספר העובדים בחברה על 130 בהשוואה לכ־300 עובדים ערב רכישת המפעל.

הקטנה זו של כוח האדם ב־56 אחוזים נבעה מהחברה לייעל את פעילות המפעל, אשר צבר הפסדים בשנים האחרונות. סיבה נוספת לצי־מצום היא, ש"ויטה" במתכונתה החדשה לא תייצר את כל מגוון השימורים שייצרה עד כה.

בהסכם המכירה של "ויטה" לחברת "טית בית" הוסכם, כי בעלי המפעל בעבר, משפחת פלוטקין, יו־סיפו להחזיק בבעלות על קו השי־מורים של המפעל ו"ויטה" תייצר חלק גדול משימורי "ויטה" גם בע־תיד. כלומר, "טית בית" רכשה את קווי הייצור של אבקות המרק הדי־יבות בשלמותן, ואילו לגבי שימורי החברה, היא שמרה לעצמה את הזכות לייצר את המוצרים הללו תחת מותג של "ויטה" אבל ללא הציוד המיושן של החברה.

החלפת קו ייצור השימורים הביאה להקטנת מספר העובדים בחברה ב־100 איש. הצמצום נוסף נעשה במפעל במסגרת ההתייעלות.

"ויטה" עברה רשמית לידי "טית בית" ב־2 ביוני, ומאז היא משמשת חברה־בת בבעלות מלאה של "טית בית".

אנשים ועסקים / אריה לביא

שמעון משה

אבי בן חורין

רפי הוכמן

גד סואן

גד סואן פורש למען התמחות

גד סואן, מנהל אגף המזון של משרד התעשייה, פורש מתפ־קידו ויחל בהתמחות אצל היועץ המשפטי של משרד התעשייה. במשרד סירבו להגיב על השמועות כי סואן פרש מתפקידו זה בגלל סכסוך פנימי אשר נבע מביקורת של אריאל שרון על דרך טיפולו של סואן בהקצבת כספים לטרכו הסרט הישראלי, כשהיה אחראי לנושא זה.

(יונתן שרמן)

מכת ריח באילת

"אף תייר לא יחזור לכאן שנית — בגלל הריח", כך אמר לי נהג מונית אילתי ותיק שבפיו היו טרוניות לרוב. ואמנם, בשמונה בערב מכה גל אדיר של סירחון באפיהם של הנופשים באזור המלונות באילת. מקור הרוח הוא אגן החימצון, הממוקם שני ק"מ בלבד מהעיר.

"אם רפי הוכמן, ראש העיר, לא יפתור את הבעיה, בשבילי הוא נכשל בתפקידו — מה גם שהוא הבטיח זאת ערב הבחירות", הוסיף אותו נהג — ונסע לדרכו בזעם.

(נחמיה שטרסלר)

2 הכובעים של ברונו

האם יוסיף פרופ' מיכאל ברונו להשתתף בישיבות ועדת המעקב גם לאחר מינויו לנגיד? ברונו חבר בוועדה זו מאז הקמתה לפני כשנה, והוא משתתף בישיבות על תקן של אחד מאבות התוכנית לייצוב המשק. מאחר שברונו אינו רק הוגה אלא גם עוקב אחר ביצוע התוכנית הכלכלית, מצפים בוועדת המעקב כי חרף תפקידו הרם ימשיך להשתתף בישיבות הוועדה, שבה חברים מנכ"ל האוצר ד"ר עמנואל שרון, יועצו הכלכלי של ראש הממשלה אמנון נויבך, מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון אהוד גרא, סמנכ"ל משרד התעשייה דוד ברודט, והיועצת הכלכלית של שר האוצר רות לובמבל.

נגיד בנק ישראל היוצא ד"ר משה מנדלבום לא נהג להשתתף, והוא שיגר לוועדת המעקב את עוזרו בבטחון שבה.

(צבי זרחיה)

פרס ראשון לעובדות אורון בזכות "חלונות אדומים"

בקיבוץ צובה לא הרחק מהקסטל, חגגו את חג השבועות כמקובל בקיבוצים: הצגת תוצרתו של כל ענף וענף בפני חברי וילדי המשק. אחד המפעלים המרכזיים בקיבוץ, מפעל אורון לייצור זכוכית, בחר להציג את תוצרתו באמצעות תחרות אוסרכוס מזכוכית, שבתוכה ישבו עובדות המפעל בלבוש המקובל ב"חלונות האדומים" המפורסמים של אמסטרדם. למותר לציין שעובדות אורון זכו בפרס הראשון בתחרות שנערכה.

אנשי איזנברג נבחרו שוב לדירקטוריון צים

למרות כוונותיה המוצהרות של קבוצת איזנברג להחזיר לממשלה את מניותיה בחברת צים, ממשיכים אנשי הקבוצה לשמש בדירקטוריון החברה. כי אסיפת בעלי מניות שנערכה ביימים אלה אף מונו דירקטורים חדשים מטעם קבוצת איזנברג: רוני גת ושלמה רוזנ, לבד מהונו של שאול איזנברג יואל דימנט.

"עלית" מנסה להרגיע הרוחות בקרב החרדים

חברת עלית מנסה להרגיע את הרוחות בקרב החרדים. מנהל השיווק של עלית, שמואל ... פרסומת ... קפה ... יהיה

כדאי להיות בן משפחה של סילבן שלום

שורה של מינויים פוליטיים אשר נעשו בסוף השבוע שעבר בחברות שונות של "בימיקלים לישראל" מעוררים ביקורת של ילית בחוגי החברה ובליכוד.

סילבן שלום המשמש יועצו של יצחק מודעי מונה לדירקטור בחברת מפעלי ים המלח. שלושה אנשים נוספים מבני משפחתו זכו אף הם בתפקידים. אחיו צבי שלום מונה לחבר בדירקטוריון של חברת "מפעלי תנובה". צבי הוא רואה חשבון, עובד בעיריית באר שבע ומנהל בית נוער. דודו של שלום, הרווה מימון, מונה לדירקטור בחברת "ארזים מחצבים ופיתוח". הוא מהנדס תעשייה וניהול ויש לו חנות למוצרי אלקטרוניקה. אנדריי ארזן, בן דודו של סילבן שלום, שהיה מועמד הליכוד לתפקיד מזכיר מועצת פועלי באר שבע ובמקצועו הוא מהנדס תעשייה וניהול, נתמנה לדירקטוריון של "פוספטים בנגב".

מינויים

* אבי בן חורין (36) מונה למנהל המחלקה לביטוח ימי ואוירי בחברת הפניקס הישראלי. הוא מחליף את נחום כספי שעובר לתפקיד אחר בחברה.
* שמעון משה נבחר ליו"ר המועצה הישראלית לצרכנות. משה שימש בעבר מ"מ יו"ר המועצה המקומית קריית מלאכי, יועץ שר העבודה והרווחה וסמנכ"ל שירות התעסוקה.
* עודד קרן (50) מונה למנהל השיווק של ... קלאב. ... מנהל השיווק של תשלובת תבור.

לפסטר מריה מה להציג במקום הפרסומת לבגדי ים שבה מרגיזה את הדתיים.

מדדי המחירים מתחילת 1986

החודש	מדד המחירים לצרכן — ממוצע 1985 = 100.0 — המדד בנקודות	העליה באחוזים	מדד המחירים הסיטונאיים — ממוצע 1977 = 100.0 — המדד בנקודות	העליה באחוזים	מדד מחירי תשומה בבנייה למגורים — אוקטובר 1983 = 100.0 — המדד בנקודות	העליה באחוזים
ינואר 86	134.5	−1.3	1943.5	1.1	1725.3	1.1
פברואר 86	136.7	1.6	1972.2	1.5	1772.4	2.7
מארס 86	138.8	1.5	1993.2	1.1	1788.4	0.9
אפריל 86	143.4	3.3	2027.2	1.6	1819.9	1.1
מאי 86	145.7	1.6	2070.4	2.1	1851.6	1.7

שערי מטבע חוץ
16.6.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	מכירה	העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	מכירה	העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	מכירה	העברות והמחאות קניה	מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.46	1.53	1.4837	1.5023	1.46	1.53	1.4857	1.5043	1.46	1.53	1.4867	1.5054	1.4945	−0.0048
1 לישט	2.22	2.33	2.2641	2.2925	2.23	2.33	2.2657	2.2940	2.23	2.33	2.2687	2.2972	2.2806	−0.0074
1 מארק גרמני	0.66	0.70	0.6753	0.6838	0.67	0.70	0.6772	0.6856	0.66	0.70	0.6772	0.6857	0.6803	0.0030
1 פרנק צרפתי	0.21	0.22	0.2118	0.2145	0.21	0.22	0.2125	0.2152	0.20	0.22	0.2124	0.2151	0.2134	0.0008
1 גולדן הולנדי	0.59	0.62	0.5995	0.6070	0.59	0.62	0.6010	0.6085	0.59	0.62	0.6006	0.6082	0.6038	0.0024
1 פרנק שוויצרי	0.81	0.84	0.8184	0.8286	0.80	0.84	0.8206	0.8309	0.80	0.84	0.8200	0.8303	0.8246	0.0046
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2084	0.2110	0.21	0.22	0.2089	0.2115	0.20	0.21	0.2086	0.2112	0.2098	0.0005
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1976	0.2000	0.19	0.20	0.1974	0.1998	0.19	0.20	0.1977	0.2002	0.1988	0.0003
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1824	0.1847	0.18	0.19	0.1828	0.1851	0.17	0.19	0.1826	0.1826	0.1834	0.0005
1 מרק פיני	0.29	0.30	0.2901	0.2937	0.28	0.30	0.2902	0.2938	0.28	0.30	0.2903	0.2940	0.2920	0.0007
1 דולר קנדי	1.06	1.11	1.0728	1.0863	1.06	1.11	1.0746	1.0880	1.05	1.11	1.0743	1.0878	1.0807	−0.0002
1 דולר אוסטרלי	0.97	1.07	1.0327	1.0456	1.00	1.07	1.0341	1.0470	1.00	1.08	1.0352	1.0482	1.0407	0.0087
1 ראנד דרא"פ	0.41	0.45	0.5638	0.5709	0.34	0.57	0.5631	0.5701	0.35	0.49	0.5694	0.5765	0.5672	0.0267
10 פרנק בלגים	—	—	0.3304	0.3346	—	—	0.3316	0.3357	—	—	0.3308	0.3347	0.3329	0.0013
10 שילינג אוסטריים	0.95	0.99	0.9616	0.9736	0.95	0.99	0.9641	0.9762	0.94	0.99	0.9649	0.9770	0.9682	0.0040
1000 לירות איטלקיות	0.96	1.02	0.9829	0.9952	0.97	1.03	0.9857	0.9979	0.96	1.03	0.9858	0.9982	0.9902	0.0048
100 ינים יפאניים	0.88	0.92	0.8984	0.9097	0.88	0.92	0.8980	0.9092	0.88	0.92	0.8999	0.9112	0.9041	0.0027

"כיתן" הקימה חברה־בת לייצור מוצרי הלבשה

מאת יונתן שרמן

"כיתן" משלימה בימים אלה הקמת חברה־בת חדשה ושמה "ורד תעשיות", בנצרת. החברה אשר תנוהל על ידי אמנון מולה, לשעבר משנה למנכ"ל "אתא", תרכז את פעילות "כיתן" בתחום חדש של ייצור מוצרי הלבשה, שרובם מיועדים ליצוא.

החברה החדשה החלה בייצור לפני כשבועיים והיא מורכבת משתי מחלקות — המתפרה, שנרכשה על ידי "כיתן" מכונס הנכסים של "אתא"; כן תצורף מחלקה של כ־90 עובדים אשר הועסקו עד כה במפעל "כיתן" בנצרת.

בסך הכל יועסקו בחברה החדשה 180 איש בשלב הראשון, וכאמור, היא תייצא את מרבית תוצרתה, שהיא בגדי נשים בעיקר. בין השאר, תמכור "כיתן" חלק מתוצרתה לחברת הענק האמריקאית "דה לימיטד".

יצוין, כי המפעל החדש מהווה ענף השנה במהותו מהפעילויות המסורתיות של "כיתן", העוסקת בייצור כלי מיטה ומגבות על פי רוב.

יופעלו 32 לשכות ייעוץ מטעם מס הכנסה

נציבות מס הכנסה ומס רכוש תפעיל השנה 32 לשכות ייעוץ והדרכה במילוי הדו"ח השנתי על ההכנסה לשנת 1985. הלשכות ייפתחו ביום א' 15.6.86 ויפעלו עד 15.8.86 — תקופת הגשת הדין וחשבון השנתי.

השירות יינתן גם באמצעות הטלפון, ויוכלו לפנות גם שכירים שירצו לבדוק אם הם זכאים להחזרי מס או הקלות. שעות הפעלה של הלשכות: 15.30 — 18.30.

החמרות לגבי תושבים חוזרים

מאת ערנה אריהור

ועדה משותפת לאוצר ולמשרד הקליטה גיבשה המלצות לתושבים חוזרים, המחלקות את היורדים לשתי קבוצות.

אלה ששהו בחו"ל בין שנתיים לשבע שנים, יהיו זכאים לפטור ממסים עד 6000 דולר, ומי ששהה שבע שנים ויותר ייהנו מפטור של 10,000 דולר.

העורך: נחמיה שטרסלר

הוחלט להקפיא דמי השכירות באזורי תעשייה בירושלים

מאת ערנה אריהור

בתגובה על הזעקותם של תעשייני ירושלים כי אינם יכולים לעמוד עוד בתשלום דמי השכירות המגיעים לכדי 12% מהמחזור, הודיע אתמול (יום ב') יו"ד דירקטוריון החברה הכלכלית, אבי רז, כי הוחלט להקפיא את דמי השכירות הנגבים כיום ממפעלים באזורי תעשייה בירושלים עד 31.3.87. משמעות ההחלטה היא, כי הדיירים ימשיכו ליהנות מערכון חלקי של דמי השכירות.

סקר של ערכה החברה הכלכלית, מלמד כי שכר הדירה הנגבה במפעלי תעשייה באזורי תלפיות וגבעת שאול נע בין 2.5 ל־4.8 דולרים למ"ר. וזה נמוך יותר מדמי השכירות הנגבים ממפעלים באזורי תעשייה בחולון ובקריית אריה בפ"ת.

כלי כסף עתיקים
מכירת חיסול
★ סטים לתה ולקפה
★ פסלי ברונזה ★ סנקרדים
★ פמוטים ★ פורצלנים
★ פריטים קטנים מכסף
גלריה שומרוני
יפו העתיקה, מזל דגים 3
טל' 829332
בבוקר פתוח 10.00—14.00
בערב 18.00—23.00

סטנלי פישר ל"הארץ":

המצב עדיין שביר

מאת ערנה אריהור

הממשלה לא תוכל להימנע מהמשך קיצוץ בתקציבה בשנת 1986, כי אין לצפות להמשך הסיוע האמריקאי שניתן השנה, בחמש השנים הבאות. זאת לאור המצב התקציבי הקשה של ממשל ארה"ב, בכוונת הממשל להוריד בתוך חמש שנים גרעון של 200 מיליארד דולר לאפס, ומכאן שאין לצפות לסיוע שיינתן בקלות, כך אמר אתמול ל"הארץ" פרופ' סטנלי פישר, חבר הוועדה הכלכלית המשותפת לישראל ולארה"ב שבא ארצה לקראת פתיחת השיחות השבוע.

פרופ' פישר מציין כי בתום שנה לתוכנית הכלכלית בארץ אפשר לקבוע, כי הושגה חלק מיעדיה. שיעור האינפלציה ירד, והושג איזון במאזן התשלומים, אך המצב עדיין שביר.

לדעתו, יש לבטל את הצמדות השכר ושוק ההון. לגבי השכר הוא קובע, שיש להצמיח לגידול בפריון, והוא גורס כי יהיה אפשר לשכנע את האיגודים המקצועיים להסכים לרפורמה זו.

לדעתו, שער השקל היה הייב להישאר מקפא. באשר לנטל המיסוי על הפרט ועל המגזר העסקי, קובע פישר שהוא עדיין גבוה ויש לעשות הכל כדי להורידו.

צפוי פטור ממס נסיעות לישראלים המתגוררים בחו"ל

מאת ערנה אריהור

ועדת הכספים תדון היום (יום ב') בהצעת חוק לפטור תושבים ישראליים המתגוררים בחו"ל מתשלום מס נסיעות. מטרת הפטור להקל ולעודד ביקורים בארץ של ישראלים, תושבי חוץ. יזום הצעת החוק, הח"כ אוריאל לין, אומר שהמצב החמור שנוצר בענף התיירות, על רקע האירועים האחרונים באזור, מחייב לעודד ביקורים של כלל הישראלים המתגוררים בחו"ל כבר בקיץ הקרוב, כדי להעלות את תפוסת המלונות.

E.E.C ENGLISH?
ENGLISH EDUCATIONAL CENTRES (1986) LTD.

אי.אי.סי.
דיזנגוף 130 (פינת גורדון) תל־אביב

קורסים לאנגלית כללית קורסים לאנגלית מסחרית
— שיטות הוראה חדישות ביותר.
— שטיחים ומיזוג אויר בכל חדרי הלימוד.
— מקום מרכזי צנוע.
— טלוויזיה בצבעים וציוד וידיאו/אודיו בכל חדרי הלימוד.
— קבוצות לימוד קטנות, ותשומת לב אישית.

לתקופה המתחילה ביום א' 29.6.1986 ומסתיימת ביום ו' 8.8.1986 תלמידים המעוניינים מוזמנים לבקר את המרכז בשעות הבאות (החל ביום 16.6.1986)
יום א'־ה' 09.00־17.00
יום ו' 08.00־13.00
(03)241603, 223831, 226286
סגל העובדים ישמח לברך אותך ולענות על שאלותיך.

אינטרגמא חברה להשקעות
הודעה על מימוש אופציות

המועד האחרון למימוש האופציות בהתאם לתנאי התשקיף שפורסם ב־29 בפברואר 1984, יהיה ב־25 ביוני 1986.

בקשות למימוש ניתן להגיש עד ה־25 בחודש, בצירוף מכתבי הקצאת האופציות וסכום במזומן של 0.022 ש"ח לכל כתב אופציה. כל כתב אופציה שימומש מקנה זכות למניה רגילה אחת בת 0.005 ש"ח.

לאחר ה־25 ביוני 1986 יהיו כתבי האופציה בטלים ומבוטלים.

כתבי האופציה ניתנים להעברה רק עד ליום 20 ביוני 1986.

הדו"חות הכספים לשנת 1985 עומדים לעיון מחזיקי האופציה במשרדה הרשום של החברה.

בשם מועצת המנהלים
מזכיר החברה

EXPORT
TO THE USA
We want to represent israeli manufacturers
who make products with a good market potential only.
Please write to:
Lion Machinery of Pennsylvania Inc,
6956 Deveron Ridge Rd,
Canoga Park, CA 91307 USA
D052264

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי קריית־אתא
הודעה לפי סעיף 77 לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא החליטה בישיבתה מס' 6/86 מיום 4.6.86 על הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית שמספרה יהיה כ/207.

התכנית תכלול את הגושים והחלקות כדלקמן:

גוש 11024 חלקות: 64, 65, 66, 67, חלק מחלקה 84 (דרך)
גוש 11025 חלקות: 15, 16, 17, 18, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, (חלק) 44 (דרך), 46 (דרך), 48 (דרך) 50 (דרך),
גוש 11015 חלקות: 96, 97, 98, 99, 100, 101, 111, 112, 113, 114, 115, 116, חלק מחלקות: 120 (דרך) 125 (דרך) 126 (דרך)

כ/207 11.6.86
י. בירנבוים
ראש העיריה

רשות ניירות ערך
רח' לינקולן 24, ירושלים
המען לדברי דואר: ת"ד 7450, ירושלים 91073

אגרה שנתית לשנת 1986

האגרה מכוח תקנות ניירות ערך (אגרה שנתית), התשמ"ד — 1984, עבור חברה שעליה חלה חובת הדיווח לרשות ניירות ערך היא לשנת 1986 בשיעור 3385 ש"ח.

עבור מנהל קרן להשקעות בנאמנות האגרה בשל כל קרן בניהולו היא ל־1986 בשיעור 2539 ש"ח.

מועד תשלום האגרה הוא יום ג', 1.7.86.

עד לאותו יום (אך לא לאחריו) ניתן לשלם את האגרה בבנק באמצעות שובר התשלום שחרשות שולחת בימים אלה לחברות ולמנהלי הקרנות הנ"ל. אפשר גם לשלם על ידי משלוח שיק על שם הרשות, תוך ציון שם התאגיד עבורו משולמת האגרה.

אי־קבלת השובר אינה פוטרת מחובת התשלום.

על איחור בתשלום יתווספו קנס פיגורים והפרשי הצמדה. התאריך הקובע לענין זה הוא קבלת השיק במשרד הרשות בירושלים.

שר האוצר קבע, בצו, כי הוראות חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ד — 1985, לא יחולו על אגרה זו.

היה חבר בחברה להגנת הטבע וקבל 20% הנחה על כל הטיולים!

בוא והצטרף לשומרי הטבע והנוף בישראל. עשה מנוי בחברה להגנת הטבע (20 ש"ח בלבד!). כמנוי, תזכה להנחה של 20% על כל הטיולים, ולהנחות נוספות במופעים (10%), קייטנות ואתרים. במחיר הזה גם ישלח אליך אחד מעתוני החברה ותוברת מידע וטיולים. זה כדאי. שלח את הטפס הרצ"ב או התקשר ותחוייב באמצעות כרטיס אשראי.
לפרטים נוספים ומידע על טיולי החברה התקשר 03־382501

לכבי החברה להגנת הטבע מחי' מנויים, רח' השפלה 4 ת"א 66183
רשמו אותי כמנוי בחברה להגנת הטבע וזכו אותי בכל ההטבות המגיעות לחברים.
אבקש לקבל את העיתון הבא חינם: ☐ טבע וארץ - למבוגרים ולנוער.
☐ סלעית - לילדים בכיתות גבוהות. ☐ משוש - לילדים בכיתות נמוכות.
רצ"ב המחאה ע"ס 20 ש"ח
שם ________ כתובת ________
מיקוד ________ ת.ז. ________
לחיוב טלפוני באמצעות ויזה/ישראכרט. טל. 03־375063.

החברה להגנת הטבע
קול המפרסם

למוסד ממלכתי
דרושה דירה
בת 2—3 חדרים + טלפון
בשכירות ברעננה
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי הטלפונים הבאים:
03—205344 ★ 03—205504

לקוחותינו מחו"ל מעוניינים לרכוש
בית משרדים מודרני מושכר
עד 5 מליון דולר
פלרום נאמנות למשקיעים בע"מ
03־264625 (מלד"ן)

מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ
מכרז רכב מס' 580—66

מס. סידורי	מס. הרכב	סוג הרכב	שנת ייצור
.1	42־858־81	פיאט 131 1600	1981
.2	72־889־81	פיאסטה L 957	1981
.3	171־619	פורד טרנזיט	1977
.4	164־911	D 300 + ארגז נוסעים	1975
.5	59־440־81	סובארו סדר 1800	1981

את המכוניות ניתן לראות במפעלנו אזור התעשיה חדרה ולהגיש הצעות למנד המכרזה עד תאריך 20.6.86.
יש לצרף להצעה המחאה בגובה 10% מערך ההצעה.
בהצעות לרכב מסחרי יש להוסיף למחיר 15% מ.ע.מ.
הוצאות העברת בעלות על חשבון הקונה.
אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה או הצעה כל שהיא.

שערי המניות 16.6.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	18000		6	+450	+2.6	+30
הספנות 0.1	1118		2511	+27	+2.5	+5554
הספנות א 0.5	777		2405	+1	+0.1	+207
הספנות אפ 2	820		3655			-1412
כללי לא בהסדר	24900		29			
בנק צפון אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צ'אמר' אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3645		1084			
פ.י.בי. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	83650		316			+236
אידיבי ב 100.0	88750		1	+390	+0.4	+5
אידיבי בב א	511500		2	+1500	+0.3	+18
אגוד 0.1	62480		70	+50	+0.1	+130
דיסקונט ב	107200		55	-100	-0.1	-125
דיסקונט א	107150		160	+30		+190
דיסקונט שה ב	12625			+100	+0.8	+200
המזרחי ש	34520		1028			+370
המזרחי מ	34540		107	+40	+0.1	+243
המזרחי שה 9	15805		34	+70	+0.4	+166
הפועלים מבכ	112000		3.5	-2200	-1.9	-2.2
הפועלים ש	56899		979			-146
הפועלים מ	56700		233			+87
כללי א 1.0	145750		18			+37
כללי אפ 9	142000		1			+9
כללי שה 5	111100	שב				
כללי שה 7	6980			-80	-1.1	-11
בלל 0.1	36119		2384			+830
בלל שה 9			—	הפסקת	מסחר	—
בלל שה 11	13671		119	+1		+522
מימון ומסד 1.0	48800		2	-50	-0.1	-2
מימון ומסד 5.0	24620	שב				

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
ארנים 0.1	13500		47			-2
לאומישכל ש	5000		120	+90	+1.8	+295
לאומישכל מ	5000			+90	+1.6	+225
כרמל ש	4745		100	+30	+0.6	+8
כרמל שה 1	3000			-29	-1	-100
בנין ב' 5.0	8200		50	+200	+2.5	+65.9
פת משכ ש	1420		290			
משכן ב ש	2300		150	-50	-2.1	-808
עצמאות 0.1	7140		88	+340	+5	+988
טפחות מבכ ש	13950	שב				
טפחות רג ש	13150		72	-10	-0.1	-57
טפחות שה 1	7750		49	-18	-0.2	-91
טפחות שה 2	3860		4	-43	-1.1	-4
יעסור 1.0	1734	בת	488	-91	-5	-381
יעסור 5.0	750	תב	1394	-75	-9.1	-2786
מדב 1.0	5090		552	-30	-0.6	-53

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
שלמון אפ	365		2780	-5	-1.4	-840
חקלאות מבכ א	60800	לב				-7
חקלאות מבכ ב	170000	לב				
לאומי תעש' א ש	5630		69	-100	-1.8	-96
מפת תעש' מבכ	70103	לב				
פת תעש' בב ג	384000	לב				
פת תעש' בב גג	234482	לב				
פת תעש' בב גגג	229000	לב				
פת תעש' בב ר	235550	לב				
פת תעש' בב דד	66115	לב				
מרכז קבלנים 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
תיירות בב	180000	לב				
כלל ליסינג א0.5	9900		46			-56
כלל ליסינג ב0.5	9020	תב	59	+820	+10	+386
כלל ליסינג אופ	10900		14	+92	+0.9	+35

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
ארדם 0.1	950		827	-15	-1.6	-1140
ארדם א 0.5	465		2804	+6	+1.3	+481
בטוח משנה 0.1	900	תב	186	-100	-10	-241
בטוח משנה 0.5	315		2090	-2	-0.6	-2448
הדר 1.0	324	תב	2835	-36	-10	-2890
הדר 5.0	195		7106			-6672
הסנה ש	501		23453	+11	+2.2	+24580
המיקס 0.1	781		1161	+30	+4	+448
המיקס 0.5	406		1628			+278
המשמר-הצאל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המשמר-הצאל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מנורה 5.0	3212		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
סהר ב 1.0	4250		134			+155
סקוריטס 0.1	2560		397	+20	+0.8	+492
צור ש	350		6216	+4	+1.2	+5749
ציון השקעות 1.0	16900		18			-10
ציון השקעות 5.0	4480		78			-24

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אמבר באגא 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
אמבר באגא 5 ש			—	הפסקת	מסחר	—
אמבר באגא אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
מאיר עזרא 1.0	4800		22	+220	+4.8	+14
מאיר עזרא אפ 1	4500		30	+100	+2.3	+55
מנה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מנה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	1084	תב	2078	-68	-5.9	-7065
קריסטל 1.0	7700	תב	288	+700	+10	+222
רמק 0.1	35500		2.4	+1500	+4.7	+2.4
רמק 0.5	18010			+20	+0.2	+5
שופרסל א 2.0	5670		255	-50	-1	-848
שופרסל ב 10.0	3255		631	-15	-0.5	-487

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלק ג ש	2955		1924			+417
האל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
האל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סמנת הספקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
סמנת הספקה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
קווד 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קווד 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עזובה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עזובה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
קנסורסיום 0.1	1720		100	+21	+1.2	+782
קנסורסיום 0.5	1031		150	+21	+2.1	+3950

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	3650		201	-100	-2.7	-104
מלונות דן 5.0	2800	תב	25	+148	+5.6	+25
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2750	תב	65	-242	-8.1	-100
מלונות הירדן	3268		174			
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
רמה מיכון 1.0	3810		43	-200	-5	-401
תילג 1.0	12335	מב		-660	-5	-85
יעגא 1.0	3700		53	-50	-1.3	-20
יעגא אפ א	3400	תב	28	-180	-5	-189
כלל מחשבים 1.0	9235	תב	189	-1500	-14	-455
מגל 1.0	8000		50			-50
מגל 5.0	3865		376	-205	-5	-396
משוב מחשבים 1.0	2560	תב	176	-200	-7.3	-178
ניקוב מחשבים 1	7900		50	-15	-0.2	-77
ניקוב מחשב 5	5500		125	-97	-1.7	-508
תים מחשבים 1.0	1949		305	+79	+4.2	+469
תים מחשב 10.0	19100	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אברום בנוי ש			—	הפסקת	מסחר	—
אברום בנוי מ			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	720		106	+15	+2.1	+745
אורן 5.0	355		3040			
אזורים 1.0	619		5869			
אילון 1.0	345		4289	+1	+0.3	+286
אילון אפ 1	1299		616	-2	-0.2	-516
אל-רוב 1.0	3625	תב	318	+329	+10	+555
אל-רוב 5.0	3628		96	+11	+0.3	+123
אמבנים 1.0	2308	מב		-122	-5	-571
אמבנים אפ 1	2167		69	-20	-0.9	-1
אפריקה 0.1	33850		30			+76
אפריקה 1.0	25000		162	-200	-0.8	-160
ארדם	2150		230	-100	-4.4	-252
אילון 0.1	2313		161	+23	+1	+5
אילון 0.5	1240		300	-44	-3.4	-519
בן-יקר מג 5.0	3250		151			+1
בינוין 1.0	3650		60	-35	-1	-60
בינוין 5.0	2520		154	+50	+2	+57
ויקטור 1.0	4145		85	-5	-0.1	-133
ודוקר 1.0	450		1084	+7	+1.6	+1197
ודוקר 5.0	352		197	+10	+2.9	+150

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דוידר אפ 1	267		356	-13	-4.6	-540
דוידר 0.1	6789			-211	-5	-69
דוידר 0.5	4270		35	-5	-0.1	-15
חלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
חלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2755		1232			-12
גבים 0.1	4050		34	-10	-0.3	-16
גבים 0.5	2340		350			
הכשרת הישוב ש	48790		50	-110	-0.2	-39
ישפרו 0.1	2310	תב	488	-200	-8	-599
ישראלום 1.0	1469					
ישרס 10.0	13000	תב	320	+1100	+9.2	+277
בנין פתוח 1.0	7200		6	-240	-3.2	-36
כלל נדל"ן	361		22452	-3	-0.8	-24425
לוסיר 1.0	4329		80	-1		-19
לוסיר 5.0	1849		13			-13
בתה 1.0	3000		200	+100	+3.5	+436
מאזני בניה 1.0	540		1807	-1	-0.2	-1111
מאזני בניה אופ	454		620	-10	-2.3	-735
מדול במנן			—	הפסקת	מסחר	—
מישכאל 5.0	280		1678	-1	-0.4	-1698
מבנל 5.0	721		2324	+17	+2.4	+3514
מרלין 1.0	482	תב	1356	-34	-6.6	-926
ליבשטין 1.0	449	שב				
ליבשטין 5.0	119		8914	-1	-0.8	-13986
לישפיר 1.0	1890	תב	774	+100	+6.1	+731
לישפיר 5.0	610		1219			+562
נאות אביב 0.5	38050		53	-400	-1.3	-38
נכסי אחרים	730		1180	+8	+1.1	+3440
סהר השקות 1.0	12200		65	+401	+3.4	+48
סהר השקות 5.0	8170		69	+270	+3.4	+54
סהר 1.0	4070	שב				
סהר 5.0	2300		27	-70	-2.7	-27
עמר וסלע מר 1 ש	752		875	+10	+1.4	+638
קיסריה 0.1	1731		136			+23
קיסריה 0.5	833		296			-246
רוטנבין 1.0	3225	תב	990	+293	+10	+1585
רוטנבין 5.0	1950		346	+50	+2.6	+496
רסקו מבכ	7410		182	+310	+4.4	+374
רסקו רג	6950	קב		+330	+5	+578

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2745		656	+10	+0.4	+327
מטעי הדר 0.5	1780		820	+55	+3.2	+1057
מהדרין 0.1	7120		765			-453
נכסי הדרים 1.0	1175		1194	+30	+2.6	+4686
פרי אור 0.5	2790		455			-5
שגיור 5.0	17600		94	-140	-0.8	-44

פק"מ נייד
השקעה כדאית
לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אסמ	1580		68	+65	+4.5	+156
גולדפרוסט 1.0	2700		1126	+10	+0.4	+87
גולדפרוסט 5.0	1505	תב	721	+78	+5.5	+531
גולדפרוסט אפ 1	1250		210			-310
דובק מב ש	3510		1325	-140	-3.8	-1587
דובק מב מ	3490		800	-100	-2.8	-1119
זלכל 1.0	1150		427	+50	+4.6	+649
זלכל 5.0	740		400	+27	+3.8	+985
פרי-חן 1.0	2550		2377	+113	+4.6	+1586
פרי-חן 5.0	1781		271			+179
טמבור בירה 1.0	13800		60	-10	-0.1	-2
טמבור בירה 5.0	9000		77	+50	+0.6	+7
יגור 1.0	1700		535	-15	-0.9	-515
יגור א 5.0	945		550	+45	+5	+500
כן 1.0	9620		17	-1		-25
כן 5.0	5180		28	-72	-1.4	-28
כמגרוס 1.0	7952		205	+2		+24
עלית	13000		258			
עסיס ב 0.5	58885		22	+1135	+5	+57
אגל שקל 1	2101		302	-99	-4.5	-338
שמן מבכ א	7149		795	-51	-0.7	-126.9

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אתא מר 1 ש	960	תב	3124	+55	+6.1	+6709
אפיס 1.0	900		190	-25	-2.7	-44
אופנת כתך 1.0	2580		241	[illegible]	[illegible]	+102
אופנת כתך 5.0	1669		[illegible]	[illegible]	[illegible]	+14
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ארגמן רג ש	12100		128	+400	+3.4	+614
רלנא-גליל 1.0	4540		88			-102
רלנא-גליל א 5.0	3270		374			-524
מטוית מאוחד 1	1821		167	+71	+4	+87
מטוית מאוחד 5	975		100	-10	-1	-901
מטוית מפר אופ	740		913.1	-6	-0.8	-1017.1
ויסלר 1.0	5800		197	+100	+2.7	+155
ויסלר 5.0	2800		72	+100	+3.7	+178
דרימן 1.0	4400		139	+50	+1.2	+100
דיקה 1.0	3790		119	+90	+2.4	+107
דיקה 5.0	3100		354	-5	-0.2	-172
טיב-טכס 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
טיב-טכס אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.4			—	הפסקת	מסחר	—
ליבה 1.0	1065		1403	+35	+3.4	+1164
מיס גליק	699		483	+9	+1.3	+66
מקפ 0.1	25000		51	+300	+1.2	+75
מקפ 0.5	12051		97			
עים 1.0	12349		35			-50
עים 5.0	6160		430	-40	-0.7	-385
עסק פריגה 1 ש'	1980		624			
פולגת א 0.1	8600		128			-2
פולגת ב 0.4	5820		627			-495
פולימן א 0.5	7950		178	+55	+0.7	+190
פרגוד	1940		520			+380
שלינה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
תעש הנגזין 1.0	3960		417			+292

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אקמנן 5.0	2000		77	+10	+0.5	+95
אורדן 0.1	10600		110	-300	-2.8	-113
אורדן 0.5	8550		20	+100	+1.2	+19
כבלים ש	11920		12	-30	-0.3	-12
תמגור 1.0	11850		4	+550	+4.9	+5
תמגור 5.0	7000	שב		+180	+2.6	+5
קסטנות פח 1.0	1170		562	+20	+1.7	+1042
קסטנות פח 5.0	890	תב	1869	+80	+9.9	+3750
מודגן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מודגן אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
מתכת צרום 1.0	2583		300	+3	+0.1	+65
כבלי ציון 1.0	2101		738	-50	-2.5	-529
כבלי ציון 5.0	860		1850	-38	-4.2	-5526
כבלי ציון אפ	689		350	-10	-1.4	-1092
קרמר 1.0	895		316	-5	-0.6	-415
קרמר 5.0	440		895	-20	-4.4	-610
מושקן 0.1	18000		29	-301	-1.6	-24
מושקן 0.5	6900		50	-100	-1.4	-16
עיר 5.0	1630		133	-20	-1.2	-509
פכר מלדה 1.0	7000		50	+200	+2.9	+251
קינג 1.0	1174		1	+12	+1	+11
קינג 5.0	675		559			-88
קליל 1.0	4000		37	+5	+0.1	+65
קליל 5.0	2101		48	+6	+0.3	+46
שלוזת 5.0	2101		95	-74	-5.4	-195
תעשיות לכיש 1.0	1350	תב	600	+90	+7.1	+781
תעשיות לכיש 5.0	353		1595	+13	+2.6	+1080

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלביט 5.0	451000		18			-5
אלקו 0.1	7505	בת	92	-395	-5	-115
אלקו 0.25 ש	3275		232			-176
אלקו 0.25 מ	3391		129	+161	+5	+241
אלקטרה 0.1	18420		12			
אלקטרה א 0.5	5940		140			-71
אלרון 5.0	354000		8	-3000	-0.8	-7
אריח 1.0	29650		71			-54
כלל תעש אלק	2200		2115	-50	-2.2	-1579
סטקטרוניקס 1.0	2230		1995	-48	-2.1	-2819
סטקטרוניקס 5.0	1446		344	-1	-0.1	-504
פיטנגר 1.0	2190	תב	430	+115	+5.5	+739
פיטנגר 5.0	1200		1698	+38	+3.3	+981
ציקלון 1.0	2940		184	-120	-3.9	-188
ציקלון 5.0	1265		31			-61
קונסטין אולר 1.	4850		174			+26
קונסטין אולר 5.	2980		216			+14
ת.א.ת. 1.0	4060		194	+60	+1.5	+208
ת.א.ת. 5.0	1665		1405	+60	+3.7	+1964
ת.א.ת. אפ 1	14630		4			+4
תדאה			—	הפסקת	מסחר	—

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
א.ב. תעשיות 1.	319		826			-97
אלקל 5.0	9846		95			-53
אקרשטיין 1.0	1545		234	+6	+0.4	+96
אקרשטיין 5.0	1210		250			-26

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
בנין תדיר 1.0	11700		13	-300	-2.5	-15
בנין תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-גון 1.0	4003		2	+2	+0.1	+102
בר-גון 5.0	1440		2	-30	-2	-141
המסלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המסלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מרומאוסבט 1.0	7000	תב	44.5	-700	-9.1	-67.6
מרומאוסבט 5.0	2501					
מ.ל.ת. 1.0	891	תב	486	-99	-10	-475
מ.ל.ת. 5.0	570		330	-20	-5.4	-415
מודל השקן בתקש	3880	תב	181	-380	-8.9	-519
מגויקה ולמנן 1	14910	לב				
מגויקה ולמנן 5	14990					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אגן 5.0	19000		71			
אליאנס ב	1925	תב	861	-125	-6.1	-1512
גל תעשיות 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גל תעשיות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דקסטר 1.0	5780		133			+33
דשנים 0.1	6500		182	-100	-1.5	-125
דשנים 0.5	1645		837	+15	+0.9	+2157
חיפה כימי' 10.0	848		2451			+5564
טבע ש	54600		59	-900	-1.6	-109
טבע אפ 4	50500		10			+6
ליפסקי 1.0	1336	תב	592	-149	-10	-1442
ים המלח	15370		297			-276
מכתשים 10.0	582		11964			-6581
מקסימה 1.0	8150		51	-300	-3.6	-51
מקסימה 5.0	2700		23			-88
מקה בניקל 1.0	3529		1520			+79
מגן 1.0	11650		206	+350	+3.1	+132
מגן 5.0	7350	תב	305	+580	+8.6	+716
קרן כימיקל 1.0	6550		42	-50	-0.8	-55
תגגל 1.0	3954	קב		+188	+5	+1170
תגגל 5.0	2648	קב		+126	+5	+1176
תיא 5.0	6580		194	-20	-0.3	-394
פרימארום 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
חגר א 5.0	4295	תב	157	-477	-10	-154

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
רפרון 1.0	4800		25			
רפרון 5.0	3008		18	-60	-2	-18
תגבג 1.0	4356	תב	1026	+396	+10	+423
יפה 1.0	5200		46	-100	-1.9	-46
לבידי אשקלון 1	495	תב	7596	+45	+10	+6405
לבידאשקלון אופ	750		160	+22	+3	+1161
מלט ב 0.5	24000		7	-120	-0.5	-14
מפעלי נייר 10.0	200000		115			-87
סקטוריה 1.0	3075		299	-75	-2.4	-481
רים 0.1	5010		80	-90	-1.8	-463
רים 0.4	2690		190	-50	-1.1	-405
תעל ב' 0.2	12310		79	+60	+0.5	+75

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלומית 1.0	4660		101			
אלומית 5.0	3140		180	-30	-1	-160
אבריך 1.0	4696		41			
אבריך 5.0	2490		945			
המישה יהד	8410		15	+9	+0.1	+15
זיקה 1.0	5850		100	-135	-2.5	-78.7
זיקה 5.0	3580		358			
הנפלק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הנפלק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	6600		282			+4
כור מב ש	5000000		.1	-50000	-1	.1
כלל תעש' 1.0	1379		8258	-5	-8.4	-5075
מאגרי טכנולוגיה	443		1652	-5	-1.1	-1132
מאגרי טכנ' אופ	329		1998	-10	-3	-2198

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אוניקו ש	5100		292	-2		-52
אידיבי פתוח 2.0	3970		2625			-64
אינקוה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אינקוה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
אלגד ש	7110		108	-100	-1.4	-200
אלגד מ	7540		38			-5
אלרן ש	2880		512	-40	-1.4	-1058
אלרן מ	3950		254			+3
אמישר בכ'			—	הפסקת	מסחר	—
אמיק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אמיק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible]	1465		39	+15	+1.1	+101
חברה לישראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לישראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
חלמון 0.1	106000		6	-1000	-0.9	.6
חלמון 1.0 ש	26320		99	-180	-0.7	-84
אבמא א 0.5	11500		57			
מעלים השק ש	5000		847			+138
כלל השקעות	4912		54	+1		+246
דיסקונט השק ש	2435		5244			-319
מזרחי השק ש	16400		49	-600	-3.5	-126
מפר השקעות 124	10160			+110	+1.1	+50
חירון 1.0	1851	תב	450	-170	-8.5	-450
חירון 5.0	725		1017	+16	+2.3	+572
יצוא ש	11500		181	+300	+2.7	+103
ירדן א 0.1	5310	תב	792	-490	-8.5	-2358
כלל 10.0	795		3736			-2128
כלל 50.0	670		310	-5	-0.7	-357
לנדאו 0.1	8755	תב	48	+450	+5.4	+107
לנדאו 0.1	2755		388			-353
מגור 0.1	580		6876			+211
מגור א 0.5	322	תב	5100	-32	-9	-5265
עוז השק ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
עוז השק ב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מו השק ש	24100		70	-600	-2.4	-114
מנה א 0.1	9000		31	+100	+1.1	+77
מנה 0.5	5000		312			-41
פרוין ב 2.5	3650		1321			-481

מחקר ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אמצעים מתוחכ'			—	הפסקת	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	429		1706	-6	-1.8	-1862

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלק חיפושי 1.0	3489		863	-150	-5.2	-1254
דלק חיפושי 5.0	1758		1194	-60	-3.3	-1658
דלק חיפ' אפ 2	1050		1543			-241
ים חיפושי מב	13550		137	+450	+3.4	+130
סראיל 1.0	1728		151			-111
סראיל 5.0	865		364	-6	-0.7	-551
יבגאל 5.0	1515		2455	-75	-4.7	-2455
נגב 1.0	2930		371	+140	+5	+824
נגב 5.0	1235		680			+1510
סראיל ב 0.3	3430		1031	-180	-5	-905
נאוגהיינס 1.0	255		2388	+2	+0.8	+1738
נאוגהיינס 5.0	165		2780	-8	-4.6	-5861
נאוגהיינס אפ 2	465		308			-30
נפתא ש	1919960		1			+1

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול
גזית מ	230

גלגל הבורסה / אריה לביא

נפסקה השחיקה בשערים

לאחר שבוע וחצי (5 ימי מסחר) של היצעים ושחיקה בשערי המניות, נרשמה אתמול רגיעה מסויימת בשוק המניות. היצעים נפסקו ומגמת המסחר היתה מעורבת. השינוי בפעילות נבע מפעילותן של כמה מקרנות הנאמנות, שצברו קרוב ל־100 מיליון דולר מאז תחילת החודש. רוב הכספים היה מושקע בתמ"ס ופק"מ, ואתמול החלו קרנות אלה להשתמש במעט מהכספים שצברו לצורך רכישת מניות — אף כי בזהירות רבה.

בקרנות הנאמנות היתה פעילות רבה, אך בסיכום התברר שעודף הביקוש הגיע לכמיליון דולר, והיה בכך כדי להרגיע את מנהלי הקרנות שחששו תחילה מעודפי היצעים. נראה שהפעילות החיובית בקרנות נבעה גם מהחלטת מנהליהן לשפר במקצת את האחידות, כדי להציג ביוני תוצאות חיוביות, לאחר שבמהלך המחצית הראשונה של החודש נרשמו תשואות שליליות בחלק ניכר מהקרנות.

המחזור בשוק המניות הגיע אתמול ל־4.5 מיליון דולר (מזה כ־1.7 מיליון דולר במניות הבנקים), לעומת כ־5 מיליון דולר ביום הקודם.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	118.71	0.01
כללי ללא בנקים	138.70	0.00
מדד אג"ח כללי	110.08	0.00
אג"ח צמוד מדד	110.75	0.01-
אג"ח צמוד מט"ח	101.08	0.30-

טיפול במניות "קטנות"

במהלך המסחר ניתן היה להבחין בטיפול שנתנו קרנות הנאמנות לחלק מהמניות "הקטנות" שקל יחסית להעלות את שעריהן, כמו כלל ליסינג, רגובין ולבידי אשקלון שעלו ב־10 אחוזים. במניות הכבדות שבהן היתה פעילות רבה, כמו מניות דלק, מיפעלי נייר, דיסקונט השקעות, היתה יציבות. לעומת זאת נרשמו שינויים קלים בלבד במניות כבדות פחות כמו הסנה למשל, שעלתה ב־2.2 אחוזים.

המדד גרם אכזבה

מדד מאי שפורסם שלשום, בשיעור של 1.6 אחוזים, גרם לאכזבה בקרב המשקיעים באיגרות־החוב. הציפיה היתה למדד גבוה יותר, ועקב כך נרשמו היצעים בצמודי־מדד בסכום של כ־7 מיליון דולר.

הצטמצמה הפעילות במק"מ

הפעילות במק"מ הצטמצמה אתמול והמחזור במק"מ הגיע לקצת יותר מ־8 מיליון דולר.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
636	1	הפסקת	מיסחר
646	8	99.63	1.42
716	15	99.25	1.54
726	22	98.95	1.47
736	29	98.65	1.44
746	36	98.35	1.42
756	43	98.00	1.44
816	50	97.70	1.43
826	57	—	—
836	64	97.05	1.43
846	71	96.70	1.45
916	78	96.35	1.46

הודעות בורסה

★ הראל־המיסחר — הרווח הנקי גדל בסוף 1985 ל־1.89 מיליון שקל לעומת 1.36 מיליון שקל בשנה הקודמת.

★ לורדיהדרוטקס — הרווח הנקי הגיע בסוף 1985 ל־631 אלף שקל בלבד. לא נמסרו נתונים מקבילים לשנה הקודמת.

★ גל תעשיות דייספילד — הרווח הגיע בשנה שהסתיימה בסוף דצמבר 1985 ל־700 אלף שקל לעומת הפסד של 367 אלף שקל בשנה הקודמת.

★ אפריקה ישראל — החברה תנסה לקבל היתר להגדיל את הנפקתה בדרום־אפריקה. עד כה גייסה החברה 16.5 מיליון דולר באיגרות־חוב ניתנות להמרה במניות.

אילת אוברסיז בע"מ
אילת אוברסיז
שיטות חיסכון
בהובלת מטענים
בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 12, רמת גן 52523
טל' 7510910, 7519164
טלקס 341793

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים
ובמקומות מרכזיים
כניסה מיידית!
03-294141
בית אליעל
בן־יהודה 32, ת"א

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3974.19	3918.32	-0.24	-0.01
אבוקה	30863.98	30560.77	11.54	0.04
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגוז	202.67	198.69	-0.10	-0.05
אדיר	1346.45	1319.86	-0.23	-0.02
אודם	1694.26	1661.68	-0.35	-0.02
אופיר	1570.45	1539.34	0.89	0.06
אור	422.00	413.10	-0.03	-0.01
אורין	162.36	159.10	0.04	0.03
אוריאלי	210.96	208.35	-0.25	-0.12
אורן	602.84	599.93	0.49	0.08
איל	3024.01	2964.66	2.37	0.08
איילת	3791.68	3712.18	3.13	0.08
אירים	4044.98	3960.13	0.54	0.01
איתן	582.32	574.51	0.11	0.02
אלון	513.02	502.37	0.45	0.09
אלמוג	595.59	588.27	-0.07	-0.01
ארז	658.37	650.58	1.07	0.16
אש	115.85	113.35	0.47	0.42
אשל	168.91	165.62	0.26	0.16
אתרוג	195.77	193.83	0.11	0.06
בדולח	1731.66	1698.28	-0.08	-0.00
ברוש	385.78	378.31	-0.05	-0.01
ברק	385.86	383.93	-0.26	-0.07
ברקת	774.41	770.60	0.03	0.00
גביש	1166.61	1143.86	-1.15	-0.10
גבע	862.66	849.79	-0.28	-0.03
גורן	588.43	581.63	-0.42	-0.07
גיא	7842.10	7725.85	-4.59	-0.06
גיל	2261.45	2217.97	5.27	0.24
גלית	519.51	515.35	-0.08	-0.02
דובדבן	286.50	283.68	-0.11	-0.04
דוכיפת	549.25	542.48	0.26	0.05
דולב	201.52	197.30	-0.16	-0.08
דורון	1247.40	1223.47	0.68	0.06
דותן	222.96	218.70	0.04	0.02
דליה	402.40	395.76	0.10	0.03
דרור	3425.27	3361.30	-9.69	-0.29
דקל	279.47	274.04	-0.01	-0.00
הדס	292.57	290.11	0.05	0.02
הדר	408.73	401.33	0.01	0.00
זהבית	2547.51	2492.44	7.88	0.32
זוהר	16172.05	15932.26	-11.25	-0.07
זיו	15387.92	15159.62	2.40	0.02
זמיר	665.81	657.96	0.40	0.06
חוחית	136.95	135.12	-0.20	-0.15
חליפין	112.77	112.29	0.01	0.01
חלמיש	561.25	558.42	-0.13	-0.02
חן	111.52	111.30	-0.01	-0.01
טופז	1224.78	1196.76	-0.14	-0.01
טל	4100.76	4050.75	-1.09	-0.03
יגאל	653.42	645.79	-0.18	-0.03
יהלום	1618.07	1587.10	-1.10	-0.07
יסודות	32362.96	32069.50	-33.18	-0.10
יערה	563.36	555.82	0.06	0.01
כוכב	769.26	760.25	1.38	0.18
כחל	123.63	122.11	-0.08	-0.07
כלנית	445.25	437.81	0.18	0.04
כספית	641.76	638.39	-0.09	-0.01
כרמל	120.99	118.54	-0.21	-0.18
כתר	923.93	906.00	-2.39	-0.26
לוטם	3491.07	3423.57	5.26	0.15
למשקיעים	97963.66	96115.05	141.76	0.15
לשיר	10514.65	10471.48	13.85	0.13
לטם	1499.16	1468.98	-0.03	-0.00
לשם	792.01	787.51	2.70	0.34
מבחר	972.74	968.38	-0.35	-0.04
מגמה	2819.10	2806.90	-3.70	-0.13
מגד	203.68	202.74	-0.15	-0.07
מגוון	2654.20	2644.10	-0.10	-0.00
מגל	623.74	616.17	0.10	0.02
מור	1179.50	1175.10	-0.20	-0.02
מורן	650.12	646.00	0.49	0.08
מטח	24817.86	24191.87	-25.75	-0.11
מיטר	749.14	745.63	-0.78	-0.10
מעוף	3084.10	3072.30	3.60	0.12
מעיין	658.49	655.34	-1.08	-0.16
מקשה	820.41	816.50	0.02	0.00
מרגלית	1011.09	991.64	-2.76	-0.28
מרום	955.66	951.07	-0.83	-0.09
נוגה	21094.78	20783.40	2.97	-0.01
נטיף	620.63	618.19	-0.31	-0.05
נטע	386.75	379.23	-0.38	-0.10
נילי	4037.89	3979.23	-7.95	-0.20
סביון	446.20	438.03	-0.46	-0.10
סגולה	122.73	120.33	0.00	0.00
סלע	821.96	817.76	-0.50	-0.06
סנונית	576.66	569.63	0.11	0.02
סער	614.62	607.50	-0.23	-0.04
ספיר	542.89	540.19	-0.44	-0.08
עדיף	650.22	642.67	0.36	0.06
עידית	1671.04	1663.63	-2.19	-0.13
עינן	5911.75	5827.11	-4.85	-0.08
ענבר	1212.96	1185.81	0.18	0.02
ענת	2038.63	2019.07	-2.29	-0.11
עפרוני	553.04	545.54	0.11	0.02
ערמון	151.29	148.34	0.21	0.14
פיא	1251.36	1227.00	-1.13	-0.09
צבר	545.32	538.44	-0.27	-0.05
צופית	535.63	529.01	-0.37	-0.07
צמר	863.59	844.99	0.21	0.02
צמרות	6358.79	6268.74	-7.24	-0.12
צמרת	1552.73	1522.36	0.99	0.07
קלע	1736.86	1728.19	-1.37	-0.08
רונית	15508.80	15367.72	-56.24	-0.36
רקפת	521.58	513.12	0.25	0.05
רשף	672.51	663.06	-0.21	-0.03
שבים	644.42	636.56	0.16	0.03
שחם	850.56	842.90	-0.25	-0.03
שירה	318.55	312.33	-0.20	-0.06
שמיר	70091.09	68709.95	18.51	0.03
שנהב	561.47	556.45	-0.17	-0.03
ששון	568.95	555.04	0.07	0.01
שקד	166.87	163.56	0.46	0.28
תאנה	178.64	176.88	-0.18	-0.10
תבור	771.34	760.83	-0.11	-0.01
תדהר	371.54	369.69	0.18	0.05
תהילה	95.26	93.24	0.00	0.00
תירוש	414.81	411.55	0.04	0.01
תמוז	185.81	182.16	0.16	0.09
תמר	181.36	180.02	0.11	0.06
תרשיש	1304.08	1278.46	-0.04	-0.00
תשרי	388.93	383.34	0.01	0.00

שערי איגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סידרה	שער	שינוי בנק'
3601	33665	+12
3602	31008	+12
3603	28705	-172
3604	25782	-71
3605	23346	-160
3606	22103	-44
3607	20667	+8
3608	19510	-42
3609	18501	-75
3610	16686	-70
3611	16119	-69
3612	15650	-70
3613	14719	-19
3614	14412	-60
3615	13506	-56
3616	12180	-54
3617	11408	-46
3618	10825	-44
3619	9961	-44
3620	9589	-31
3621	8918	-30
3622	8041	-28
3623	7557	-16
3624	7115	-15
3625	6476	-21
3626	6111	-37
3627	5667	-35
3628	5229	+9
3629	4899	+9
3630	4631	+8
3631	4252	+1
3632	4004	+2
3633	3782	+1
3634	3315	-30
3635	3135	-28
3636	3019	-28
3637	2631	+17
3638	2690	+8
3639	2462	+7
3640	2048	+11
3641	1775	+9
3642	1582	+5
3643	1375	+4
3644	1224	+4
3645	1104	+4

4.25% מלווה מדינה

סידרה	שער	שינוי
3701	908.6	+0.5
3702	690.5	-17.2
3703	621.7	-0.8
3704	532.3	-0.7
3751	282.1	-2.3
3752	111.8	-1.1
3753	107.1	-1.1
3755	93.7	-0.5
3756	90.4	-0.5
3901	104.3	
3902	99.3	-0.1
3903	98.6	
3904	97	

4.25% שגיא

סידרה	שער	שינוי
4101	120.5	+0.1
4105	115.6	+0.1
4104	111.9	+0.1
4201	102	-0.1
4204	94.8	-0.1
4301	111.8	
4302	106.5	
4303	105.8	
4304	104.1	
3826	97.2	-0.7
3827	95.3	-0.7
3828	92	-0.7

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סידרה	שער	שינוי
3108	247700	+2200
3109	243000	+500
3110	242100	+600
3111	238000	
3112	233500	+1000
3113	236000	
3114	229000	
3115	225500	+2000
3116	219400	-600
3117	228000	+2000
3118	221000	-1501

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סידרה	שער
3201	188600
3202	188000
3203	187000
3204	181500
3205	180000

סידרה	שער	שינוי
3286	176600	
3210	172000	
3211	170500	
3212	167850	
3213	165600	
3214	157000	
3501	157500	
3502	156085	
3503	140087	+1387
3504	136500	
3505	135960	+3960
3521	132735	+184
3524	120443	+60
3522	128063	+212
3523	121112	+178
3525	118751	+357
3526	118690	+375
3527	116530	+357
3528	113381	+663
3529	118398	+779
3530	115636	+760
3531	115467	+775
3532	112090	+752
3533	112042	+784
3534	105684	+698
3535	104571	+55
3539	98552	+91
3536	104368	+105
3537	104257	+87
3538	98133	+81
3540	97992	+79
3541	94686	+69
3542	94601	+76
3543	89996	+49
3544	90154	+95
3546	87975	+108
3547	87788	+77
3548	87694	+61
3550	83144	+94
3551	82835	+43
3545	87748	+68
3549	82930	+58
3552	76158	+46
3554	76050	+46
3555	76050	+46
3553	75436	+59
3571	65496	+167
3556	72205	-53
3558	72152	-49
3559	69585	-61
3560	65885	+111
3561	65709	+83
3557	72399	-335
3572	68718	-348
3573	69178	+361
3574	63793	+329
3577	63776	+346
3578	58926	+501
3575	62840	-241
3576	62670	-269
3579	57869	-265
3580	53842	-413
3581	48982	-586
3582	45188	-374
3583	42010	-360
3584	40179	+34
3585	38112	+22
3586	34529	+21
3588	34495	+25
3587	34685	+46
3591	31623	+40
3592	31589	+35
3593	31538	+26
3589	31429	+65
3594	29976	+61
3590	31535	+259
3595	30066	+248

5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)

סידרה	שער	שינוי
2001	129225	+534
2002	128883	+479
2003	123943	+307
2004	124375	-553
2005	116842	-129
2006	116723	-131
2007	114482	-150
2008	114420	+701
2012	112058	+715
2015	109244	+902
2009	115238	-81
2010	114799	+613
2011	112574	+601
2013	112538	+957
2014	109679	+899
2016	110005	+512
2018	110654	+98
2021	107138	+68
2017	110279	+600
2019	110064	+608
2020	106844	+591
2022	100640	+62
2023	100780	+50
2024	94377	+75
2027	91051	+64
2031	84337	+42
2025	95157	+104
2026	94853	+54
2028	92413	+57
2030	87946	+50
2029	87595	+693
2033	80745	+670
2035	74171	+627
2032	85788	+59
2034	81094	+45
2036	74490	+32
2037	70549	+804
2052	61204	+737
2038	70570	+61
2040	67986	+311
2051	64347	+300
2039	67654	+32
2041	64070	+218
2053	62400	+37
2054	56426	-78
2056	52242	-79
2058	47547	-74
2060	43883	-78
2055	57682	-166
2057	53427	-164
2059	48621	-159
2061	34478	-17
2062	32648	+21
2063	30484	+177

רמון

סידרה	שער	שינוי
7001	242.4	+0.9
7002	235	+0.9
7003	222.9	-1.9
7004	212.5	-1.9
7005	200.9	+0.5
7006	188	+0.2
7007	175.4	+0.7
7008	166.7	+0.6
7009	161.5	-0.8
7010	151.9	-1
7011	144.2	+0.1
7012	139.2	+0.1
7013	131	-0.2
7014	114	-0.3
7015	97.7	-0.1
7016	97.1	-0.2
7017	96.5	-0.1
7018	96.3	-0.1
7019	96.7	-0.1
7020	96.5	-0.1
7021	95.6	-0.1
7201	95.1	-0.3

גלבוע

סידרה	שער	שינוי
6101	12624	-20
6102	7668	-17
6103	6892	-12
6104	6319	+22
6105	5992	+23
6106	5761	-18
6107	5550	-18
6108	4041	+7
6109	3878	+7
6110	3815	+6
6111	3158	+1
6112	3065	+2
6113	2084	-7
6151	813.9	-6.9
6152	779.2	-6.6
6153	676.9	-2.5
6154	665.1	-2.2
6155	435.3	-8.1
6156	349	-1.1
6157	260.3	-0.8
6158	246.7	-0.8
6159	208.1	-0.7
6160	197.5	-2.2
6161	192.8	-2.2
6162	172.5	-0.6
6163	161.3	+0.8
6164	154.8	+0.8
6165	146.1	-0.5
6166	136.6	-0.4
6167	133.6	-0.4
6168	131.6	-0.4
6169	125.3	-0.4
6170	117.4	+0.2
6171	83.9	-0.3
6172	83	-0.2
6801	89.9	+0.8

ארמון

סידרה	שער	שינוי
2501	155.3	-0.2
2502	152.7	-0.2
2503	147.8	-0.2
2504	147.1	-0.5
2505	141.6	-0.4
2506	136.8	-0.6
2507	132.1	-0.5
2508	105.1	-0.6

אחרים

סידרה	שער	שינוי
אלסינט	59.4	
תדיראן	97.2	-0.8
תאר 85	400	
הב היש	183	+1
דיק הש	197.8	
מזר תג	172.2	
כלל תג	473.3	
מ'צמ ד	260.7	
מ'צמ מ	345.5	
מ'צמ י	485	-2.8
סול בנ	192.2	+3.7
חיפים	191	+0.5
אלביט	219.7	
אלתא	1248	

שערים בינבנקאים

אתמול, צהריים, 16.6.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג	1.5260/1.5270
מרקים גרמניים	לי"ש ארה"ב	2.1952/2.1962
פלורינים הולנדיים	"	2.4740/2.4750
פרנקים שווייצריים	"	1.8120/1.8130
פרנקים בלגיים	"	44.92/44.94
פרנקים צרפתיים	"	6.9980/7.0000
לירטות איטלקיות	"	1508.00/1509.00
ינים יפאניים	"	165.20/165.30
$ ארצות הברית	ליש"ר	1.1694/1.1700

שער הזהב $ 346.50 ארה"ב אונקיה לזהב פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	$/ל"ש	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.5223/1.5234	1.8091/1.8106	2.1901/2.1916
3 ח'	1.5158/1.5171	1.8024/1.8039	2.1812/2.1827
6 ח'	1.5079/1.5094	1.7938/1.7958	2.1685/2.1705

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק אגוד
אישי · מקצועי · מיוחד
יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. זה היחוד של בנק אגוד
הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!

13

חדשות המשק

בפעולת מחאה שהוגדרה כראשונה בשורת צעדים:

מורי הדרך הפגינו בבירה נגד "אזלת היד של משרד התיירות"

מדובר בעיקר "בהדרכה בלתי חוקית" ע"י כמרים מחו"ל ו"בהצפת" השוק ע"י מורי דרך חדשים ★ מש' התיירות דוחה רוב הטענות אך הבטיח לצמצם מספר המתלמדים החדשים

מאת זוהר בלומנקרנץ
כותב "הארץ" לענייני תיירות

מורי הדרך הפגינו אתמול בצהריים מול בניין משרד התיירות בירושלים, במחאה על מה שהוגדר על־ידם כ"אזלת היד של משרד התיירות" בטיפול בנושאים הקשורים למגזרם.

מדובר בעיקר "בהדרכה בלתי חוקית" ע"י כמרים מחו"ל ו"בהצפת" השוק ע"י מורי דרך חדשים — המקבלים הכשרתם בביה"ס המשרדי לתיירות — ללא כל תכנון מתאים.

לדברי יו"ר אגודת מורי הדרך, יוסף גראו, מדובר בפעולת מחאה ראשונה בשורה של צעדים אותם ינקטו מורי הדרך, אם לא יטופלו בעיותיהם. הם מאיימים לסגור באופן פיסי אתרי תיירות מפני כניסתם של קבוצות תיירים מארצות מחו"ל אם אלה לא ילוו ע"י מורי דרך ישראליים, כפי שדורש החוק.

מורי הדרך נושאי השלטים באו להפגנה הישר מאסיפת חירום בהשתתפות כ־250 חברים, שהתקיימה במלון לרום בירושלים. בשעת ההפגנה, בצהרי היום, לא היה שר התיירות במשרדו, אלא השתתף בסיור. גם המנכ"ל ומנהל ביה"ס לתיירות לא היו אותה עת בבניין.

לטענת מורי הדרך, "מנפח" משרד התיירות את המשתתפים בקורסים למורי דרך בביה"ס המשרדי לתיירות, בגלל בעיות תקציב, בשעה שכבר, כיום, שוק מורי הדרך רווי ורבים אף בטלים מעבודה גם בעונת השיא בתיירות.

"משרד התיירות עומד על החוק"

ממשרד התיירות נמסר בתגובה, כי שר התיירות נפגש עם מורי הדרך לפני כחצי שנה כדי לדון בבעיות שהיו שנויות במחלוקת. סוכם, כי נציגי מורי הדרך יפנו למנכ"ל שירותי תיירות, עוזי מיכאלי, לשם מציאת פתרונות. עד היום לא היתה כל פניה מצד ארגון מורי הדרך למשרד.

לגבי ההדרכה הבלתי חוקית, נמסר בתגובה, כי משרד התיירות עומד על קיום החוק בנושא זה. התופעה, נאמר בתגובה, מוכרת ונובעת מעיקרה מהעובדה, שהכומר הוא האב הרוחני של הקבוצה ועיקר הדרכתו בכנסיות ובאתרים קדושים לנוצרים. בגלל חשיבותו, מורכבותו ורגישותו של הנושא, הוא נמצא בדיון של ועדה משותפת במשרדי הפנים, הדתות והתיירות.

לגבי הצפת השוק במורי דרך חדשים ע"י משרד התיירות, ללא מקורות תעסוקה, נמסר בתגובה מהמשרד הממשלתי, כי הוחלט לדחות את הקורסים למורי דרך, שהיו אמורים להיפתח בחודש אוקטובר לאפריל 1987 ולצמצם את מספר התלמידים.

מורי הדרך זוכים לתמיכת המחלקה לאיגוד המקצועי בהסתדרות.

מנכ"ל ארדט רינות התפטר כדי לעבור לעסקים פרטיים

הוצע לו לעמוד בראש קבוצת הביטוח של כלל אך סרב לקבל ההצעה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

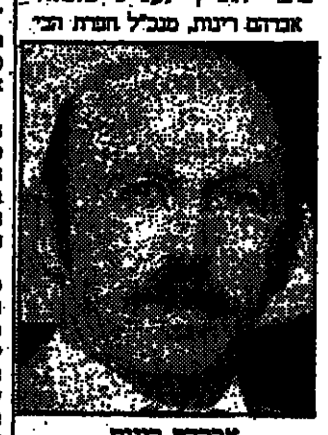
אברהם רינות

אברהם רינות, מנכ"ל חברת הביטוח ארדט מקבוצת כלל, התפטר במפתיע מתפקידו בסוף השבוע שעבר. הסיבות, שהביאוהו להתפטר לא ידועות. בשיחה עם סופר "הארץ" הוא אישר, שאמנם התפטר ואמר, שבדעתו לפנות לעסקים פרטיים, אך לא היה מוכן להסביר את צעדו.

רינות (46) עמד כ־10 השנים האחרונות בראשה של חברת הביטוח. כאשר החל לנהל את ארדט היתה זו אחת מחברות השוליים במשק הביטוח ותוך שנים אחדות הפך אותה לאחת החברות הדינמיות והרווחיות בענף.

חברת ארדט היתה בבעלות פרטית בטרם גייסה הון בבורסה. בשלב מאוחר יותר הצליחה קבוצת כלל להשתלט על החברה. מנכ"ל קבוצת כלל, אהרן דברת, הציע באחרונה לרינות לעמוד בראש קבוצת הביטוח של הקונצרן, הכולל בנוסף לארדט גם את "כלל ביטוח" ו"אריה", אך רינות דחה את ההצעה. מנכ"ל קבוצת כלל, אהרן דברת, נמצא בחו"ל ולא ניתן היה להשיג את תגובתו.

סיכוי טוב ששלטונות המס יכירו בתשלומי מס מקביל של עצמאים רטרואקטיווית מ־85"

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

"קיימים סיכויים טובים, כי שלטונות מס הכנסה יכירו סוף סוף בתשלומי המס המקביל של העצמאים כהוצאה מוכרת לצורכי מס רטרואקטיווית, משנת המס שעברה, ובזה יבוא הקץ לעיוותים שנמשכו שנים" — כך אמר יו"ר ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים, רואה החשבון יעקב ווריקר בשיחה עם "הארץ".

ארגוני העצמאים מבקשים מזה שנים, כי התשלומים למס מקביל יוכרו לצורכי מס הכנסה כהוצאה, כי אי הכרתם מהווה אפליית סקטור שלם לרעתו. שר האוצר הקודם, יצחק מודעי, ואף ראשי האוצר קיבלו טענה זו, אך הסבירו, כי במסגרת החוק הקיים, לא ניתן לשנות את המצב.

השבוע חל בעניין מפנה מפתיע, כאשר ארגוני העצמאים השיגו חוות דעת משפטיות על פיהן שר האוצר רשאי להורות על הכרה בתשלומי מס מקביל גם לגבי שנת המס שכבר חלפה, דבר שיאפשר לנישומים העצמאים לקבל בחזרה תשלומי מס שכבר שילמו, או שתשלומים אלה יוכרו מהמקדמות שהם חייבים לשלם בגין שנת המס הנוכחית. על חוות דעת משפטית אחת, שקיבלו ארגוני העצמאים, חתום עו"ד בועז נהיר, ועל השניה חתום עו"ד גיורא עמיר, משפטנים שתחום התמחותם הוא דיני מסים.

חוות הדעת המשפטיות הועברו בידי ארגוני העצמאים עוד ביום קבלתם לנציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, עם בקשה שיתוקן לאלתר צו, שיכיר בתחולת הקלות המס רטרואקטיווית גם לשנת הכספים שעברה.

לא הורגשה השביתה בעיירות הערביות

(ע) רישומה של השביתה בעיירות הערביות סכנין, ערבה ודיר חנא לא הורגש כמעט, ומלבד משרדי המועצות שהיו סגורים, התנהלו החיים כרגיל: הפועלים יצאו לעבודה, התלמידים למדו בבתי הספר והחקלאים שאדמותיהם נמצאות בשטח אש 9, עיבדון.

שיפוצים במיתקן לחולים כרוניים ב"מעשיהו"

מאת נדירת אמיתי

במתקן 'מעשיהו' הוחל בשיפוץ מבנה שישמש את ישיבת ועדות השחרורים ומיתקן שבו יתגוררו אסירים שהם חולים כרוניים.

עד כה שופצו מבני המנהלה והוקמה בימה שעליה ייערכו מופעי אמנים.

אושר פדיון מוקדם של מניות ההסדר לחברת העובדים ב־45 מיליון דולר

אישור ועדת הכספים של הכנסת נועד להגדיל ההון של סולל בונה

מאת ערנה אריחר
סופרת "הארץ"
לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול פדיון מוקדם של מניות ההסדר לחברת העובדים בסכום של 45 מיליון דולר. האישור נועד להגדיל את ההון של סולל בונה. על פי ההסדר ירכשו קופות הפנסיה של ההסתדרות את מניות חברת העובדים. האוצר ירכוש, באמצעות חברת "מ.י. נכסים", את המניות וינפיק לקופות, בתמורה, אגרות חוב ממשלתיות לתקופה של 20 שנה.

הוסכם כי המחיר לפדיון יהיה נמוך ממחירו בשוק. אישור הפדיון המוקדם למניות ניתן בוועדה בלחץ חברי סיעת המערך, בראשות ח"כ חיים רמון. התנגדו לאישור הח"כים יהושע מצא, מיכאל איתן ודן תיכון מהליכוד.

ח"כ דן תיכון פנה אתמול לשר האוצר, משה ניסים, והעמידו על העובדה שסיוע למפעלים במצוקה בכלל ולסולל בונה בפרט, באמצעות פדיון מוקדם של מניות הסדר, הוא בניגוד להסכם ההסדר מחודש אוקטובר 1983.

בהתאם להתחייבות אותה העביר בנק הפועלים לשר האוצר דאז ב־19.10.83, התחייב הבנק והחברה האם שלו או חברות הקשורות בבנק יימכרו רק במסגרת הסדר כולל ועל דעת כל הבנקים הנוגעים בדבר, עם שר האוצר ונגיד בנק ישראל.

הבנקים נדרשים לשינויים בתוכניות חיסכון "תשואה"

בבנק ישראל חוששים שתנאיהן עלולים להביא את הבנקים למצב של היעדר כיסוי באגרות חוב

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל דרש מהבנקים המסחריים לערוך שינויים בתוכניות החיסכון מסוג תשואה, שהכיסוי שלהן הוא אגרות חוב שקונים הבנקים בבורסה. זאת לאחר שבפיקוח על הבנקים בבנק ישראל חוששים שהאפשרויות הניתנות לחוסכים בתוכניות מסוג זה לצאת לפני תקופת החיסכון, בתנאים כפי שנהוגים כיום, עלולות להביא את הבנקים למצב של היעדר כיסוי באגרות חוב.

מדובר בתוכניות חיסכון שיזם האוצר וקיבלו את אישור ועדת הכספים של הכנסת. התוכניות מאפשרות מספר ניכר של תחנות יציאה, כולל אפשרות לצאת מהתוכנית כבר לאחר שלושה חודשים, תוך קבלת ריבית, המבוססת על הריבית הבסיסית. בפיקוח על הבנקים הובע חשש מהתוכניות אלה והוחלט לדרוש מהבנקים לצמצם את אפשרויות היציאה מהתוכנית בתקופת התוכנית.

הבנקים נדרשו להגיש את הצעות שלהם לפיקוח על הבנקים תוך כשבוע. בינתיים נדרשו הבנקים להפסיק חלק מהתוכניות הללו, בעוד שלגבי רוב התוכניות האחרות, יקבעו ככל הנראה תנאים חדשים בעקבות דיונים שיתנהלו בין הבנקים לבנק ישראל בתקופה הקרובה.

היטל הרכב יאושר מחר בוועדת הכספים לאחר שהאוצר יגיש טבלה לפי סוגי הרכב

מאת ערנה אריחר
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

היטל הרכב יאושר מחר בוועדת הכספים, לאחר שמשרד האוצר יגיש לוועדה טבלה חדשה של שיעורי ההיטל לסוגי הרכב השונים.

חבר ועדת הכספים ח"כ אריאל ויינשטיין, דרש מהאוצר טבלה חדשה, לאחר שהוברר, כי מינהל הכנסות המדינה שכח "להוקיר" את הרכב בשנה. שינוי הטבלה יביא להפחתה של־10% — 15% במשיעורי ההיטל.

ההחלטה לאשר את ההיטל באה לאחר ששר האוצר הבהיר לחברי הליכוד בוועדת הכספים, שעימם נפגש אתמול, כי אין חלופה להיטל וכי העלאת מחירי הבנזין כחלופה, תקפיץ את המדד, ותערער את היציבות מצד המחירים.

השר יעקבי לארה"ב בקשר לחב' ההשקעות של "כוח המשימה"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, יצא אתמול לארה"ב, כדי להשתתף בכנס היסוד של חברת ההשקעות המשותפת של ראשי "כוח המשימה" הכלכלי מאמריקה הדרומית והצפונית וחברת כלל.

הכנס ייערך במיאמי וישתתפו בו כ־100 אנשי עסקים וכלכלה. היוזמה להקמת חברת ההשקעות גובשה מאז כינוס "כוח המשימה" הכלכלי בנובמבר 1985 בירושלים.

השר ירצה לפני באי הכנס על המשק הישראלי, המדיניות הכלכלית ומדיניות הפיתוח והצמיחה וכן על פעולות "כוח המשימה" הכלכלי ותוכניותיו לעתיד.

שותקו עשרות תחנות טלוויזיה בכבלים בבאר שבע

מאת איתן רבין

במבצע רב היקף בבאר־שבע, דימונה, ירוחם ואופקים שותקו שלשום בלילה עשרות תחנות טלוויזיה בכבלים והוחרם רכוש רב.

נצ"מ בן־יהושע יופקד על מינהל הבטיחות בדרכים

מאת יפעת נבו

נצ"מ איתן בן־יהושע ימונה, ב־1 באוגוסט, למנהל מינהל הבטיחות בדרכים. הוא יחליף את אינג' דן הר־לבנון, מנכ"ל נתיבי איילון, הממלא זמנית תפקיד זה מאז התפטרותו של משה עמידר.

חברת היעוץ יורוטים בסקר על המשבר בענף הבניה:

"יש לפטר עשרת אלפים עובדי בניין — קשיי ענף הבניה אינם תופעה זמנית"

כלכלני יורוטים סבורים שהסיוע לענף הבניה חייב להיות מותנה בהתייעלות של החברות ★ חברות הבניה נמנעות מהשקעה בציוד כיוון שהן מרבות להשתמש בכוח אדם זולים מהשטחים ★

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ענף הבניה חייב לעבור תהליך של התאמה, הבראה, שפירושו צמצום והתקבצות, במספר העובדים ובמספר החברות. כדי להביא את הענף, לרמת יעילותו הקודמת, יש להביא לפיטוריהם של כעשרת אלפים עובדים (פי ארבעה ממספר העובדים, אותם מתכננת סולל בונה לפטר) קובעת חברת היעוץ יורוטים בסקר על המשבר בענף הבניה.

כלכלני החברה מציינים, כי פיטורים אלה הכרחיים, עוד לפני שהענף מאמץ שיטות טכנולוגיות חדשות, שיש בהן כדי להביא לצמצום בכוח האדם. סוקר "הארץ" מציין, שחברות הבניה נמנעות מהשקעה בציוד כיוון שהן מרבות להשתמש בכוח אדם זולים מהשטחים.

כלכלני החברה מציינים עוד, שהסיוע לענף הבניה, עליו סוכם (80 מיליון דולר לסולל בונה ו־80 מיליון דולר לחברות הבניה הפרטיות) חייב להיות מותנה בהתייעלות של החברות שיזכו בסיוע. ללא התייעלות זו מזהירים כלכלני יורוטים עלול הסיוע להנציח את המצב הקיים בענף ולהביא מכות נוספות למשבר.

קשיי ענף הבניה, מציין הסקר, אינם תופעה חולפת, שכן החברות לא השכילו להתאים עצמן לשינויים, שהתחוללו בענף בשנים האחרונות ובכלל זה צמצום הבניה למגורים בשני שליש בעשור האחרון בעיקר בסקטור הציבורי, וירידה של 32 אחוז בהיקפי הבניה, שלא למגורים. גם כאן היתה הירידה העיקרית בסקטור הציבורי.

הירידה בהיקפי הבניה משקפת כמה גורמים: בתחום הבניה למגורים: קיימת נטיה של הקטנת הצרכים הלאומיים, כתוצאה מהירידה בהיקפי העליה לארץ והאטה בריבוי הטבעי בסקטור היהודי. בתחום הבניה, שלא למגורים נבעה הירידה הן מצמצום תקציבים ציבוריים והן מהאטה בפעילות הכלכלית.

קשיי ביצוע בסיוע לענף הבנייה

לאחר הודעת שר האוצר לסיעת הליכוד שאין בדעתו לתת ערבות מדינה לגופים הנמצאים במצוקה

מאת ערנה אריחר

קשיים בביצוע הסיוע לענף הבנייה התעוררו לאחר ששר האוצר הודיע אתמול לחברי סיעת הליכוד, כי אין בדעתו לתת, שום ערבות מדינה לגופים הנמצאים במצוקה. הודעה נמסרה לחברי הליכוד בפגישה שקיימו עימו אתמול בנושא סיוע לענף הבנייה הפרטי.

חברי סיעת הליכוד ביקשו מהשר למצוא פתרון חלופי להעברת כספי הסיוע הממשלתי, שלא באמצעות הבנקים, שבהיעדר ערבויות, בידי הקבלנים הפרטיים לתוכניותיהם ישמשו הבנקים בכספי המדינה לכיסוי חובות הקבלנים להם.

ראש סיעת הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ יגאל כהן, הבהיר לשר, כי חברי הסיעה, רואים את הסיוע לסולל בונה ולענף הבניה הפרטי במכלול אחד, ולא יסכימו להפרדה בין הסקטורים.

לפני שנפגשו חברי סיעת הליכוד עם שר האוצר, הם שמעו בישיבת ועדת הכספים את נציגי ענף הבנייה הפרטית ונציגי משרד השיכון והאוצר. דן חקלאי, שעומד בראש הוועדה לבדיקת הסיוע לקבלנים, הודיע לוועדה, כי הוחלט לתת מקדמות בסכום 30־40 מיליון דולרים. חלוקת הסיוע יקבע על פי קריטריונים של ארגון הקבלנים.

דורשים ויתור על חובות

יו"ר ארגון הקבלנים, דוד שטרן אמר, בבואו מהישיבה, כי במסגרת לסיוע הממשלתי, דורשים הקבלנים מהבנקים ויתור חובות. ויתור על חלק מהחובות יהווה ויתור של ריבית חריגה ששילמו הקבלנים במשך השנתיים האחרונות בתקופה של הקפאת מחירים.

עוד דורשים הקבלנים שיערוך מחדש לנכסים ולקרקעות ומניות שברשותם, וכ־80% מהשיערוך יהיה בטוחות לכספי הסיוע שיקבלו באמצעות הבנקים. שיערוך הנכסים שנעשה באחרונה על ידי הבנקים לנכסי הקבלנים הוערכו בשליש משוויין בשוק והותיר את הקבלנים ללא בטוחות.

יו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, וראש סיעת הליכוד בוועדה, ח"כ יגאל כהן, הבטיחו לפעול אצל הבנקים למען שיערוך מחודש של נכסי הקבלנים הפרטיים.

ח"כ יגאל כהן אמר ל"הארץ", כי הסיוע יובטח קודם כל למי שרכשו דירות ו"נתקעו" בעקבות פשיטות רגל ומצוקה של חברות.

פי.בי. הפסידה ב־1985 יותר מ־3 מיליון דולר

לעומת רווח הגבוה במקצת שנה קודם לכן

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

חברת פי.בי. שהיא חברת האם של הבנק הבינלאומי הראשון, הפסידה ב־1985 יותר משלושה מיליון דולר, לעומת רווח הגבוה במקצת שנה קודם לכן. זאת למרות שהנכס העיקרי של חברת פי.בי. הוא הבנק הבינלאומי הראשון, שרווחיו ב־1985 יותר מ־14 מיליון דולר וחלקה של פי.בי. ברווח זה יותר מ־9 מיליון דולר.

ההפסד נבע, בין היתר, מהפרשה גדולה לתשלום מס בסך 2.8 מיליון דולר, כאשר הכנסה של החברה מפעולות רגילות מסתכמת ב־3.4 מיליון דולר. החברה מסבירה את ההפסד בשינויים בשיטה החשבונאית בכל הקשור להצגת מניות פי.בי. בחברות סחר ועליית שערמה לחברה הפסד.

יצויין שפי.בי. מכרה את מניותיה בעלית למשפחתו של דוד פדרמן, לאחר תאריך המאזן, והרווח מכך יבוא לידי ביטוי רק במאזן לשנת 1986.

ההון של החברה, בסך 72 מיליון דולר, ירד במשך השנה בכשמונה אחוז. ההפסד מוסבר בפער בין עליית המדד לעומת השינוי בשער הדולר ובשינוי השיטה החשבונאית. מנכ"ל בנין, לפורד ידוע.

ערך את העמוד: חיים של

pilat פילת
לפעילות בנושא כוח־אדם
בתחום המחשבים ו־HIGH TECH
דרוש
מנהל/ת
אדם עצמאי, בעל ידע וניסיון מרחיבים ומעמיקים בנושאי ניהול כוח־אדם בתחומים הנ"ל.
נא לכתוב לפילת בע"מ, דרך פתח־תקוה 53 תל־אביב.
נא לציין על המעטפה "מנהל" מס' משרה 1540.
סודיות תישמר בקפידה

לחיים אינזלברג ולרעייתו
ברכות להולדת הבת.
הנהלת חלוה והעובדים

הכוח הארצי — הארץ חדשות

לינת תעשיות בע"מ
קרית גת
דרוש
מתכנת/ת
בשפת RPG II, לעבודה על מחשב IBM S/34.
על המעוניינים לפנות למחלקת כח־אדם, ת.ד. 120 קרית גת
טל' 051-882711

כסף רב
ומערכת שעות גמישה
היה
רוכש מודעות
בעיתון יומי
(עדיפות לבעלי ניסיון)
03־824271
(קו פנימי 305) רפי

יותר טוב במנפאואר
לסניף רחובות
דרושים
★ מנהל/ת חשבונות
5 שנות ניסיון לפחות, לעבודה באופן עצמאי.
★ מזכירה
מנוסה, שפת אם אנגלית, הדפסה עברית/אנגלית, ידע במעבד תמלילים - יתרון, ליום עבודה מלא. לתקופה ממושכת.
★ מעבדת תמלילים עברית/אנגלית
מנוסה, בשכר גבוה במיוחד.
★ מפעילי מכונות
בוגרי ב"ס מקצועי, יוצאי צבא, ניסיון בהפעלת מערכות אוטומציה - יתרון, לעבודה במשמרות.
★ מלחימות/ מרכיבות
יוצאות צבא, בוגרות ב"ס מקצועי, לעבודה במשמרות, מאזורי: אשדוד, יבנה, ק. מלאכי, רחובות, רמלה. הסעות וארוחות מובטחות לתקופה ממושכת.
אנו מציעים עבודה מעניינת ושכר גבוה
המעוניינים מתבקשים לפנות למשרדנו: ברח' הרצל 190, רחובות
בימים: א'־ה' 08:00־14:00 וביום ו' 08:00־12:00
טל. 08־473734, 461717
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה • באר שבע • רחובות

לעיתון "העיר"
דרושים:
1. פקידה למחלקת המודעות במשרה מלאה.
2. גרפיקאי/ת למשרה חלקית
רצוי בעל/ת נסיון במודעות
לפנות טלפונית לאורי קט טל: 03־651142.
3. מרכזנית למשרה מלאה
לפנות טלפונית לאורלי בריק
טל: 03־651142

למשתלת בונסאי ישראל בע"מ
מושב בני ציון
דרושות
עובדות רציניות
זמניות וקבועות
לאזור רעננה, כפר־סבא ועבודות משתלה מגוונות כולל עיצוב עצים ננסיים, שכר גבוה לפי תפוקה
נא להתקשר ביום א'־ה' בשעות 09:30־12:30
טל. 052־441596 ראיונות יתקיימו במשרד המשתלה במושב בני ציון ביום ה' 19.6 בשעות 17:00־19:00

מרכז יד לקשיש נס ציונה
שירותים המאפשרים
איכות חיים לגיל הזהב
אוכל דיאטטי — פיזיותרפיה —
ריפוי בעיסוק — משחקי חברה
טיולים וגינה גדולה
עם פינת־חי.
חדרים לבודדים וזוגות
בסביבה כפרית ושקטה
לתושבי הסביבה:
במקום מופעל מועדון
בימים א'־ה' כולל כל השירותים
רח' ראובן 13 נס־ציונה
08־473363

לאחד ממפעלי
התעשיה הכימית בדרום
דרוש
אחראי תפעול בית תוכנה
תאור התפקיד
* פקוח ונהול שוטף של פעילויות המחשב והציוד ההקפי.
* ביצוע משימות שגרתיות וחריגות על פי לוח זמנים, משאבים ועדיפויות
* סיוע ולווי משתמשים בהתקנת רכיבי חומרה ותוכנה
* בניה ועדכון של נוהלי תפעול ומעקב אחר בצוע
* איסוף וניתוח נתוני עומס וקיבולת
כישורים נדרשים
* תואר ראשון בהנדסת תעשיה וניהול או בתחום רלוונטי אחר במחשבים.
* נסיון קודם במערכות עב"א מסחריות ותעשייתיות מורכבות
* כושר ניהול צוות עובדים וקיום יחסי עבודה מעולים
* יכולת טובה בניהול משא ומתן
* שליטה טובה בעברית ואנגלית
* נכונות לעבוד בתנאי לחץ ובשעות חריגות
* הכרת מחשבי IBM מסידרת 4300/38/36 - יתרון
המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 744 באר־שבע
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד

לחברה תעשייתית גדולה
ליצור בטון מובא
דרוש
מנהל סניף
לאילת והערבה
★ אחראי על הפעילות המסחרית והתפעולית.
★ התפקיד לאדם נמרץ, המחפש אתגרים.
★ יכולת לפתח קשרים מסחריים עם לקוחות וספקים.
תנאים טובים למועמד המתאים
המעוניינים יפנו בכתב יד, בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 20521, תל־אביב 61200 עבור "מנהל סניף"
- סודיות מובטחת -

מועצה אזורית גולן
מכרז למשרת וטרינר רשות למועצה אזורית גולן
דרוש
רופא וטרינר במשרה מלאה
תיאור המשרה: פיקוח וטרינרי על בעלי חיים ובשר מן החי, פיקוח תברואי ובריאות הציבור, פיקוח על צרכניות ועסקים בכל תחום רמת הגולן. על המועמד לגור בתחום רמת הגולן.
תנאי שכר: השכר יקבע בהתאם לכישורי הווטרינר והנסיון ובהתאם השירותים הווטרינריים. הוצאות רכב ישולמו לעובד כמקובל בשרות הציבור.
את ההצעות יש להגיש למזכיר המועצה עד לתאריך 25.6.86
איתן ליש
ראש המועצה

מועצה אזורית גולן
מכרז למשרת וטרינר רשות למועצה אזורית גולן
דרוש
רופא וטרינר במשרה מלאה
תיאור המשרה: פיקוח וטרינרי על בעלי חיים ובשר מן החי, פיקוח תברואי ובריאות הציבור, פיקוח על צרכניות ועסקים בכל תחום רמת הגולן. על המועמד לגור בתחום רמת הגולן.
תנאי שכר: השכר יקבע בהתאם לכישורי הווטרינר והנסיון ובהתאם השירותים הווטרינריים. הוצאות רכב ישולמו לעובד כמקובל בשרות הציבור.
את ההצעות יש להגיש למזכיר המועצה עד לתאריך 25.6.86
איתן ליש
ראש המועצה

שמר
מחשבים בע"מ
דרוש
מהנדס תוכנה בכיר
לפיתוח מערכות זמן אמת על מחשבי:
MOTOROLA 68000 UNDER UNIX
VAX/VMS
INTEL RMX-86/286
ניסיון מוכח של 3 שנים — חובה
סיווג בטחוני — יתרון
סודיות מובטחת
נא לפנות לטלפון: 03־738406

NCR
י.א. [illegible] בע"מ
דרוש תוכניתן
לעבודת פיתוח מעניינת
במרכז החברה, בתל־אביב
אנו דורשים:
1. נסיון בעבודה בסביבת INTEL/8085.
2. נסיון בפיתוח ובפיתוח יישומים.
3. השכלה אקדמאית בתחום רלבנטי.
אנו מציעים:
1. שיתוף בפרויקט פיתוח מתקדם.
2. סביבת עבודה נעימה.
★ ★
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ל־NCR - [illegible] בע"מ, ת.ד. 11027 תל־אביב, 63143
עבור משרה מס. 21־4
הקדם את העתיד עם מחשב [illegible]

מתף־מיחשוב תעשייתי ופיננסי בע"מ
רחוב שוקן 27
קרית המלאכה
תל־אביב
למערכת תקשורת בנקאית מתקדמת
דרוש
תוכניתן מנוסה בקובול CICS+1
הכישורים הדרושים:
★ נסיון מוכח בכתיבת והכרת CICS (שנתיים לפחות)
★ נסיון בבדיקת קבלה במערכות משולבות.
★ נסיון בפיתוח יישומי תקשורת.
לפרטים ולקביעת ראיון נא לפנות לגב' שמלץ רונית טל' 03-899254 בימים א'־ה' בין השעות 09.00-14.00.
סודיות מובטחת
חברה בת של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הארץ

הלוח הארצי

הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למלה 4.36 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

ורד האלפים

מפעלי שוקולד שוויצריה-ישראל
המוקמים בימים אלה בהרי הגליל - צפת

דרושים

לרגל הרחבת היצוא

■ **מנהל חשבונות מדופלם**
לתפקיד מנהח"ש ראשי בחברה.
5 שנות נסיון, רצוי בתעשיה

■ **כלכלן/תמחירן**
בעל נסיון בתעשיה, רצוי בתעשיית המזון.

■ **קניין**
לעבודה במחלקת הרכש.
נסיון בעבודה במפעל תעשייתי.

■ **מהנדס/הנדסאי תעשיה וניהול**
לניהול מחסני המפעל.
נסיון 3 שנים בתעשיה.

■ **מהנדס/הנדסאי חשמל**
לתפקיד אחראי אחזקת חשמל במפעל.
נסיון 3 שנים בתעשיה, רצוי בתעשיית המזון.

■ **מכונאי תעשיה**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.

■ **מחסנאי תעשיה**
נסיון בעבודה במחסני מפעל תעשייתי.

■ **מסגרים**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.

■ **רתכים**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.

■ **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.

■ **טכנאי/ת ייצור/תעשיה וניהול**
לניהול מחלקת האריזה.
בעל/ת נסיון בניהול צוות עובדות.

■ **מקדמי מכירות**
בעלי השכלה תיכונית לפחות.
נסיון קודם בענף המזון.
מקום העבודה במרכז הארץ.

■ **מנהלי עבודה**
בעלי נסיון בניהול צוות עובדים במפעל תעשייתי.

■ **עובדי ייצור**
נסיון בתעשיית המזון ו/או הממתקים - יתרון.

■ **מרכזנית/כתבנית**
ידיעת אנגלית, מרכזנית וקבלה.
ידע ונסיון בהדפסה עברית ואנגלית.
הופעה נאה.

■ **עובדות אריזה**
לעבודה במחלקת האריזה.

■ **עובדי נקיון ומטבח.**

א. על העובדים יהיה להתגורר בצפת או בסביבתה הקרובה. אפשרות למגורים בשכ"ד בתנאים מועדפים.
ב. נסיון קודם בעבודה על מחשבים - יתרון.
ג. ידיעת שפות (אנגלית וגרמנית) - יתרון.
ד. על המועמדים להיות לאחר שרות בצה"ל/שרות לאומי.

בוא לעבוד בשוויצריה הקטנה...

לפנות אל:
ורד הגליל תעשיות שוקולד וממתקים בע"מ
ת.ד. 1083 צפת 13110 עבור מנהל כ"א. לצרף קורות חיים מלאים בכתב-יד.

- מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד -

מסמפלי-כרמון בע"מ

כלהעיר ירושלים

דירות

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

קבלנים מציעים

[illegible]

דירות למכירה

4 חדרים ויותר

[illegible]

3.5—3 חדרים

[illegible]

2.5—2 חדרים

[illegible]

1.5—1 חדרים

[illegible]

דירות בשכר חודשי

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

דירות בסמ"פ

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

מכוניות

אודי

[illegible]

סובארו

[illegible]

אופל

[illegible]

סוסיטה

[illegible]

סיטרואן

[illegible]

סימקה

[illegible]

אוטוביאנקי

[illegible]

פולקסוואגן

[illegible]

אלפא

[illegible]

ב.מ.וו.

[illegible]

פורד

[illegible]

דייהטסו

[illegible]

פיז'ו

[illegible]

רנו

[illegible]

טלבוט

[illegible]

מסחריות

[illegible]

קיסן

[illegible]

פיאט

[illegible]

סוזוקי

[illegible]

לנצ'יה

[illegible]

מיצובישי

[illegible]

ביקוש רכב

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

המשך בעמ' 15

صكدا من الاصل

אחותה של מלבסקי בהודעה למשטרה שהוגשה במשפט הרצח:
"אחרי היעלמות מלה הציעה חוה עזרה ואמרה שיש לה חבר במשטרה"

"אך כעבור רבע שעה שוב התקשרה ואמרה שידידה השוטר העבר צפונה וכי היא לא תוכל לעזור ★ חוה יערי סיפרה שהגיעה למקום הפגישה ואחותי לא היתה במקום"

(ע) חוה יערי הציעה את עזרתה כאשר הודיעה לה אחותה של מלה מלבסקי, המורה חיה שפאן מתל אביב, כי מלה נעלמה. כך אמרה שפאן, בהודעתה במשטרה, שאתמול הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב. "אף כאשר נודע דבר מותה של אחותי לא היה לי שום קשר עם חוה יערי, שלא התקשרה, ולא באה להלוויה, או לנחם את המשפחה," ציינה האחות.

חיה שפאן, מסרה לחוקרי המשטרה הודעה למחרת מציאת גופת אחותה בתוך תל-ברוך, ב-11.3.85, ואחרי כן, בחקירה, הודעות בדבר היעלמה של האחות וכל מה שידעה אודות חוה יערי והיכרותה עם המנוחה.

עיסוק בהומאופתיה

על פי הודעות אלו הגיעה מלבסקי לארץ ב-27.2.85 והתאכסנה בדירתה בירושלים. אחר כך, הגיעה גם אל אחיה נתן שפאן בתל-אביב. חיה שפאן סיפרה כי ביום הרצח אמרה לה מלה שהיא הולכת לאכול אצל האחות, ברחוב המלך ג'ורג' בתל-אביב, שם החזיקה את חפציה. מלה התקשרה לחברתה חוה יערי, ברמת-אביב, וקבעה אתה להיפגש בקרן הרחובות בוגרשוב בוקי-בן-יגלי בשעה 17.45. "שמעתי מחוה שהן תכננו ללכת לד"ר פכטהולד, רופא טבעוני, האחות, שעוסקת בהומאופתיה השבה לפתוח עסק בכיוון הזה," מסרה חיה שפאן.

בהודעה נאמר עוד, שכאשר מלה לא הגיעה הביתה, הזליגו להמתין עד הבוקר, בעצת המשטרה. "הייתי האחרונה לראות את אחותי וידעתי

חוה יערי

שהיא היתה אמורה להיפגש עם חוה יערי, ולכן התקשרתי אל חוה. והיא סיפרה שהגיעה למקום הפגישה בשעה 17.55 ואחותי לא היתה במקום".

"כשדיברתי עם חוה יערי ושאלתי אותה על אחותי ועל כוונתנו לפנות למשטרה היא הציעה את עזרתה," הוסיפה האחות. חיה מסרה הודעה נוספת למשטרה ב-18.3.85, לאחר שנודע דבר מות אחותה. אולם בתיק החקירה לא חלה התקדמות במשך חודשים ארוכים.

חשבונות בבנק לאומי

חיה שפאן הופיעה פעם נוספת במשטרה ומסרה הודעה לחוקר פקד חזר ב-12.11.85, שאחותה המנוחה העבירה סכומי כסף (במט"ח) מחשבון שהיה לה בבנק בל"ל בביכר אחרים לבנק הפועלים בירושלים. באוקטובר 1985 היא נסעה לירושלים לבנק הפועלים, לאחר שקיבלה מיסמכים שונים בנושא, ושם מסר לה בין היתר העתק יפוי-כוח שנתנה האחות המנוחה לחוה יערי. בעקבות גילויים אלה חודשה החקירה במותה של מלה מלבסקי, עד שנעצרו חוה יערי ואביבה גרנות, שהואשמו ברצח מלבסקי.

האחות סיפרה עוד, כי למחרת היעלמה של אחותה, ניסתה להתקשר גם למספר טלפון שהשאירה חוה יערי, של חברה שלה, אותה כינתה "רותי". היא אכן דיברה עם חברה זו, וביקשה שחוה תיצור עמה קשר. ואכן, חוה התקשרה. "היא אמרה שיש לה חבר במשטרה ואולי הוא יוכל לעזור. כעבור רבע שעה שוב התקשרה ואמרה שידידה השוטר העבר צפונה וכי היא לא תוכל לעזור". מאז הרצח לא היה לחיה שפאן שום קשר עם חוה יערי.

בתום העדויות אתמול, הודיעה התובעת עו"ד פנינה דבורין שתמו עדיה. עדויות עדי ההגנה יתחילו להישמע לאחר פגרת בית-המשפט בסוף ספטמבר.

מנהל ארגון קניות מושבי הגליל:
"שלושה מיליון עופות בישובי גבול הצפון צפויים לכלייה"

מנהל הקרטל בבעלות כור המספק מזון לעופות: ארגון הקניות לא המציא ערבות מוצקה

מאת נורית בהנא

במכתב למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ולרני רזולי, מזכיר חברת העובדים, טוען המנהל החדש של ארגון קניות מושבי הגליל אבנא שורץ, כי קרטל ספקי הכוספה לעופות שבבעלות מפעלי השמן של כור, מתכל במאמצים לשקם את הארגון.

שורץ כתב לראשי ההסתדרות כי אם לא יתערבו מיד לריסון תביעות החברה, המונהגת על ידי מפעלי השמן של "כור", יושבת עוד השבוע "אסם הגליל" (ארגון המטפל במשק הלול בישובי הגליל) השבוע, ושלושה מליון עופות בישובי גבול הצפון צפויים לכליה תוך ימים.

אברהם לנדר, מנהל החברה ליצוא ואמנות בע"מ, קרטל ספקי הכוספה לעופות אמר כי לארגון קניות מושבי הגליל חוב ישן, של יותר משני מליון ש"ח. החברה פרסה לדבריו את תשלום החובות של ארגון הקניות מחודש מאי השנה בתשלומים עד סוף חודש אפריל 1987. באשר לצריכה השוטפת של הארגון, היתה החברה ליצוא ואמנות מוכנה לתת לארגון אשראי של חודש שוטף, ועוד חודש אשראי, בתנאי שראשי הארגון יציגו ערבות מוצקה. ראשי הארגון הבטיחו לדברי לנדר להמציא ערבות בנק [illegible] עות דרך שיווק בתנובה. הערבות המותנית שהביא מתנובה כפופה לעיקול בית המשפט.

גבו מזומן בלבד

לטענת שורץ גבתה החברה ליצוא ואמנות במשך חודש מאי תשלום במזומן בלבד, וכן על חשבון חוב ארגון הקניות, תוך ניצול משא ומתן על הסדר החוב.

"לקראת סוף השבוע נתחיל לספק מדי יום לחצר הוועד הפועל את פגריהם של העופות בלוית מנקי התבר בהסתדרות של חברינו ונביא לידיעת הציבור הרחב כי מפעלי חברת העובדים, הפושטת את ידה אל קופת הציבור [illegible] "מאירך" נאמר במכתב.

סמ"ר סעיד מנפת שומרון מואשם באלימות:
העציר ביקש כדור נגד כאבים וקיבל בעיטות ומכות אגרוף

מאת נורית אמיתי

סמל ראשון עומר סעיד מנפת שומרון הואשם אתמול בבית הדין המשמעתי של המשטרה בפתח תקוה כי כששרת בתחנת משטרת כפר סבא השתמש באלימות שלא לצורך כלפי עציר שהיה חשוד בשוד.

מכתב האישום עולה כי במאי 1984 היה יוסף שאבי עצור בתחנת כפר סבא כחשוד בביצוע שוד. הוא ביקש כדור נגד כאב שיניים מהנאשם שהיה אחראי על העצירים. התובע פקד חיים גמליאל טען אתמול בבית הדין המשמעתי של המשטרה כי הנאשם לקח את העציר לאחד החדרים בתחנה, בחדר, טען התובע, היכה השוטר את שאבי באגרופים בפניו, בעט בגופו, הפילו לרצפה והמשיך להכותו. הנאשם כפר באשמות. המשך המשפט נדחה.

3 משפחות מהודו שראשיהן אינם יהודים נקלטו בבאר-שבע

עלו בעקבות הנשים שהתוודעו ליהדותן

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שלוש משפחות הודיות, המונות כ-15 נפש, הגיעו שלשום לבאר-שבע וקיבלו דירות קבע ממשרד הקליטה. מסתבר כי הנשים ההודיות הן יהודיות ובעליהן אינם יהודים. הם עלו לארץ לאחר שלאמות הנשים הסתבר, כי היא יהודיה ואף סבתה היתה יהודיה שנישאה ללא יהודי בהודו.

המשפחות הולישו לנצל את חוק השבות, התייצבו בפני רב בבומביי שבדק את יהות הנשים ואישר את יהדותן. לאחר מכן הן עלו ארצה ובארץ נבדקו על ידי הרבנות שפסקה, כי "הנשים יהודיות והגברים גויים". המשפחות קיבלו תעודות עולה ובאמצעות משרד הקליטה קיבלו דירות קבע בבאר-שבע.

משלחות נוער מת"א לחו"ל יחוייבו לבקר קודם בביכנ"ס

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

סגן ראש עיריית תל אביב, נתן וולוך ("עבודה") הודיע, כי כל בני הנוער היוצאים במסגרת משלחות של העירייה לחו"ל, יחוייבו לבקר בבית כנסת לפני צאתם ויקבלו הרצאות בנושאי דת.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר וולוך, כי בעבר היו מקרים לא נעימים כאשר חברי משלחות ישראליים גילו בורות בנושאי יהדות ולא היו מצויים במושגים ובמנהגים הקשורים בבתי הכנסת. לפיכך הוחלט, כי מן הראוי שהיוצאים יעברו הכשרה מתאימה קודם לנסיעתם.

ערך את העמוד: חיים בל

כעשור מהגשת ההצעה וכשנה מהוצאת המכרז מתעכבת הקמת המחלף בצומת גבעת שמואל

מאת יפעת נבו

הקמת מחלף גבעת שמואל מעל כביש גהה, בצומת גבעת שמואל ובני ברק, שהמכרז עליה הוצא לפני קרוב לשנה, מתעכבת משום שעיריית בני ברק הגישה התנגדות בוועדה המחוזית, בתביעה שהתנועה לא תתנהל במחלף בשבת וחג.

לפי הערכות מומחים, אמור המחלף לחסוך למשק, כ-580 אלף שעות עבודה בשנה, וזאת בחישוב כולל של שעות השיא בתנועה. כן צפוי חיסכון למשק, מהתייעלות שתושג בתעבורה בשאר שעות היממה.

המומחים מעריכים כי החיסכון יגיע, רק בגין שעות עבודה, ליותר משבעה מיליון דולר בשנה. ועם החיסכון בדלק לכתשעה מיליון דולר לשנה.

ההצעה הראשונה לבניית המחלף – שאמור לפתור את בעיית הפקקים בצומת גבעת שמואל – הוגשה לפני יותר מעשר שנים, מאז, בלחץ גורמים שונים, נאלצה מע"צ להכניס שינויים רבים.

7 גירסאות

עד כה הוגשו לוועדות השונות 6-7 גירסאות שונות. לפני פחות משנה, אושרה בוועדה המחוזית ההצעה האחרונה, שנבנתה תוך היענות מירבית לתביעות השונות. ההצעה אושרה בוועדה. אבל כנדרש על פי חוק, התכנית הופקדה לתקופה קצובה. בתקופה זו רשאים גופים ופרטים להביע התנגדותם. ועיריית בני-ברק, החברה בוועדה המחוזית המאשרת, ניצלה זכות זו והביעה התנגדותה.

דובר עיריית בני-ברק, אברהם טננבאום אמר בתגובה, כי התנגדות העירייה נבעה משלוש סיבות: התנגדות מפעל קוקה קולה שטען שהוא עלול להיפגע מרעש וזיהום, התנגדות הדיירים בסביבה שטענו כי המחלף עלול להוות סיכון בטיחותי לתלמידי בית הספר בסביבה, ובגלל השבת.

מעשה ביו"ר ועדה עירונית לקשרי חוץ:
לא נכלל במשלחת לחו"ל והתפטר מתפקידו הציבורי

מאת זוהר בלומנקרנץ

יו"ר הוועדה לקשרי חוץ בעיריית בת-ים, אומברטו סברלו התפטר במחאה על שלא נכלל במשלחת רשמית של העירייה היוצאת מחרתיים לצרפת במימון מתקציב העיר.

סברלו, שעמד בראש הוועדה האחראית לאישור יציאתם של משלחות העירייה לחו"ל, הסביר את התנגדותו לאופי הרכב המשלחות היוצאות לווילרבאן, העיר התאומה. במשלחת, בראשותו של ראש העיר אהוד קינמון, שמונה חברים, נציגי כל הסיעות במועצת העיר ודובר העירייה. סיעת המערך החליטה לשגר שני חברים אחרים ולא את סברלו שאף הוא נמנה על חבריה.

בתום הביקור בוילרבאן ימריאו ראש העיר ודוברו לנויקלן שבקרבת ברלין המערבית, אף היא עיר תאומה לבת-ים. כל הוצאות המשלחת, לבד מהוצאות האירוח, הן על עיריית בת-ים. זו המשלחת הראשונה של העירייה היוצאת לחו"ל לאחר כשלוש שנים.

ויזה וישראכרט ימשיכו לגבות התשלום פעם בחודש

גופים רבים ובכלל-זה רשתות שיווק מציעים עתה אשראי גדול מזה שנותנות חברות האשראי

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ויזה וישראכרט הודיעו כי מיום אלה להמשיך ולחייב את המשתמשים בכרטיסי האשראי שלהן פעם בחודש. כזכור הודיעו חברות אלה בחודש אפריל השנה, שהחיוב פעם בחודש יהיה לתקופת ניסיון של שלושה חודשים. זאת – לאחר שהועברת הכספים כפתה למעשה על החברות לעבור לחיוב פעם בחודש במקום פעמיים בחודש כפי שהיה מקובל.

ההחלטה התקבלה בעקבות הירידה באינפלציה ובשערי הריבית בחודשים האחרונים שאיפשרו את המשך הסדר הקיים. למעשה יש עתה גופים רבים ובכלל זה רשתות שיווק המציעים אשראי גדול מזה הניתן על ידי חברות האשראי. ויזה מאפשרת כעת באמצעות 50 תחנות דלק רכישת אשראי כאשר החיוב הינו פעם בחודש. תחנות דלק מסויימות מציעות בעת דלק באשראי ל-30 יום מיום הקניה ולא עד 50 יום כפי שמקובל כעת באמצעות החברות המנפיקות כרטיסי אשראי, שם האשראי הממוצע מגיע ל-15 יום בלבד.

מנכ"ל ויצו חשוד בגניבת כסף ובקבלת שוחד מהקבלן הולצמן

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

עזרא טל מתל-אביב, המשמש מנכ"ל ויצו ומנהל הכספים של המוסד נעצר אתמול ושוחרר בפקודת בית משפט השלום בתל-אביב בחשד של גניבת כספים מהמוסד ובקבלת שוחד.

המשטרה טענה בבקשת המעצר כי קל חשד כי גנב כספים מויצו במשך תקופה של שנים, ובצורה שיטתית, וקיבל שוחד מהקבלן שרגא הולצמן, שבנה את פרוייקט "בית החברה" של ויצו הסמוך לבית חולים איכילוב בתל-אביב.

נדחתה בקשת איסור שם

החשוד שוחרר בערבות כספית. הוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ ונאסר עליו להיכנס למשרדי ויצו ולשוחח עם העובדים. שופט בית משפט השלום בתל-אביב עמיקם פיאלקוב לא נעתר לבקשתו של טל לאסור את פירסום שמו.

חשש שהיתושים יפגעו בקונצרט בפארק הירקון

מאת חיים הנדוורקר

בעיריית תל אביב חוששים שמכת היתושים תפריע מחרתיים לבאי הקונצרט בפארק הירקון בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית וזמר האופרה פלסידו דומינגו. במידת הצורך תרסס העירייה את שטח הפארק בחומר מיוחד כדי להקל על המנגנים.

בעת הקונצרט יתקיים גם מבצע התרמה למען ילדים נפגעי הרעש במקסיקו. זה היה התנאי של הזמר פלסידו דומינגו לבוא ולהופיע בקונצרט.

ללבנה ונפתלי בכר

ברכות לבביות
להולדת הבת

הארץ

בע"ה

אפרת ועקיבא לקסר

שמחים בהולדת בתם
טל

ד' בסיון תשמ"ו 14 ביוני, 1986

אלי וצילי שוחט

מודיעים בשמחה על הולדת בנם
דורון
אח לענת
נכד
ללילי ואהרון שוחט · מרגו וג'קי אלאלוף
נין
לבן-ציון שוחט · מטילדה אלאלוף

למרגו וג'קי אלאלוף

ברכות מקרב לב להולדת הנכד
דורון

קול המפרסם בע"מ
רוני קול · יואב חביב

אלרוב (ישראל) בע"מ ("החברה")

נמסרת בזה הודעה לבעלי המניות של אסיפות כלליות של החברה כדלקמן:

1. אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות מסוג 0.001 ש"ח ע"נ –

אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות מסוג 0.001 ש"ח ע"נ תכונס ב-8 ביולי 1986 בשעה [illegible] במשרדה הרשום של החברה ברחוב יעבץ 33 ת"א [illegible] קבלת החלטה מיוחדת לאיחוד המניות הרגילות מסוג 0.005 ש"ח והלוקתם מחדש למניות רגילות בנות 0.005 ש"ח באופן שכל מניה בת 0.005 ש"ח תהפוך ל-5 מניות בנות 0.001 ש"ח כך שבהון החברה יהיה הון מניות מסוג אחד, מניות בנות 0.001 ש"ח.

2. אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות מסוג 0.005 ש"ח ע"נ –

אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות מסוג 0.005 ש"ח ע"נ תכונס ב-8 ביולי 1986 בשעה 15:15 במשרדה הרשום של החברה ברחוב יעבץ 33 ת"א, על סדר היום: קבלת החלטה מיוחדת לאיחוד המניות הרגילות מסוג 0.005 ש"ח והלוקתם מחדש למניות רגילות בנות 0.001 ש"ח באופן שכל מניה בת 0.005 ש"ח תהפוך ל-5 מניות בנות 0.001 ש"ח כך שבהון החברה יהיה הון מניות מסוג אחד, מניות בנות 0.001 ש"ח.

3. אסיפה כללית שלא מן המנין של כל בעלי המניות בחברה –

אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה תכונס ב-8 ביולי 1986 בשעה 15:30 במשרדה הרשום של החברה ברחוב יעבץ 33 בת"א כשעל סדר היום: –
א. קבלת החלטה מיוחדת לאיחוד המניות הרגילות מסוג 0.005 ש"ח והלוקתם מחדש למניות רגילות בנות 0.001 ש"ח באופן שכל מניה בת 0.005 ש"ח תהפוך ל-5 מניות בנות 0.001 ש"ח כך שבהון החברה יהיה הון מניות מסוג אחד, מניות בנות 0.001 ש"ח.
ב. קבלת החלטה מיוחדת על הגדלת ההון הרשום של החברה בסכום כולל של 1,200,000 ש"ח ע"נ כך שסה"כ ההון הרשום של החברה יהיה 1,600,000 ש"ח ע"נ.

כפוף לקבלת ההחלטות מיוחדות באסיפות בעלי מניות מסוג 0.001 ש"ח ואסיפת בעלי מניות מסוג 0.005 ש"ח וההחלטה א. המוצעת לעיל יוגדל הון המניות במניות מסוג 0.001 ש"ח בלבד.

בנוסף ולא האשרה ההחלטות המיוחדות לחלוקת של המניות בנות 0.005 ש"ח למניות בנות 0.001 ש"ח מוצע לאשר את הגדלת ההון הרשום בסכום כולל של 1,200,000 ש"ח ע"נ מתוכם 600,000 ש"ח ע"נ במניות בנות 0.001 ש"ח ע"נ ו-600,000 ש"ח ע"נ במניות בנות 0.005 ש"ח ע"נ.

4. אסיפה כללית שנתית רגילה: –

אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה תכונס ב-8 ביולי 1986 בשעה 15:45 במשרדה הרשום של החברה ברחוב יעבץ 33 ת"א כשעל סדר היום: –
א. דו"ח מועצת המנהלים.
ב. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31.12.85
ג. בחירת מנהלים וקביעת שכרם.
ד. מנוי רו"ח וקביעת שכרו.
ה. אישור משכורת המנהלים לשנת המאזן 1985.
ו. אישור חלוקת מניות הטבה בשיעור 300% על ההון הנפרע כדיבידנד סופי בגין שנת 1985.
כפוף לאישור ההחלטות המיוחדות לחלוקת של המניות בנות 0.005 ש"ח למניות בנות 0.001 ש"ח תחולקנה מניות הטבה במניות בנות 0.001 ש"ח לכל בעלי המניות בחברה. במידה ולא האושרנה ההחלטות המיוחדות הנ"ל מוצע שמניות ההטבה יחולקו [illegible]
ז. שונות.

5. בהתאם לתקנות ההתאגדות של החברה: –
א. אם כעבור חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא נמצא המנין החוקי, תדחה האסיפה בשבוע אחד לאותו השעה ולאותו מקום, או ליום ושעה אחרים כפי שתקבע מועצת המנהלים בהודעה לבעלי המניות.
ב. כל חבר זכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה באופן אישי או ע"י בא כח שלהצבעה במידה ויפקיד יפוי כח במשרדה הרשום של החברה לפחות 48 שעות לפני קיום האסיפה.

6. הדו"חות הכספיים עומדים לעיון במשרדי החברה בשעות העבודה המקובלות.

בפקודת מועצת המנהלים
[illegible]

תיא
תיא תמרוקי ישראל בע"מ
הודעה לקהל הלקוחות
מחסני המוצרים של החברות:
"תיא" "איה" ו"יהודית מילר בע"מ"
עוברים לכתובת חדשה:
רעננה - אזור התעשיה, רח' החרושת
טל. 052-21153-4-5
עקב העברה צפויים לחול שיבושים באספקת המוצרים ומחסור זמני בחנויות ועל כך אנו מתנצלים מראש.

זהו! עכשיו אין מה להשוות!
נגמרו התירוצים, בלי אבל בלי חבל.
סוף סוף גם לך תהיה
דייהטסו שרייד
מבצע לתקופה מוגבלת!
אוטומטית + מזגן מקורי
רק **18,378** ש"ח כולל מע"מ ★
40%-מזומן 60%-תשלומים עד 36 חודש!
דייהטסו שרייד קנייה גדולה
אספקה מהירה
סוכנות ראשית: **נוע** בע"מ
רח' המסגר 38 ת"א טל: 03-330721
ובכל סוכנויות דייהטסו בארץ

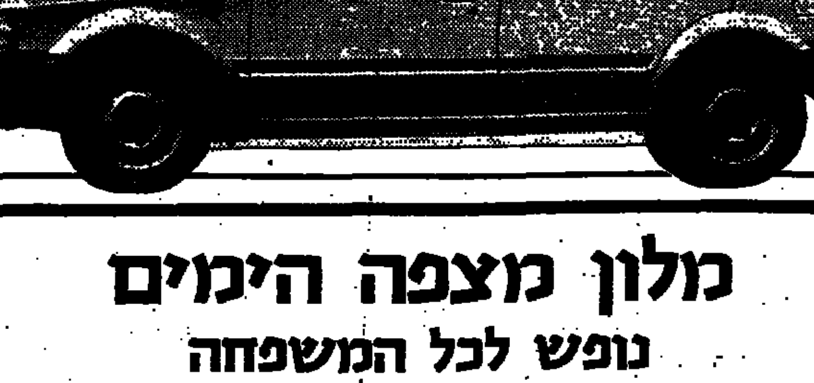

★ לא כולל הפקדה

מלון מצפה הימים
נופש לכל המשפחה
110 דונם של טבע ואויר הרים
חדרים מרווחים
בריכת שחיה, סאונה וג'קוזי
תוצרת משק עצמי
בהזמנה: טיפולי מסג' קוסמטיקה, מניקור, פדיקור
שיעורי יוגה, התעמלות וטיולים מודרכים באיזור
להזמנות: 069-3701314 ת.ד. 27 ראש-פינה

לצוות העובדים המסור בבית ההארחה בשפיים
כל הברכות
עם קבלת התואר
תיירן מצטיין בכיר
חברי קיבוץ שפיים

בית ש"י עגנון ירושלים

הערב, יום ג', 17.6.86 בשעה 20.00
תתקיים בבית עגנון, רח' קלאוזנר 16, תלפיות, ירושלים
הרצאתו של
פרופ' דן מירון
על הנושא
נורמות הגאולה ברומנים של עגנון

ביום ד', 18.6.86 בשעה 18.00 תתקיים
סדנת יוצר
עם הסופר והמשורר
פנחס שדה
הציבור מוזמן

הוצאת שוקן/ירושלים ותל-אביב

50% — 20% הנחה
החל מ-18 לחודש
בכל חנויות "ברונפמן"
על כל הספרים – בעברית, אנגלית, גרמנית ובשפות אחרות כולל ספרי אמנות, עיצוב פנים, ספרי בישול וכו'.
במקום תמצאו את כל עיתונות החוץ כולל "בורדה" – העיתון מס' 1 המוביל באופנה.
חנויות "ברונפמן" –
תל-אביב: דיזנגוף 214; אלנבי 109; "מיטינג פוינט" (ספרים לועזים בלבד) דיזנגוף 96; כלבו שלום; "המשביר" – דיזנגוף סנטר; "המשביר" אלנבי; "משכית" – בר-כוכבא 32.
ירושלים: "המשביר לצרכן"; "משכית הרב קוק 12
רחובות: החנות "אבד" הרצל 175
ראשון לציון: המשביר לצרכן
חיפה: המשביר לצרכן
טבריה: המשביר לצרכן
נהריה: המשביר לצרכן
עפולה: "אנדיקה, כיכר העצמאות 11"
אילת: המשביר לצרכן
"תולעת ספרים" – מרכז רכטר
כדאי לך לקנות אצלנו, בברונפמן תקבל:
★ הנחה גדולה יותר ★ שרות טוב יותר
★ חיוך רחב יותר

RAMADA RENAISSANCE HOTEL JERUSALEM
טל. 02-528111 גבעת רם ירושלים
חוויה בלתי נשכחת.
שמחות,
קבלות פנים,
ארועים וכנסים,
10 עד 700 איש.
אווירה מהודרת,
שרות מקצועי,
במחירים נוחים.
אפשרות לגלאט כשר.
רנסנס

שמלות כלה
במחירים מפתיעים ובהנחה של 20%
מבחר של בדי כותנה ורקמות מרהיבות
במחלקת התכשיטים תקבלו יעוץ מקצועי להתאמת תכשיט מקורי
בואי לבקר באחת מסניפינו
בת"א בית "אל על" רח' בן יהודה 23 · חיפה – מלון דן כרמל
בירושלים – רח' הרב קוק 12 · יפו – סמטת מזל דגים 18
ר"ג – רח' ארלוזורוב 1
MASKIT

הארץ

יום ג', י' בסיון, תשמ"ו
17 ביוני 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב טורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת להחזיר כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – POB 233 Tel 824261

לא להידבר, אלא לאכוף את החוק

ראש הממשלה ציטט בנאומו בכנסת אתמול את הפיסקה הידועה ממגילת העצמאות, שבה הבטיחו חברי מועצת העם "חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות". הבעיה שהוויכוח הציבורי מתמקד בה עתה, נעוצה בכך שלא כל חברי הכנסת מפרשים את המונחים הנ"ל כהוראה לנהוג בסובלנות כלפי כל זרמי אמונת ישראל וכל אשכולות המחשבה היהודית. חלק מהם — חברי הסיעות הדתיות — חותרים לשוות למדינת ישראל אופי של מדינה, שתקבע את אורח-חייה לפי פירושי ההלכה מפיהם של רבנים אורתודוכסיים, אף של המחמירים ביותר שבהם.

התנועה הציונית נולדה על ברכי ההשכלה, ובני דור המנהיגים, שממנו צמחו האבות המייסדים של המדינה, היו, רובם ככולם, אפיקורסים בעיני רבני מזרח-אירופה. חיים וייצמן ודוד בן-גוריון קיבלו ברצון את שותפות המזרחי, ויש לזכור, כי גם ראשי אגודת-ישראל בארץ נתנו יד להקמת המדינה (וחתמו על מגילת העצמאות). אך מאוחר יותר חזרו אנשי האגודה לסורם האנטי-ציוני, המחנה הדתי הלאומי הלך ונחלש, וזה שנים אנו עדים לכך שמחנה החרדים גורר אחריו את המחנה הדתי כולו.

חיינו הציבוריים עומדים יותר ויותר בסימן של הסתערות החרדים על הכנסת ועל הממשלות, כאשר הסיעות הדתיות בכנסת מפעילות את כוח השפעתן כשותפות הקואליציה. קהל האזרחים שאינו מגדיר את עצמו כדתי, חש את תהליך הזה ורואה את עצמו נאנס על-ידי ראשי ישיבות חרדים, אשר אין דבר רחוק יותר מהם מאשר הנכונות להודות; כי גם החופשיים מרימים את תרומתם ליהדותה של מדינת ישראל. דברי ההפצרה של גרשום שלום ז"ל על "קדושת החולין" המפעמת בלב החילוניים — שצוטטו על-ידי ראש הממשלה — נופלים במחנה החרדי על אוזניים ערלות.

שמעון פרס מבטיח, כי הממשלה "תשבור אליטות". מדוע הוא משמיע הבטחה זאת רק עתה, ומדוע נהגו כל הממשלות בעשור האחרון ביד רכה כלפי מתפרעים דתיים? כל עוד נזרקו אבנים על מכוניות בכביש רמות והופרעו חפירות ארכיאולוגיות בעיר דוד, הפעילה המשטרה בהססנות. הממשלה הניחה לחרדים להפוך את מאה שערים ובני ברק לאתרים כמעט אכס-טריטוריאליים. כנראה היה צורך בכמה התפרצויות פליליות של חילונים כדי שראש הממשלה יזכור, שיש לאכוף את החוק ללא משוא-פנים כלפי כל עבריין.

יש טוענים, כי אין לשכך את המתיחות בין חילוניים ודתיים בדרך של הפעלת הכוח השלטוני — שוטרים ושופטים; נחוצה "הידברות" בין שני המחנות היריבים. רא עקא, כי בצד הדתיים קיים גרעין חזק אשר מעצם טבעו אינו יכול להיות שותף להידברות; וכל עוד הסיעות הדתיות בכנסת יוסיפו לחפות על הגרעין הזה, יהיו כל מועצות ההידברות נידונות לעקרות.

הממשלה חייבת להפעיל את כל האמצעים העומדים לרשותה כדי למנוע הפרות חוק, ואם ייכשלו מאמצי המניעה, להביא את מפירי החוק לפני כס המשפט. הממשלה אינה יכולה לפסוק מה היא דמותה של היהדות, ומוטב שלא תנסה לתווך בין השקפות מנוגדות. תפקידה הוא להבטיח את שלטון החוק, ולמלא שליחות זו חרף כל הניסיונות של שרים וחברי-כנסת המנצלים את מעמדם הרשמי כדי להתערב לטובת עבריינים לובשי שחורים.

איתות מסקסוניה

בבחירות שנערכו ביום ראשון במדינת סקסוניה התחתונה, שבצפון גרמניה המערבית, לא חל מהפך בשלטון. בהצבעה איבדו הנוצרים-דמוקרטים כשישה אחוזים, אך הליברלים, שזכו בתוספת קלה, סיפקו את הקולות שהבטיחו קואליציה ברוב זעום. פרשנים בבון כבר ממהרים להסיק מכך לגבי הבחירות הכלליות שייערכו ברפובליקה הפדראלית בינואר הבא.

גורמים מספר לירידה בכוחם של הנוצרים-דמוקרטים. הירידה בפופולריות של הקנצלר הלמוט קוהל, אסון צ'רנוביל והמדיניות האגרארית של השוק המשותף הם אחדים מהם. אלא שה-6.5 מיליון בוחרי סקסוניה התחתונה מהווים מעין מדגם מייצג לגבי כלל הבוחרים המערב-גרמניים, שילכו לקלפי בעוד כשבעה חודשים.

תוצאות ההצבעה המקומית מתפרשות, במישור הכלל-ארצי, כסימן שהסוציאל-דמוקרטים לא ישיגו רוב, וכי הנוצרים-דמוקרטים ושותפיהם הליברלים ישמרו על השלטון. מניחים גם, שעתה תפחת השפעת הדמוקרטים בנושא תחנות-כוח גרעיניות ותגבר דרישתם של הסוציאל-דמוקרטים (ושל הירוקים) לחדול מבניית כורים חדשים.

חסמבה ומבצע קקטוס

מאת יואל מרקוס

פרשת פולארד שהצטיינה בקלות דעת, בשלומיאליות ובהתכבנות נעוצה בנטייה שהשתרשה בדרג המדיני לשחרר עצמו מכל אחריות ובקרה על השירותים החשאיים

על מה ולמה בעצם יצא עלינו קצפה של ארצות הברית בפרשת פולארד? הרי אלמלא ישראל, לא היה האף-בי-איי תופש במליון שנה את המרגל שנהג לצאת מדי סוף שבוע ממשרדו כשבידו מזוודה מלאה במסמכים סודיים. ליתר דיוק: אלמלא השלומיאליות וההתכבנות שבהן הופעל הסוכן החשאי, שאמור היה לעלות למשלם המסים הישראלי כמיליון דולר, לא היו עולים מעולם על עקבותיו. אין פלא שבוואשינגטון לא כל כך מאמינים לנו והם מחפשים מאחורי כל פינה ומתחת לכל שולחן מרגלים ישראלים. קשה להם לעכל את האפשרות ששירותי הביון הישראליים, ששמם הלך לפניהם, היו יכולים לעשות בזמן כל כך קצר כל כך הרבה שטויות. אני במקומם הייתי בוודאי חושד שהשתלת פולארד לא אירעה אלא כדי להסיח דעתם מהעניינים האפלים באמת שאנו כביכול עסוקים בהם.

ובאמת, כאשר אתה קורא את הפרטים המובאים בכתב האישום שפורסם, נדמה לך שאתה קורא על עלילות חסמבה (חבורת סוד מוחלט בהחלט) ותעלומות מבצע "קקטוס" — הכינוי הסודי של מבצע פולארד, כדי שלא להשאיר שום ספקות שמדובר בבן ארץ הצברים. הגיבורים, המגייסים, המפעילים, המצלמים וכל שאר מושכי החוטים משתמשים בשמותיהם האמיתיים ונפגשים בדירותיהם האמיתיות. לפעמים יוצאים עם נשותיהם ביחד לבילוי במסעדות. המזוודות מלאות המסמכים מובאות על-ידיו מדי יום שישי לדירתה של מזכירת הנספח הצבאי, אשת אידית ארב. שם משכפלים במכונת זירוקס. ביום ראשון אחרי הצהריים בא ה"שפיץ" לקטוף השלישית לאסוף את החומר הסודי. פעם בחודש הוא נפגש עם יוסי יגור, הנספח המדעי בניו-יורק, לקבל את משכורתו, 2,500 דולר, הנהוגה חודשית. על נקודות מפגש, תיבות דואר ושאר אמצעי החירות לא שמעו. אלה טובים כנראה לספרי הבידיונים של ג'ון לה קארה, אך לא לג'יימס-בונדים סטייל כתריאליבקה. פעמיים בשנה הוא נוסע עם אשתו לפאריס ופעם אחת ממשיך לארץ. הוא נועד פעמיים, אישית, עם הציון, הלא הוא רפי איתן, המודיע לו בשמחה שבעוד עשר שנים, כאשר ייצא לפנסיה, יבוא לארץ ושמו ייקרא בישראל דני כהן. הוא אף מציג בפניו דרכון ישראלי כוזב ובו עם תמונתו. רק את פנקס קופת חולים שכחו להנפיק לו. ואולי הנפיקו, מי יודע?

קול להסתבכה

המסכן הזה, ג'ונתן פולארד, האמין שהוא מתגייס לשירות הריגול הטוב בעולם, והנה מצא עצמו בשירותו של עובר שמחוץ לרחם שירות הביון האמיתי של המדינה, מכיוון שבמקרה יצר קשר עם קצין חיל אוויר בשם אביעזר סלע (לוהלן "הסטודנט"), שהיה בשנת השתלמות בניו-יורק, האשר הביר דווקא את אלה ולא את הם, וכאשר נלקח פולארד לראשונה לחקירת האף-בי-איי, מפקידה אשתו מזוודה מלאה במסמכים גנובים אצל השכן, ויוצאת לאכול ארוחת ערב עם "הסטודנט" ואשתו. משם מתקשר הסטודנט ליגור, ופולארד מתקשר לביתו, וזה שואל אותו אם יודעים שהוא מופעל על-ידי ישראל. וכשהוא משיב לו בשלילה, הוא מקבל הוראה להרוויח זמן. כעבור יום אומר לו איש מסתורי לנפנף את עוקביו מהאף-בי-איי ולהגיע לשגרירות. בעצם, אולי אנו עושים ליגאל מוסינזון עוול — מריחה כזאת אינה מתאימה אפילו לחסמבה.

לא היחסים עם ארצות הברית צריכים להדאיגנו בסיפור תמהוני זה — במוקדם או במאוחר תתוסל התקרית עם ארה"ב אחרי שייגזר עונשו של פולארד. מה שצריך להדאיגנו היא דווקא המודת הישראלית: ראשית, איך אדם כרפי איתן, איש מקצוע בעל עבר מפואר בתחום זה, שלא היה חסר לו הרבה כדי שיגיע לכהונת ראש המוסד, ינהג בחוסר מקצועיות כזאת בהפעלה, וייכשל בקלות הדעת שהיתה בעצם ההחלטה להפעיל סוכן במדינה ידידותית שאנו תלויים בה, מבלי לשאול, מבלי לקבל אישור לא מהדרג המדיני ולא מהדרגים האחראים לביון? שנית, איך יתכן שיאשר לדרוש כלשהו במשרד הביטחון תקציבים ודרכונים וכיו"ב מבלי שאיש ישאל לשם מה ועל מה יוצא הכסף? שלישית, איך אפשר שהתגלגל מידע של מודיע בארצות הברית במקום שהתגלגל, ולא נמצא איש שיציג את השאלה, איך חומר כזה מגיע מארה"ב? רביעית, איך היתה יכולה לשכה לקשרי מדע במשרד הביטחון לפעול באופן עצמאי לחלוטין, כששר ביטחון בא ושר ביטחון הלך, ואיש מהם אינו שואל מה עושה גוף זה ומי בעצם מפקח עליו?

שתי מצבות סירחון

לא היה מקום לעורר את כל השאלות הללו אלמלא עמדה עתה על הפרק עלילות דם שיקם גוף גדול ורציני כמו השב"כ נגד אלוף בצה"ל. במשך שנה וחצי חי האלוף איציק מרדכי בתחושת סכנה שיואשם ברציחתם או בהריגתם של שני מחבלים, שיצאו מידיו חיים ובריאים ובפועל חוסלו, בצורה מסודרת כמעט לעיני מצלמות העולם, ללא הוראה של הדרג המדיני. המכנה המשותף שבין שני האירועים הללו הוא במנטליות שהשתרשה אצל הדרג המדיני במשך שנים: שיש תחומים שהשתיקה כל כך יפה להם שהם אינם רוצים לדעת איך ומה קורה בהם. אחריותם מצטמצמת בכך שהם סומכים על ההילה שיש לאנשי המקצוע המטפלים בהם, האמון והאישי הבלתי-מוגבל שהם נותנים בהם.

אנו למדים היום שהילה גדולה ככל שתהיה, ואמון, מוצדק ככל שיהיה, אינם יכולים להיות תחליף לבקרה מסודרת הדוקה מצד הדרג המדיני על השירותים החשאיים. ראש הממשלה, שאיתרע מזלו ושתי פצצות הסירחון מטעם ה"שרשר-געשעפטן" התפוצצו בימי כהונתו, חייב להסיק וליישם את המסקנות המתבקשות מכך.

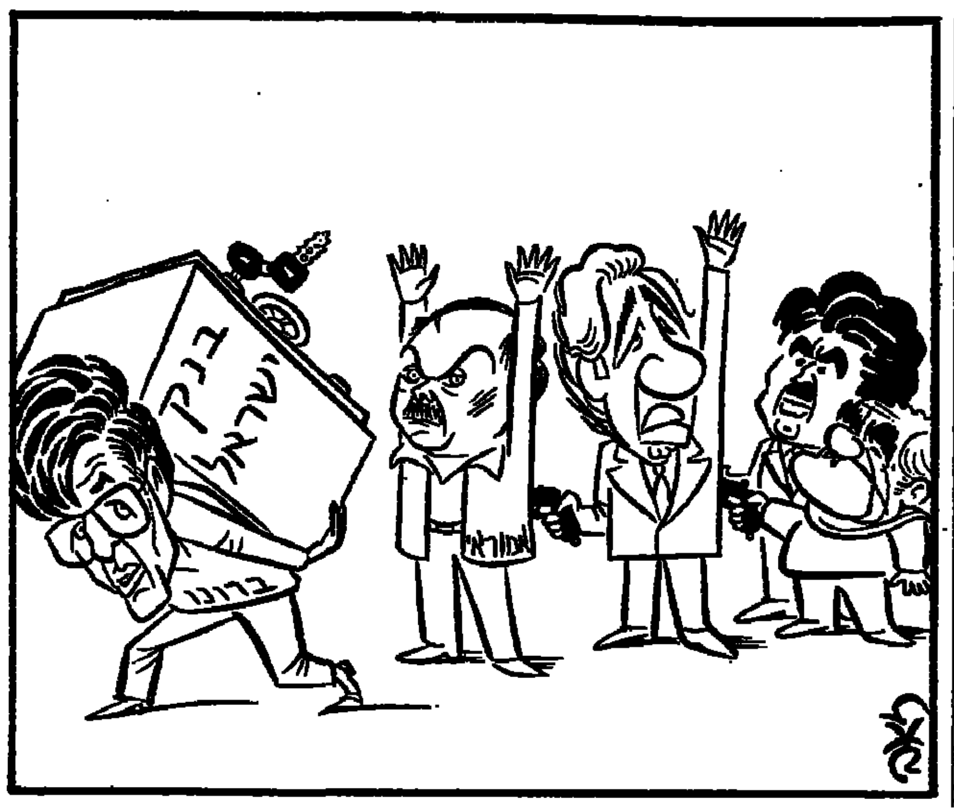

סטאטוס קוו בלי כולם

מאת דן מרגלית

ייתכן עדיין הסכם חילוני-דתי חדש, אך לא שיבה אל ההסדר הקודם שקרס

תמונת מלחמת האזרים הדתית-חילונית יכולה להתפתח רק עם העמקת הדה-לגיטימציה של הסכם הסטאטוס קוו, שמימין כימי מדינת ישראל. הוא חסר כל היגיון, לבד מהיותו בלם מעשי להתפרצויות איבה מיותרות. אין צידוק מדוע יסעו אוטובוסים חיפנים ביום השבת אך לא יסעו בתל-אביב, למה ישחקו כדורגל במגרש בלומפילד ביפו וימנעו מעשות כן ברמת-גן. רק העובדה מדברת בעד עצמה. שהנצחת תמונת המצב מ-1948 גוננה משך תקופה ארוכה על החברה הישראלית מפני האלימות הנובעת בה בשבועות האחרונים.

הסטאטוס קוו נתן את פריו לרוב. בלעדיו לא היתה ישראל דמוקרטיה בעלת צביון מערבי במהותה, תוך עמידה סבילה של האגף החרדי בציבור הדתי ברוב שנותיה.

אין הדברים אמורים לגבי הבעיות ההיסטוריות שנותרו בלתי פתורות ביחסי חילונים-חרדים. מעמדם הבלעדי של האורתודוכסים הסירוב להכיר בזרמים אחרים ביהדות, ובעיות הנישואים והגירושים והגיור הם נושאים סבוכים מכדי שיוסדרו במהירות בהסכם פוליטי חטוף. השינוי בהם ייתכן רק בתום תהליכים ממושכים. כשעוסקים בסטאטוס קוו ב-1986, דנים בניהול משותף של החיים המעשיים בפרהסיה.

קו אדום

חילונים ליברלים ושמאלים היו ראשונים לכפור בתבונת הסטאטוס קוו. בתמורה רבת שנים הודיעו [illegible]

היטב: מלחמת תרבות מן הסוג המתפתח עתה.

יש חשש כי חלק מהם אינו בוחל בה. חלק אחר אינו מבין כי במלחמה כזאת אין מנצחים. אך בעוד שהחילונים מוססו את הרובד התבוני הגלום בסטאטוס קוו — הפרו אותו הקיצונים החרדיים בפועל בחצותם קו אדום סמוי, שהלך והיטשטש בתקופת ממשלתו של מנחם בגין. היא העניקה לחרד-השותף מעמד מועדף על פני הכיפה-הסרוגה הציונית. בימיה פרחו הישיבות החרדיות, שהיו לעיר מקלט למשתמטים משירות בצה"ל. עד 1977 ידעו החרדים שאסור להם למתוח את חבל ההשתמטות יותר על המידה. היתה להם מעין מיכסת-נג בלתי כתובה להשתמטות. בממשלת בגין זה נהפך לנורמה. כל עוד היתה ההשתמטות מצומצמת, היא נחזתה גם מבישה. אך משנעשתה למגיפה עד כי כמעט אין בית דתי ללא נפגע — שוב לא היה אפשר להתייחס אליה כאל נפלת של נמושות.

הכסף איכלס את הישיבות החרדיות, והן שאבו עוד ממון מקופת המדינה, וככל שגדלו והתרחבו כן גבר זלזולן בה. דוד בן-גוריון היה ראשון להרשות להם זאת, אבל בימיו ותחת הנהגת יורשיו נמנעו החרדים מלהתגרות בסבלנותם.

החילונים הצביעו על תופעות חמורות אלה. הם קבלו על המונופול האורתודוכסי הנוקשה. אבל למעשה [illegible]

שאירע ב-15 השנים האחרונות ברחוב דיזנגוף בתל-אביב ובקולנוע "היכל" בפתח-תקווה ובאיצטדיון ברמת-גן, אינו יכול להתעלם מהעובדה כי ההפרה המעשית היתה חד-צדדית. זה התאוץ בהשתלטות כמעט אלימה של החרדים על אזורים הולכים ומתרחבים בירושלים ובערים מסורתיות אחרות.

הכרסום הדו-צדדי בסטאטוס קוו אינו מנותק מהחלשת זיקתה של ישראל להורתה הציונית. אין זה מפליא כלל כי מראשית פעולתה העדיפה הציונות, במודע, לדחות ולהימנע ממלחמת תרבות, כפי שסקר זאת אהוד לוז במחקרו "מקבילים נפגשים". סדר היום הלאומי דחה הכל. אך ככל שהסתדק סדר היום המוסכם, כך רבתה הקצנה. שעורינה בסטאטוס קוו פחת בתמורה: לחילוני הקיצוני נוח לגלות כי לא שכנו הנגר או בעל המכולת עם הכיפה הסרוגה מייצג את הזרם המרכזי ביהדות הדתית.

הסכם חדש

השחורים והאנטי-ציוניים שהשתלטו עליה אינם שכנים של ממש, ואין לחילוני רצון לחפש עמם כל מכנה משותף. אין לו אפשרות לנסח עמם יעדים מוגדרים ומוסכמים. האליטות החרדית ותפיסת העולם המסבירה ברצון ההשגחה העליונה אפילו את האסון בצומת הכונים. הניכור כלפי כל מה שהוא יהודי פתוח — אינם ניתנים לגישור כלשהו עם אורח החיים של כל חילוני [illegible]

המקצין עושה אילו זבולון המר הנהיג את הדתיים? ויותר מכך, אילו היו אפרים אורבך ואוריאל סימון מבקשים ממנו להימנע בפתיחות קולנוע "היכל" בפתח-תקווה? קשה לדעת.

למנוטרי המאבק האלים אין עניין להבין את הצד האחר ולהטות לו אוזן קשבת. המתח הגובל באלימות משרת בדיעבד את מי שנפשם יוצאת לעימות חזיתי. בתנאים אלה אין עוד אפשרות להחזיר את השד לבקבוק. את הנעשה אין להשיב.

הסטאטוס קוו הישן שבק חיים לכל חי. קריאתו של שמעון פרס לחודש את ההידברות אינה יכולה לחזור לחידוש מה שהיה, אלא להתמקד במלאכה כפוית-הטובה, שתנסח הסכם סטאטוס קוו חדש. עוד לפני שיודבר בתכנו יש לקבוע לו פרק זמן מוגדר. שר הפנים יצחק פרץ הציע הסכם חדש ל-20 שנים. דומה כי זו תקופה ארוכה מדי אם מביאים בחשבון, ששום גורם דתי לא ייאות עתה לדרמה של ממש. בתנאים אלה אין סיכוי להסכם ארוך מעשור בלבד. גם אין טעם להעמיד פנים כי תחת הסכם-מסגרת כזה ימצאו את מקומם כל החוגים, לרבות הקיצונים בשני המחנות. זה הסכם לגושים גדולים של ציונים מתונים בלבד, שעם מידה של רצון טוב יוכלו לכפות את שלטון-החוק על סרבניו שבקצוות.

כבר עתה מאוחר במקצת. הפוליטיקאים לא האזינו לקולות שבקעו ממשכן הנשיאות כאשר יצחק נבון הזהיר כי האש הדתית-חילונית מסוכנת מן העוינות, וכשר חיים הרצוג הצביע על סכנה דומה. אך עדיין אין זה מאוחר מדי, אם שני הצדדים יהיו נכונים לאיפוק ממש, לנבחת הקיצונים שיקצינו אותם כי מבחן את כל ערכיהם [illegible]

פיקנטי
תדמית
של מפעלי נקניק
בשר וסלטים

מדינת ישראל
משרד הבריאות
לשכת הבריאות המחוזית
שרות המזון
רשיון מס' 500
פיקוח רפואי וטרינרי צמוד
עיריית בני-ברק

בישראל:
השם הנבחר
פיקנטי נבחר להיות נבחר מההתחלה:
פיקנטי נותן לך נקניק, בשר וסלטים טריים מהבוקר.
רק פיקנטי הראה לך בטלוויזיה (הצפית, 28.10.85) איך מייצרים את המוצר הכי טרי. הכי נקי.
מוצר של טעם, איכות והנאה.
1986 BEST BRAND AWARD
1986

באירופה:
הצלחה מסחררת
ועכשיו - פריצה מכובדת אל השוק האירופאי: הזמנות, הזמנות, הזמנות.
אירופה גילתה את פיקנטי.
התחדשי ישראל: יש לך שגריר פיקנטי מכובד!

עובדות:
Etwas Besonderes für den Tisch!
Exotische Salate und leckere Räucherwaren
Salate, die heute von Pikanti zubereitet werden, werden sofort per Flugzeug nach Europa befördert und können tags darauf von der europäischen Hausfrau gekauft werden. – Überraschen Sie Ihre Gäste und Ihre Familie, versuchen Sie die pikanten Salate und Räucherwaren aus Israel und bringen Sie Abwechslung in Ihre Küche.

"... משהו מיוחד באמת להגשה..."
"... הפתעה לאורחיך ובני המשפחה: משהו טוב מישראל. פיקנטי."

כשר בהשגחת הרבנות בני-ברק
פתוח עד 10 בלילה
מפעלי פיקנטי
השומר 104 בני-ברק, טלפון 774865

אפרטהייד: עד מתי?

מאת דן סגיר

היעדים בגל המהומות הנוכחי רחבים יותר לעומת אירועי סאוטו 76', ומכוונים בסופו של דבר להקמת מדינה דמוקרטית בשליטת הרוב השחור

יוהנסבורג

ב-16 ביוני 1976 סגרו תלמידי בתי-הספר בסאוטו השחורה פרק בהיסטוריה של דרא"פ. ללא כל ארגון מראש, ללא הנחיה והדרכה של הארגונים הוותיקים בבית ובגלות, הסתערו נערים ונערות על מערכת החינוך של האפרטהייד. על פי חוק "חינוך הבאנטו" שחוקק זמן קודם לכן, נקבע ששפת ההוראה לשחורים תהיה אפריקאנס, שפת השכבה השלטת, לשון המזוהה ללא תקנה עם משטר ההפרדה הגזעית. הילדים טענו שבכך שמאלצים אותם ללמוד באפריקאנס מתכוון המעמד השליט הלבן להנציח את נחיתותם ופיגורם התרבותי של השחורים. המהומות התפשטו לכל רחבי הארץ, מאות נהרגו, רבים נעצרו ואלפים ברחו מן הארץ והצטרפו לארגוני הפעולה בגלות.

גל המהומות הנוכחי בדרא"פ אינו מתמקד בנושאי חינוך גרידא והוא מקיף שכבות רחבות של הציבור השחור, לא רק תלמידים. בסיבוב הנוכחי המאבק מכוון במישרין נגד השלטון הלבן והוא ביטוי לזעמם המצטבר של רוב אוכלוסי הארץ על קיפוחם החברתי, הפוליטי והכלכלי ביחס למיעוט. היעדים הפעם הם רחבים יותר, והם מכוונים בסופו של דבר להקמת דרא"פ דמוקרטית, בעלת שלטון רוב שחור. מרכיב הספונטניות קיים בהרחבה גם במהומות הנוכחיות. אך הוא אינו בלעדי ומרכזי כמו בתחילת מהומות 1976. הארגונים השונים ובראשם איאנ"ק (הקונגרס הלאומי האפריקאי) שנמצא כאמור בגלות והחזית הדמוקרטית המאוחדת, בתוך הארץ, מעודדים ומנחים במידה מסוימת את ההתרחשויות הפנימיות. זה נעשה באמצעות שידורי רדיו מתחנותיהם מלוסאקה בירת זמביה, וכן עלונים המופצים במחתרת בערים השחורות.

חשש מהידרדרות האירועים

אירועי אתמול, יום השנה העשירי למהומות סאוטו, הם דוגמה בולטת לפעילות מתואמת מאורגנת ומתוכננת מצד ארגוני האופוזיציה השחורים. לפני שישה שבועות, מיד לאחר קיום שביתה כללית מוצלחת באחד במאי, הפנו אלה את מרצם, כשבראש הארגון הגיוס שלהם לקיים שביתה כללית בת יום אחד ובכמה מקומות, במשך שלושה ימים [illegible] הפעילות) לציון אירועי סאוטו. במהלך השביתה תוכננו אסיפות, טקסי אזכרה ואירועים אחרים בערים השחורות וכן באוניברסיטאות הלבנים, כגון אוניברסיטאות, כנסיות ועוד.

השלטונות הגיבו שעל רקע האירועים ב-20 החודשים האחרונים, יום מחאה זה לא יעבור בשקט והם חששו מהידרדרות האירועים ומאבדן שליטה. הממשלה ניסתה להעביר חקיקת ביטחון מיוחדת בפרלמנט, אך נתקלה בקשיים ובהתנגדות. שר החוק והסדר הודיע לפני שבוע שכל האירועים לציון יום השנה למהומות סאוטו אסורים על פי החוק, ועל הפרת האיסור יגיבו השלטונות ביד קשה. אולם בזאת לא היה די. ביום חמישי האחרון הודיע נשיא המדינה פ' ו' בותה בנאום מיוחד בפרלמנט על הטלת מצב חירום כללי ברחבי הארץ. בהודעתו מסר, שלידי שירותי המודיעין נפל מסמך של איאנ"ק שנאמר בו כי 16 ביוני אמור להיות "ההפגנה החזקה ביותר של עמנו, כדי להוריד את המעמד השליט על ברכיו".

בלילה שלפני ההודעה נעצרו אלפים מהחשודים בארגון פעולות מחאה או כאלה הכלולים ברשימות המשטרה. המעצר הוא ל-14 יום ללא משפט. על פי תקנות מצב החירום, בידי שלטונות הביטחון סמכויות בלתי מוגבלות לפעול נגד כל אדם או מוסד החשודים בהפרת הסדר הציבורי, או בכל פעילות [illegible] מתנגדיו.

הדראה במשבר

במסגרת מצב החירום הוטלו הגבלות חמורות על העיתונות המקומית וכתבי החוץ השוהים כאן. קן אואן, עיתונאי בכיר ברשת העיתונים באנגלית "סאן", המתון בדעותיו ולא רחוק מתמיכה בממשלה, כתב אתמול שהפיקוח וההגבלות על העיתונות בימים האחרונים שינו את אופיה של דרא"פ מחברה אוטוריטרית לחברה טוטליטרית. לדבריו, השלטונות הטילו פיקוח על המחשבה והמידע. כל העיתונים עוברים צנזורה מוקדמת ומוצא מהם כל מידע על המתרחש באזורים השחורים ועל פעילות כוחות הביטחון. נגד כתב חוץ אחד הוצא צו גירוש, למען יראו וייראו.

הפעלת היד הקשה לדיכוי אירועי 16 ביוני השיגה את מטרתה בצורה חלקית. הכרזת מצב חירום ופריסת כוחות צבא ומשטרה ברחובי הארץ, ובעיקר באזורים הרגישים, אכן צימצמה את המהומות למזער. אולם חקיקת חירום אינה יכולה לשכנע אנשים ללכת לעבודה ולקיים את שיגרת יומם. רוב מיליוני השחורים אכן שבתו ביום זה. עסקים רבים סגרו את שעריהם ולבנים רבים — חלקם מחשש, אחרים מאונס — נותרו בבתיהם. מארגני האירועים הצליחו איפוא לשתק את מרבית המשק והכלכלה הדרום-אפריקאית.

משמעות מעבר ליום זה

אולם הכרזת מצב החירום הכללי והפעלת היד הקשה יש להם משמעות מעבר ליום זה. בהפעלת אמצעים חריפים אלה, מודה למעשה הממשלה באי יכולתה לשלוט באירועים באמצעים הרגילים, וזוהי הודאה כי הארץ נתונה במשבר עמוק. משמעות נוספת לשימוש באמצעים אלה היא, שידם של הנצים בממשלה כאן היא עתה לחלוטין על העליונה. עד לאחרונה ניסתה דרא"פ להציג כלפי חוץ חזות מתונה — שלטון הנוהר לרפורמות ונכון לפשרה ולמשא ומתן עם השחורים. עתה, ככל הנראה, תהיה התבצרות בקו הקשוח והתגוננות מפני העולם, בפרט לנוכח הלחצים ההולכים וגוברים מכל העברים.

ביטוי מתון וזהיר (לנוכח הנסיבות) לגישת השחורים באשר להטלת מצב החירום הכללי, נתן ג'ון קוליץ, עיתונאי שחור, בעל טור קבוע ב"סטאר" של יוהנסבורג. הלה מצטט את נאום הנשיא מיום חמישי, שבו נאמר: "ככל הנראה, החוק הרגיל של הארץ אינו מספיק כדי לאפשר לממשלה להבטיח את ביטחון הציבור ושמירת הסדר הציבורי". ותשובת קוליץ: "אדוני הנשיא, אתה טועה מכל וכל. אתה מנותק מהמציאות, או — כפי שכמה מאתנו חושדים — עיוור לעוצמת הרגשות נגד מדיניות האפרטהייד המתועבת ונגד הפרדות האפליה למוצגה. לא אדוני הנשיא, שום נסיבות חדשות המאיימות באופן רציני על ביטחון הציבור ושמירת הסדר הציבורי לא עלו. הנסיבות הן כמו אלה שהובילו למרחץ הדמים בשארפוויל 1960, בסאוטו 1976, בלאנגה ובמאמלודי 1984. עד מתי אתה מתכוון להמשיך בצורה כזו?"

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

יהודים בגרמניה

יש סימנים לכך שיהודים מתחילים לחזור לגרמניה. בכל זאת, היחסים בין ישראל וגרמניה לא יוכלו להיות רגילים עוד זמן רב, אומר ארנסט קרמר, מי שהיה יד ימינו של העורך והמו"ל המערב-גרמני אקסל שפרינגר המנוח. קרמר, יהודי יליד באוואריה, כיום אזרח אמריקאי, מילא תפקיד מרכזי בסיפור האהבה של שפרינגר עם מדינת ישראל מאז 1967 ועד יום מותו. באחרונה ערך אחד מביקוריו התכופים בישראל. בעבר היה בא עם שפרינגר ("ישראל הפכה למולדתו השנייה"). כיום הוא בא לבד ובביקורו האחרון סיפר, באגודה לקשרי ישראל-גרמניה, על מצב החיים היהודיים בשתי הגרמניות.

במזרח גרמניה נותרו כמה מאות יהודים זקנים, מקבלי פנסיה. צעירים אין. "בקרוב ישארו רק הקברות", השמירה עליהם תהיה באחריותה של הקהילה היהודית העולמית, אומר קרמר.

בקהילות מערב גרמניה חיים כיום כ-30 אלף יהודים ועוד כ-3,000 עד 5,000 יהודים שלא הצטרפו לשום קהילה ואינם מזדהים, דתית או ארגונית, כיהודים. לפני עלות הנאצים לשלטון חיו בגרמניה כ-600 אלף יהודים.

רוב הפליטים היהודים ניצולי השואה, שנמצאו על אדמת גרמניה המערבית אחרי סיום מלחמת העולם השנייה, עזבו אחר כך את גרמניה למדינות מערב אירופה, לאמריקה או לישראל. כאשר איאראו סיימה את פעילותה בגרמניה ב-1959, היו במדינה 11 אלף יהודים, רובם חולים וזקנים, ויש מי שהיו אז שותפים לדברי רוברט וולטש, ש"גרמניה אינה עוד מקום בשביל יהודים". אך בהדרגה התחילו יהודים להתיישב שוב בגרמניה. מתוך 30 אלף יהודים החיים בה כיום, רק כ-10 אחוז חיו בגרמניה לפני המלחמה, ורובם שוהים בבתי אבות. האחרים באו לרוב ממזרח אירופה לאחר שהאנטישמיות הישנה הופיעה שם שוב בלבוש חדש. בברלין המערבית חיים כיום כ-5,000 יהודים, בעיקר רוסים, שחלקם נשארו שם עוד משירותם בצבא הסובייטי בתום מלחמת העולם.

אך כיום כבר לא-הכל ישישים ובתי אבות, אומר קרמר. יש כבר גם בתי ספר יהודיים. במערב ברלין לומדים בבית הספר היהודי גם תלמידים לא-יהודיים. בהיידלברג יש בית ספר גבוה למדעי היהדות, המתקיים בזכות נכונותם של פרופסורים מארה"ב ומישראל ללמד בו. יותר אנשים לא-יהודים עוסקים היום במחקר היהדות בגרמניה מאשר בכל מדינה אחרת.

אין מגמה רווחת של שיבת יהודים לגרמניה, אך יש סימנים שצעירים יהודיים — רופאים, עיתונאים, אנשי עסקים, פרופסורים — שוב מוכנים להתיישב במערב גרמניה. בעיה קשה אחת של צעירים אלה היא הקמת משפחות יהודיות. בגרמניה עדיין חיים יותר צעירים יהודים מאשר צעירות.

בכל עיר עם קהילה יהודית, יש גם תנועה ציונית.

קרמר סבור כי יהודי גרמניה יצטרכו לגבש לעצמם זהות חדשה שתתבסס על שלושה מרכיבים: העבר של השואה, המציאות החדשה בגרמניה וקיומה של מדינת ישראל. הוא סבור שיהודים צריכים להיות בכל מקום בעולם. "היטלר רצה לחסל את היהדות בגרמניה. אם לא יהיו בה כיום יהודים, פירוש הדבר היה שהיטלר הצליח", טוען קרמר.

הליגה נגד השמצה

חמישים וחמישה איש ממשלחת "הליגה נגד השמצה" של בני ברית מארה"ב סיימו כאן, בראשית השבוע, שבעה ימי דיונים, לימודים, סיורים וביקורים, שבחלקם השתתפו גם ראש הממשלה שמעון פרס וממלא-מקומו יצחק שמיר. היו אלה גם אירועים לסיום כהונתו של קנת ביאלקין, עורך דין ידוע בוואל סטריט, כיו"ר בני ברית. ביאלקין שימש גם יו"ר נשיאי הארגונים היהודיים האמריקאיים הגדולים, ובתפקיד זה יחליפו מוריס אייברם, מנהיג יהודי ותיק, בעל עבר גם בתפקידים חשובים בממשל ארה"ב.

"הליגה נגד השמצה" היא כיום אחד הארגונים החשובים והגדולים ביותר באמריקה. אף על פי שאיננה מוגדרת רשמית כציונית, מצטיינת הליגה בתמיכה לא-מסויגת כמעט בישראל — לעתים על סמכויה הפנימיים. היא הוקמה ב-1913 על-ידי מסדר בני ברית, ומטרותיה המקוריות היו לשים קץ להשמצות העם היהודי ולהילחם בתופעות הגסות והבוטות של האנטישמיות. בינתיים עברה האנטישמיות באמריקה, כרבה, תהליך של "עידון". אם כי יש עדיין גופים קטנים ותופעות מקומיות של אנטישמיות בוטה וגסה, לובשת כיום האיבה והאפליה כלפי היהודים לבוש "מתוחכם" ו"מעודן" יותר, הבולטת בעיקר בתחום החברתי וההתרבותי. ה"ליגה" פועלת עתה נגד שני סוגי האנטישמיות. ספרי ארנולד פוסטר ובנימין אפשטיין על האנטישמיות באמריקה נחשבים לספרי היסוד המתעדים את התמורות שחלו ביחס אל יהודי ארה"ב בעשרות השנים האחרונות.

אחד הפרדוקסים המשונים הוא שהגויים באמריקה מבינים יותר טוב ויודעים יותר על "הליגה נגד השמצה" מאשר היהודים בישראל. בדיקה שנעשתה באחרונה הראתה שישראלים רבים חושבים ש"הליגה נגד השמצה" — שהמלחמה על זכויות הדמוקרטיות היא לב פעולתה — היא מעין מהדורה אמריקאית של "הליגה" של כהנא. זה כאב ומרגיז את "הליגה נגד השמצה". זו שכרה חברת יחסי ציבור ישראלית כדי שזהותה האמיתית תחדור לתודעת הציבור.

קשיי המסורבים בערי השדה

מצבם של מסורבי עלייה שנאלצו לגור בערי השדה קשה בהרבה מזה של המתגוררים בערים הגדולות בברית המועצות. בערים הגדולות מתנהלים חיים חברתיים ותרבותיים יהודיים ויש שיתוף גדול בין המסורבים. בערי השדה כל זה חסר, ולעומת זאת מוכבד לחצם של השלטונות, הן משום שיותר קל למשטרה לפקח על האנשים, והן משום שהאיום בפיטורים מהעבודה חמור יותר, כי קשה למצוא עבודה אחרת.

כך כותבת פעילת העלייה אידה נודל, החיה בגלות בעיירה כואת, במכתב אל נשיאת ויצ"ו רעיה יד-לום, שאת עזרתה היא מבקשת בהפעלת לחץ ציבורי בעולם כדי שהשלטונות הסובייטיים יתירו לה לעלות לישראל.

נודל מסבירה כי מסורבי עלייה רבים החיים בערי השדה ויתרו על שאיפתם לעלות והסתדרו במקום. "אין זאת אומרת שירד מספר היהודים המבקשים לעזוב... חל שינוי בקבוצות הגיל המאפיינים של מבקשי העלייה, סוגים חדשים של אנשים — כמו ילדים בני 15 ויותר — מצטרפים, והתנועה גדלה מיום ליום".

היא מדגישה כי עתה המשימה המרכזית היא להביא לשחרורם ולעלייתם ארצה של אסירי ציון ומסורבי עלייה הממתינים להיתר יציאה מאז משפטי לנינגרד. המדובר בלא-יותר מעשר משפחות, כותבת נודל.

صورة من الأصل

מלים ומו"לים / מיכאל הנדלזלץ

כולם רוצים למכור

מחר נפתח שבוע הספר, מאמץ למכירת ספרים הנמכרים היטב גם בשאר שבועות השנה

שם המשחק הוא מכירה. התאחדות המו"לים מחלקת את שטחי המכירה בין ההוצאות המרכיבות אותה, והללו פורשות על השולחנות את הספרים שהוציאו השנה והשנים קודמות, בהנחות שבין 25 ל־40 אחוזים. פעם אחת בשנה באים המו"לים במגע ישיר עם הקהל, מבלי שיצטרכו להיעזר בתיווכם של המפיצים ומוכרי הספרים.

מבחינה סטטיסטית, מצדיקה ישראל את הכינוי שדבק בעצמה, "עם הספר". על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (אמנם מ־שנת 81–82, כפי שפורסמו בשנתון הסטטיסטי 1985), יצאו לאור באותה שנה 4,127 כותרים שונים: 2,056 מהדורות ראשונות, 1,275 ספרי קריאה, ספרות ושירה, 38 ספרי אמנות, 283 מתחום היהדות (ספרי תפילה וכו'). ספרי הבישול נכללים בקטגוריה "כלכלת בית, ספרי עזר שימושיים", ומהם יצאו באותה שנה 77 בלבד.

גם אם נביא בחשבון שמאז אותה שנה עבר עלינו משבר כלכלי, אין להניח שהנתונים השתנו באופן משמעותי. פירושם שבארץ יוצאים שלושה עד ארבעה ספרי קריאה חדשים ליום, ויש מי שקונה אותם. גם אם הוצאות ספרים קמו בעבר על בסיס, ועם מטען אידיאולוגי, וגם אם חלק מהן עדיין מצהירות על מטרתן החינוכית ומוציאות כתבים מקובצים ומכובדים, והיו רוצות לעסוק בספרים רק לשם שמים, כולן מוציאות ספרים כדי למכור אותם. לצורך זה הן נזקקות במשך כל השנה לחנויות ספרים.

ההערכה היא שיש בארץ כ־200 חנויות ספרים ועוד 500 חנויות שמוכרות גם ספרים. חלקן מאורגנות ברשתות. לרשת סטימצקי, הנחשבת לאחת הרשתות הגדולות בארץ, יש על־פי נתוניה 70 חנויות: 40 בבעלות ישירה ו־30 סוכנויות משנה, בהן החנויות בבתי המלון. לדברי סטימצקי, הוא קולט לחנויותיו כ־200 ספרים חדשים מדי חודש בעברית, ועוד כ־500 בשפות אחרות. סטימצקי הוא גם יבואן גדול של ספרים לחנויותיו ולחנויות אחרות.

לסוכנות ברונפמן ארבע חנויות בבעלות ישירה, תשע מחלקות ספרים ב"המשביר לצרכן", שלוש מחלקות ב"כלבו שלום" וארבע חנויות בבעלות אחרים. לרשת "ספרי" 16 נקודות מכירה קמעונאיות ומרכז ברמת גן שבו כמעט 70 אחוז מהמכירה היא סיטונאית, תוך שימת דגש על ספרי לימוד ומכירה לספריות ציבוריות. לרשת "לירייק" 11 חנויות, בעיקר במרכז הארץ, וברונפמן מספק ספרי יבוא בלועזית גם ל"לירייק" וגם ל"ספרי".

הוצאת הספרים היחידה שיש לה רשת מכירה משלה היא "כתר" (למרות שגם סטימצקי וגם ברונפמן עוסקים בהוצאה לאור), ורשת חנויותיה (באולמות כניסה של תיאטרונים) מוכרת בעיקר ספרי "כתר", אם כי הכוונה בעתיד להפוך את רוב החנויות לחנויות ספרים כלליות. בצד הרשתות יש חנויות בודדות כמו "מוזה", שעתה קיימות כבר שתיים מהן, "פרוזה" או עוד חנויות בשמות רבי־המצאה, שכולן עוסקות במכירת ספרים. על־פי הצלבת נתונים חלקיים ועל־פי הנתונים הסטטיסטיים, נמכרים בשנה בארץ כ־12 מיליון עותקים, מכל סוגי הספרים.

חלק גדול ממספר אדיר זה הוא מכירה של הוצאות גדולות, פרטיות או עם גב ציבורי, המוכרות רבע מיליון ויותר ספרים בשנה: עם עובד, הקיבוץ המאוחד, ספרית הפועלים, כתר, זמורה־ביתן, מעריב, ידיעות אחרונות־עידנים, מסדה, מודן. אף אחת מהן, כך נדמה, אינה מפסידה, ואף אחת מהן, בניגוד לזלזול המקובל לקראת שבוע הספר, אינה משווקת רק ספרים שימושיים או ספרי בישול. כל אחת מהן עברה במאמץ מוגבר לקראת שבוע הספר, גם על ספרים חדשים שיהנו מהחשיפה התקשורתית לציבור ולד־תי ההנחות, אבל בעיקר על הדפסה חוזרת של הלהיטים הגדולים כדי לספק את הצריכה. הרבה בתי דפוס וכריכיות עבדו שעות נוספות.

חנויות הספרים הן העושות את מאמץ השיווק הגדול, ותמיד יש מידה של הרגשת קיפוח מצדן כשר מוכרו שבוע הספר. יש רשתות המתהדרות בהיצע רחב, תצוגה פרושה היטב ומספר חנויות רב. אבל מרגישות מדיניות של היעדר שי־רות, או שירות עצמי (סטימצקי), ויש המתפארות בצדק בכל אלה וגם ביחס אישי של המוכרים, באווירה נעימה והברחות (לירייק, מוזה, פרוזה). יש ביניהן תחרות חריפה במבצעי הנחות לספרים, יוצרים או סוגים שונים, כשרובן נמצאות בעמדת נחיתות כלכלית כשרשת סטימצקי מחליטה לעשות מבצע הנחות של חצי מחיר ומוכרת ספרים במחיר עלות או אפילו הפסד, כשמטרתה למשוך קונים. הקונה כמובן נהנה.

"שבוע הספר" מתקיים לא רק בכיכרות, אלא גם בחנויות. ההנחות שעליהן החליטו המו"לים חלות גם עליהם, ואז מתח הרווחים שלהן קטן יותר, למרות שהם רוכשים באותו שבוע (למעשה חודש) את הספרים מהמו"ל או המפיץ בהנחה נוספת. אבל זהו השבוע שבו המו"לים יכו־לים לבחון לבד "מה הולך", ולא לסמוך על הזמנות של רשתות וחנויות או מפיצים.

המו"לים מנסים למצוא דרך ישירה אל הקורא גם במשך כל השנה. הדבר נעשה באמצעות סדרות המבצעים השונות: עם עובד, הספריה, מועדון קוראי מעריב. לא פלא שמבצעים אלה לא זכו להתלהבות מוגברת מצד חנויות הספרים. הוצאת זמורה־ביתן מתכב־נת מבצע קשר ישיר כזה גם בשבוע הספר. ידיעון "מה נשמע בזב"מ" מסביר לקורא כי ידיעון כזה אמור להתפרסם באופן סדיר כדי לתת לקורא חומר מעורר. הקורא אמור לענות ולציין גם מה התחום שבו עניין אותו במיוחד. זהו צעד לכיוון שבו יקנה הקורא לא ספר של סופר, אלא ספר של הוצאה.

כמות הנייר הנרכשת במרכזו על־ידי התאחדות המו"לים היא בעצם הפעילות המאוחדת האחת, בנוסף ל"שבוע הספר" של ההתאחדות. כאן חלה ירידה בשנים האחרונות בכ־25 אחוז, מ־4,000 טון ל־3,000 טון. עם זאת, יש הוצאות שרוכשות נייר במישרין, ולא דרך ההתאחדות.

מה שכדאי להדגיש הוא שהמספרים הנרשמים ולהיטי השנה לא היו ספרי הבישול או העיון. הם אמנם מציגים מספר עותקים נכבד בסטטיסטיקה. אך גרוסמן, כידוע, נמכר ביותר מ־15 אלף: כמעט כל ספר של "עם עובד" מופץ ביותר מ־12 אלף עותקים, ויש להיטים מתמשכים: א. ב. יהושע, עמוס עוז, יעקב שבתאי. אלה מודפסים שוב ושוב במהדורות חוזרות. לא כתקוה של מו"לים, אלא כהיענות לביקוש. נכון, לא הכל ספרות "יפה ומ־קורית"; גם "קין והבל" של ג'פרי ארצ'ר נמכר היטב בגלל סדרת הטלוויזיה. מה שמוכיח שאתה יכול להביא את הסוס למים, אתה יכול אפילו לשכנע אותו לשתות, אבל לא תוכל לשכנע אותו להעדיף את המים הנראים לך טובים יותר.

מאמצי שיווק

מי שרוצה למכור צריך לדעת לשווק. למרות מחאות מצד שומרי טוהר הספרות, דומה שהבוגר השנה (עיין ערך "עיין ערך אהבה") שמותר לשווק ספרים וגם אפשר להצליח בזה.

התיאטרון הקאמרי למד את השיעור ומלמד אחרים. עם הצגת "זוות החיות" נמכר בכניסה לתיאט־רון, כמובן, "זוות החיות" שיצא ב"עם עובד". בעונה הבאה אמורים להעלות בתיאטרון זה עיבודים ל"נוצות" ול"עלובי החיים", והספרים בוודאי יימכרו בכניסה.

בשבוע הספר מארגן התיאטרון הקאמרי, בשיתוף עם עיריית תל אביב, קפה ספרותי במרפסת הכניסה לעירייה. שולחנות, שיוכלו לארח 150 איש, ... שנות, הול מ"שוקן" (בערב הפתי־חה, עם יהודה עמיחי, פנחס שדה ומאיר שלו, ובמובן קריאה מספרי עגנון), ועד "הספריה" (שתי פגישות, שבהן יוארו "הזולה הנצחי" ו"אהובה" של חנוך לוין, ספרו הידוע של גרוסמן – בהשתתפותו – והספר החדש של יוסל בירשטיין "כתם של שקט"). הוצאת "עם עובד" תציג במסגרת זו את גילה אלמגור, שתקרא מספרה "הקיץ של אביה", ואת הפרופ' מריאן רבינוביץ' שישוחח על ספרו "גילו של אדם", בערב אחר. ואילו בערב השני יקראו "משוררי עם עובד" (שהוציאו שם ספרי שירה לאחרונה): חזי לסקלי, אמירה הס ומאיר ויזלטיר. הייניך היינה אינו אמנם "משורר עם עובד", אבל ספרו "שירי הים הצפוני" יצא בהוצאה זו, והשבוע מתכננים גם להסב רחוב בתל אביב על שמו, באופן סמלי, שכן העירייה לא מאשרת דברים כאלה למומרים, ספו, ספו. עוד יערכו ערבים עם הוצאת "עקד", הוצאת "כתר" (בעי־קר ספרי ילדים ונוער בערב זה) וכתב העת "פוליטיקה". אישיות פו־ליטית אמורה גם לחתום על ספר שירי ילדים, למי שמתקשה לנחש במי מדובר, זהו השר גד יעקובי.

התיאטרון הקאמרי תורם לאירוע את שוקקיה, את הרעיון והארגון, והד הוצאות משלמות עבור הכבוד וה־הנות מן החשיפה. הקאמרי מתכנן גם שיתוף פעולה שיווקי עם "עם עובד" לטווח ארוך יותר, באמצעות מכירת מנוי משולב ל"ספריה לעם" ולתיאטרון. כשתשומת הלב היא על שיווק ספרים, למה לא לשווק באותה הזדמנות גם תיאטרון. מי שלא יראה את ההצגה, יוכל לקרוא את הספר.

יווני יותר מיווני

בהוצאת שוקן יוצא לאור מפעל של חידוש תרגומי מחזות יווניים

בניגוד למפעל ההוצאה לאור של כתבי שקספיר בעברית, בסיועו של המפעל לתרגום ספרי מופת, הנפרש בין כמה הוצאות ספרים וכמה מתרגמים, הולך וקורם עור מפעל של תרגום מחודש של מחזות יווניים כמפעל של הוצאה אחת (שוקן) ומתרגם אחד (אהרן שבתאי). לקראת שבוע הספר יוצא הספר השלישי בסדרת המחזות, "אלקסטיס" של אוריפידס. כאן לא היה תמריץ מצד התיאטרון, אלא בחירה של שבתאי עצמו, ולא רק מפני שהמחזה של אלקסטיס הוא זה שעליו ביסס חנוך לוין את "כולם רוצים לחיות" שלו. הפרויקט הבא הוא "אגממנון" ואולי כל הטרילוגיה של אייסכילוס.

היוזמה הראשונה היתה בכל זאת מהתיאטרון, לגבי שני המחזות הראשונים שכבר ראו אור. בהופעתם זהה. "אדיפוס המלך" של סופוקלס תורגם בהזמנת תיאטרון "הבימה", והועלה שם בבימויה של עדנה שביט. "מדאה" הועלה בתיאטרון "הבימה", אך בסופו של דבר העלה התיאטרון גרסא שעובדה לצורך ההצגה, המבוססת גם על התרגום של שבתאי וגם על גירסא אמריקאית ושבתאי הסיר את שמו מתרגום זה כשהוצג. שני התרגומים יצאו לאור ב"שוקן", כששבתאי מקדים להם מבואות מאלפים, ומוסיף קטעי תרגום רלוונטיים לטרג־דיות אלה מספרות יוונית. שניהם נמצאים גם בחומר הלימודים בבית הספר התיכון. לא מכבר יצא בהוצאת "כתר", בסדרת "יוצר ויצירה", ספר מאמרים סביב "אדיפוס", אם כי עמוד 28 במהדורה הראשונה מודפס בצורה הפוכה.

לשבתאי רקע קלאסי ביוונית. הוא ער לכך שבארץ יש מודעות מצד מבמות לחיי לרקע הקלאסי הנחוץ להערכת מחזות אלה. הוא מתרגם בתחום שבו ... תרגום ... "אדיפוס המלך", ... סופוקלס ואייסכילוס (שבתאי אומר שהשפה הספרותית בה תרגם ריקמן היתה אנאכרוניסטית, כשהוא תרגם תרגומיו לא היו מדוייקים). אהרון קמינקא תרגם מספר לא קטן של טרגדיות ושבתאי הנוטה אפילו לשבח אותם מעט רואה בתרגומיו מידה של נוקשות. יצחק זילברשלג תרגם לעברית את אריסטופנס, הגרסה שלו מליצית ומסורתית, בעוד שרוב קוראי היוונית יודעים לספר על שפת הגוף של אריסטופנס.

שבתאי מחפש את העברית שת־היה קצרה, תמציתית ובעקבות היוונית תיתן הרבה משמעות במעט מלים. לדעתו, לצורך התרגום צריך לדעת לא רק יוונית, אלא גם את השירה המודרנית, שכן יש היום בעברית שפה ספרותית המסוגלת לתת בעברית מקבילה נכונה לתמ־צות של המקור. הוא מחפש עידון שבתפיסת המלים, עידון של סגנון ומציאת שפה אחידה.

התרגום שלו מנסה לתת שורה מול שורה, כשמה שחשוב לו הוא לא כל כך מלים מרמת שפה אחת, אלא שמירה על אותיות התורה של הסופר. ולראיה, כך נשמע בגרסה העברית סיום הטרגדיה של "מדי־אה", שהיה מצרך נהרץ בפסטיבאל ישראל, שבו הוצגה הטרגדיה באנג־לית, בגרסת קאקויאניס:

זאוס באולימפוס קובע דב־רים רבים.
האלים נוהגים להפתיע.
הצפוי אינו מתגשם,
ואת הבלתי צפוי יממש האל.
ראיה לכך הסיפור הזה.

אטלס נחרד מרבצו

ברוכני כרטא בשבוע הספר לא ימכרו את "אטלס ישראל"

לפי המהומה אפשר היה לחשוב שאטלס האגדי נחרד מרבצו ונעו אמות הסיפים. הבדיחה היא כביכול בין חופש המדע לבין זכותו של השלטון להקפיד מה מתפרסם בשמו. העובדות היבשות נכון לרגע זה הן: אגף המדידות ביקש מהוצאת "כרטא" השותפה להפקה ולהפצה של האטלס, שלא להמשיך ולהפיצו. ההוצאה האמונה על דרכי נועם עם שותפיה נענתה לבקשה.

אלא שזה המקרה בו סוגרים את האורווה אחרי שהסוסים כבר נגנבו, אם כי אני לא בטוח שאני מאושר מהדימוי. האטלס נדפס והופץ כבר בחלקו הגדול בחו"ל, במהדורתו האנגלית שנמכרה ל"מקמילן" (3000 עותקים). 1000 עותקים נשארו באגף המדידות והוא יכול לעשות בהם ככל העולה על רוחו. כמצוות השר. 1000 עותקים היו בידי הוצאת "כרטא" וחלק גדול מאוד מהם כבר נמכר.

מעשיו של השר לוי במקרה זה אינם של שר (או אזרח) בנגע הרוצה למנוע הפצת ספר או פרסום, שכן הוא רואה פגיעה בעניין היקר לו. לאסור הפצת ספר אפשר אם מדובר בעבירה על החוק, וכדי להוכיח זאת צריך להגיש תלונה למשטרה. אפילו המומחים בדעותיהם על דברי פרופסור עמירן בפרק הנידון אינם טוענים שהיה חשש לעבירה כזאת.

מצייתו של לוי היא מעשהו של מוציא לאור, שגילה דבר־מה שאינו נראה לו בספר היוצא בבית הוצאתו. ולצורך העניין הזה אין זה משנה אם בית ההוצאה הוא ממשלת ישראל אם לאו. גם אם עיקר טענתו של לוי היא שעמירן נותן אשראי לגוש אמונים במקום שבו היה צריך לתתו לממשלת ישראל או למשרד השיכון (זאת אפשר להבין ממאמרו של השר לוי ב"הארץ"), עדיין זכותו להתערב בפרסום שותף בכיר בהוצאתו לאור שלו. זכותנו לראות את דרישתו זו באור מגוחך ואף להתקומם נגדה, להצביע על השוואות עם משטרים אחרים ולהתריע בפני מגמות דומות, אבל כמו"ל שותף זוהי זכותו.

אפשר להמשיך ולהתווכח מה כתב הפרופ' עמירן ומה היתה זכותו לכתוב. הוא עצמו עומד מאחורי דבריו, ואף שוקל תביעת מה זכויותיו החוקיות לגבי חומר שהוא כתב והוא האחראי לעריכתו. אמנם עדיף היה שכל המתווכחים יקראו בעיון את כל הפרק בהקשרו, ולא רק את הציטטות המובאות במאמרים השונים לתמיכת טיעונים שונים, אבל זה טבעו של ויכוח אצלנו. הבה נניח לצורך הדיון — ואני איני חושב שזהו המצב לאשורו, על סמך קריאת כל הפרק בהקשרו המלא — שעמירן אכן חרג מגבולות המותר בפרסום רשמי.

השר לוי מגיב והורה לאסור את ההפצה בשם משרד השיכון, אבל למשרד זה יש שותף בהוצאה לאור שהוא גוף פרטי שחשוב לו מאוד המוניטין שלו בארץ ובחו"ל. כרטא לא תפנה ל"מקמילן" ותבקש להחזיר את האטלסים ארצה. היא לכל היותר תשקול את שותפותה בהפקת האטלס במהדורותיו הבאות, מתוך הערכה שעסקים אפשר לעשות רק עם שותפים רציניים יותר. המערכת המדעית של האטלס היתה מורכבת מאנשי משרדי הממשלה (מחלקת המדידות והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) וכן מאנשי מדע בלתי תלויים במשרדי ממשלה. החומר הקרטוגרפי בא ממחלקת המדידות, אך חלק מההפקה ומההשקעה הם של "כרטא", שרכשה את המהדורה להפצה. המערכת עצמה פוזרה בתום תפקידה עוד לפני שהשר הורה לפזר אותה. בין משרד השיכון ו"כרטא" נחתם חוזה, ואם הוא נערך כהלכה מן הסתם יש בו סעיפים בר־ורים המגדירים את זכויותיו וחובו־תיו של כל צד בשותפות.

בפגישה שנערכה אתמול בין אנשי "כרטא" לאנשי משרד השיכון אתמול נבדקו האפשרויות לפתור את הבעיה או על ידי עדכון המהדורה הבאה של האטלס, או על ידי הוספת דף המבהיר את הבעיות לאלה שהאטלס כבר נמכר להם. אנשי כרטא משתפים פעולה עם משרדי ממשלה רבים, והאינטרס שלהם לא היה להתנגח עם הרשות אלא לפתור את הבעיה, אם אפשר בדרכי נועם. הצעות אלה לא נת־קבלו על ידי אנשי השר לוי ודר־ישתו לאסור את ההפצה בעינה עומדת.

בינתיים מי שמחזיק את האטלס בידו עשוי להחזיק עותק יקר מציאות. כיוון שמדובר בכמעט 4000 עותקים שכבר הופצו אין זה עורב לבן ממש, אבל זוהי עדות (גדולה וכבדה) שבארץ הזאת אי אפשר להסכים לא רק על רקע דעות אלא אפילו על עובדות, ומבחינת יכולתנו ליצור מהומות וויכוחים אבתו כהולט על הספר.

נדחקים אל זיו השררה

ראש ממשלה אוהב ספרים?

קל להאמין שהפגישה של ראש הממשלה עם אנשי "סימן קריאה" לא היתה מצוי אקט של יחסי ציבור, וגם אם היתה, טוב שיש ראש ממשלה שרואה בכך יחסי ציבור. השאלה היא מה רואים בה אנשי "סימן קריאה".

חבר המערכת, הפרופ' אסא כשר, העלה בפגישה את העניינים הפולי־טיים של פרשת השב"כ, וביקש תשובות ברורות וחד משמעיות. ראש הממשלה נענה לאתגר והשיב מה שהשיב. והיה מוכן אפילו לענות על שאלות נוספות. והיה זה דווקא עורך "סימן קריאה" מנחם פרי שהס־יט את השיחה חזרה בבהילות לענייני ספרות, והמזמינה לראש הממשלה במלים שאפילו במשטרים הרגילים בתנופה היו נחשבות חנופה מסוימת.

מערכת היחסים בין השלטון לאנשי הרוח היא מורכבת. ושני הצדדים זקוקים באמת ובתמים זה לזה, כשלאחד יש סמכות ממשית והשני טוען לסמכות מוסרית. אבל דווקא מפני שלראש הממשלה פרס חשוב באמת מה חושבים עליו בחוגי "סימן קריאה" ... יותר ולהביא לפרס להחזיר את השיחה לענייני ספר. שבהם אולי, בנסיבות הפוליטיות האלה, נוח לו יותר.

זה כנראה הטבע האנושי של אנשי רוח, שאינם מהססים לכתוב ולנאום את דעותיהם, אך בפגישה פנים אל פנים עם האיש שאליו מכוונים הדברים שכתבו הם מעדי־פים להימצא בתחום הנוח להם. ייתכן ששיקול כאן גם גורם אחר: פגישה אחרת עם פרס עשויה להקל על "סימן קריאה" את חייו הלא־קלים במסגרת האוניברסיטה של תל־אביב, ההולכים וקשים כל אימת שחברת זו או אנשים הקשורים בה נוקטים עמדות פולי־טיות חריפות, כמו במקרה של השיר המפורסם של יצחק לאור. אגב, דווקא ההתקפה הפוליטית הפרועה על השיר של לאור הצילה את קיומה האוניברסיטאי של "סימן קריאה", שעמדה אז (כמו היום) בס־כנת קיצוץ תקציבה ממקור זה. דווקא מכך אפשר ללמוד לקח, וכשראש הממשלה מוכן לשמוע שאלות ולדבר על פוליטיקה עם סופרים, יש לנצל את ההזדמנות שחשיבותה מעבר לקיומו או קילוסו של כתב־עת.

והיו מכותבי "סימן קריאה" שסירבו לבוא לפגישה בגלל פרשת השב"כ והיועץ המשפטי. אגב, אילו הוגשו לפרס חוברות "סימן קריאה" מס' 19 (שהקדימה את 18) היתה השיחה נסובה ממילא על פוליטיקה, מפני שעל כריכתה מתנוסס הקו הירוק בכל חריה ותוכנה פוליטי מובהק. בחוברת 18 הוא יכול למצוא פולי־טיקה באחור הפתוחים, או במאמר של זיוה בן פורת על הקומיקס הישראלי כפי שהוא מתבטא ב"ספר המגוחך" ובנו.

הסופר אהוד בן עזר הודיע שיחרים את קבלת הפנים שעורך נשיא המדינה לרגל "שבוע הספר" בשל החנינות שמעניק הנשיא לנאשמי המחתרת היהודית. זה צעד מחאה החשוב למצפונו של הסופר, אבל ספק אם יועיל. להיפגש צריך. הצריך גם לנצל את הפגישה של "אנשי הרוח" והשלטון כדי לשאול שאלות קשות, ולא להסתפק בכבוד שבשהייה במחיצת הפנות השל־טוניות.

דווקא בחוברת "סימן קריאה" זו שהוגשה לפרס, מובא "הביב" של חנוך לוין (שלא נכח בפגישה) שכותרתו "על הנדחקים ליהנות מזיו השררה". הוא מתחיל במלים אלה: "תמוהה הנטייה בקרב אנשים לא מעטים להידחק בעצרות־עם כדי ללחוץ את ידו של ראש הממשלה, וכי מה זוהה מותקן להם בזה? ... לחוות, כביכול, חוויה היסטורית. אך החוויה מתפוגגת במהרה, וראש הממשלה לא יזכור אותם. מגע יד לא יישאר טבוע בכף ידם, אף השררה לא תהיה שלו לעולמים. ובכן, למה להחזיר רושם על שכניהם וקרוביהם?"

שאלה של מחיר

איך קובעים מחיר של ספר

כיוון שבשבוע הספר מורידים מחירים, זהו גם הזמן לשאול איך קובעים את המחירים שמורי־דים. תיאוריות יש למכביר, אבל המציאות היא בדרך כלל כזאת: מחשבים את עלות הפקתו של הספר, כשכוללים בו את ההוצאות הקבועות והמשתנות (הכויות, שכר סופרים או תרגום, נייר, כריכה והדפסה) וכן את התקורה של בית ההוצאה. אחרי שחושב מחיר הפקתו של עותק אחד (כלומר חלוקת העלות לגודל המהדורה הראשו־נה), מכפילים אותו. המכפלה היא עניין שנתון בוויכוח. יש האומרים שבארץ מכפילים פי שלושה, ויש האומרים שכמובן כבר מכפילים פי חמישה, שלו־שה או ארבעה. מה שמתקבל הוא המחיר הקטלוגי שבו נמכר הספר לצרכן.

המכפלה הזאת כוללת את התחום המאפשר למו"ל לתת את המחיר למפיץ או לחנויות, את התמלוגים המגיעים לסופר, את הרווח של ההוצאה. מכאן מאליו שההוצאה גדולה יותר במהדורה הראשונה, כשההוצאות המש־תנות גבוהות יותר, ויורדת ככל שרב מספר המהדורות.

קיימת גם שאלת חישוב נקודת האיזון: מאיזו נקודה (מכמה עותקים נמכרים) מתחי־לים להרוויח. יודעי דבר אומרים שהמכפלה הקובעת את מחירו הקטלוגי של הספר בחו"ל מגיעה עד פי שמונה (כי המהדורה היא הרבה יותר גדו־לה), וזה מה שמסביר מדוע אין זה נכון לטעון שהמו"לים בארץ עושים רווחים מוגזמים.

עובדה מעניינת היא גודל המהדורה הישראלית הממוצעת, העומד על כ־2000 עותקים. ניתן היה להניח שבמשך השנים התרחב מעגל הקוראים וגדל היקפה של מהדורה אחת, ולא היא. המהדורה לא גדלה, אך לעומת זאת רב המספר והגיוון של מהדורות בנושאים שונים.

השנה, בניגוד לשנים קודמות, אין הרבה אפשרויות למשחקי העלאות והורדות מחירים. מחירי הספרים הוחזרו לפיקוח, והעלייה שאושרה לאחרונה היתה של 20 אחוז. היו הוצאות שנאלצו להוריד את המחירים שהעלו בתקופת החופש הקצרה, והיו כאלה שיכלו, אחרי החזרה לפיקוח, ליישר את המחיר לטובה שהותר להם. מכל מקום, אם מדובר בהנחות של בין 25 ל־40 אחוז, הרי זוהי, אפקטיבית, בהתחשב בהעלאה האחרונה, הנחה של בין חמישה ל־20 אחוזים. איש לא ימנע מההוצאה להוריד את מחיריהם של ספרים עוד יותר, אם הלחץ למכור את המלאים ממה שנערם עליהם גדול באמת. הקפאת מחיר הרוו־חים לתקופה קצרה אמורה להתאזן בכמות הנמכרת, ובפיגור שנה אחת.

פרחי ספר

הפתגם האנגלי אומר כי כשכבר יורד גשם, הוא יורד ולעפוף. בארץ, כשיוצא לאור ספר בנושא מסוים, על פי רוב יוצאים לאור שניים. כך אירע בנושא הפרחים.

הגדרת צמחים היא עניין לבו־טניקאים, המסתייעים לצורך כך במגדירי־צמחים, ובאלה יש בעברית אפילו כמה. אבל לא כולנו בו־טניקאים, וכשאנחנו רואים פרח בטיול, חשוב לנו מאוד לדעת מה הוא. לכן הכוונה מאחורי "מדריך פרחי הבר בישראל" (הוצאת "כתר") היא לענות לא על צרכיו של המדען, אלא של הטייל המצוי. הלה רואה את הפרח קודם כל כצבע בטבע. לכן מודרי הספר מסודרים בצבעים בפינות העמודים. אחר כך, בפתח כל פרק צבעוני יש לוח שנה ובו מסומנות תקופות השנה שבהן צומח כל פרח. כך אתה יכול לאתר על פי הצבע והזמן את מה שעיניך רואות. בספר מובאים 276 פרחים מבין 1561 הגדלים בחבל היובשתי כנה, אך המחברים אבי שמידע ודויד דרום מבהירים שזה מה שיזדקק לו חובב הטבע המצוי.

אותם מחברים (שמידע אחראי למחקר ודרום לצד הצילום) הוציאו באותו שבוע ממש (בהוצאת כנה, כרטא) את "פרחי ירושלים". כאן המטרה היא לא רק להדריך, אלא ליהנות, והד בעיקרו ספר מתנה במתכונת אלבומית על הצמחה לסו־ביב באזור ירושלים. בפתיחה, כמובן, ברכה של טדי קולק. גם בספר זה ניתנת הדרכה על צמחים ומקום הד מצאם, ואפילו הפניה לעצים עתי־קים בירושלים, שהם כשלעצמם הצעה לטיול מהנה.

אם קצה נפשכם בפרחים ואתם רוצים לגנן בחיות, יהיה עליכם ללמוד אנגלית. במהדורת סטימצקי יצא ספרו של פיטר פראנס "אנ־ציקלופדיה של חיות התנ"ך", שיצא לאור בראשונה באנגליה ובאוסטר־ליה. מאה חיות וצ'כיות עם הצל־מים מצוירים, כשבדובר על איזו היה בדיוק המצוב בתנ"ך מדבר. אין, למשל, תצלום של הלוויתן, אלא רק ציור שלו. לגבי כל חיה, תרים, רמש ועוף יש הפניה לפסוקים המתאימים, ולשיקולי החוקרים לגבי זיהוי החיות. עם זאת, כשאתה פוגש מולך בטבע צבע או שפיפון או אריה, לא מולך, מטעמי ביטחון אישי, לחפש את המקור בספר באותו רגע דווקא.

של מי הליידי הזאת

שתי הוצאות ספרים מחזיקות את "ליידי ל." של רומיין גארי

הוצאת "מעריב" שמקפידה לה־וציא לאור את ספריו של רומיין גארי פירסמה ברשימת היצע שלה למבצע המנויים את ספרו "ליידי ל.". עוד לא יבש הדיו על הפרסום ובחנויות הופיע "ליידי ל." בהוצאת "לדורי".

הוצאת "לדורי" רשמה לזכותה באחרונה כמה מבצעים מו"ליים מרשימים בתחום תרגום רבי־המכר; היא היתה זו שרכשה ופירסמה את "הסיפור שלא נגמר" של מיכאל אנדה. ואחר כך את "הצבע ארגמן" (ובנימין גפנר עומד על דעתו ש"פרפל" צריך היה להתרגם ל"ארגמן" ולא ל"סגול", שכן הכוונה לבגדי מלכות) ואת "מלון האנג־שוכה בפרס בוקר.

גפנר אומר שההוצאה החדשה של "ליידי ל." היא מהדורה מחודשת של ספר שיצא לאור בעברית לפני עשרים וכמה שנים, ובידיו חוזה חתום עם גארי עצמו, שאינו מוגבל בזמן. אריה ניר מספריית "מעריב" אומר שבידיו חוזה מהוצאת "גאר־לימאר", והנושא נמצא בבירור שייתכן כי יהיה לו גם פן משפטי.

בית רפק
משתתף בצער המשפחה
במות ראש המשפחה
בן־ציון אישהורוביץ ז"ל
ישאר בזכרון כולנו כאיש צנוע ועובד למופת עד הגיעו לגבורות
ההנהלה והעובדים

לשכת המסחר תל־אביב־יפו
מבכה את מותו של
יום טוב אברשי ז"ל
יו"ר סקציית הנייר
ומביעה תנחומים למשפחה

ליצחק אישהורביץ
משתתפים בצערך במות אביך
בן־ציון אישהורביץ ז"ל
הנהלת ועובדי
תדיראן

ליוסי הרמן
משתתפים בצערך הכבד
על מות
אביך ז"ל
כור סחר אירופה

למשפחת יבלונקה
...
בן־ציון יבלונקה ז"ל
הנשיא, ההנהלה והחברים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

אנו משתתפים בצערו של החבר
גרינברג ישעיהו
במות **אביו ז"ל**
ומביעים את תנחומינו למשפחה
שמנים בסיסים חיפה (שב"ח)

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובר
יוסף מיטל והמשפחה
על מות **האב ז"ל**

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יצחק מוטולה והמשפחה
על מות **האב ז"ל**

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יהודה ג'ורג' והמשפחה
על מות **האב ז"ל**

למשפחת בנקהלטר
אתכם אנו באבלכם הכבד בהלקח מכם ראש משפחתכם חברנו היקר
נתן בנקהלטר ז"ל
הנשיא, ההנהלה והחברים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

אוניברסיטת תל־אביב
דיקאנאט הסטודנטים
המרכז ליעוץ לימודי
שירותי יעוץ לימודי
פתוחים למועמדים לאוניברסיטה ולסטודנטים וכוללים מבחני התאמה, שיחות אישיות ושימוש בספריית מידע
השירות ניתן גם בחודשי הקיץ והוא כרוך בתשלום
פרטים: בנין רוזנברג, חדר 117 ימים א' – ה' בין השעות 14.00 – 9.00 טלפון 420505.

להשכרה ברמת־החייל
2 קומות עליונות (1200 מ"ר)
לשעבר מפעל "אלסקה־ספורטלייף"
מתאים למשרדים, תעשייה אלקטרונית ותעשייה קלה.
לפנות לטלפון: 03-252470 או 03-267334

קונים ומוכרים
עותי נכבי חשמל
טל: 04-740643

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מחוז התכנון מקומי קרית־אתא
הודעה לפי סעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא החליטה בישיבתה מס' 6/86 מיום 4.6.86 על הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית שמספרה יהיה כ/217:
התכנית תכלול את המגרשים ההול־קה כדלקמן:
גוש 11008 חלקות: 97, 98 חלק מחלקות 93, 106 (חלק מדרך ברוח העצמאות)
וכן חלקות 95, 96, 99, 100, 107 (חלק מדרך ברוך ברודצבסקי) כ/217.
11.6.86 — י. בן דניאל, ראש העיריה

"דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ

הודעה על חלוקת מניות הטבה

בהמשך להודעתנו מיום 23.4.1986, נמסר באה כי ביום 12 ליוני 1986 הוחלט להקצות 14,287,731,870 מניות הטבה סוג ב' בנות 0.10 שקל, מהן:

א. 14,286,651,644 — מניות הטבה מסוג ב' רשומות על שם יחולקו ביום 14.7.1986 לבעלי המניות הרשומים בספרי המניות של החברה.

ב. 1,080,226 — מניות הטבה מסוג ב' ע"ש שהוקצו לנאמן עבור בעלי המניות מסוג ב' למוכ"ז יחולקו החל מיום 14.7.1986 תמורת תלוש מס' 78 המצורף לתעודות המניות שלהם שיוצג באמצעות כל בנק בישראל או סוכני ניירות ערך חברי הבורסה בתל־אביב.

יעקב פרידגוט, עו"ד
מזכיר החברה

קניה נכונה — רק עם חשבונית בבקשה!

מינהלת מס הכנסה / הסברה

זמיר: שיקול דעת מוטעה

מאת אהוד אולמרט

פרשנו השנון של "הארץ" יואל מרקוס מצליח כמעט לבצע מה שמדינת ארגוני הטרור, אויבי ישראל, היו חפצים לעשות — לחסל במחי־קולמוס את ראש השב"כ ("הארץ" 10.6).

מרקוס סבור כי ראש השב"כ צריך ללכת. לא חלילה מפני שנכשל ביעדיו העיקריים — דהיינו, מאבק בלתי מתפשר ובלתי פוסק בטרור הערבי על שלוחותיו וענפיו בארץ ומחוצה לה. דווקא בתחום זה הצליח ראש השב"כ. מרקוס תובע לפטר את ראש השב"כ משום שהורה בביטול לחסל את המחבלים־הרוצחים, "לעיני העולם". מתחסר ולא אמיתי בהשלמה המובנת מאליה עם הזיהוי עצמו והטענה כי הכישלון טמון רק או בעיקר בעצם הזיהוי. אם באמת מוסכם כי מותר לחסל מחבלים, סמוך לאירוע חטיפה, בנסיבות מבצעיות האם אכן מקובל על הכל כי חשיפת פרטי הזיהוי עלולה לגרום נזק כל ישעור לאינטרסים של המדינה, מה הפשע הגדול שבניסיון לטשטש אותו ולחפות עליו?

מר מרקוס מוצא טעם נוסף והצדיק את פיטורי ראש השב"כ. הוא עצם ההחלטה בביטול לחסל את המחבלים־הרוצחים. נימוקו העיקרי של מרקוס בקשר זו הוא, כי ראש השירות חרג מתחומי ההרשאה הכללית שניתנה לו על ידי ראש הממשלה דאז לעניין הטיפול במחבלים.

האם ומר מרקוס אינו יודע מהי ההרשאה שניתנה לראש השב"כ על ידי ראש הממשלה, ממילא האיש היחיד שיכול להעיד על כך הוא מר יצחק שמיר עצמו, ודווקא הוא, שהיה הממונה על השב"כ האחראי לפעולותיו, נתן אמון מלא באברהם שלום. כמוהו גם ראש הממשלה הנוכחי שמעון פרס, אשר גם לאחר שהובאו בפניו כל הפרטים על התלונה נגד ראש השב"כ מוסיף לתת בו אמון בלתי מסויג ולתמוך בהמשך כהונתו.

האשמה בלתי מבוססת

מאמרו של מרקוס מבוסס על ההנחה כי אכן ראש השב"כ ביצע מעשים חמורים מאין כמותם וכי אין למעשים אלה כפרה — זולת הליכים משפטיים ו/או פיטורין. עד היום המידע הראייתי היחיד העומד כנגד ראש השב"כ וכמה מפקודיו, הוא הערות של המשנה לשעבר, ראובן חזק, אשר התנהגותו בפרשה זו יש בה לפחות טעם לפגם. הטענה העיקרית המשתמעת מן התלונה, גם נגד השב"כ וגם נגד ראש הממשלה דאז, היא כי אם אכן היתה פעולת חיפוי, ואם אכן ידעו עליה גם אישים בדרג הפוליטי, כי אז אלה גם אלה נתנו יד ל"עלילת דם" נגד האלוף יצחק מרדכי.

כל הנסיבות מצביעות על כך כי האשמה זו אינה מבוססת, ומכל מקום — אין היא משתמעת בשום פנים ואופן מהגירסה שהוצגה על ידי אנשי השב"כ בפני ועדת זורע ובפני ועדת בלטמן.

צריך לזכור כי לא היתה מחלוקת על כך שיצחק מרדכי אכן היכה את המחבלים לאחר שהוצאו מן האוטובוס, והוא עצמו הודה בכך. הראיות בעניין זה הוצגו על ידי עדי ראייה, שהיו במקום. מרדכי נתן הסבר סביר ומשכנע לנסיבות שהביאו אותו להפעיל כוח נגד המחבלים — והסברים אלה נתקבלו בסופו של דבר. לא גירסת השב"כ היתה באמת המטילה את האחריות לקטילת המחבלים על מרדכי, אפילו בכך שהמשקל, כי אז היה מקום לקבל על התנהגותם. אך אפילו היועץ המשפטי לא ראה לעשות כן, שעה שהורה למשטרת ישראל לחקור את הפרשה. המסקנה מרחיקת־הלכת של מרקוס כי "נרקמה עלילת דם" היא, איפוא, עלילה לא פחות חמורה מזו שהוא מייחס לראשי השב"כ.

השאלה המכרעת היא, כיצד היה על היועץ המשפטי לנהוג משהובאה בפניו פרשה זו. האם נהג נכונה כאשר התעקש על פתיחה בהליכים משטרתיים? האם נכונה הצגת הדברים שלפיה יש כאן התנגשות חזיתית עקרונית, יסודית בין שיקולי ביטחון לבין התפיסה של "מדינת חוק" על כל המשתמע מכך?

הרושם המתקבל מעמדת היועץ המשפטי הוא, כי אף שיקולי מתמקדות ב"פעולות החיפוי" לכאורה, הרי שורש הרע בפרשה זו היה בעצם חיסולם של המחבלים. הטענה העיקרית היא כי אין לאנשי השב"כ וגם לא לדרג הפוליטי הממונה עליהם סמכות להחליט החלטות כאלה. לכן אמר הפרופ' זמיר, כי אפילו יתברר שראש הממשלה ידע על הזיהוי ונתן אישורו ל"חיפוי" — אין בכך כדי להפוך פעולה זו לחוקית.

בכך בדיוק מתמקד הוויכוח המהותי עם היועץ המשפטי, שהריע ותומכיו דוגמת יואל מרקוס. אם אכן נכונה הטענה כי מבחינה משפטית טהורה אין לראש הממשלה סמכות להתיר לגורם דוגמת השב"כ לבצע סוג מסוים של פעולות ואחר כך גם לחפות על אחריותו לביצוען, כי אז ברור מדוע חובה היתה על הממשלה למנוע כל חקירה שהיתה עלולה לחשוף אחריות כזאת.

נתונים חסרי תקדים

המחלוקת המהותית בין תפיסתם של פרס ושמיר ובין זו של זמיר חזיתית ביסודה, היא אכן בשאלה זו: האם האינטרסים העליונים של ביטחון המדינה מחייבים ראשי ממשלה המוסמכים להתיר לבצע מעשים, אשר כהגדרתם נמצאים באותו אזור של "דמדומים" שאינו מעוגן בניסוחים היבשים של החוק הפלילי — או שאין. לדעתי, התשובה לשאלה זו היא חד־משמעית. גם לפי ההגדרה שנתן הפרופ' שמעון אגרנט לסמכויות היועץ המשפטי בדו"ח שהגיש לממשלה, בשנת 1962, משום כך הוא הטיל חובה על היועץ המשפטי לממשלה להתייעץ עם הממשלה בעניינים בעלי אופי ביטחוני.

נותר לשאול, האם הנתונים של המקרה הנוכחי אכן יוצאי דופן כל כך עד כי היה על היועץ המשפטי לקבל את עצת הממשלה אף בניגוד לדעתו המקצועית? לפי מיטב הבנתי — במקרה הנוכחי התגבשו נתונים חסרי תקדים. מדובר כאן בממשלת אחדות לאומית, המבוססת על הרוב המכריע של הכנסת וההכרעה גם של דעת הקהל. זאת ועוד: מוטרית השרים לביטחון חברים שלושה ראשי ממשלה בעבר ובהווה, ארבעה שרי ביטחון, שלושה רמטכ"לים, האלופים לשעבר, נשיא מדינה לשעבר, שני שרי משפטים. אם הרכב כזה מתאחד בעמדה משותפת ומשיא עצה ליועץ המשפטי — צריך הוא נימוקים יוצאים מן הכלל כדי לדחותה. הפרופ' זמיר לא סיפק נימוקים כאלה.

העלתה טענה מתמיהה כי הסכמה לחיפוי במקרה כזה עלולה ליצור תקדים למעשים חמורים. אך מי שטוען כי זה המחפה על חיסול מחבלים־מרצחים מועד מותר לחפות על רצח אזרח תם מפשע, עושה מלאכתו קלה מדי ומטיל במערכת הפוליטית מום שאין הוא זכאי להטיל. העובדה היא כי כמעט 40 שנה המערכות הביטחוניות של ישראל מתפקדות מבלי שהחשידו אותן אף בעוולות קטנות מאלה, כגון חיסול בדם קר של תושב יהודה ושומרון, היא כשלעצמה ראיה לחלישות הטענה הזאת.

* * *

יואל מרקוס מגיב:

כעורך דין מטולת מצליח אהוד אולמרט להתפלפל במידה כזאת שהייתי צריך לקרוא פעמיים את מאמרו כדי למצוא את ידי ואת רגלי בפלונטר שהוציא מתחת עטו. העובדות דווקא כל כך פשוטות:

1. ראש השב"כ הורה (בלי כביכול) לחסל את שני המחבלים, אף שידע שלמים הוציאו אותם מהאוטובוס חיים, ובכך טעה בשיקול.

2. ראש הממשלה דאז לא נתן לו אישור מראש לעשות זאת, אף כי אולי מדיניותו הכללית היתה ש"הטרפיסט" אסור שייצאו חיים. ואם זו מדיניותו, קשה להבין מדוע הוא מתבייש לגלותה ברבים.

3. ראש השב"כ באישורו של יצחק שמיר הסתיר את האמת הנ"ל מוועדת זורע ובלטמן, ובכך נתן יד לעלילת דם על איציק מרדכי. במשך שנה וחצי תלויה לו מהלל זה בדין ועמד בסכנה שיואשם על הריגה, כשגם ראש הממשלה דאז וגם ראש השב"כ עומדים מנגד. לפי דעתי, לא היתה כשערוריה הזאת בישראל.

המטוס: היחיד ששמר על קדושת השבת בכל מאודו

מאת נירה רוסו

האתה: גמל התעופה של צירך. משתתפים: מטוס אחד בטיסה 483 של אל־על, צוותו ונוסעיו. הזמן: צהרי יום שישי. יעד משותף: לנחות בנתב"ג טרם כניסת השבת.

על מסלול ההמראה מתגלית תקלה במעצורי המטוס. בלתי נשלטת אך בסיווג לא חמור. הקברניט מחליט שלא לסכן את קהל נוסעיו. המטוס אינו ממריא אלא מתנהל לאטו בחזרה אל בית־הנתיבות.

את התקלה, כך אומרים, ניתן לתקן תוך שעה. אבל אנו הרי בצהרי יום ו' ומי אמר להיכנס במשקינופיים? נכון, שבת היא מלכה, ולמי מכל חברות התעופה אסור לנחות בארץ לאחר כניסתה? נכון, לאל־על. ומי, שכן, לא יוכל להמריא מחר מצירך עד לשעה עשר בלילה, שבה אוספת השבת בגעיה משווייץ? נכון. יש למנות ג' כוכבים בשמי הקנטון לפני שמטוסנו יוכל להתרומם מעל הקרקע — אמרה הממשלה.

גם אם אין הם מאושרים באלי על מן האונס הקבוצתי הזה, הטיפול בנוסעים כפויי־השבת הוא יעיל, מהיר, העולה על מה שהרגלונו במקרים דומים מובילים לאומים אחרים: עד ששב המטוס חסר־המעצורים אל בית הנתיבות, כבר המתינו לנו אוטובוסים, חדרים בבית המלון, כלכלה ושיחות טלפון ארצה על חשבון החברה.

בשוה, אם כן, יוצאים בצירך על קידוש השבת ובשמו גם נשוב הביתה בבוקר יום א'. מעניין כמה עולים יומיים אלה לאל־על. מעניין כמה מקומות עבודה לא יאוישו ביום א' בבוקר. הנוסעים, רובם ככולם, נועמים: רבים מהם נעדרו זמן רב ממקומות עבודתם, והם תמהים על עיכוב־הטיסה בן השעה שגדל לפתע לשלושים ושש שעות.

עכשיו בא הפרק המאלף ביותר: כיצד נשמרה קדושת השבת בצירך ביום ההוא. נחשוב לרגע: נוחת אדם בארץ בערבו של יום ו', מטל בלילה עם יקיריו וקרוב לוודאי עושה עמם בנחת את השבת כולה. השבת בפרבר של צירך שונה, נראתה אחרת: כבר בבוקר מלאו החנויות בעשרות רבות של ישראלים (מושה, תראה איך זה בזול פה). הרי נקרתה לנו הזדמנות־פז לכלות את שארית מטבע החוץ שברשותנו. תחת כל עץ רענן חזית בקנים עבריים ובהמוני שקיות של גלובוס, של למולי, של כולם. אפשר היה להישבע שאר־ידור עומד מאחוריהם ותוחב לכיסיהם באבחות פראנקים ועוד פראנקים: "קחו ילדים. פוח. איפה תהיה לכם עוד הזדמנות לשרוף כבה כסף בשבת?"

גם לאכול צריך. נראה לי שהכדי"ך לא היה טובע שום חותמת על הנקניקיות הי לבבבות שחוסלו שם (ושיהיה ברור: היתה בבית המלון אופציה למנות כשרות). היה לנו רושם מבוהק שגם שומרי־כשרות עשו מחווה של התרסה: "אתם לא מאפשרים לי לחזור הביתה לשבת? אני אראה לכם מלצר, תביא את הנקניק הזה". הלילה, לשמחת זאת. קדוש הוא לעונג שבת עם מגוון הסרטים הכחולים במערכת הווידאו של בית־המלון. כפי שנאמר: יותר מששמרו ישראל את השבת שמרה השבת, מצדה, את השופינג ואת הסטייק.

וכיצד, בכלל, נוהגים ישראלים הנופלים כאריה על מלון זר? מפשע? זה כבר סיפור אחר, הכתוב על ספר הבושה הלאומית. למעשה, הסקנו, היחיד ששמר את השבת בכל מאודו היה המטוס: הציפור הגדולה אכן רבצה שם דומם. לא כן טכנאיו. הרי צריך להכינו לטיסה, לא?

בטוח שנוסעי אל־על גם להבא, למרות עול תרי"ג מצוות שנושאים הם ברומיה על כפי פיהם. ידוע לנו שגם בעבודם אין זה מתרחש, להסיר בשבת עיניים ממגדל הפיקוח ולהתחיל לספר כוכבים. אך תמיהה אחת עמנו: ביום ו' התקשרו בני משפחות הנוסעים אל שירות המידע למתעד־נחותיו. אירוויח אחד ביקש להם, על גבי התקליט, שטיסת יום ו' תגיע "ביום א' בבוקר, לא סופי". הרי, למשל, סבתו שמוטער קראפי אישית פלש למטוס. הם כי אחרים, התקשרו בפאניקה אל משרדי אל־על, למידע. לא ענתה להם שם נפש חיה. יום שישי, את יודעת. שעות הורדה עבוד על כולם עד שהצלחנו להודיעם דבר.

אם היה שם נציג אל־על, בין מקבלי־הפנים בארבע לפנות בוקר, היו הבכי וההגישות הנסערות מכיוונים לו שבכראי לאייש עמדת טלפון אחת גם אם השבת... עייפתי!

אני תוהה עכשיו שבשל הסיפור הזה יכפו שליחי הקב"ה על אל־על אכסון הירום בפנימיית "צאינה וראינה" ללא אופציות של (סרט) כחול — (נקניק) לבן. שלום עליכם מלאכי השבת. לא להתראות.

בדין ובצדק / צבי הראל

חוות הדעת נגד רובינשטיין: הנימוק של ליבאי לאי־הקבילות

ליבאי: חוות דעת קבילה

הארכיטקט צבי ביידר הוא אחד העדים המרכזיים במשפטם של הקבלן אברהם רובינשטיין והאדריכל עמנואל תרסי, המואשמים בהטעיית רשויות התכנון בקשר לבניית שכונת נאות־דרזל בחולון. ביידר, תושב נאות־דרזל, חיבר חוות דעת שבאמצעותה ניסתה התביעה להוכיח את כתב האישום שהגישה. שני הנאשמים וחברת רובינשטיין מואשמים בעבירות מרמה, זיוף ועבירות על חוק התכנון והבנייה.

בחודש שעבר הוזמן ביידר להעיד בפני שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב אורי שטרוזמן. התובע עוה"ד אמנון רודה ביקש להגיש את חוות הדעת לבית המשפט ואילו הסניגור עוה"ד הפרופ' דוד ליבאי התנגד. הסניגור מנה כמה סיבות שבאמצעותן ניסה לשכנע את השופט שלא לקבל את חוות הדעת. לטענת ליבאי לוקה חוות הדעת בתשתיתה העובדתית. היא מערבת עובדות ומסקנות וחלקים ממנה אינם רלוונטיים למשפט. ליבאי יצא נגד היגש נוקשי העובדה כי צבי ביידר מתגורר בשכונת נאות־דרזל, שהיא נשוא המחלוקת במשפט.

הנימוק של ליבאי כיבד המעורבות האישית של ביידר, וכי מכאן יש להסיק שלא לקבל את חוות הדעת, הוא מרחיק לכת תמה. אותה סיבה שמציין ליבאי — מעורבות אישית — אפשר להעלות גם בדוגמאות אחרות: מדוע לקבל חוות דעת של עד מומחה (למשל, רופא), המגיש אותה לבית המשפט תמורת כסף שקיבל מאת הצד שהזמין אותו. גם לאיש מעבדה של המשטרה יש לכאורה "מעורבות אישית" כשהוא מוסר ממצאים או עדות בבית המשפט: האם הוא מעוניין שהמשטרה תגרום להרשעתו של הנאשם?

בתום המחלוקת בין התביעה להגנה בחודש שעבר קבע השופט שטרוזמן, כי חוות הדעת של ביידר היא קבילה והוא יקבע את "משקלה" לאחר שליבאי יחקור את ביידר על תוכן העדים. ליבאי יחקור את ביידר לאחר פגרת בית המשפט (בספטמבר הקרוב) ולאחר שיקבל לידיו חומר הקשור להכנת חוות הדעת.

מה כתב ביידר בחוות דעתו? בין השאר כתב, כי השוואה בין התצהיר שהגיש הקבלן אברהם רובינשטיין למהנדס עיריית חולון יוסף קורנבלום (מאי 1978) לבין המצב על פי תיקי העירייה מראה שהחריגה לגבי רוחם נאות־דרזל היא בסך למעלה מ־28 אלף מ"ר, זאת ללא שטחי הגגות המרוצפים ובלי לבדוק את הבנייה בפועל בשטח. "מכאן נובע", כתב ביידר, "כי בתוך 170 אלף מ"ר שהוקצה לעצמו כגבול בתוכנית 'חולון 121' כלולה חריגה של 9086 מ"ר. שהם עוד 5.6 אחוזים של שטחי מגורים — שהם יותר מ־85 דירות".

במקום אחר נכתב בחוות הדעת: "רחוב שבטה בוטל ועד היום הציבור טועה לחשוב שהרחוב קיים כאחת הסימטאות".

הכבוד הלא־אבוד של שמשון פז

בשבוע שעבר, כאשר שופט בית משפט השלום בתל־אביב עמיקם פיאלקוב נעתר לבקשת המשטרה במלואה והחליט לעצור את ראש עיריית אשדוד אריה אוולאי (מערך) לעשרה ימים, לצורך חקירה, עלה שמו של שמשון פז (ליכוד) שהוא איש אופוזיציה בעירייה.

מחקירתו של רב פקד אשר שטיר על ידי הסניגור עוה"ד גבריאל לוי אפשר היה ללמוד, כי פז היה אחד האנשים שמסרו חומר במשטרה נגד אוולאי. הסניגור ביקש מהשופט פיאלקוב לשים לב כי פז הוא יריב פוליטי, בעל מניע פוליטי, ויש להיזהר מהדברים שמסר נגד ראש העירייה. אולם המעצרים היה מלא מפה לפה, ובין הנוכחים היו מקורביו של ראש העירייה שגידפו את פז.

גם בהנחה (בהנחה בלבד) שהמניע של פז הוא פוליטי, רצון לכבוש את ראשות העירייה או כל מניע אחר, מה רע בכך שיתוף פעולה עם המשטרה? השאלה אינה המניע של פז, אלא לגופו של עניין — האם המידע שמסר במשטרה הוא נכון אם לאו? אם המידע שמסר יעמוד בעתיד במבחן של בית המשפט, עשה פז מעשה של אזרחות טובה. חלק גדול מתיקי חקירה "נולדים" בגלל מניעים של יריבים: יריבים פליליים, יריבים כלכליים או מכל סוג שהוא.

דוגמה שמעוררת נקיפות מצפון גם אצל אנשי התביעה: עדי מדינה, שהם עצמם עבריינים ושהמניע שלהם לשתף פעולה עם המשטרה והתביעה הוא להמתיק מעונשם.

שמגר לעיריית חיפה: לתפוס את המקל בשני קצותיו?

שמגר: חיפה הבינה את המסר

חיפה עירערה על זיכוה בהוצאות משפט ובית המשפט המחוזי בתל־אביב (מנחם אילן, ישי לויס ומשה חסון) קיבל את ערעורה.

החלטת בית המשפט המחוזי אינה יוצאת נקייה מביקורת: היא יוצרת תקדים מסוכן, שכן משתמע ממנה כי גוף ציבורי מכספי ציבור יכול למעשה להגיש קובלנות פליליות פרטיות על לשון הרע נגד מי שמעז לבקרו, לגרור אותו שנים על שנים בבית המשפט ולגרום לו הוצאות כבדות. אותו גוף ציבורי יכול לסגת מהמשפט בכל שלב שלפני הבאת עדי הגנה מבלי שיסתכן בתשלום הוצאות משפט לנאשם, שזוכה ואשר את חייו הוא מרר. נאשמים חסרי אמצעים עלולים להישבר בהליך ארוך ומתיש כזה ולהצהיר את כל אשר הגוף הציבורי מבקש שיצהירו לטובתו, ובלבד שיניחו להם.

בנסיבות אלה הגיעו מוהר וגרצלין לבית המשפט העליון בבקשה למתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב. לפני שבועות מספר, במהלך הדיון בפני נשיאו השופט מאיר שמגר, הביע שמגר את עמדתו בעניין כי "לכאורה אכן זכאי העיתון לתשלום הוצאות משפט שהיו לו אחרי שזוכה בו, ועל אחת כמה וכמה זכאי להן האדריכל דוד יגאי, שהוא אדם פרטי".

לאור עמדה זו של השופט שמגר, ביקש פרקליט העירייה אורי וגמן להפסיק את הדיון כדי שיוכל להעביר לידיעת ראש עיריית חיפה את דברי השופט. ביום שלישי לפני שבוע — כאשר חודש הדיון — הודיעה העירייה כי היא חוזרת בה גם מתביעתה האזרחית על לשון הרע שהגישה בחיפה. בנסיבות אלה ביטלו העותרים את בקשתם למתן רשות ערעור בנוגע לתשלום ההוצאות.

מה שהצליחה עיריית חיפה לעשות בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, לא עלה בידה ביום שלישי לפני שבוע בבית המשפט העליון. מצד אחד, להציג את עצמה כמי שהפסידה את משפט הדיבה שהגישה לפני שמונה שנים נגד "ידיעות אחרונות" והאדריכל יגאי בפרשת בית־הלוחם בחיפה רק משום רצונה לחסוך בכספי ציבור; מצד שני — לנהל משפט דיבה זהה, אזרחי, בבית המשפט המחוזי בחיפה. כזכור, "ידיעות אחרונות" והאדריכל יגאי זוכו לפני כשנה מאשמה של הוצאת לשון הרע על עיריית חיפה ושניים מבכיריה. זאת בתום עשרות ישיבות שנערכו בפני שופט בית משפט השלום בתל־אביב בנימין קהלת ואחרי שהתקבלו מטעמם כראיות מאות מסמכים. זה קרה עוד לפני שהם העלו על דוכן העדים את עד ההגנה הראשון מטעמם. ואחרי שטענו לכל אורך הדרך כי הפרסום הוא אמת, ויש בו עניין ציבורי.

לפני קהלת טענה העירייה, כי היא חוזרת בה מהקובלנה הפלילית רק בגלל היענותה לפנייתו של השופט לחסוך בכספי ציבור, והיא מבקשת לפיכך שלא לחייבה בהוצאות משפט. השופט קהלת סבר אחרת: הוא נענה לבקשתם של פרקליט העיתון עוה"ד מיכי מוהר ופרקליטת האדריכל דניאלה גרצלין והטיל על העירייה לשאת בהוצאות. מוהר וגרצלין טענו כי ההוכחה הטובה ביותר שביטול הקובלנה הפלילית אינו נובע מחיסכון בכספי ציבור היא, שהעירייה לא ביטלה משפט דיבה אזרחי דומה בחיפה.

פנינת הפרקליטות

דבורין: תובעת מהוקצעת

תיקים בפרקליטות מחוז תל־אביב מספרים, כי התובעת עוה"ד פנינה דבורין (41) היתה תורנית עניין ומריץ בלתי נלאה בעבודת התביעה עוד כאשר עשתה את צעדיה הראשונים כמתמחה צעירה. במרוצת השנים הועברו אליה תיקי הפשיעה המסובכים ביותר במחוז תל־אביב. גם אלה מתוך הפרקליטות וכותצה לה הסכודים שהיא "מכלת" מעוזוי ביטחון עצמי, יעידו כי יש קשר סיבתי בין עבודתה המקצועית כתובעת לבין התיקים הגדולים שהיא מקבלת לטיפולה. התיק הכבד התורן שדבורין מטפלת בו הוא משפטן של אביבה גרנות וחוה יערי, המואשמות ברציחתה של מלה מלנבסקי.

תובעת או תובע, חריף נמדדים ברגעי הטיעונים לעונש. לאחר שהנאשם מורשע ולפני שבית המשפט גוזר את דינו. הדיונות עלולים לאתר בדבורין ובקמיחותיה בפרקליטות קשיחות־יתר. בראייה מאוזנת, כאשר בוחנים את מעשי המזודים של הנאשם, אפשר לראות בטיעונים החריפים לעונש משקל שווה ומתבקש לעבודתו של הסניגור, המנסה להמחיש לשופט עד כמה מרשו הוא אומלל ועלוב־חיים.

לפני שבועות מספר נידון ישראל ארזה, פקיד בכיר במחלקת מט"ח בסניף המרכזי של בנק דיסקונט, לשתי שנים וחצי מאסר בפועל. כעד הגנה הוזמן להעיד שמואל רקנטי, שלפני חודשים מספר פרש מהבנק לאחר שעבד בו 45 שנה. תפקידו היה מנכ"ל בכיר, ובתוקף זה היה אחראי למרבית הסניפים. בתשובה לשאלת הסניגור עוה"ד דן שיינמן, אמר רקנטי כי הנאשם הוא אדם אופטימי, יודע להלהיב אנשים ולקשור אתם קשרים.

התמונה שצייר רקנטי היתה שונה לכאורה מהתמונה בבית המשפט שבו הורשע ארזה בהברחת מאות אלפי דולרים, תוך ניצול חשבונות בנק של אחרים זרים. דבורין לא הניחה לרקנטי לרדת כך מדוכן העדים. בחקירתה הנגדית אישר המנכ"ל לתובעת, כי היכרותו המעשית עם הנאשם היתה בשנות השישים, כאשר הנאשם שימש בתפקיד אחר.

דבורין: האם המעשים שהמשפט פה הם מעשים חמורים (הכוונה לעבירות שהורשע בהן)?

רקנטי: מעשים חמורים.

דבורין: המעשים השילים כתם כבד על הבנק?

רקנטי: ללא שום ספק.

מבשרי ה"קידמה"

תוכניות פיתוח וסיוע ממשלתיות לאינדיאנים באזורי ההר בפרו, מכוונות לנטרל את השפעתה של מחתרת "הנתיב הזוהר" ולמנוע הגירה הרת־אסון לערים

מאת גרד רנקאן
DIE ZEIT
מיוחד ל"הארץ"

בלילה כבים לפעמים האורות, ואז קולות הבילוי ברבעים המהודרים ובדובר השעשועים של הבירה משתתקים. לכאורה בלגלוג על "הפסקת החשמל", ממשיכים לראות בבירור על הנדרונות המוארים של הרי הקורדילרה את הסמל המואר של הפטיש והמגל. היה זה כאילו רצו לאותת לנשיא הצעיר של המדינה — המאבק נמשך.

כל אחד יודע מי עשה זאת. "הם לעשות, החושך — המקור לעשל על ליהם. סנדרו לומינוסו, "הנתיב הזוהר", שגרם את הפסקת החשמל, שב קרא תיגר על הרעה כי הוא נדחק לשוליים, להבוסה. ניסיונות להביסו לא חסרו, גם תחת מנהיגותו של אלן גרסיה בן ה־38. לכל היותר, אפשר לומר שמספר העושקים נגד הגרילה המאואיסטית בהרים לא פגע בהם דווקא. עם זאת, אלן גרסיה גילה אומץ כאשר יצא נגד הכוחות הישנים. במדינה הבצבא, הרואים את האינדיאנים בהרים בכל מקרה, גם מעבר לשאלת קשריהם עם המחתרת, כאזרחים מדרגה שלישית, אם בכלל. כאשר התרבו מעשי הרצח והתקיפה, הוא הדריך על אסטרטגיה של חזית כלכלית, מינהלית ו"חזית פסיכולוגית".

מי שסבור שעל פי נוהגם של שליטים דרום־אמריקאים יישארו דבריו בכוונת הרטוריקה מילולית בלבד, התאכזב לטובה. ראש המטה הכללי של הצבא, כמו גם יותר מ־600 מאנשי הדרגים הגבוהים המבכירים ביותר בצבא ובכוחות הביטחון המשטרתיים, הודחו. רבים מהם בכלל לא העלו על דעתם שיש פסול בהתנהגותם כלפי "הקמפסינוס (איכרים) המלוכלכים" ואנשי הבוידילה, ובשיטת הארמה הדורכה שהם נוקטים נגדם, המשתלבת היטב במסורת השלטונית של שחיתות, תכבים ומעורבות בסחר הסמים.

גילוי מחדש של צמחים

הפתע: ידו מהדרים למישור. "הנתיב הזוהר" רוצה לייצב את מורשת שליט האינקה האגדי טופאק אמארו (שעל שמו נקראה גם מחתרת הטופאמארוס השמאלית באורוגוואי), שעשה ניסיון אחרון ונואש לגרש את הספרדים מהמדינה. בלימה הבחירות המזוזות השולבר ממכבגינית מסעות מוטות היינים על בנייני ציבור, השוסרים המחשבים עיניים במיוחד לעם נורה. משרדי מפלגת השלטון אפר"ה בקוסקו, כמו גם בתי־קפה, ואפילו שגרירויות שמטרות היטב כגון אלה של ארה"ב, מערב־גרמניה, ספרד ואחרות אינן מחוסנות מפני פצצות.

מעבר לשרשרת ההרים המתנשאת לגובה של 4000 ו־5000 מטר ובג'ונגל של מאורות ההודוס חיים בכפרים דלים ומרושישים צאצאיהם של בני האינקה, הצ'ימו, המוצ'יקה, שאותם רוצה "הנתיב הזוהר" לשחרר מעולם ה"קפיטליזם" ו"הגנות בזי התעשייה".

העליונים של בגדיהם: ירוק בהיר, כחול בהיר, ורוד בהיר.

כאן אין זכר ללחות הגבוהה של אזורי החוף. רוח קרירה נושבת בנירולים החקלאיים הגדולים על מדרגות גבול. משטחים רחבים של אדמה שהטנוח תלל בה שמות. המורשת החקלאית של בני האינקה, רבי־אבנים בהשקיה, סיפוח וגידול של צמחים הנידולים עתירי־פרוטאין ושמי שגילה את ההקפאה היבשה, חוסלה במשך מאות שנים בעקבות פעולותיהם של הספרדים, שביקשו במכוון להרוס מסורת טכנוית אלה, וכשל עיכבת כוח עבודה למיכרות המתכות.

הד לפעלם של אגרונומים באוניברסיטאות יש בדבריו של זקן הכפר: המברך את הגרינגוס בשפת הקצ'ואה ומשבח באורח פתטי את הקידמה, שהאפשר להחזיר את רוחות העבר. הקידמה היא, למשל, הבניין הקהילתי שנבנה על ידי תושבי הכפר בתוך אותו ישוב דל, שלו תרמה החברה הגרמנית לשיתוף פעולה טכני (גה"טצט) — את תוכנית הבניין ובאספקת "כמה שקי מלט. בתור אמצעי לעורר אמון".

האינדיאנים נועצים במומחים מה אפשר לעשות עוד, מה צריך לשפר. דיר חדש לחזירי הים — מעדן לארוחות החגיגיות של תושבי האנדים. יש לעשות עבודות בנייה במדרגות כדי לבלום את תהליך הסחף שכבר הרחיק לכת. כמה וכמה איכרים כבר מעבדים את אדמתם על סלע חשוף. התוצאות כבר מעודדות תשומת לב. בעזרת כמויות קטנות של דשנים וקורטוב של ידע, אפשר להגדיל פי שלושה את היבולים בשדות: פולים, תירס, תורמוסים ותפוחי אדמה, אך בעיקר את הקינואה, "הצמח הקדוש של בני האינקה" שהתגלה מחדש. שיבולים קטנות, כמו אלה של הדוחן, אבל בכל זאת זהו זן הדגן בעל כמות החלבונים הגבוהה ביותר. עשיר בתוספות אמין ולציטין.

תמותת ילדים גבוהה

המושל הספרדי בוכנו בלימה, שהקים זה קרייטה, השתאה לעקשנותם של האינדיאנים ותהה: "איך אפשרי הדבר שהאינדיאניות המסכנות האלה ממשיכות להביא ילדים בריאים לעולם, למרות שאבותם מכים אותם על הבטן ועל הראש". כמרים ספרדיים האמינו כי פיענחו את הסוד כאשר גילו את זן הדגן שהיה זר להם בסיריהם של תושבי האנדים, מאז אכילתה וגידולה של הקינואה נאסרו תחת איום בעונש מוות.

מיום שהקינואה ומזונות אחרים התגלו מחדש באזור קוסקו, שם החזיק מעמד בכל אותן שנים וגדלו פרא, נערכים בהם ניסויי מחקר אינטנסיביים. גה"טצט הקרישה פרויקט ממשלה לייצור ושימוש בבמויים אזוריים" ובעלי עסקים זעירים. שלאחר ייעוץ מהוקק הכניסו לשוק את "צשק הפלא נגד יבוא מזון" (כדברי גרסיה), בצורת ארוחות לתלמידים בבתי־הספר, מקבלים עידוד וסיוע מבונים.

גם היושבת ראש של מועדון האמהות בכפר, אישה הנראית כבר קרובה למרות התינוק הקשור במטפחת לגבה, רוצה לדעת יותר על "המזון נותן הכוח". היא חוששת לבנה הבכור, ילד רזה בן שש, בעל מבט חלול, היכול בקושי לעמוד על רגליו. מחלות ויהומיות כגון שלשול, הפרעות בדרכי הנשימה, אדמת ושחפת עדיין נפוצות באזור, ותמותת הילדים גבוהה. במקומות שבהם נעשות פעולות מוצלחות, התגובה המיידית היא אסירות תודה של התושבים וגדל עניינם של ישובים שכנים לקחת חלק בפעולות. הרופא הודיע על ייעוץ הגייני לשבוע הבא. באמצעות שקופיות ותרשימים ידבר יועץ בריאות, הדובר קצ'ואה, שקיבל את הכשרתו אצל גה"טצט על ניקיון הגוף, השיכתן של זריקות החיסונים של הארגון הגרמני, תזונה נכונה לילדים ועוד.

לעתים קרובות די בהוספה קלה, כגון ייעוץ בהקמת גדרות או "אמצעים יוצרי אמון" אחרים כדי להניע את האיכרים להשתמש בשיטות שאבות אבותיהם כבר הכירו ושכבסאים הביאו בהן חידושים. כורים תעלות מאורכות ומורחבות, מקימים מאגרי מים, מכינים תוכניות חלוקת־מים. אמנם גן העדן עדיין אינו בנמצא, אבל כיום כבר גדלים ירקות ופירות על אדמה שקודם לא יכלה לשמש אפילו למרעה.

מרשם נגד עוני

מלבד העלאת רמת החיים, אמורות תוכניות אלה למנוע את הגירת הקמפסינוס לערים, שם מובילות כל הדרכים לבריאדאס, משכנות העוני. מניעת הבריחה מאזורי הכפר כמרשם נגד עוני ועקירה, כלולה גם בתוכניותיו של הנשיא. הוא נוסע ברחבי המדינה, מנסה לעורר אמון ומעלה על נס את העלייה ההכרחית בייצור החקלאי כאתגר הגדול ביותר.

אם באמת היא אתגר כזה, עדיין אין לדעת. שכן הגופים הפוליטיים והמינהליים נראים על סף התמוטטות מאז יצא גארסיה למלחמה בעובדי מדינה עצלים ומושחתים (שעליהם הוא מאיים בפיטורים), במאפיית הסמים (שהוא אסר על "הסנדיקים" שלה להיכנס למדינה), ובמפקדי משטרה המעורבים בסחר סמים (שראג כי ייתבשו בבית הכלא כלימה לשנים ארוכות).

הקפאת מחיריהם של אמצעי המחיה, התרופות וחומרי הבניין הביאה לו את אהדת העם. אך גם את שנאת הספסרים. קיצוץ עד למחצית בתקציב הביטחון לא עורר התלהבות — זאת בלשון המעטה — בקרב אנשי הצבא. ביטול החוזים עם חברות הנפט גרר תביעות לפיצויי נזיקין מצדן. הקפאת נכסי מטבע החוץ הפכה גם את המחזיקים במטבע כזה לשונאיו. גארסיה גם הראה לבנקים הבינלאומיים הגדולים הנושים של ארצו, שפרו אינה יכולה עוד לשלם את הריבית ולפרוע את חובותיה שהצטברו לסך 14 מיליארד דולר, שכן רווחי היצוא בסך שלושה עד ארבעה מיליארדים הם בדיוק הסכום הנדרש לצורך זה. הוא הציע להקציב לפירעון החובות עשרה אחוזים מרווחי היצוא.

עם זאת, כרגע נראה שאותרים מחזיקים מעמד. כאשר בינואר ובפברואר רבו התקפות של "הנתיב הזוהר", הטיל הנשיא עוצר ומצב חירום על הבירה בת חמשת מיליוני התושבים. הוא עשה זאת, כך אומרים, בלב כבד. שכן המסבכת בענייני הביטחון הפנימי עברה כך מאנשים פיאוזד לידי הצבא.

משבר ממשלתי בגלל 7 סנט

הממשלה החדשה בנורווגיה משנה את יחסה אל אופ"ק ואש"ף

מאת אליהו [illegible]

קופנהאגן

בתחילת חודש מאי העמיד ראש הממשלה השמרני קורה וילוק להצבעת אמון הצעה להעלאת מחיר ליטר בנזין ב־0.40 כתר (7 סנטים). בכנסי, נדחתה הצעתו ברוב של 79 נגד 78 קולות הקואליציה, וראש הממשלה הודיע על התפטרות ממשלתו.

במדינה שבה אוסר החוק על עריכת בחירות חדשות שלא במועדן הקבוע מראש (מדינה יחידה באירופה שחוק כזה נוהג בה) אחת לארבע שנים, החלטת ראש הממשלה להתפטר ולגרום משבר ממשלתי בשל סכום השווה ל־7 סנטים, נראית תמוהה. דומה שהסיבות לכך היו עמוקות יותר: ירידת מחירי הנפט הכה על פתען את כל תחזיות האוצר: לעומת רווח של 3.2 מיליארדי דולר בשנת 1985, תסתיים שנת 1986 בגירעון של 3.0 — 3.5 מיליארדי דולר, אם יישמר מחיר ממוצע של 15 דולר לחבית נפט.

הכנסות הנפט בשנת 1985 היוו 40% ביצוא, וכיסו קרוב ל־25% מתקציב המדינה. הירידה במחירי הנפט קיצצה למחצית את ההכנסות הצפויות לשנה הנוכחית. בתנאי השפע של ראשית שנת 1985, עלתה הצריכה הפרטית ב־8% אחוז, וכספים שהופרש לא הורווה — הוא נטל בהלוואות. הירידה הבלתי צפויה במחירי הנפט בשוק העולמי חייבה את הממשלה להדק את החגורה.

הממשלה השמרנית שביקשה לשמור על איזון בין הוצאות להכנסות, אלצה להכניס שינויים מרחיקי לכת בתקציב המאושר, וההצעה להעלות את מחיר הבנזין היתה רק אחד ה"תיקונים" בתקציב.

בסיס פוליטי רעוע

בבחירות בספטמבר 1985 ניהלה המפלגה הסוציאליסטית מסע בחירות שבו טענה להגדלת הוצאות הממשלה בסעיפי "חינוך־בריאות־רווחה". למרות הפיתוי שהיה לבוחר להעניק למפלגה זו רוב, הסתיימו הבחירות בתוצאות שונות: המפלגה הסוציאליסטית והשמאל הסוציאליסטי קיבלו 77 מנדטים, המפלגה השמרנית — 50, הנוצרית — 16, המרכז — 12. לקואליציה שהורכבה משלוש מפלגות אחרונות אלה היו 78 קולות. שני הקולות המכריעים ניתנו למפלגה אולטרה־ימנית (קידמה), לצורך רוב בבית הנבחרים בעל 157 צירים, חסר לקואליציה קול אחד, והממשלה שהתייחסה לצירי מפלגת הקידמה כאל מצורעים, נזקקה לקולם לשם הכרעה. כאשר התברר כי שני צירי הקידמה לא יתמכו בהעלאת מחירי הבנזין, וראש הממשלה סירב עקרונית לנהל עמם מו"מ, הכריע גורלו הפוליטי ללכת אל המלך ולהגיש את התפטרות ממשלתו.

מנהיגת המפלגה הסוציאליסטית גרו הארלם ברונטלאנד נכנסה בתחילת חודש מאי ללשכתו של ראש הממשלה על בסיס פוליטי רעוע: הולכה של ארבע מפלגות האופוזיציה (לרבות שני צירי הקידמה) הצליחה להפיל את הממשלה הזמורה וכן פרלמנטרי, אינה מעניקה לממשלה זו תוחלת חיים ארוכה.

בחו"ל זכתה הממשלה לכותרות: אשה עומדת בראשה, אשה, 47, אם לארבעה ילדים, ומכהנות בה שמונה נשים בתפקידי שרות לצדם של עשרה גברים. זה אכן סיפור תקשורתי.

בחודש הראשון לכהונתה של הממשלה התברר כי מבחנה הפנימי החמור ביותר יהיה מאבק "משפחתי": הצורך לקצץ בהוצאות הממשלה ולפגוע בתנאי השכר של הפועלים, הציב את מנהיגי האיגודים המקצועיים בראש הלוחמים נגד הממשלה, המורכבת כולה מחברי המפלגה הסוציאליסטית. גל של שביתות שיתק את המדינה (בין השאר, איים להשבית את מופע האירוויזיון), השבית את עבודות הפקת הנפט בים הצפוני, ואילץ את הממשלה להגיש, דוגמת קודמתה, תיקונים בתקציב. ולמרבה הפרדוקס הפוליטי, גם העלאת מחיר הבנזין ב־0.55 כתר (קצת פחות מ־7 סנטים) — הצעה שזכתה כמובן לתמיכה הפגנתית של מפלגות האופוזיציה.

תפנית ביחסים עם אופ"ק

בנושא מדיני־כלכלי, החליטה הממשלה החדשה על תפנית מהותית ביחסי נורווגיה־אופ"ק. הממשלה הקודמת עמדה על עקרון "אי־תיאום" עם אופ"ק בנושא הכמויות של הפקת נפט. כל תביעות שרי אופ"ק כי נורווגיה תצמצם את תפוקתה היומית (900 אלף חביות) נענו בלאו תקיף של שר הנפט, חבר המפלגה הנוצרית קורה כריסטיאנסן. ראש הממשלה השמרני וילוק וראש ממשלת בריטניה תאצ'ר נקטו עמדה זהה כלפי תביעות אופ"ק. ירידת מחירי הנפט מ־32 דולר לחבית ל־14–12 דולר, מאז סוף שנת 1985 לקיץ 1986, היכתה את נורווגיה בהלם. אובדן הכנסות בסכום השווה ל־5–6 מיליארדי דולר, הביא לשינוי בעמדתה.

בנאום על קווי הממשלה הבהירה הגב' ברונטלאנד, כי נורווגיה נכונה ללכת לקראת אופ"ק, ושר הנפט החדש, ארנה אויים, הסכים להיפגש עם נציגי אופ"ק לפני כינוס שרי מדינות הארגון ב־25 ביוני ביוגוסלאוויה.

בנושא פוליטי מרכזי נוסף, יחסה של נורווגיה לבעיית נאט"ו, נשמר אמנם פורמלית הקו של מחויבות לברית, אך כמו דנמרק, הדגישה הממשלה החדשה באוסלו נקודות הסתייגות: אי הסכמה לתוכנית "מלחמת הכוכבים" והדחייה החד־משמעית של הצעת ארה"ב לאחסון נשק כימי חדיש על אדמת נורווגיה.

מיד עם מינוי הגב' ברונטלאנד לראש ממשלה, שיגר אליה ערפאת מברק ברכה והזכיר את תמיכת מפלגתה בתביעת אש"ף לפתוח משרד באוסלו. מי שהיה שר הנפט, כריסטיאנסן, אחד מתומכיה הנאמנים ביותר של ישראל בנורווגיה, הציג לראש הממשלה שאילתה מהי עמדת הממשלה החדשה כלפי אש"ף. את תשובתה מסר שר החוץ ק' פרידלונד: נורווגיה, אמר, נקטה בעבר יחס מסויג ביותר כלפי אש"ף. זה טבעי אם תנקוט כלפי אש"ף עמדה דומה לזו של כל שאר מדינות אירופה המערבית. את ה"פרשנות" לדברי שר החוץ נתן עיתון המפלגה הסוציאליסטית: נורווגיה תנקוט קו יותר ליברלי כלפי אש"ף.

מעקב / זוהר בלומנקרנץ

החוזה טרם אושר, הפעילות נמשכת

המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל, ממשיך בפעילותו. בארגון סיורים למזרח הרחוק, אף על פי שמשרד התיירות טרם אישר את חוזה פעילותו. באמצעות משרד הנסיעות "גורדון טורס" בת"א.

הממונה על הנושא במשרד התיירות שאול כהדירי התריע בזמנו בכתב בפני נציגי המרכז, כי ללא אישור חוזה ההתקשרות עם סוכנות נסיעות מורשית, תישא הפעילות אופי בלתי חוקי. היום אומר המרכז לקיים הרצאה, בלוויית שקופיות, לקהל הרחב בבית סוקולוב בת"א, ובביצוע יוסבר מידע על אפשרויות הסיור.

בפרסומים נכתב, כי הארגון והביצוע של הסיורים ייעשו באמצעות סוכנות הנסיעות "גורדון טורס" בת"א. בסוף החודש שעבר התקיימה ישיבה במשרד התיירות בירושלים, בהשתתפות נציגי כל הגורמים הנוגעים בדבר, כדי לדון בסעיפי חוזה ההתקשרות בין המרכז ובין סוכנות הנסיעות "גורדון טורס": ואת לאחר שבסוף החודש הארוך בוטל חוזה ההתקשרות בין המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל ובין סוכנות נסיעות אחרת — "קינג דיוויד טורס" בת"א.

בישיבה העלו נציגי המחלקה המשפטית של משרד התיירות שורה של הסתייגויות מן החוזה והודיעו, כי ללא השינויים הנדרשים הוא לא יאושר. למרות זאת, המשיך המרכז בפעילותו באמצעות "גורדון טורס". מנהל המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל עודד גולן אמר בתגובה, כי הפעילות המתבצעת היא חוקית. לדבריו, הוכנסו שינויים בחוזה ההתקשרות. ברוח דרישות משרד התיירות, שיווק חבילת הסיור למזרח הרחוק נעשה, לדבריו, באמצעות סוכנות נסיעות מורשית.

מחר יתחיל שבוע הספר העברי

صكنا من الاصل

בארץ חלם

הזמנה לתאונה

המקום: חזית תחנת רכבת צפון בתל-אביב. ה"חושישית", העוקפת את האוטובוס בגזרה הזו, מסכנת את התנועה ומסתכנת בתאונה עם האוטובוס, אם יתחיל לנסוע מבלי להבחין בה. אם ה"חושישית" באה מרמת-גן, היא נאלצה לעבור לפני כן עבירה דומה, כאשר "התגבר" נתיב כדי לעקוף את האוטובוס. הרכב הפרטי הקטן המתבן כאן בעל בורחו. אלה שהציבו שם את שתי תחנות האוטובוס, לחמישה קווים בעלי תדירות גבוהה, מאלצים כל רכב, המבקש להיכנס לנתיבי איילון דרום, לבצע עבירות אלה מדי רגע. האבסורד זועק לשמיים. משום שבמרחק קצר משם, בחזית הרכבת לפני הדרך חזית, ישנו מפרץ חניה ארוך ונוח. יש שם שתי תחנות. אף יש מספיק מקום גם לשתי התחנות הללו. מדוע, אם כן, לא הוצבו התחנות שם?

"הצאנות מבטיבה שזה יהיה כאן". לחש מישהו. "לא", ענה חברו. "זה ההיגיון. כל מטר בנתיבי איילון נבנה על היגיון תעבורתי. ויש שם הרבה קילומטרים, מלאים היגיון דומם, סמיך. איתם יותר מדי היגיון משבש לבקראים את ההרגשה הביתית, הנוחה. אז תקעו שם תחנות אוטובוס, כדי שנרגיש בבית. זהו." צילום: עוזי קרן

אכיפה, הרתעה ותאונות דרכים

מאת אסתר בלוחה

האם יש קשר בין אכיפה הרתעה לבין תאונות הדרכים? האם אכיפת חוק משנה התנהגות נהגים והולכי רגל? שאלות אלה ואחרות העלו ביום עיון בנושא "יעדי מניעת תאונות דרכים", אותו ארגנו האוניברסיטה העברית, "הדסה" בשיתוף עם המועצה למניעת תאונות דרכים והמינהל לבטיחות דרכים במשרד התחבורה.

שני מנחי הסדנה, תנ"צ מאיר קפלן, עובר לשכת המדען הראשי במשטרה (לשעבר, ראש היחידה למחקר ופיתוח וראש מד"פ), ואודי אפרת ממחלקת התנועה, לא ידעו לתת תשובה ברורה בנושא. תנ"צ קפלן ציין, כי הסיבות הדומיננטיות לתאונות הדרכים הן אי שמירה על נהיגה בצד ימין. עבירות אלה, לדבריו, קשות לאכיפה. לעומת זאת, קל לאכוף מהירות מופרזת ואי ציות לתמרורי עצור.

אודי אפרת הציג נתונים על תאונות דרכים שאירעו בארבעת החודשים השנה ינואר-אפריל 1986. ב-4 החודשים הראשונים השנה עלה מספר תאונות הדרכים בהשוואה לאותם חודשים אשתקד, ב-16.4%. עיקר הנפגעים הם ילדים עד גיל 14 וקשישים מעל גיל 60. בסיכום ארצי התקבלה העליה ב-25.2%. העליה הבולטת ביותר נרשמה במחוז הנגב. נתונים משנים 1986-1980 לא הצביעו בבירור שאכיפה גרמה לירידה או לעליה במספר התאונות. בשנת 1981-1980 חלה ירידה באכיפה ועליה בתאונות דרכים. מאידך גיסא, שנה אחר כך, האכיפה ממשיכה לרדת ועמה גם תאונות הדרכים.

גם כאשר נבחן העניין עפ"י נושאים לא היו מסקנות ברורות. בשנים 1983-1980 האכיפה בנושא מהירות מופרזת עלתה וגם התאונות עלו. בשנים 1986-1984 האכיפה ירדה בנושא אי מתן זכות קדימה לרכב, והתאונות עלו. מסכם אודי אפרת: "עם היד על הלב, אנחנו לא יודעים אם כדאי לאכוף ועפ"י אלו קריטריונים".

משתתפי הסדנה לא חסכו בקורת ממשטרת ישראל. גם לא הצעות והמלצות. שלמה בוגלה, מי שהיה ראש מחלק תנועה במשטרת ישראל אומר: "תאונות דרכים נגרמות בעיקר בערים. היכן משטרת ישראל אוכפת? בעיקר בכבישים בין-עירוניים. זה היה גם בתקופתי". פרופ' בן-דוד מן המכון הטכנולוגי הגבוה טוען, כי מספר דו"חות אינו מעיד על רמת האכיפה. בין העבירות הוא מונה לא רק מהירות מופרזת, או אי שמירת מרחק, אלא גם נסיעה איטית מדי, נסיעה לא נכונה בנתיבים, שינוי פתאומי של מהירות או כיוון הנסיעה.

מא"ל שמואל הרשקוביץ קובע, שהמשטרה בהיסטוריה, שהיא נותנת משקל יותר לנושא האכיפה, וההסברה וההדרכה. לדעתו, איכות הנהג ואופיו הם החשובים יותר. "אכיפת חוק היא יעילה על אוכלוסיה צרה מאוד, שיכולה להפנים נורמה". מא"ל הרשקוביץ מציע אכיפה בדרכים לא קונבנציונאליות, עונש מיידי על עבירה, והעמדה לדין גם על תאונות של נזק לרכב בלבד.

"אין לו תשובה לשאלה, אם לאכיפה יש השפעה על תאונות הדרכים, על התנהגות הנהג ואפילו על התנהגות הולך הרגל," סיכם תנ"צ מאיר קפלן.

הצדק מאחורי המשפט

בית משפט לתעבורה: פלאנטה אחרת של "צדק"

קיבלתי בירית קנס. החלטתי שלא לשלם משום שסברתי שהצדק אתי. החלטה זו טומנת בחובה מסקנה שאין מנוס הימנה: להיאבק על צדקתי בבית המשפט לתעבורה.

"את מצחיקה אותי", אומר לי משפטן אילון אורון. קיוויתי לשמוע על הצדק הנכון לאורח בבתי המשפט שלנו. והנה, אני מצחיקה אותו: ולו יש נסיון של 15 שנה "בהיכלי הצדק" הללו. הוא משופשף בריטואים בלשון החוק, בהתפתלויות סחור-סחור סביב סעיפים. ובמקום שפת מקצוענים זו, הוא בוחר לומר לי, ש"אני מצחיקה אותו". מה מצב היק כאן?

"את לא עומדת לפני בית המשפט במצב של שיוויון עם אורח אחר. את עומדת מול שוטר, שהוא זרוע של החוק. מלה שלך כנגד מלה שלו — אין לך סיכוי. אפילו מלה שלי כנגד מלה שלו — אין סיכוי". ואין עליו חובת ההוכחה?

אורון: הוא אומר, ראיתי. וזה מספיק כראיה.

ומה מצחיק בזה?

אורון: כי הסיכוי שלך, מראש, קטן יותר, אפסי.

למה? אחרי עדות שוטר, נטל ההוכחה עליך? מתי נטל ההוכחה הוא על הנאשם?

אורון: עדות שוטר די בה כדי להרשיע. אדם שלא עבר את העבירה הוא חסר סיכוי, בדיוק כמו מי שעבר אותה. אלא אם כן הוא מסוגל לעורר ספק בעדות השוטר. התוצאה היא שרבים רבים מודים, למרות אמונתם בצדקתם, רק משום תחושתם שאין לאורח שום סיכוי להיאבק במשפט תעבורה.

האבסורדים בבתי המשפט לתעבורה חוגגים מדי יום, ועורכי הדין, שחרתו על דגלם להגן על הפרט מפשע כמידת יכולתם, מוצאים ש"יכולתם" מתקרבת לאפס. הם, שלא כמו השופטים, מעזים לצאת כנגד עוולות אלה. אשר חלקן פוגעות לא רק בעשיית הצדק לאורח, אלא גם בשופטים.

כל מי שמקשיב לשופטי התעבורה השונים, ובתל-אביב יש תשע, מבחין עד מהרה כי יש שופטים מחמירים ויש המקלים. זה קיים בכל בית משפט, אבל בתחום התעבורה הדברים הגיעו לידי כך, שמלאכת עשיית הצדק משתבשת משום שידי השופט כבולות.

"הפער בין מחמירים למקלים יצר תופעה שלילית מהיבט אחר", אומר אורון. הוא מצביע על העובדה הידועה, שלנאשם אין כל אפשרות לבחור לעצמו את השופט. "לעומת זאת, לתביעה יש אפשרות כזו. התיקים הקשים בתל-אביב מובאים לדין בפני השופטים המחמירים ביותר. אמנם לא בדרך גלויה, אבל המשטרה מתמרנת, ובין עורכי הדין הטכניקה ידועה. בדרך זו התביעה מתערבת בענישה, בעוד לאורח אין כלים להתגונן במישור הזה", אומר המשפטן.

ל"צדק" התעבורתי יש עוד היבט: בית המשפט עצמו אינו תובע, הוא שופט את מה שמובא לפניו. המשטרה היא זו שקובעת מה יעסיק את בית המשפט. האם מביאה המשטרה לדין את אלה שביצעו את העבירות החמורות, המסכנות נפש ורכוש?

אורון: בתי המשפט לתעבורה עוסקים בתיקי מהירות. זהו בית-חרושת לפסילת רשיונות נהיגה. מדובר בעבירות שאין בהן שמץ של חוסר זהירות בנהיגה או התגברות לשמה לחוק. אבל לשופט, במקרים אלה, אין בחוק אפילו זכות לשיקול דעת. לעומת זאת, עבירות חמורות הגורמות לתאונות, כמו עקיפה לא נכונה, סטייה מנתיב, נסיעה איטית מתמדת בשמאל הכביש, נידונות בבתי המשפט לעתים רחוקות ביותר. ללא כל פרופורציה למספרן בכביש, ולתוצאותן לאבדן רכוש ופגיעה בנפש. מה יכול השופט לעשות בענין זה? לא כלום!

יתר על כן, מדגיש המשפטן, זכות שיקול הדעת בעניין עבירות תעבורה נתון לדרגים שונים: לשוטר בכביש יש זכות לוותר על דו"ח, אם השתכנע שהוא חסר טעם. יחידת התביעות במשטרה רשאית לעצור את התיק בבך למנוע העמדה לדין. היועץ המשפטי לממשלה יכול להורות על עיכוב הליכים. ולבסוף: לנשיא המדינה יש סמכות חנינה. והוא ממש זכות זו, בתחום התעבורה, במספרים כבדים של תיקים. היחיד במערכת זו, הקובעת גורלות הפרנסה של בני אדם, שהוא חסר כל סמכות לומר שהתיק "מטומטם" ולכן יש לבטלו, הוא השופט. אמנם, הוא רשאי לתת קנס סמלי במקרה. הוא יכול אפילו לזכות. אבל אם יש לנאשם "על תנאי", עליו להפעילו. במקרים אלה, והם רבים מספור, הוא "מקיר" חסר זכות לשיקול דעת.

המחוקק יצר תופעה זו באמצעות ענישה סטנדרטית של "ירידה" לכל הכיוונים", שמחטיאה את המטרה של עשיית הצדק. המחוקק הוא זה שיצר את התופעה, שרק על-ידי תיבונת מרובות ניתן לתקן את תוצאותיה השליליות של החקיקה. אלא שמרבית הציבור אפילו לא מודע לזכותו להגינה בפסקי דין לתעבורה. ואת רוצה, עדיין, להיאבק על זכותך לצדק, בבית משפט לתעבורה? בבקשה. אל תצחיקי אותי.

דברי המשפטן.

פריצות-מחסום בחיזוי מזג האוויר

התחברות השירות המטאורולוגי של ישראל למרכזי מידע ממוחשבים בינלאומיים תרמה לדיוק הרב בחיזוי בשנתיים האחרונות. המידע המתקבל מן הלוויינים תורם, אבל בשוליים

משהו קרה בשירות המטאורולוגי בשנתיים האחרונות. הם מצליחים לתת תחזית מזג אוויר נכונה, אפילו מדוייקת, לטווח של יומיים ואפילו ארבעה ימים, ובתוך זה לדייק גם לגבי השינויים שיתחוללו בטווח של שעתיים. פעם נפוצה הבדיחה, לפיה אין כמו התחזית ברדיו להנחות כיצד להתלבש, צריך רק להתנהג כאילו יקרה ההיפך.

מה השתנה שם? "האוזן התנדנית" מעלה את הסברה, כי המיבטא הרוסי הנשמע תדיר מפי "החזאי התורן" הוא שתרם להעלאת הרמה. "אוזן" אחרת, תאמר שהמיבטא האנגלוסקסי, הרומני והעיראקי הם הם הגורם לרום הברומטרי של ניבוי מזג האוויר. ואילו יהודה טוקטלי, מנהל השירות המטאורולוגי מזה שנים רבות, מחייך, מקבל זאת כמחמאה אמיתית, ומעמיד דברים על דיוקם: לא זה ולא זה.

לאו דווקא ללבוש

חיזוי מזג האוויר, לרשות מצב הים (למעשה, ימים, כי גם ים סוף וגם ימים אחרים כלולים בתחזית), לא נועד לשמש את צרכי הלבוש של עם ישראל בחורף, או את תוכניות הרחצה בים בקיץ. התחזית מיועדת לצרכי הספנות, ובעיקר היא באה לשרת את התעופה האזרחית הבינלאומית. תקנות התעופה הבינלאומית והבטיחות בטיסות מחייבות טיסה; יעילות, הסכנו ונוהות בה, מתבססות על נתוני מטאורולוגיה. גם רמת טרה תעופה נקבעת, בין השאר, לפי המידע המטאורולוגי כהוא נתון לנוחתים בו ולממריאים ממנו. יתר על כן: תיק הטיסה אותו נושא כל טייס עם המראתו, מכיל תחזית מטאורולוגית להמראה, למשך שיוט, וכן תחזית נחיתה ביעד. כמו כן כוללת התחזית נתונים מטאורולוגיים לנתיבי טיסה חליפיים במקרי תקלה, וכן תחזיות ליעדי נחיתה חליפיים.

כאשר מדובר בהיבטים בטיחותיים בעלי חשיבות כה גדולה, מקבלים גם השינויים ברמת הדיוק של התחזית בשנתיים האחרונות מימדים חשובים בהרבה מאלה הנראים על פני השטח. פה ושם שומעים על תרומתם של נתוני לוויינים לשיפור רמת התחזית. אך מסתבר, כי נתוני לוויין מתקבלים מזה כעשרים שנה. מה התחדש, אם כן?

יהודה טוקטלי (משמאל), מנהל השירות המטאורולוגי, מציג בפני נשיא המדינה חיים הרצוג תמונות לוויין של אזורנו

אקספרס נתונים

התורה, על רגל אחת, ניתנת להגדרה כ"פריצת מחסום עיבוד המסה האינפורמטיבית של הנתונים לידי חירות זמן". נשמע מאוד מתימטי, וזה אמנם כך. אנשי החיזוי נמצאים במאבק מתמיד עם נתונים אין ספור, המתקבלים ממקורות מידע שונים: מערכות לחץ, רוחות, שינויי טמפרטורה על פי גובה, ועוד ועוד. לא זו בלבד שהם צריכים לנבא מצב עתידי מסוים על פי נתונים בעבר, אלא שהחיזוי צריך להתמקד על מצב משתנה ללא הפסק, והמצב החזוי צריך גם הוא לתת תמונה רב-אמית. אם המצב משתנה כל הזמן, מתי יודעים לומר: מספיק לאגור נתונים, מכאן והלאה מסתמכים על ה"יש" ומתחילים בחיזוי העתיד?

כסתבר, כי זו, עדיין, השאלה הקלה. הבעיה היותר קשה היא, ההתמודדות עם כמות הנתונים. אלה כה רבים, עד כי ליקוטם בלבד בידי אדם מצריך זמן רב ביותר. טוקטלי מדגים זאת בפשטות: איסוף נתונים ידני לתחזית של מחר בלבד, מצריך עבודה של שנה. לכן, מזה שנים רבות נמצאות בידי החזאים נוסחאות, המרכזות את שפע הנתונים לכלל ביטוי מתימטי מקוצר. נוסחאות אלה בונות, למעשה, את המפות הסינופטיות. אלה הן מפות-יתוך של ביטויים מטאורולוגיים שונים (לחץ אטמוספרי, טמפרטורה, רוחות וכו'). "המפה הסינופטית מראה לנו את תנועות האוויר כאילו התבוננו בהן מחוץ לכדור הארץ" מסביר טוקטלי.

המיחשוב הגואל

ואת היתרון הזה נותן הלוויין? — "לוויינים משרתים אותנו מזה עשרים שנה. נכון, שלא ביעילות, בדיוק ובאיכות של היום, ובכל זאת. בצילומי לוויין לא רואים כל מזג אוויר. צילומי הלוויין מספקים רק נתוני-רקע. גם אם אלה צילומי רצף, הם עדיין רק בבחינת חומר גלם נוסף להכנת התחזית.

מיחשוב התהליך איפשר למטאורולוגים לייצר תחזית של מתימטיקה-פיזיקה של האטמוספירה. אבל גם המחשב צריך לפעול על פי סדרות של נוסחאות, המושתתות על הרבה משתנים. "פריצת המחסום האמיתית של זמן-עיבוד-נתונים קרתה עם התחברותנו בטבורנו למרכז החיזוי של השירות המטאורולוגי הבריטי, שהוא מן הגדולים בעולם לאיסוף ועיבוד נתוני מידע מטאורולוגי ושימוש בו. בכך מימשנו מעשית את הגדרתנו בארגון המטאורולוגי העולמי. זה קרה ב-16 בנוב' 1984. מאז עברנו מקצב העברת נתונים של 50 בוד (סימון מהירות פולסים אלקטרוניים להעברת מידע) ל-2400 בוד. מה שאיפשר לא רק העברה נתונים, אלא גם עיבודם" מסביר טוקטלי. כאן תרם המחשב לא רק תוצאות "חשבוניות" מהירות יותר, אלא גם תצוגתן של אלה במפות.

חדר מלא מפות

ואמנם, החזאים בשירות מוקפים מפות. מדי שש שעות מפה מסוג אחד. שלוש שעות אחר כך, מפה-שש-שעות אחרת. חדר החזאי מלא מפות, המצטברות על עשרות ויים, עשרות מפות על כל זה, בסדר מופתי. "אנחנו זקוקים לנתונים מכל העולם. וזה — רובו מים. משם מתקבל מידע מאניות מזג אוויר מיוחדות של המעצמות, הנמצאות בימים ובאוקיינוסים, בנקודות קבועות, על פי הוראות האירגון הבינלאומי למטאורולוגיה. ישראל אינה חברה בו, מוותר בסף, ומקבלת את הנתונים באמצעות המוקד המטאורולוגי הבריטי. ולשם משענת ישראל אל הקטנה, בחלק מהתשלום, את נתוניה היא.

ויש גם מרכז אירופי לחיזוי לטווח בינוני, הממוקם באנגליה, שישראל מסופחת אליו. מרכז זה עוסק אך ורק במחקר מטאורולוגי. שם מפתחים גם את ה"מודלים" בהם מזינים את המחשב. "שיפורו לשם תרם גם הוא, כי מהם אנחנו מקבלים תחזיות ל-144 שעות. הם אמנם לא נותנים תחזיות למשבצת הקטנה שלנו — המפות שלהם מקיפות שטחים גדולים בהרבה — אבל אנחנו נעזרים בהם לכיוון ויסות הזרשרים שלנו, ובעיקר לבקרה עצמית" מסביר המנהל.

סולם מכוון

האם בניית תחזית מזג אוויר אמינה היא כל המטאורולוגיה? — "אני מתקומם נגד תפיסה זו", אומר טוקטלי. "השירות ערוך לתת מידע בתחומים רבים וחשובים. כמו תיכנון מיקומם של מפעלים עתירי סיכון זיהום. אלה הבונים היום תחנות כוח, למשל, מנמלים, לפתוח, לקבל מאיתנו מקורים לתיאום. אבל מדינת ישראל צריכה להיות ערוכה לכך שבעיות ייגרמו לא רק מצדנו, אלא גם מכור גרעיני בסוריה או ממפעל תעשייתי אצלנו. המטאורולוגיה צריכה לסייע בתכנון ערים ויישובים כדי להרחיקם ממוקדי זיהום, או לתכנן אפיקי פינוי אכלוסין במקרי תקלה. צריך שיהיה ברור: התחזית המטאורולוגית אינה מסוגלת להציל, אבל היא כלי עזר חשוב למתן פתרון במצבי חירום מסויימים. חבל שאין מנצלים את מה שאנחנו מסוגלים לתת" טוען יהודה טוקטלי.

הטיפה המרה וההגה

מאת רני שטרוזמן

הכותב הוא איש חברת נתיבים

ערבי השבת בתנועות הנוער ומסיבות הסלון הומרו בשנים האחרונות בנהירה המונית של בני נוער למועדונים, לדיסקוטקים ולפאבים המצויים בשפע בערים הגדולות. אלה מציעים לנוער אפלולית, מוסיקה לריקודים ומשקאות אלכוהוליים. הדרך אליהם קצרה יותר במכונית המשפחתית או ב"טוסטוס" הפרטי. נוסעים בחבורות. האווירה העליזה הולכת ומתגלגלת באווירה פרועה חוזר.

נכון שנתוני תאונות הדרכים שלנו אינם מצביעים כיום על קטסטרופה של תאונות ונפגעים שבהם מעורבים צעירים ספוגי אלכוהול. אבל התהליך העושה אותנו ככל הגויים, יביאנו גם לכך, אם לא נקדים רפואה למכה ונעשה את שעושים במדינות מוכות אלכוהול זה שנים רבות.

בארה"ב נאסרה מכירת משקאות חריפים לנערים ונערות שלא מלאו להם 18 שנים לפחות. יש מדינות בארה"ב שהגדילו לעשות והעלו את גיל האיסור ל-21. אף על פי כן, צריכים הנתונים, שפורסמו על ידי המינהל לבטיחות בדרכים האמריקאי, להשמיע צלצול אזהרה באוזנינו:

* נהגים צעירים בארה"ב בני 16—17 מעורבים בשיעור הגבוה ביותר של תאונות דרכים קטלניות למייל-נהיגה, לעומת כל קבוצת גיל אחרת.
* גורם המוות העיקרי בקבוצת גיל 15—19 הוא תאונות דרכים. (42%) מתאונות הדרכים נהרגו בתאונות שהיה מעורב בהן אלכוהול.
* 50% בקירוב מהנהגים ברכב מתחת לגיל 21 שנפגעו בתאונות קשות, נמצאו תחת השפעת אלכוהול.

בחזרה אלינו. אם נעשינו ככל הגויים, ונערינו מעבירים את שעות הפנאי שלהם בבילוי בדיסקוטקים ובמסבאות אפופי עשן ואדי אלכוהול, יש לחשוש שכמות האלכוהול העולה בדמם של צעירים נוהגים תביא גם לעלייה בתאונות השיכורות בדרכים.

לסיכולו של העתיד הלא-ורוד הזה הצפוי לנו, יישבו נא שרי התחבורה, החינוך, המשטרה והפנים, כוועדת שרים לעניין מניעת אלכוהול מצעירים, ויביאו לכנסת הצעת חוק האוסר מכירת משקאות חריפים לצעירים וצעירות. ולא — יבוא יום שבו נחקה את הגויים גם בנתוני תאונות דרכים של בני עשרה רווי הטיפה המרה האוחזים בהגה.

מחיר הזיוף

שופטת בית משפט השלום בתל אביב, הגב' יניב, הטילה קנס בסך 1,000 שקלים על נאשם שהורשע בהפצתו בקרב נהגי מוניות של מחירון, שבו נקובו מחירים מופקעים לנסיעות ברחבי הארץ.

הנאשם, אריאל ישראלי, נהג לפרסם מחירון לנהגי מוניות שבו צויינו מחירי הסעה מופקעים, ועל כך נמצא נאשם בשידול וסיוע לעבור עבירות של הפקעת מחיר. בנוסף לכך, עשה הנאשם שימוש במכתבו של המפקח הארצי על התעבורה, שבו הודיע המפקח על אישור העלאת מחירים. המכתב הנושא את סמל המדינה צולם והופיע על המחירון באופן שיכול להטעות את הנהגים וציבור הנוסעים לחשוב, שהמחירים המופיעים במחירון אושרו על-ידי המפקח על התעבורה. על עבירה זו נמצא אשם בזיוף מסמכים.

בנוסף לקנס או 60 ימי מאסר תמורתו, נידון הנאשם לארבעה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים, וכן התחייבות כספית בגובה 2,500 שקלים להימנע מעבירה דומה למשך שנתיים.

עדות

ברצוני להגיב על "נתיבי תחבורה" מיום 27.5 "אופניים באבקים על לגיטימציה": כאב וכסב אני מבקר תמונת בהרצליה, ברחוב גולומב. בחודשים האחרונים אירעו כאן שתי תאונות בין ילדים רוכבי אופניים לבין מכוניות, ולאחת מהן הייתי עד ראייה. האופניים אינם משמשים כאן כלל לתחבורה — זה ספורט, שעשוע, תחביב, בילוי הזמן היחיד של עשרות ילדים בגוש של כמה בניינים. ההורים, עם כל חרדתם, אינם יכולים למנוע זאת כי באזור כולו אין שום מיתקן למשחקים או לספורט: לא גינה, לא מגרש ספורט, לא מועדון ואפילו לא מגרש ריק כלשהו.

האזור נבנה כאילו הילדים הם "יוקר". הכל מתוכנן ובנוי בעבור מכוניות בלבד. כל מה שיש לילדים הם שבילי הבתים, כבישי מכוניות ומגרשי חניה פנימיים (גם אלה מקומות מועדים לפורענות). בעל כורחם "נדחקים" הילדים לכביש המכונה "רחוב", כביש תלול ללא תמרורי אזהרה של "ילדים משחקים" ובחלקו גם ללא מדרכות. בחלקו המערבי הסופי של רחוב גולומב נבנו בתים הנגישים במדרכה הצרה ללא כביש (וללא פיקוח עירוני). בכביש זה הולכים ילדים רגלי לביה"ס ע"ש יגאל אלון פעמיים ביום, ואחר הצהריים זהו "מגרש משחקים" הרה-פורענות.

בצד החוסר התרבותי והחברתי של התעלמות גמורה מצורכי ילדים ונוער, הן מצד המשתכנים (שלא עמדו על חסר זה) ובעיקר מצד העירייה — יש כאן סכנה בטיחותית חמורה.

השכונה "יפה", בתים נוצצים וגם קוטג'ים, אך איש לא שם לב כי זהו בעצם מדבר חברתי ותרבותי. המצופה מרצפן — וסיכון בטיחותי.

דוד גרין

בימה חופשית

לדפוק את הדפוקים

מאת ד"ר דן יעקבסון

בשולי תביעתו של סטף ורטהיימר להקטין את דמי האבטלה

הכותב הוא מרצה בכיר בחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל אביב.

אין חולק על קביעתו של סטף ורטהיימר ("הארץ" 4.6) שלפיה האבטלה והירידה הן מסימניה המדאיגים ביותר של התקופה הנוכחית. "תאומי התקופה" בלשונו. גם בקריאתו החוזרת ונשנית לממשלה להקטין את שיעורי המס על העבודה יש היגיון רב לנוכח שכר תנוע המגוחך, שלא לומר משפיל, שמביא עובד היצור לביתו והשלכות שיש לכך על הנכונות לעבוד בתעשייה. אולם מסקנתו כי הדרך העיקרית למלחמה באבטלה ולעידוד המובטלים לחזור לעבודה, היא באמצעות הקטנת דמי האבטלה, מעוררת יותר משמץ של תמיהה; ובפרט כאשר היא מושמעת על ידי מי שתרם את גאוות העבודה בתעשייה ("המהפכה הציונית השנייה") על דגלו. האם מבקש מר ורטהיימר, כמו כמה מעמיתיו המעסיקים ותומכיהם מבין הפוליטיקאים, להיבנות מגזרה נוספת במשתכרים ובמובטלים, אשר על לא עוול בכפם (אך לא פעם מחמת ניהולם הכושל של המעסיקים) הפכו קורבנותיו העיקריים של המשבר שאותו היטיב לתאר במאמרו?

ככל שהדבר יישמע מוזר, דומה שצריך להזכיר כי דמי אבטלה אינם חסד שעושה המדינה עם המובטלים. תשלומם מהווה מימוש של זכות להגנה בפני אבטלה — זכות שנקנתה בכסף מלא על ידי תשלום דמי ביטוח. יש כאן חוזה, ומי שמציע פגיעה בו מציע פגיעה חד-צדדית של המדינה בחוזה בינה ובין המבוטחים. המבוטחים ששילמו את דמי הביטוח עשו זאת מלכתחילה (אין זה משנה כלל אם בשעתו היו מודעים לכך, אם לאו) מתוך הנחה שבכך הבטיחו לעצמם ביטחון כלכלי מסוים אם וכאשר ייפגע בידי מחסור התעסוקה. ספק אם היה מר ורטהיימר מתייחס בשוויון-נפש זהה להפרה חד-צדדית של התחייבות חוזית מצדה של המדינה כלפיו כתעשיין. קרוב לוודאי שהיה מתקומם נגד אפשרות כזאת, ובצדק.

מעבר להיבט הפורמלי, יש לחזור ולהדגיש את יעדיו של ביטוח האבטלה. הוא נועד קודם כל להעניק ביטחון סוציאלי סביר למובטל מאונס, כדי לתת לו שהות דרושה למציאת תעסוקה חלופית. במלים אחרות, הרציונל להתקנתו היה בדיוק למנוע מצב שורטהיימר בתהליך ממליץ עליו. מטרתו היתה למנוע מן המובטל את הלחץ הקיומי להסכים מיד לכל עבודה מזדמנת ולתת לו שהות למצוא עבודה מתאימה; ואם אין כזאת, להסב את מקצועו או לעבור הכשרה מקצועית. כל זאת, כאמור, לא משום שעושים עמו חסד, אלא משום ההנחה שיש בכך כדי לסייע להקצאה יעילה יותר של כוח האדם במשק ולמיצוי ההתאמה התעסוקתית של המובטל.

ביטוח האבטלה אמור מן הבחינה הזאת להיות אחד משלושה כלים שלובים. שני הכלים האחרים הם שירותי הכוונה והשמה מפותחים, ומערכת הסבה והכשרה מקצועית רלוונטית, שהצעות תעסוקה זמינות בתוספת. אמת, שני הכלים הנוספים לוקים במידה רבה בחוסר ואינם ערוכים כיאות למאבק יעיל באבטלה. בהיעדר מערכי ייעוץ, השמה, הסבה והכשרה ראויים לשמם, ביטוח האבטלה משמש כולם-יצועים, שתרומתו העיקרית מצטמצמת לדמה הסימפטומטית. אך האם תחת להיערך כיאות להתמודדות עם מארת האבטלה באמצעות שני הכלים הנוספים, נפגע בכלי הראשון?

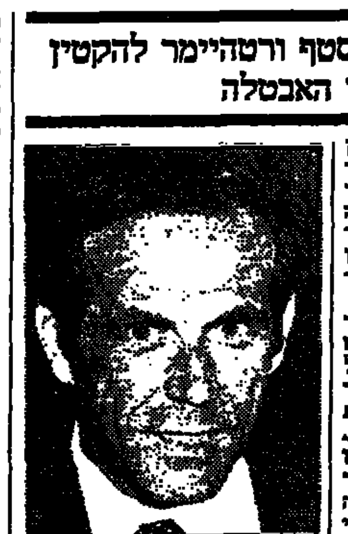

סטף ורטהיימר

עידוד עבודה זולה

כאמור, ההתנגדות לפגיעה בדמי האבטלה מעוגנת בטעמים עקרוניים ומעשיים גם יחד. אבל אילו נתלוותה לקריאתו של מר ורטהיימר נכונות, מקבילה של המעסיקים להגדיל את השכר ברוטו בתעשייה על חשבון התמורה להון (זאת לבד מקריאה הנ"ל לממשלה להקטין את המיסוי על עבודה), לפחות לא היה נודף ממנה ריח של כוונה לנצל "קונייונקטורה של שפל", דהיינו את מצוקתם של החלשים ביותר במשק, ולהפיק ממנה תועלת בעבור קבוצת אינטרסנטים מובהקת הנושה בצל סיסמת "הפנים אל הייצור". הגם שחשד זה בוודאי אינו מוצדק במקרה הפרטי של סטף ורטהיימר והתעשייה המפוארת שהקים, אין לדחותו על הסף, בין השאר למשל לנוכח ההתנגדות הנרחבת לחוק שכר מינימום, שהעברתו הוכשלה בכנסת באחרונה.

כי זאת לדעת: על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, חרף הקשיים שבהם מתלבטים מפעלים רבים, עדיין מהווים הרווח הנקי והתמורה להון 9.2% מהתפוקה הגולמית של התעשייה ו-19.2% מהערך המוסף שלה. זאת בשעה שההוצאות על שכר עבודה (משכורות והטבות מנהלים בכלל זה) היוו 22% מהתפוקה הגולמית ו-47% מהערך המוסף. מאליו מובן שבמפעלים רבים שולי התמורה להון נמוכים בהרבה ואף שליליים (ומן הסתם באחרים הם גבוהים יותר). אך כשמדובר בתעשייה ככלל, ועד שלא יוכח אחרת באמצעות מחקר אמין שיבדוק את התמורה להון לעומת התמורה לעבודה בתעשייה הישראלית לענפיה, נותרת בעינה הקביעה כי יש מירווח לא מבוטל להעלאות שכר משמעותיות למדי בתעשייה, שיהיה בהן בכדי לעודד עובדים לבוא ולראות בה את עתידם.

תפארתה של התעשייה אשר מר ורטהיימר רכש לעצמו ובזכות מקום של כבוד בין דובריה, לא תהיה על עבודה זולה של אנשים אשר הרעב מתהפכת מעל ראשם. אם חלה שחיקה ברצון לעבוד, לא המובטלים ולא העובדים ברמות השכר הנמוכות הם האשמים בה. מי שמבקש לשקם את יוקר של הפרט בישראל לעבודה בתעשייה, חייב להקדים ולשאול כיצד מתרגמת התעשייה את יחסה לעבודה במונחים של שכר, תנאים סביבתיים, סיכויי קידום והזדמנויות להתפתח.

להיות ערבי בישראל

מדוע הדלקתי את משואת יום העצמאות

מאת סמיר דרדיש

הכותב הוא ראש המועצה המקומית באקה אל גרביה ואחד ממדליקי משואות יום העצמאות הל"ח.

הוויכוח הציבורי שהתעורר בעקבות היבחרי לנציג המגזר הערבי בטקס הדלקת המשואות ליום העצמאות הל"ח למדינת ישראל, שנערך השנה תחת הכותרת "הדמוקרטיה בישראל", החזיר לתודעת הציבור הישראלי — יהודים כערבים — את סוגיית מעמדם והזדהותם של האזרחים הערבים במדינת ישראל.

ויכוח זה, מטבע הדברים, קיבל מימד מיוחד לנוכח דרג האישיות הנבחרות מטעם ערביי ישראל להדלקת המשואה — בפעם הראשונה נבחר לכך ראש רשות מקומית ערבית — וכן משום שלפי החשד, מהיישוב בקה אל גרביה, שאני עומד בראשו, יצאו רוצחי החייל משה תמם ז"ל.

הסוגיה הראשונה — הסכמת ראש רשות ערבית להדליק את המשואה "לתפארת מדינת ישראל" — נראתה מוזרה, לפחות בעיני חלק מהיהודים שאינם מבינים, ואולי מסרבים להאמין, שאכן יש במדינה הזאת ערבים הגאים בערביותם, בתרבותם ובמורשתם, ועם זאת רוצים להיות חלק מהמדינה. אמנם מאז מלחמת ששת הימים, המפגש בעקבותיה בין ערביי הארץ לבין ערביי השטחים, גדלה בקרב ערביי ישראל המודעות הלאומית הפלשתינית. מודעות זו הביאה בדרך כלל להזדהות רגשית ולאומית של ערביי הארץ עם מאווייהם של הפלשתינאים, שמחוץ ל"ישראל הקטנה", להגדרה עצמית ולהקמת מדינתם. היא מדינת פלשתין לצדה של מדינת ישראל. ואולם טעות חמורה היא לחשוב כי ערביי ישראל ינדדו מורדו למדינת פלשתין לכשתקום.

ביטויי ההתמרמרות של ערביי ישראל על איכות חייהם בישראל אינם בשום פנים אינדיקטור להעדפת חיים במסגרת מדינת פלשתין על חייהם בישוביהם ועל אדמותיהם בתוך מדינת ישראל. המאבק שמנהל הציבור הערבי בישראל, לרבות ראשי הרשויות המקומיות הערביות, מכוון לשיפור תנאי חייהם, למען איכות חיים טובה יותר שבמסגרתה יתאפשר לערבי להשתלב גם בדרג המחליט.

אין לזה ולא כלום עם תחושה תחת אשיות המדינה. זה מאבק לגיטימי של קבוצה אתנית הרוצה לקיים את ערכיה ומסורתיה במסגרת החוק.

הסכמה ל[illegible]

באור כזה יש לראות הסכמתי להדלקת המשואה "לתפארת מדינת ישראל": לאמור: אני אזרח המדינה הזאת, הרוצה בטובתה ובתפארתה, אזרח המקיים את חובותיו וניגש לטפל בהשגת זכויותיו בדרכים חוקיות".

בקבלת הפנים שערך יו"ר הכנסת מר שלמה הלל ל-12 מדליקות ומדליקי המשואות בכנסת, התריע הפרופסור משה מעוז על הסכנה של "איבוד" האוכלוסיה הערבית החיה במדינת ישראל והנהגתה. הוא הצביע על העובדה שהרוב המוחלט של ערביי ישראל רואים את עצמם כיום — לא כבעבר — פלשתינאים ומזדהים עם הדרישה להקמת מדינה פלשתינית לצדה של מדינת ישראל. "אותם ערבים ישראלים המזדהים כפלשתינאים והתומכים בהקמת מדינת פלשתין לצדה של מדינת ישראל, רואים בעיני רוחם את מדינת פלשתין במקומה של מדינת ישראל ולא לצדה".

לדעתי, מגזים הפרופסור מעוז בתיאוריה זו, אם כי אינני מכחיש שיש בקרב הערבים בישראל גורמים קיצוניים השוללים את מדינת ישראל ואת עצם קיומה. אך גורמים אלה הם שוליים לעת עתה, ויש בידי הממסד ובידי הציבור היהודי והציבור הערבי היכולת לנטרל את השפעתם. ציבור שולי זה ניזון ומתרבה על ידי ההסתה המשתוללת בקרב אותו אחוז שולי גם הוא — לעת עתה — של הציבור היהודי ה"דואג" להוכיח לערבים שהם חיים במדינת היהודים בחסד.

אותו חבר כנסת מסוים הפונה אל הערבים בתואר "כלבים", ואותו רמטכ"ל לשעבר המתייחס אל הערבים כאל "ג'וקים מסוממים", ואותו סגן יו"ר הכנסת הקורא "לרמוס מעיים ולנקר עיניים" לערבי, ואותו רב ראשי בעבר הקורא למען איסור המפגש בין יהודים וערבים, ואותו חוק המפלה בין ילד יהודי לילד ערבי בקצבאות הביטוח הלאומי, ואותה תקנה המתירה להפקיע אדמות הערבים "לצורכי ביטחון" ולאחר ההפקעה נבנה על אדמה זו לול לפיטום תרנגולות — כל אלה ועוד הרבה אחרים מהווים המנה לגידול דור של צעירים ערבים מתוסכלים, ממורמרים ועוינים.

המציאות הכלכלית הקשה שבה שרויה מדינת ישראל, תורמת גם היא לגורמי ההתפתחות של מצב זה. בנסיבות כאלה ניתן להסביר — אך לא להצדיק ולהבין — את המעשה הנתעב של רצח החייל תמם, אם אכן יתאמתו ההשערות נגד ארבעת הצעירים מבאקה אל גרביה. אגב, שלושה מבין ארבעת החשודים הם יתומים שהתחנכו במוסד ליתומים ערבים בעכו, וכולם הם בני משפחות מצוקה. שניים מביניהם ניסו יותר מפעם אחת להתקבל לאוניברסיטאות בארץ ונדחו. עובדה זו בצד אי הצלחתם להתקבל לעבודה סדירה, התירה בהם משקע עצום של התמרמרות ותסכול.

האוכלוסיה הערבית בארץ, המונה מעל ל-700 אלף תושבים, "מטופלת" על ידי שישה עשר תקנים בלבד של עובדי חברות רווחה. בבאקה אל גרביה המונה כיום 15 אלף תושבים, יש יותר מ-350 צעירים בגילאים 14—18 הנמצאים מחוץ לכל מסגרת חינוכית או תעסוקתית. משרד העבודה והרווחה אינו מוצא לנכון לאשר לרשות המקומית בבאקה שום תקן של עובדי חברות רווחה, כדי להתמודד עם האוכלוסיה הקשה הזאת, שהיא המאגר הטבעי שממנו יצאו, וייצאו, כל אותם עושי המעשים הנוראים; ואלה יעדיפו — מטעמי מסורת ובושה — לבצע את עבירותיהם לא בבית, בחברה שהם חיים בה, כי אם אצל השכן, ובמקרה זה השכן היהודי.

מלים ריקות

כל אותן סיסמאות יפות על אחוות הצורך בתיפוש היישוב הערבי, בקליטת משכילים ערבים בתפקידי מפתח במשרדי הממשלה, נותרו בגדר מלים ריקות. האם מישהו מבין כל העוסקים בנושא זה שאל את עצמו באחרונה את השאלה, שנשאלתי על ידי עוזי ברעם מזכ"ל מפלגת העבודה, באחד הערבים לכבוד מועמד בכנסת: מדוע נבצר לכבודותיהם של רבבות מקרב ערביי ישראל כשזכתה קבוצת הפועל תל-אביב באליפות הכדורגל העונה, מול מכבי חיפה? והרי סביר יותר שהערבים יהיו אוהדי הפועל תל-אביב, המייצגת חוגים הקרובים אליהם יותר מבחינת תפיסת-עולמם, מאשר אוהדי הקבוצה היריבה.

ברור שאוהדה זו למכבי חיפה מקורה בכך שבשורות הקבוצה משחק האחי ארמלי הערבי. ומכאן ההזדהות והשייכות האתנית: לאמור, אני כערבי מיצב כאן ולכן אני שייך האוהד. באור זה אפשר להבין, אם נחזור לתיאוריה של הפרופסור מעוז, את התפתחות המודעות הפלשתינית בקרב ערביי ישראל, המתפשים, בהיעדר מסגרת אחרת, להשתייך למסגרת הלאומית ונמקיה דבן למסגרת הלאומית הפלשתינית.

עם זאת, לדעתי, אין להתייאש מאפשרות שילובם של הערבים בחיי המדינה. זה אינו מקרה אבוד. כאיש ציבור הנולד בתוך האחוזה מן השורה כיום הבחירות, יודעני בהסכימי להדליק את המשואה, כי לא כל אנשי באקה אל גרביה ישמחו לי בהייה, הבאתי בחשבון גם שאני עלול "להוציא" ציבוריות בקרב אותם הערבים בארץ שמתאכזבו מהזדהות כה גלויה ורחבה כה ייצוגית של ערבי עם מדינת ישראל.

מאות יהודים התקשרו והביעו את הערכתם לאומץ לבי, וזהו רבים שסרבו להגיע לישיבי, לשדרי ולהבריחני. אך בלב לבי ידעתי כי במעשה שעשיתי אני קולע גם לטעמם של אלפים ורבבות מקרב ערביי ישראל, המאמינים עדיין כי כאן מקומם, והתנכרות בקרב ערביי ישראל אכן לא איכזבה, אותם ערבים — הם רבים — שהביעו את הכוער במעשי זה, היו למסכימים ולמסבירים בוויכוחים שהתפתחו בינינו לבין מי שחשבו אחרת.

במעשה של הדלקת המשואה לא ביקשתי למצוא חן בעיני המנים שסתם באו כדבג. ניחושתי שמעשי זה יעשה אותם ויציגם עירום ועריה. הדלקתי את המשואה וראיתי לנגד עיני את השר עזר וייצמן, את שמעון פרס, ברקו עזרה, את יוסי שריד ושולמית אלוני, את יצחק נבון, ואמנון רובינשטיין, ואת הסופר א"ב יהושע, וכל אותם אנשים שאינם נכנעים "לזאת הסידור", ומתיגים להציג ושר ביום כלכך הבין להעצי המשואה בשנה האחרונה.

הלוח הארצי הארץ חדשות

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למילה 4.38 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

ירושלים
המשך

שיעורים

אלמנות

קורסים

הקלאות

תימום והסקה

שירותים

קייט ונופש

מבני תעשייה

בעלי חיים

גרפולוגיה

טלוויזיות

כלי נגינה

חבר

ביקוש עבודה

עסקים

מגרשים

בריאות

מציעים למכירה

מחשבים

תנויות

מחסנים

לימודים

הכרזות

משרדים

הלוח הארצי העיר צומת השרון תל אביב גוש דן והשרון

דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

תל אביב

משכנתאות

גוש דן

1-1.5 חדרים

2-2.5 חדרים

3-3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

אזור השרון

שיכון ופיתוח קניה בטוחה בחברה אמינה

صكذا من الأجل

הלוח הארצי הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

[illegible]

2–2.5 חדרים
[illegible]

חולון בתים
[illegible]

4 חדרים ויותר
[illegible]

1–1.5 חדרים
[illegible]

ראשל"צ
[illegible]

4 חדרים ויותר
[illegible]

3–3.5 חדרים
[illegible]

3–3.5 חדרים
[illegible]

נתניה
[illegible]

4 חדרים ויותר
[illegible]

שכ"ה
[illegible]

1–1.5 חדרים
[illegible]

דירות מרוהטות
[illegible]

חדרים 2–2.5
[illegible]

דירות בדמ"ב
[illegible]

חדרים מרוהטים
[illegible]

שותף שותפה
[illegible]

ביקוש דירות
[illegible]

מכוניות
[illegible]

אופל
[illegible]

אאודי
[illegible]

אוטוביאנקי
[illegible]

אוסטין
[illegible]

אלפא רומאו
[illegible]

אמריקאיות
[illegible]

וקסהול
[illegible]

טלבוט
[illegible]

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעיתון בסוף המודעה.

הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה).

הנהלת לוח "העיר"

טריומף
[illegible]

לנציה
[illegible]

ב.מ.וו
[illegible]

מורים
[illegible]

מיני מיינור
[illegible]

מרצדס
[illegible]

ג'יפים
[illegible]

דייהטסו
[illegible]

נ.ס.או
[illegible]

סאאב
[illegible]

סובארו
[illegible]

וולוו
[illegible]

אינוצנטי
[illegible]

[illegible]

סוזוקי
[illegible]

סוסיתא
[illegible]

סיאט
[illegible]

סיטרואן
[illegible]

סימקה קרייזלר
[illegible]

פולקסוואגן
[illegible]

פורד
[illegible]

מבצע משכנתא גם בלי זכאות
בנק טפחות

סוכנים/ות

חרטים מסגרים

חשמל

מחסנאים

נגרים

נהגים

טכנאים הנדסאים

יהלומים

ספרים/ות

עובדי מתכת

מוכרים/ות

אחיות

גזירה ותפירה

הנהלת חשבונות

הצעות עבודה

ביקוש רכב

בתי-ספר לנהיגה

חלפי רכב

טנדרים

מסחריות

משאיות

אופנועים

רנו

פיז'ו

פיאט

صكرا من الاجل

הלוח הארצי

הארץ חדשות

עובדי סעד

עוזרות ומטפלות

חנויות

הלוואות

מציעים למכירה

בריאות

נופש וקיט

מערכת סטריאו

שיפוצים

שירותים

רהיטים

אותיות דביקות

מרחבי אויר

מוצרי חשמל

הקלאות

ריפוי והרזיה

ניקוי ופוליש

צילום

מבני תעשיה

מגרשים

משרדים

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

תעוז

מועלים/ות

שליחים/ות

פקידים/ות

עסקים

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

● למכירה מגרש עם מבנה על לכל מטרה

● להשכרה משרדים 35 מ"ר ושלוש

הלוח הארצי — הארץ חדשות

מבצע לתושבי ת"א, גוש דן והשרון!

ב-35 ש"ח פרסם עד שתמכור!

שידוכים

[illegible]

חוגים

[illegible]

קח־תן חצי חינם

מקרר

[illegible]

תנורי אפיה

[illegible]

מסע

[illegible]

מכונות כביסה

[illegible]

שיעור

[illegible]

בריזות

[illegible]

בתי־זוג

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

מזגני אויר

[illegible]

וידאו

[illegible]

הכרויות

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

מחשב

[illegible]

חיות בית

[illegible]

מיטק — מציע השתלמויות בכיתת המחשבים:

29.6.86 — **תכנון אסטרטגי למערכות מידע**
סמינר המיועד להצגת בקודות מפתח לקראת שילוב מוצלח של מערכת המידע בארגון

1.7.86 — **המחשב האישי-כלי עזר למנהל**
מקומי כמסייע לקבלת החלטות*תרגולת גליון חישוב אלקטרוני לוטוס 3-2-1

13.7.86, 20,23.7.86 — **הכרת המחשב ותרגול בשפת BASIC**
סדנת קיץ לחברי המי"ל ובני משפחותיהם בהסדר מיוחד

16.7.86 — **מחוללי היישומים ובסיסי הנתונים-כלי לסיוע בניהול**
כיצד ליצור יישומים אישיים ללא תלות באנשי- התוכנה

17.7.86 — **ניהול פרוייקטים ממוחשב בתחומי הטכנולוגיה והמו"פ**
ספרית משאבים, לו"ז, תקציבים, מעקב ביצוע ובקרה לפרוייקט אחד ולמספר פרוייקטים במקביל.

17.7.86 — **המשרד הממוחשב**
וידיאוטקס, דאר אלקטרוני, איחזור מידע, וידאודיסק

22.7.86 — **ניהול פרוייקטים ממוחשב בתחומי ההנדסה האזרחית והבניה**
ספרית משאבים, אומדן הנדסי, הכנת מכרז, תקציב לפרוייקט, לו"ז ובקרה

23.7.86 — **שימושים עסקיים במחשב אישי**
הדגמה ותרגול על מחשבי מקינטוש: * הפעלת תוכנות סיוע בקבלת החלטות ועריכת מסמכים עסקיים בעזרת טכנולוגית המפרימים, חלונות, מסך רפימוס ב"עכבר" כתחליף ללוח המקשים.

24.7.86 — **שימושים הנדסיים במחשב אישי**
* שילוב מחשב אישי לסיוע בפתרונות ייצור על מערך המכונות הקיים במפעל.
* הפקת תיקי ייצור, שרטוטים והצעות ללקוח בעבודה ממוחשבת מלאה של המשרד הטכני.
* הדגמה ותרגול על מחשבי מקינטוש.

27.7.86 — **בעיות פיננסיות להחלטה יומיומית על שולחן המנהל**
רתימת המחשב האישי לבדיקת הון, תשואות וניהול כספים דו מטבעי

לפי הזמנה — **בניית השתלמויות פנים מפעליות לפי צרכי הלקוח.**

להרשמה ולקבלת פרטים נוספים: המרכז הישראלי לניהול
רח' הנרייטה סולד 4, ת.ד. 33033 ת"א 61330, טל. 03-257202
המרכז הישראלי לניהול

נצא לאכול

איטלקיות
● ריסטורנטה המסעדה האיטלקית היוקרתית מבחר מאכליים. ריסטורנטה הירקון 106 ת"א טלפון: 246837.
● פיצריות ריסטורנטה המטבח האיטלקי האמיתי בטעם מעולה כפי שרק איטלקי יודע להכין. פתוח בצהריים ובערב. ריסטורנטה רשת המסעדות הגדולה בארץ.

אמריקאיות
● במסעדת רונדו מבחר דגים ובשרים. הסלטים חינם! תפריט מיוחד ב-8.5 ש"ח. רונדו, כיכר אתרים טלפון 287704־03.

בתי קפה
● קפה תיאטרון הבימה מזמין אתכם לחגיגת סלטים מדי יום בין השעות 16:00—12:00. בימי שישי מאכלים מבית אמא ומשעה 13:00 בצהריים שירי ארץ ישראל עם החמר לאור ירני. קפה תיאטרון הבימה טלפון 204113.

בלקניות
● אקרופוליס מסעדות מובחרות באמנות דגים ובשר בנוסח הבלקן. ת"א המסגר 46 טלפון 338403. יפו העתיקה בניין כליף טלפון 838597.

גלידריות
● הבלון, רשת מסעדות הגלידה הישנה ביותר בארץ. בואו אל הבלון ותהנו מקרנבל של גלידות העשיות מותורים טבעיים ועכשיו הבלון גם בבן יהודה 163, בהרצליה פיתוח ובמדרחוב בנתניה.

דגים ומאכלי ים
● שטורן דולפין, המסעדה המובחרת לדגים ומאכלי ים, האוירה ביתית מיוחדת ונעימה. השרות מכל הלב. דיזנגוף 189 ת"א. טלפון: 232425.
● במסעדת פורגה מבחר דגים ומאכליים ברטבים מיוחדים ממטבח הבית. מקבלים כל כרטיסי האשראי. הפורגה, פרישמן 8 תל-אביב. טלפון 222948.
● מסעדת המטבחים באלוף שדה 101 מתמחה במאכלי ים וממולאים. מוסיקת רקע והשרות מכל הלב. להזמנות צלצלו: 744346.
● מאב אויה שמח להודיע על פתיחת מסעדת דגים, מלון אויה טלפון 352221.
● שלדג, המסעדה הנבחרת בעלת המוניטין מציעה מבחר דגים ופירות ים. שלדג, רחוב בן יהודה 256 טלפון 445456.
● בפונדק הדגים מבחר דגים ישר מהים, סלטים וגריל פתוחים. בנוף מרהיב אל הים. הכניסה מתוך תל־ברוך, להזמנות צלצלו: 410500.

דרום אמריקאיות
● ביזקה המטבח הברזילאי היהודי היחידי בארץ. יהודה הימית 103 יפו. טלפון 827289.

הונגריות
● ארגל ביתי ותוה מבחר מאכלים ביתיים. מטבח צ'כי הונגרי, מתקבלות הזמנות לאירועים. רחוב התומר 30 רמת השרון. טלפון: 474952.

חלביות צמחוניות
● פלינצ'י המחודש. המסעדה הראשונה בארץ לבלינצ'ס חלבי בלבד. רחוב ידמהו 17 ת"א. טלפון: 443617.
● נמלי בלינצ'ס מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משערים 4 ר"ם 6 פתוח עד חצות.
● בעטרה מבחר מטעמי חלב ודבש כשר למהדרין מנות דגים, פשטידות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 21:00—6:00. עטרה אלנבי 54.
● בית הגבינות מאכלים חלביים צמחוניים. בתפריט: שיפודי גבינה, ממרחי גבינות, מבחר גדול במיוחד של סלטים, דגים, מרקים ועוד מעדנים רבים. בית הגבינות מעדנים מעולם אחר ביהודה פינת ארלוזורוב 15 טלפון: 230048.

יהודיות
● בקיטון, מטבח יהודי ביתי ומעדנים מגוון. רח' דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 233679־03.
● במטעמי אסתר תקבלו מבחר מטעמים ממטבחה של אמא. ארוחות בוקר צהריים וערב. פתוח מ-6:00 בבוקר עד 9:00 בערב. גם בשבת בצהריים. רחוב אבן גבירול 7 ת"א. טלפון: 245096־03.
● בפלעצל כבר היית? אוכל יהודי מקורי במבחר עשיר ומגוון, ערב ערב באוירה מזרח אירופאית. פתוח יום יום 12:00 בצהריים עד 12 בלילה. הפלעצל פרישמן 70 טלפון: 238761.

ישראלי מקורי
● מסעדת אום ברחוב הרצל 13, ארוחות עיסקיות מאכלים ביתיים דג מבשלא, מרק עם קיפודים, בשרים מבושלים ומבחר שיפודים בגריל. טלפון: 657327.

● מפגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח. התפריט מזרחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. במפגשים אולם שיועד לארועים מכל הסוגים. במפגשים תהיה אמיתית. רחוב אהרון קציר תל־השומר. טלפון: 769427.

ים־תיכוניות
● כפרית, מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת הממולאים ובמעדני הבשר והדגים. תהיה לאניני הטעם. כפרית, דרך בן צבי 78 ת"א. טלפון: 822979.

מזרחיות
● קפה ומסעדה בנברהוף מציעה אוכל ים תיכוני מעולה במבחר מנות מגוון. בואו ותיהנו מנוף ים מרהיב המשקיף מקומת הקפיטריה, תוך כדי בילוי במסעדת בנברהוף. פתוח רצוף מ־8.30 בבוקר עד 2.00 אחר חצות. בנברהוף על חוף הטיילת ת"א טלפון: 237822. בנברהוף כיף של מקום על החוף!
● המברקה של רמי. ארוחות צהרים וערב ארוחות עסקיות במבחר עשיר ומגוון של סלטים ובשרים על האש. כמו כן סאב עשיר ומאכלים תימניים מקוריים באוירה שקטה וארגנטית. מתקבלות הזמנות לארועים מיוחדים. בואו להנות במברקה של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזנגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 233033. סגור בשבתות.
● הרש בפונדק שאול? ארוחות עסקיות לפי הסכם מראש ומבצעים נוחים. לפרטים נוספים, פונדק שאול טלפונים 653303 או 657619.
● מגעזין אסבקי, ברחוב השמונאים 117 תל־אביב יופיעו ביום שישי הזמרים: אבי, איריס, שיר הן, יגאל נוף, וזה אל הקריות בגן. טלפון 210731־03

● מסעדת ציון המסעדה למאכלים תימניים ומזרחיים יוצאת במבצע שיערך עד ה־30.6 בואו ותהנו מארוחה מלאה ועשירה במחיר מפתיע. מסעדת ציון, הפרדיים 28 כרם התימנים תל־אביב. טלפונים 657323 או 658714.

סטקיות
● האם אכלת בשר שיפודים בשוברך? היום זה האביב הכניסה מדרך השלום 24. טלפון: 336509.
● במפגש בשר הירקון מבחר בשרים על האש סלטים וממולאים פתוח מ־12:00 בצהריים עד 2.00 בלילה. טלפון: 253679־03.
● בפונדק הציידים רחוב סירקין 4 גבעתיים מאכלי ציד וגריל פתוחים. צלצלו: 728200.

פאב־מסעדה
● בפאב ויקטור בירה מהחבית ומבחר סלטים, סינים וגבינות. כל יום שלישי קוסקוס אמיתי. פאב ויקטור, בית אל־על תל־אביב. הכניסה משלום עליכם, טלפון 298836.

צרפתיות
● יודפת המסעדה הצרפתית היוקרתית ממעדני המטבח הצרפתי המשובח לאניני הטעם. להזמנות בטלפון 283467.
● קפה פילץ באוירת שנות השלושים בנוף התל־אביבי. לאניני הטעם מבחר להיטי המטבח הבין־לאומי עם קורטוב צרפתי. מתקבלות הזמנות לבריתות, חתונות, בר־מצוות וימי־הולדת. טלפונים 662200, 652778.
● במסעדת להיקורון, מטבח צרפתי מעולה והתפריט מגוון. רחוב פינסקר 22. טלפון: 299966־03.

● במסעדת פונדה. 7 סוגי פונדו פשטידות דגים ובשרים. במטבח צרפתי. אבן גבירול 129. טלפון: 5462854.
● אמרלד חויה של ארוחה על גג החויה ביפו העתיקה. המסעדה החדשה הכשרה המשקיפה על נוף יפו העתיקה, מזמינה אותך להנות מארוחה אקסקלוסיבית ולפתן מוסיקלי. פתוח יום יום עד חצות מלבד יום שישי. אמרלד.

רומניות
● במפגש ישראל סטקיה ובמולאים ברמה אחרת במחיר עממי השווה לכל נפש. לאירועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח־תקוה 78 ת"א.
● מנו דרדן המסעדה בעלת המסורת והוותק של 25 שנים מציעה לך מטבח רומני עשיר מיוחד ואוסנטי. השרות אדיב ומקצועי. בואו ותהנהו. פתוח משעה 12:00 בצהריים עד 12:00 בלילה. מנו דרדן בן יהודה 186 תל־אביב. טלפון: 231792.

תאילנדיות
● לא רק במזרח הרחוק סוקי יאקי בדיזנגוף 302, תל־אביב, 3 קומות של מסעדה סינית ותאילנדית באוירה קסומה. בסוקי יאקי הארוחה תהיה גסטרונומית. פתוח יום יום רצוף משעה 12:00 בצהריים עד 12:00 בלילה. מומלץ להזמין שולחן מראש. סוקי יאקי הכי טוב בעיר. דיזנגוף 302 תל־אביב. טלפונים 443687 או 448273.
● פמיה המסעדה הסינית תאילנדית מתמחה במאכלים תאילנדיים מקוריים מעשה ידיו של פונג השף והבעלים של המסעדה. האוירה נעימה ומיוחדת. פתוח בצהריים ובערב גם לארוחות עסקיות. פמיה רח' ירמיהו 54 ת"א טלפון 447984.

ערוך ע"י מודעפון 38 38 38 03

מכתבים למערכת הארץ

ארידור מיישם את דו"ח בייסקי

בחירתו של יורם ארידור לחבר ועדה מטעם ועדת הכספים, שתקבע את סדר הדיונים בה בדו"ח ועדת בייסקי, בהחלט אינה חורגת מ"הנורמה". יו"ר הועדה ח"כ אברהם (מוניה) שפירא אמר כי זה רק ענין טכני.

זה מזכיר לי את הסיפור על הזמיר והעורב: שנחלקו ביניהם קולו של מי ערב יותר. הסכימו השניים כי היצור הראשון שיפגשו בו בדרכם יהיה השופט, והמפסיד — עינו תנוקר. נתקלו בחזיר שפסק מניה וביה כי קולו של העורב ערב. ונוקרה עינו של הזמיר. בכה הזמיר. שאלו העורב: זאת למה, הרי הסכמנו? השיב הזמיר: לא על עיני אני בוכה כי אם על השופט.

גבעתיים — י. שוין

★

מינויו של ארידור לחבר צוות מטעם ועדת הכספים ליישום דו"ח בייסקי, הוא שיא של ציניות שמי קומו יכירנו בספרי השיאים של גינס.

ארידור הביא רבים במדינה אל עברי פי פחת. כשר אוצר לשעבר הוא לא סירב להיות מועסק בבנק המזרחי, ובשלב מאוחר יותר סירב להפסיק את עבודתו בבנק. אין ספק שעצם ההתקשרות בין שר אוצר לשעבר לבנק המזרחי, לאחר מפולת הבנקים ולנוכח התמיכה המאסיווית שהגישה הממשלה לכל הבנקים, מעוררת תמיהות רבות.

האם ועדת הכספים יכולה להתייחס בכובד ראש להערות של שר אוצר לשעבר, או ליועץ לשעבר של בנק, שסיום עבודתו עמו היה שלא כשורה?

תל־אביב — צבי מרניק

גולם בזק התקשורת

התבשרנו באחרונה כי אכן יש אמת בתלונות הציבור ויש שאתה מחייג ומקבל מנוי שלא חייגת אליו. החידוש — הציבור הוא האשם בתקלות. הוא קנה מכשירי טלפון גרועים — אנחנו המשתמשים מקלקלים את הטוב שמרעיף עלינו בזק.

והיום, נוכח שבזק ימכור לנו את מה שאין לו, בפעם שנייה ובתשלום מלא. לא שירות, לא קווים נוספים — למה להתאמץ — הסמכות, הניהול והבלעדיות בידי בזק התקשורת. וכבר חישבו כמה אחוזים מהמשתמשים מדברים בממוצע כמה דקות, פתרו את הבעיות הטכניות של איך לתפוס אותך ביעילות כבמר הדקה ה־5 ולחייב. במקביל, למען הצדק הסוציאלי וההגינות, כבר פתחו הטפסים ושיטת קבלת הפטור לאלה ש"מגיע" להם לדבר — עד"ן וכו'.

השרים השונים יחפשו מקורות מימון לתמיכה בייצור ובשירותים שיתייקרו, וידרשו "בצדק" הגדלת תקציבי משרדיהם לפי עלויות הייבוא החדשות — הגולם זו.

אין ברשה. יש מחשבה

ירושלים — יאיר יליף

אחדות מופלאה על גב הגמלאים

בגלל התנצחות חברי הקואליציה, האתגן שהם משלמים לשורפי תחנות אוטובוסים ודגל המדינה, נדחים חוקים רבים. אולם בשטח אחד קיימת אחדות מופלאה למרות ניגוד האינטרסים: כשצריך "לדפוק" את הנגחנים החלשים.

באחרונה התברר לי במקרה שאת "החור" שנוצר באוצר בגלל אי גביית מס מהגמלאים "העשירים", כיסו שר האוצר עם קיסר ה' הסתדרות בכך שביטלו את ההנחה בהחזקת טלפון (50 אחוז מהתשלום הקבוע) ורבע נקודת הזיכוי.

עד היום לא קיבלו הגמלאים שום הודעה או הסבר בעניין זה, ויש להניח שעד אשר הדבר יתברר יחול על התביעות בגדרון חוק ההתיישנות.

ירושלים — יהודה איזנשטיק

לא החרמנו את הנגיד

מדברי אברהם טל ברשימתו מן ה־6 ביוני, יכול היה להתקבל הרושם כי תא הכתבים הכלכליים בירושלים החליט להחרים את נגיד בנק ישראל, הד"ר משה מנדלבאום, ולא לדווח על מסיבת העיתונאים שערך ועל הדו"ח שהיה עילת המסיבה. ולא היא.

לאחר התקרית בין הנגיד לאחד העיתונאים, הוחלט להפסיק את מסיבת העיתונאים כדי למנוע התלהטות הרוחות. הוחלט על ניתוק מגע עד לקבלת הבהרות מן הנגיד (שאכן התקבלו בכתב) ובשום פנים ואופן לא הוחלט שלא לכסות את האירוע ואת דו"ח בנק ישראל.

ההוכחה כי החרם הזה אכן יושם הלכה למעשה היא, כי כל הכתבים הערוכים דיווחו עניינית על מסיבת העיתונאים וציטטו מן הדו"ח בהרחבה. בינתיים גם יושרו ההדורים בין העיתונאים לבין הנגיד הפורש.

יצחק מאור
יו"ר תא הכתבים הכלכליים
ירושלים

הגפרור שהצית להבות

רק מטורף, או מי שנסתר מלבו ומחשבתו כאבו של העם היהודי למראה בית כנסת עולה באש וספרי קודש שרופים, מסוגל למתוח קו מקביל בין הצתת תחנות אוטובוסים — מעשה חמור ככל שיהיה — לבין "פעולת התגמול" שלו.

אם נסלק את המטורף ונצטמצם באפשרות השנייה, לא יוותר לנו אלא לזעוק: אשמים המחנכים ששתקו ולא לימדו יהדות מהי. אשמה שיטת החינוך ואשמים החוגים החרדיים לגוניהם ותת־גוניהם שלא השכילו להבין שבמערכתם למען התורה הביאו לביזיונה.

הרבנים ומורי ההוראה, קולם בשעה זאת לא יישמע. קולות המחאה היחידים שנשמעים ברמה הם זעקות השבר על "המנות התעוכה". תורה מה יהא עליה?

בנים — מאיר גרייבר

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

הבוז'אר חוזרים אל שוברט

שתי שלישיות הפסנתר של שוברט הן מן היצירות האהובות עלי במיוחד. אינני נמנה עם מיעוט בעניין זה. יש להן, ובמיוחד לראשונה — בסי־במול, אופ' 99 — שוחרים רבים. המוסיקה הקאמרית באחת מפסגותיה. על כן, הופעתו של צמד התקליטים החדש, ובו לא רק שתי השלישיות, אלא גם שתי יצירות קטנות אחרות של שוברט להרכב זה — האירוע הזה הופך לחגיגה. מה גם, שמדובר בשלישיית בוזאר, הנחשבת עתה לטובה מכולן. היא חזרה והקליטה את הרפרטואר, בשני תקליטים של "פיליפס", בהקלטה דיגיטאלית, וכמובן, לא רק בתקליטים אלא גם בקסטות ובקומפאקט־דיסק.

צמד התקליטים (412 620) הוא הוכחה, בפעם המי יודע כמה, כי הקלטה חדשה, שניה או שלישית, של אותן יצירות בנגינת אותו אמן, או אותו אנסאמבל, שונה מן הקודמת. גם יאשה חפץ, שאומרים עליו כי ניגן תמיד בדיוק כפי שניגן בפעם הקודמת, השתנה הרבה ברבות השנים. קחו את ההקלטות מתחילת הקאריירה שלו ואת אלו שנעשו כעבור עשרים, שלושים וארבעים שנה, וההבדל נשמע מיד.

כך גם בהקלטה שלפנינו. מה גם, שהכנר בשלישיית בוזאר התחלף: איזידור כהן, במקום דניאל גילה. הפסנתרן מנחם פרסלר והצ'לן ברנרד גרינהאוס נשארו, אך מאז ההקלטה הראשונה חלפו 19 שנה, והאמנים לא רק נראים אחרת, אלא גם נשמעים אחרת. יותר מבוגרים, קצת יותר פילוסופים, אולי מעט יותר כבדים, אך עדיין מצטיינת נגינתם המלוכדת, כמיקשה אנושית אחת, בתנופה, מעוף, פיוט, אנרגיה, עוצמה, יופי.

זה, בקיצור, הביצוע היפה ביותר בהקלטה של היום, הדיגיטאלית. מבחינה מוסיקלית, לא ניתן ולא נבון לקבוע כי הקלטה מסויימת יפה מכולן. עניין של טעם, של אהבות, ולעתים גם של דעות קדומות. לא חסר דבר להקלטה הראשונה של בוזאר, ואי־אפשר לשכוח את פריקן רשני האחים בוש, את תיבוד קזאלס־קורטו, את רובינשטיין־שרינג־פורניה, את שטרן־רוז־איסטומין. ולאחרים יש, בוודאי, גם סימפטיות והעדפות אחרות.

אבל, הרוצה לשמוע את השלישיה מס' 1, בסי־במול, אופ' 99, בביצוע שנעשה היסטורי, במובנים רבים, יפנה אל תקליט אר־סי־איי, שבו מנגנים חפץ, פיירמן ורובינשטיין. ההקלטה שופצה לאחרונה שיפוץ דיגיטאלי, לפני שהעלו אותה גם על קומפאקט־דיסק.

זכרונות אנדרסון

בלונדון ראה אור לאחרונה תקליט האוצר בתוכו יין ישן ומשובח: "אמנותה של מאריאן אנדרסון" (אי־אם־איי, 29 00161, אי בי־ן. הקליטות "האמנות של..." מורה ברוך כלל, על הקלטות העבר של אמנים מפורסמים). כך גם כאן. אלו הקלטות מן השנים 1928 עד 1938.

כבר גדל דור שאינו יודע מי היתה מאריאן אנדרסון, הזמרת הכושית הגדולה, שעשתה היסטוריה חשובה, בהפילה חומות שניצבו לפני אמנים שחורי־העור בארצות־הברית. בשל צבע עורה סגרו בפניה את כל האולמות. יום אחד, ב־1939, סגרו בפניה אולם בוואשינגטון, והיא זימרה תחת כיפת השמים, ליד מצבת־הזיכרון ללינקולן, לקהל שנאמד אז ב־75 אלף איש. לא רצו לתת לה דריסת רגל בבית האופרה "מטרופוליטן", ורק רודולף בינג, בצעד שנחשב נועז, הזמין אותה לשיר במקדש האופרה של ניו־יורק. היא היתה זמרת גדולה, בעלת קול אלט אדיר.

אני זוכר את זימרתה בהיכל התרבות בתל־אביב, באפריל 55', בניצוחו של פאול קלצקי, עם הפילהרמונית הישראלית. שרה את תפקיד הסולו ברפסודיה לקול־אלט של בראהמס, ואחר־כך אריות של דוניצטי (לה פאבוריטה) ווארדי (נשף המסיכות). הקהל יצא מגידרו.

בתקליט שלפנינו, אסף קטע האודוויק את מיטב ההקלטות שלה מלונדון ופאריס מן העשור שלפני מלחמת העולם השניה. האודוויק, ששמו אינו ידוע לציבור הרחב, ראוי לכל פרס של עולם־המוסיקה. הוא עוסק במסירות ובשקידה בהקלטות הישנות, בנות עשרות שנים רבות. נוטל תקליטי 78, מעלה אותם על סרטי־הקלטה, מנקה את הרעשים (בלי לפגוע במוסיקה), מדביק את הקטעים כך שאוזן המאזין חש ב"תפרים" שבין ההקלטות, ואחר־כך מוסיף להקלטה הישנה נופך, ההופך את תמונת הצליל הישנה והדהויה למלאת־חיים. מהולל ניסים, בלי לפגוע במוסיקה.

כאן, בתקליט של אנדרסון ערך מעין רסיטל מגוון מאוד של הזמרת בהיותה צעירה. הוא בהנדל, שוברט, סיבליוס וקרמאגם ועד למיקבץ ספיריצ'ואלס כושיים נפלאים. אנדרסון הצטיינה בשני הרפרטוארים, הקלאסי והכושי־עממי, אף כי זימרתה בשפות זרות סבלה מליקויי מבטא. זה מה שקורה לאווה מאריה של שוברט — אינו זימרה נפלאה. זהו. אלא, שאנדרסון "ביקרה" את מאריה בצירה.

התקליט עצמו שקט להפליא, מרכע בהפכת ריאבאם משובחת. מנו, כמובן, עותקים מעטים של התקליט כבר הגיעו לחנויות בתל־אביב.

הורוביץ חדש

לולאדימיר הורוביץ, בן כמעט 82, עדנה רבה לעת בלותו. כאשר היה יותר צעיר, ובמלוא אונו, היה פורש לתקופות ארוכות של התנזרות ובריאות. מצב נפשו לא תמיד היה יציב. עתה, לפתע, הוא נוסע לקונצרטים בארצות רחוקות, שלא ביקר בהן עשרות שנים, מחליף חברת־הקלטה, עושה תקליטים חדשים, סרטי וידיאו. לא רוצה לפתוח פה לשטן, אבל ייתכן שאנו צפויים לעוד הפתעות מצד המהמוני הקשיש. רק לפני שבועות מעטים, ספרתי בטור זה על תקליט חדש, של דויטשה גרמופון, שהוא פסקול הסרט על הורוביץ — "הרומנטיקאי האחרון". עתה הגיע לידי עותק, אחד הראשונים, של הקלטת האולפן הראשונה של הורוביץ לדויטשה גרמופון. "ולאדימיר הורוביץ — הקלטות אולפן, ניו יורק 1985" (הקלטה דיגיטאלית, 217 419) זהו שם התקליט.

הגרמנים ביקשו להקנות להורוביץ תנאים אופטימאליים להצלחה. שכרו את הסטודיו שהיה רגיל להקליט בו בעבר, הציבו בו כמובן את הפסנתר שלו, עמו הוא יוצא גם לחו"ל, וגם העבירו אליהם, מאר־סי־איי את המפיק תומאס פרוסט. רק מפיק המכיר היטב את הגחמות והשגעונות של הורוביץ יכול להסתדר אתו. קנו בשבילו את פרוסט, הביאו מגרמניה את המפיק הטוב ביותר שלהם, [illegible] התוצאה, מבחינה טכנית: מעולם לא היתה להורוביץ הקלטה ברמה עילאית כזאת.

ועכשיו, לתכנית. שהיא, בסופו של דבר, העיקר. בצד א' של התקליט מנגן הורוביץ את "קרייזלריאנה" אופ' 16 של שומאן. המלחין ראה בה את שיא יצירותיו לפסנתר. זו גם דעתם של מבקרים רבים. אף כי גם ליצירות אחרות של שומאן — תמונות־ילדות, קרנבל, הנובלטה אופ' 17, האטיודים הסימפוניים ועוד — לא חסר דבר.

אלה שמונה קטעי־פנטסיה. שומאן שאב את השראתו מדמותו של המנצח קרייזלר, שלא היה ולא נברא אלא נוצר בכוחו של הסופר הופמן. שומאן כתב אותה, בתוך ארבעה ימים, את סידרת היקסמות־הצליל.

בדצמבר 1969 הקליט הורוביץ לראשונה את "קרייזלריאנה", שהיתה חלק מרפרטואר־הקבע שלו. הוא לא עשה זאת לפני כן וגם לא חזר והקליט את היצירה לאחר מכן. את "תמונות הילדות" הקליט פעם אחר פעם. אותה הקלטה, של סי־בי־אס, נחשבת, לדעתם של מבקרי־תקליטים באירופה ובארצות־הברית, ליפה מכולן. סי־בי־אס שיפצה אותה לפני קצת יותר משנה, שיפוץ דיגיטאלי, וכללה אותה בתקליט שבו מנגן הורוביץ, גם את "תמונות הילדות" ואת הטוקטה אופ' 7. זה תקליט־שיא של נגינת שומאן (סי־בי־אס, מהולנד, 39551, סידרת "מסטרוורקס"), במעטפת שחורה. אני מציין את צבע המעטפת כדי שתדע להבדיל, בנקל, בין שתי ההקלטות.

הנגינה בהקלטה הראשונה בנויה ומושלמת. יותר מבוקרת, יותר שקופה, גם יותר רעננה מן החדשה. לעומתה, אודות הסופי, או הזרות, שמביא הורוביץ לתקליטיו המאוחרים, מציגה את היצירה ברוח מעניינת. גם צליל הפסנתר, סכנית, עולה על קודמו עשרת מונים. כמו ביצירות אחרות בנגינת הורוביץ, ההאזנה לשתי ההקלטות בזו אחר זו היא חוויה מאלפת כשלעצמה.

בתקליט החדש, צד ב' אינו שייך לשומאן, והוא מעין רסיטל קטן: שתי סונאטות זעירות של סקארלאטי. שתי יצירות זעירות של ליסט ("נוקטורן" בפה־דיאז מז'ור והוואלס המפורסם, מספר 1), סקריאבין מיוצג באטיוד בדו־דיאז מינור, אופ' 8/12, ולכן אני מגיע לפנינה. צד ב' — האימפרומפטו בסי־במול מז'ור של שוברט. הקלטה ראשונה של הורוביץ. שוברט מהורהר, מלא פיוט, עצילי. פנינה.

התקליט מסתיים במה שאמור להיות קטע־בראבורה. הורוביץ אוהב את היוקיקון המסכמים את סוף התגינה. הפעם, המארש הצבאי של שוברט, ברה־במול מז'ור. בעיבודו של טאוסיג. בנגינתו של הורוביץ זה מצעד של לוחמי הנ"א, עם רווחים שבים בין השורות, וקצת צלילים הנבלעים ואינם נשמעים כמו פעם. הנגינה נשמעת מקוטעת קמעה. את המארש לא הקליט הורוביץ קודם לכן, וקצת קשה להבין מדוע נכלל הפעם. אבל, בואו נתעלם מקטע אחד. הנגינה כולה, כשני הצדדים — גדולה.

רחמנינוב מס' 4

תקליט חדש של "דקה" מאנגליה: ולאדימיר אשכנזי מנגן את הקונצ'רטו מס' 2 ואת הקונצ'רטו מס' 4 לפסנתר ותזמורת של רחמנינוב, עם תזמורת הקונצרטחבאו באמסטרדם, בניצוחו של ברנארד הייטינק. (הקלטה דיגיטאלית — בתקליט, או קלטת, או קומפאקט — 414 475).

אשכנזי ניגן תמיד את השני של רחמנינוב, הגדוש המוכר, יפה להפליא. בתקליטים אחרים, שיתוף הפעולה בין אשכנזי להייטינק הניב את ההקלטות הנפלאות של שני הקונצ'רטי של בראהמס. השותפות הזאת עושה מוסיקה יפה גם הפעם. אבל, רצוני להפנות את שימת לבכם לצד ב' של התקליט: לקונצ'רטו הרביעי.

[illegible] רחמנינוב עצמו, כשהוא מנגן בפסנתר. ההקלטה שלו, כמובן, עם תזמורת פילדלפיה בניצוחו של יוג'ין אורמנדי, נחשבת במשך שנים ליפה מכולן. רובינשטיין והורוביץ לא הקליטו את הרביעי. עד שבא ארתורו בנדטי מיקלאנג'לי, ב־1956, הקליט אותו עם תזמורת "פילהרמוניה" בלונדון, בניצוחו של אטורה גראציס. התקליט (אי־אם־איי), ובו גם הקונצ'רטו לפסנתר של ראוול, נהפך מיד ללהיט גדול בתחום המוסיקה הקלאסית, וראה אור פעם אחר פעם, לאחר שיפורים ושיפוצים. אלא שהגיל כבר נתן שינוי בהקלטה. שלושים שנה.

גם עתה, מבחינה מוסיקאלית הוא היפה מכולם, ואין הרבה מתחרים. אשכנזי הקליט את הקונצ'רטו בעבר עם התזמורת הסימפונית הלונדונית, בניצוחו של אנדרה פרווין, והתקרב מאד אל מיקלאנג'לי. עתה, בהקלטה החדשה, הוא קרוב עוד יותר, ואיכות הצליל מוסיפה לו נקודות זכות חשובות. קונצ'רטו יפה לעצמו, שלא זכה משום מה לפופולאריות של השני או השלישי. כדאי להכיר.

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצויין של כל המשתתפים, בימוי טוב, בסרט פוליטי רב עוצמה. שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בבואה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט שביים סידני פולאק בגרסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרדים את הלב.

סיפורה של אגנס (סטודיו) — סרטו של הבימאי נורמן ג'ואיסון מבוסס על המחזה "אגנס של האלוהים" ועוסק בנזירה שנכנסה להריון והמאבק בין מדע ודת. שלוש שחקניות טובות: אן בנקרופט, ג'יין פונדה ומג טילי.

שיגעון של לילה — (גת) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימויו של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן סגפני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פישוטה"). ויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

ראן (דיזנגוף 2) — סירטו של אקירה קורוסאווה מציג אגדה יפנית עפ"י "המלך ליר" איכויות אסתטיות יפהפיות.

שלושה רווקים ותינוק (דיזנגוף 3) — שלושה בחורים צעירים נאלצים לטפל בתינוק ומתאהבים ב"אמהות" סרט חביב ללא יומרות.

רכבת אל החופש (בן יהודה) — שני אסירים בורחים עולים על רכבת הדוהרת אל האבדון. סרט מתח עם גוון פילוסופי, על האפשרות לגלות חסד בעת מצוקה. משחק טוב של ג'ון וויט.

ירושלים

שלושה רווקים ותינוק (כפיר) — ראה דיזנגוף 3, ת"א.

נשיקת אשת העכביש (מיטשל) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.

שגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.

רכבת אל החופש (אוריון) — ראה בן יהודה, ת"א.

חיפה

שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

נשיקת אשת העכביש (שביט) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.

סיפורה של אגנס (רב־גת) — ראה סטודיו ת"א.

רכבת אל החופש (רון) — ראה בן יהודה, ת"א.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 17.6

תיאטרון הבימה
המלך מתוא הראשון: 16.00, 19.15
הבית ברחוב שנקין: 20.30
החדר הזה — בבכ"ס: 20.30

התיאטרון הקאמרי
נישואי פיגארו — אוהד"ג: 20.30
הקן — במוזא: 16.30, 20.30

קפה תיאטרון
הבימה
חגיגת הסלטים נמשכת*
ואליה מצטרף
ליאור ייני
בשירי ארץ ישראל
בכל יום שישי
משעה 15:00
*בתוספת מאכלים מבית אמא
טלפון 204113

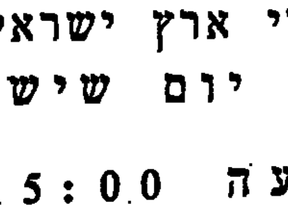

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות ואמנות – המחלקה לאמנות
בית הספר לאמנות הציור בתל־אביב
ע"ש אריה מרגושילסקי
נמשכת ההרשמה
ללימודים סדירים במסלולים 4 שנתיים
* לימודים סדירים 5 ימים בשבוע.
* לימודים סדירים יומיים בשבוע.
* קורס השתלמות (חד שנתי) למורים בשנת שבתון יומיים בשבוע.
* קורס וחוגים למתחילים ולמתקדמים בשעות הערב.
המקצועות הנלמדים:
רישום, צבע, פיסול, הדפסים,
אמנות סביבתית, צילום,
קומפוזיציה ותולדות האמנות
מתקבלים בעלי השכלה תיכונית לאחר בחינות כניסה וראיון בפני ועדת קבלה.
פרטים והרשמה במזכירות, רח' קלישר 5, טל' 657348,
בימים א' עד ה' בין השעות 9.00 עד 13.00

תיאטרון דיסלדורף מציג בהבימה
3 הצגות בלבד
יעקובי ולידנטל בגרמנית
מחזהו של חנוך לוין – בבימויו של דוד לוין
יום ד' 2.7, יום ה' 3.7 ב־20.30. מוצ"ש 5.7 ב־21.30
כרטיס המנוי של הבימה כוחו יפה להצגה זו.
כרטיסים בקופת הבימה טל. 296071

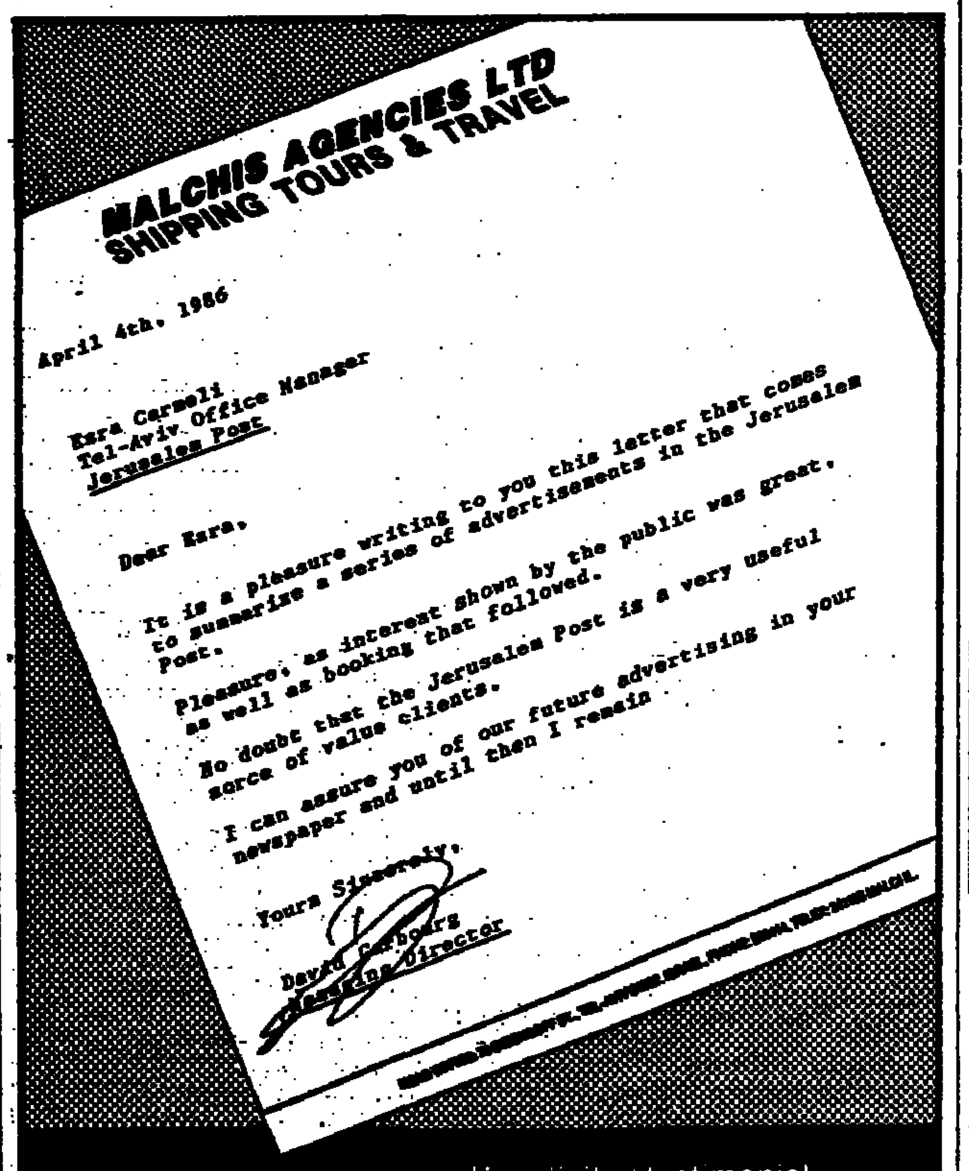

MALCHIS AGENCIES LTD
SHIPPING TOURS & TRAVEL

April 4th. 1986

Ezra Carmeli
Tel-Aviv Office Manager
Jerusalem Post

Dear Ezra,

It is a pleasure writing to you this letter that comes to summarize a series of advertisements in the Jerusalem Post.

Pleasure, as interest shown by the public was great, as well as booking that followed.

No doubt that the Jerusalem Post is a very useful sorce of value clients.

I can assure you of our future advertising in your newspaper and until then I remain

Yours Sincerely,

David [illegible]
Managing Director

Unsolicited testimonial

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים פט־צ	כלים כח, רח
דף יומי	**הלכה יומית**
שקלים ג	שו"ע קצה, אוח

תורנות רופאים

הסתדרות רפואית, מוקדי רופאים, מגן דוד אדום: ירושלים 523133, תל־אביב 5460111, חיפה 512233, גוש דן 781111, הרצליה 052־541333, נתניה 053־451333, רחובות 08־451333, חולון 5511111, בת ים 886133, לוד־רמלה 08־221022, באר שבע 057־47467.

מוקד ארצי — קופ"ח הכללית: ביום א'־ה' — 20.00–8.00, ביום ו' — 15.00–8.00.

"שמש" — שרות רופאי קופ"ח: שירות ביקורי בית של רופאים מומחים, 24 שעות ביממה.

מרכז סיוע לנפגעות אונס 24 שעות ביממה: תל־אביב טל' 234819, ירושלים טל' 02־245554, חיפה טל' 04־382611.

מרכז סיוע לנשים מוכות: 24 שעות ביממה.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה: תל־אביב, רחוב מנדלי 3, טל' 03־285422, 294569.

מד"א: 101. משטרה: 100.

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה. ירושלים, 669511, חיפה 672222, תל־אביב 546111, באר שבע 236666.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב: שחר, בוגרשוב 27 טל' 441449; הקריה, אבן גבירול 32 טל' 236686.

ירושלים: נרקיס, ההסתדרות 13 טל' 523191; השושנה, רח' הנביאים 63 טל' 333312.

חולון: אורנים, הנשיא 52 טל' 849158.

בת ים: מרכז, הרצל 29 טל' 583360.

רמת גן: רשפי, רשפי 15 טל' 7518971.

נתניה: בבא שער הגיא 14 טל' 22695.

חיפה: מרכז הכרמל טל' 911978.

הקריות: אשל, ההגנה 80 קרית ביאליק טל' 446785.

רחובות: הנשיא, הראשון 24 טל' 461342.

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לנפגעים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ במשפחה, נשואים, חינוך, מיניות.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב: איכילוב — (פנימית, כירורגית). יפו — (ילדים). ירושלים.

מרכזי מידע — אבטחה

03־452777, 04־549121, 02־528231־2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30	זמן לחדשות
18.00	נחלת הגלים — תרשמות ברזיליות
18.30	(ע) קיצור החדשות
18.32	(ע) טלוויזיה — בית חרושת לאגדות
19.20	(ע) ספורט — "יומן מבטיקי"
19.30	(ע) חדשות
20.00	טלבוטק
20.30	מבט לחדשות
21.00	גביע העולם בכדורגל, מכסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 41 בשלב שמינית הגמר
22.50	הסרט "שואה" — ראיון עם הבמאי קלוד לנצמן וקטעים מן הסרט
23.20	הסרט — סרט טלוויזיה
00.45	גביע העולם בכדורגל, מכסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 42 בשלב שמינית הגמר
03.00	מסוקר של מקום (מכבש)

טלוויזיה לימודית

08.15 השבון פשוט ו' — מספרים שליליים; 08.40 כלי נגינה; 09.00 אנגלית ה'; 09.20 מדעי הטבע ה'־ו'; 10.10 אנגלית ו'; 10.30 השבון; 11.00 גיאוגרפיה; 11.15 חשבון ה' — בין המספרים; 11.30 מתמטיקה ו'־ט'; 12.00 ארץ מולדת — בין מולדת למדינה; 12.25 תורות; 13.00 מוסיקה על הלשון; 16.30 קשת הבנן — מסיפורי הסדרה.

קול המוסיקה

06.02	צלילי בוקר
07.07	בוקר טוב
07.30	שורת מוסיקלית
09.30	קונצרט בוקר
12.05	מוסיקה קאמרית
13.00	קונצרט צהרים
15.05	מבחר התקליטיה
16.00	קונצרט מנחה
18.10	אמנותנו — רענן אילון — הליל/רזי זולן — מסגור — בארץ 6 סונאטות
20.05	ערב טוב — יב. באך: קונצ'רטו בסי במול מאז'ר לצ'מבלו ולתזמורת
20.30	מאולמי הקונצרטים
22.30	מסע רעוד — שיר בהרוק מצמק בגרוה
23.00	בין הברגרון ודברי תנאמם

רשת ב'

14.06	יש עניין
15.05	רגעי קסם
16.05	שירים ושיקורים
17.10	יומן כלכלה
17.30	על מספרים ואנשים
18.06	אגבע על הדופק — בריאות ורפואה
18.45	היום בספורט
19.00	היום הזה
19.35	עולם חדש — הורים וקטינים
20.05	פרקי חצות במקצוע — מבשר שיר
22.05	עד פעם אחת — עם אלוף
22.05	קפה ראשי — הרינגים ומנגיות
00.10	יומן מבט
00.30	קפה ראש — הצעד

רשת ג'

18.06 מקום בעולם — מבחר מוסיקה ישראלית; 21.05 ארנם שניק — שירים שלא נס להם; 23.05 חצות גאן.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהרים; 17.00 יומן גלי צה"ל; 17.30 מסע חוצות; 18.00 שנה קלה על צלבנים; 18.40 משירי הלהקות הצבאיות; 19.05 מה יש; 20.05 זה קורה — מוסיקה הנמסה; 21.00 מבט לחדשות; 22.05 אוניברסיטה משודרת.

רשת א'

12.05 מצלילי המורת בנסקאל; 14.06 לכה ולבם לכל המתמיין; 14.25 תמול באמש — לקוט דברים; 15.25 השכלה — רשת לכל; 16.00 ידי תורה; 23.05 קונצרט.

שידורים קבועים

רשת א': 07.10 הוי עולם שירים — מטפורים; 06.05 חדשות — עם הבר והבל; 08.05 הסדר לא הוד; 09.30 מכמה; 10.30 רדיו קל; 11.10 שירים עבריים; 11.30 השכלה ודעת לכל.

רשת ב': 06.05 המטל במבולים; 09.05 ביקורי כנות; 10.10 כל בבוקר נושא; 12.10 מה ששמענו; 13.00 מוסיקה חוזרת.

רשת ג': 06.11 בוקרה לאשר; 07.05 שיר בבוקר.

גלי צה"ל: 06.05 מה, כבר משתח; 10.05 כדור קל; 12.05 רק מוסיקה; 13.05 רק בייח; 14.05 כל הזמן; 16.05 מוסיקה לשבת; 17.05 חדשות.

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי: ב' קטורה 4.30, 7.30, 9.30 · אלנבי — חבצלת המנוח מאיר 5, 7.15, 9.30 · אסתר — השפעה מסורתם בחירוםה 5.00 · 7.30, 9.40 · בית לסין — מאנוגנוני 11.15 בלילה · בן יהודה — רכבת אל החופש 5, 7.15, 9.30 · גורדון — הסיפור האמיתי 7.15, 9.30 · גת — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.30 · דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00 · 4.45, 7.20, 9.45 · דיזנגוף 2 — ראן 11.00 · 4.45, 7.20, 9.45 · דיזנגוף 3 — שלושה רווקים ותינוק 2.00, 4.30, 7.30, 9.30 · גל — בעקבות אבני הנילוס 7.15, 9.30 · דרייב אין — רגע 7.45, 9.45 · תור — תוזק ותוך 5.00, 7.30, 9.30 · רב חן 1 — כוכב על המסלול 5.00, 7.30, 9.45 · חן 2 — טלבורד 5.00, 7.20, 9.45 · חן 3 — מרגלים שכאלה 5.00, 7.20, 9.40 · לימור — שיכון ושיפ 4.30, 7.15, 9.30 · לב 1 — אהבות משובבות 5.00, 7.30, 9.30 · לב 2 — גבורי הנמזן 5.00, 7.30, 9.40 · מוגרבי — תם המשתרית 5.00, 7.30, 9.30 · מקסים — נשר הגדול 7.15, 9.30 · סטודיו — סיפורה של אגנס 5.00, 7.30, 9.30 · פאר — ציידים וקשתות 4.30, 7.30, 9.30 · פריז — משחר 2.00, 4.00, 7.30, 9.30, 12.00 · צפון — פוש של מילטן 5.00, 7.20, 9.30 · תכלת — כיפור 5.00, 7.30, 9.40 · תל־אביב — מטה שבוים 5.00, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9.30 · אורגיל — מגבורה 4.30, 7.15, 9.30 · אור 1 — נשר הגדול 4.30, 7.00, 9.30 · אור 2 — מותן מי שמשתר 4.30, 7.30 · אורנה — כזיזות 4.30, 7.30, 9.30 · בית אגרון — מם מאיר 4.00 · הבירה — חוזק, חוזק 4.30, 7.30, 9.30 · כפיר — שלושה רווקים ותינוק 4.30, 7.30, 9.30 · סינמטק — אנוי מסעף 4.00 · מיטשל — נשיקת אשת העכביש 4.30, 7.15, 9.30 · עדן — מכח שבויים 4.30, 7.30, 9.30 · רון — שגעון של לילה 4.30, 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שיכון ושיפ 4.30, 7.00, 9.15 · אורלי — הלוחות מסקים 7.00, 9.15 · אמפיתיאטרון — השוטר מבתטן 4.30, 7.00, 9.15 · ארמון — טלבורד 4.30, 7.00, 9.15 · חן — נשר הגדול 4.30, 7.00, 9.15 · סינמטק — גליליאו 7.00, הבמאי הסכני 9.30 · עצמון — עליה בכרין 3.00 · רון — רכבת אל החופש 4.00, 6.45, 9.00 · רב גת 1 — בעקבות אבני הנילוס 4.30, 7.00, 9.15 · רב גת 2 — סיפורה של אגנס 4.30, 7.00, 9.15 · שביט — נשיקת אשת העכביש 3.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — הכל 7.00, 9.15 · בית העם — יומן של אלקי 9.45 · צ'פלין — משחקה 9.15

רחובות

בית העם — אהבת אבוגות 8.30 · חן — לילות לבנים 7.00, 9.30 · חן — ב"ס לאמורים מכוללים 4.30, 7.30, 9.30

חדרה

חדרה — לילות לבנים 7.00, 9.30 · חן — מכעים במשך השירים 7.15, 9.30

רמת גן גבעתיים

ארמון — כוכב על המסלול 5.00, 7.15, 9.30 · הדר — זכרונות מאפריקה 4.00, 9.00 · לילי — מכח 7.15, 9.30 · רב גן 1 — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.40 · רב גן 2 — צעקה 4.15, 6.30 · רב גן 3 — אלוף 5.00, 7.30, 9.40

חולון

ארמון — יוסים אחרים 7.30, 9.30 · מגדל — גבורי הנמזן 7.15, 9.30 · סביון — זכרונות מאפריקה 4.00, 9.00 · רינה — השוטר מבתטן 3.00, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — מגע עסקים של אבא 7.00, 9.30 · היכל — שרדי 7.30, 9.30 · התפארת — בוריה 7.00, 9.30 · מלך דוד — מכון הרלט 7.00, 9.30

נתניה

אורה — השוטר מבתטן 5.00, 7.00, 9.15 · שרון — גבורי הנמזן 5.30, 7.30, 9.15

פתח תקוה

היכל 1 — בעקבות אבני הנילוס 5.00, 9.00 · היכל 2 — מגורה 4.00, 7.30, 9.30 · היכל 3 — זכרונות מאפריקה 4.00, 8.00

בת ים

אורנה — בבה 3.00, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — מגן הרלוא 7.00, 9.30

כפר סבא

תן — הכוכב של פריזי 7.00, 9.15 · עתל — רגע 6.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות — בי"ס לאמורים מכוללים 9.00

גדרות

בית העם — משולם מס' 3 8.00